

דוחות כספיים

30.06.2017

הדוח על הסיכונים ותאור המאפיינים העיקריים של מכשירי הון פיקוחיים שהונפקו נכללים באתר האינטרנט של הבנק בכתובת: www.leumi.co.il < אודות > מידע כספי < גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים ובאתר מגנ"א של רשות ניירות ערך: www.magna.isa.gov.il

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מוחזקות שלו
תמצית דוח כספי ליום 30 ביוני 2017
תוכן העניינים

עמוד

דין וחשבון של הדירקטוריון והנהלה

א. סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה

5	תמצית המצב הכספי
8	מידע צופה פני עתיד בדוח הדירקטוריון והנהלה

ב. הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי

9	מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים
12	התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר
20	המבנה וההתפתחות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון
29	מגזרי פעילות
34	חברות מוחזקות עיקריות

ג. סקירת הסיכונים

35	החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם
35	סיכוני אשראי
58	סיכוני שוק
67	סיכוני נזילות
68	סיכונים תפעוליים
68	סיכונים אחרים

ד. מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקרות ונהלים

70	מדיניות חשבונאית ואומדנים בנושאים קריטיים
71	בקרות ונהלים לגבי הגילוי בדוח הכספי
72	דירקטוריון

הצהרה Certification

73

דוחות כספיים

76	דוח סקירת רואי החשבון המבקרים המשותפים
77	דוח רווח והפסד - מאוחד
78	דוח על הרווח הכולל - מאוחד
79	מאזן - מאוחד
80	דוח על השינויים בהון העצמי - מאוחד
84	דוח על תזרימי מזומנים - מאוחד
87	פירוט הביאורים לדוחות הכספיים - מאוחדים

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים

א. ממשל תאגידי

206	שינויים בדירקטוריון
206	המבקר הפנימי

ב. פרטים נוספים

206	השליטה בבנק
207	מינויים ופרישות ומבנה ארגוני
207	חקיקה ורגולציה הנוגעת למערכת הבנקאית
209	דירוג אשראי

ג. נספחים

210	שיעורי הכנסה והוצאה
-----	---------------------

דין וחשבון של הדיסקטוריון וההנהלה

דוח הדיסקטוריון נערך בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים. הכללים שישומו בעריכת דוחות הביניים הינם עקביים לכללים ששימשו בעריכת הדוח השנתי ליום 31 בדצמבר 2016. יש לעיין בדוחות אלה ביחד עם [הדוח השנתי של 2016](#).

תמצית המצב הכספי

להלן דוח רווח והפסד מאוחד:

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016	2017	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016	2017	
					בלתי מבוקר
					במיליוני ש"ח
9,552	4,629	5,206	2,704	2,887	הכנסות ריבית
2,026	940	1,168	670	722	הוצאות ריבית
7,526	3,689	4,038	2,034	2,165	הכנסות ריבית, נטו
(125)	(277)	143	(154)	42	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
7,651	3,966	3,895	2,188	2,123	הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
					הכנסות שאינן מריבית
1,282	558	452	534	197	הכנסות מימון שאינן מריבית
3,967	1,977	2,025	989	1,007	עמלות
159	35	30	15	16	הכנסות אחרות
5,408	2,570	2,507	1,538	1,220	סך כל ההכנסות שאינן מריבית
					הוצאות תפעוליות ואחרות
5,422	2,788	2,567	1,546	1,276	משכורות והוצאות נלוות
1,697	819	833	425	398	אחזקה ופחת בניינים וציוד
1,461	738	670	384	346	הוצאות אחרות
8,580	4,345	4,070	2,355	2,020	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
4,479	2,191	2,332	1,371	1,323	רווח לפני מסים
1,717	778	844	407	456	הפרשה למסים על הרווח
2,762	1,413	1,488	964	867	רווח לאחר מסים
66	35	25	16	15	חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מס
					רווח נקי
2,828	1,448	1,513	980	882	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(37)	(19)	(15)	(10)	(6)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
2,791	1,429	1,498	970	876	המיוחס לבעלי מניות הבנק
					רווח נקי למניה המיוחס לבעלי מניות הבנק (בש"ח):
1.85	0.95	0.98	0.64	0.57	רווח נקי בסיסי
1.84	0.95	0.98	0.64	0.57	רווח נקי מדולל

סך כל הנכסים בניהול הקבוצה (מאזניים וחוף מאזניים*) הסתכם ליום 30 ביוני 2017 בסך של 1,337 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-1,262 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2016, גידול בשיעור של 5.9%.

* סך כל המאזן וכן תיקי ניירות ערך של הלקוחות, שווי ניירות ערך שבמשמרת (custody) של קרנות נאמנות, קופות גמל וקרנות השתלמות לגביהם ניתנים שרתי ניהול תפעולי, משמרת ויעוץ פנסיוני.

להלן מאזן מאוחד ליום:

31 בדצמבר		30 ביוני	
2016	2016	2017	
מבוקר		בלתי מבוקר	
		במיליוני ש"ח	
נכסים			
74,757	57,881	69,352	
מזומנים ופיקדונות בבנקים			
77,201	84,872	78,470	
ניירות ערך			
1,284	1,476	1,031	
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר			
265,450	269,602	267,786	
אשראי לציבור			
(3,537)	(3,554)	(3,302)	
הפרשה להפסדי אשראי			
261,913	266,048	264,484	
אשראי לציבור, נטו			
642	480	619	
אשראי לממשלות			
901	923	883	
השקעות בחברות כלולות			
3,147	3,042	2,954	
בניינים וציוד			
17	17	16	
נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין			
10,654	12,999	11,361	
נכסים בגין מכשירים נגזרים			
8,087	8,662	7,797	
נכסים אחרים			
438,603	436,400	436,967	
סך כל הנכסים			
התחייבויות והון			
346,854	339,998	342,766	
פיקדונות הציבור			
3,394	4,165	4,330	
פיקדונות מבנקים			
900	686	625	
פיקדונות מממשלות			
539	789	244	
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר			
22,640	24,151	22,337	
אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים			
10,677	13,743	12,078	
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים			
21,885	22,455	21,694	
התחייבויות אחרות			
406,889	405,987	404,074	
סך כל ההתחייבויות			
367	349	372	
זכויות שאינן מקנות שליטה			
31,347	30,064	32,521	
הון המיוחס לבעלי מניות הבנק			
31,714	30,413	32,893	
סך כל ההון			
438,603	436,400	436,967	
סך כל ההתחייבויות וההון			

להלן יחסים פיננסיים עיקריים (ב-%):

	30 ביוני		31 בדצמבר
	2016	2017	2016
אשראי לציבור, נטו לסך המאזן	61.0	60.5	59.7
ניירות ערך לסך המאזן	19.4	18.0	17.6
פיקדונות הציבור לסך המאזן	77.9	78.4	79.1
פיקדונות הציבור לסך האשראי לציבור, נטו	127.8	129.6	132.4
ההון הכולל לנכסי סיכון ^(א)	14.68	14.99	15.21
הון רובד 1 לנכסי סיכון	10.40	11.21	11.15
יחס מינוף	6.51	6.93	6.77
יחס כיסוי נזילות	127	127	132
הון (לא כולל זכויות שאינן מקנות שליטה) למאזן	6.9	7.4	7.1
רווח נקי להון ממוצע (לא כולל זכויות שאינן מקנות שליטה) ^(א)	10.1	9.6	9.3
שיעור הפרשה למס מהרווח לפני מיסים	35.5	36.2	38.3
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי מתוך האשראי לציבור, נטו ^(א)	(0.21)	0.11	(0.05)
מזה: הוצאות בגין הפרשה קבוצתית מתוך האשראי לציבור, נטו ^(א)	0.19	0.16	0.24
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי מתוך כלל סיכון האשראי לציבור ^(א)	(0.14)	0.07	(0.03)
הכנסות ריבית, נטו לסך המאזן ^(א)	1.70	1.86	1.72
סך כל ההכנסות לסך המאזן ^{(ב)(א)}	2.89	3.02	2.95
סך כל ההכנסות לסך כל הנכסים בניהול הקבוצה ^{(ב)(ג)(ד)}	1.03	0.98	1.02
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות לסך המאזן ^(ג)	2.00	1.87	1.96
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות לסך כל הנכסים בניהול הקבוצה ^{(ג)(ד)}	0.71	0.61	0.68
רווח נקי לסך כל הנכסים הממוצעים ^{(ג)(ה)}	0.67	0.69	0.64
פער הריבית	1.77	1.84	1.75
ההוצאות התפעוליות והאחרות מסך כל ההכנסות ^(ב)	69.4	62.2	66.3
הכנסות שאינן מריבית להוצאות התפעוליות והאחרות	59.1	61.6	63.0
הכנסות שאינן מריבית מסך כל ההכנסות ^(ב)	41.1	38.3	41.8

(א) הון - בתוספת זכויות שאינן מקנות שליטה והתאמות שונות.
 (ב) סך כל ההכנסות - הכנסות ריבית נטו והכנסות שאינן מריבית.
 (ג) על בסיס שנתי.
 (ד) כולל פעילות חוץ מאזנית.
 (ה) הנכסים הממוצעים הינם סך הנכסים המאזניים המניבים והאחרים.

מידע צופה פני עתיד בדוח הדירקטוריון וההנהלה

דוח הדירקטוריון וההנהלה כולל, בנוסף לנתונים המתייחסים לעבר, גם מידע והערכות המתייחסים לעתיד, המוגדרים בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 (להלן - החוק) כ"מידע צופה פני עתיד". מידע צופה פני עתיד מתייחס לאירוע או לעניין עתידיים שהתממשותם אינה ודאית ואינה בשליטתו של הבנק בלבד.

מידע צופה פני עתיד מנוסח בדרך כלל באמצעות מילים או ביטויים כגון "הבנק מאמין", "הבנק צופה", "הבנק מצפה", "הבנק מתכוון", "הבנק מתכנן", "הבנק מעריך", "מדיניות הבנק", "תכניות הבנק", "תחזית הבנק", "צפוי", "אסטרטגיה", "יעדים", "עלול להשיע", "תרחישים", "תרחישי קיצון", "הערכה" וביטויים נוספים המעידים על כך שמדובר בתחזית לעתיד ולא בעובדות עבר.

מידע צופה פני עתיד הנכלל בדוח הדירקטוריון וההנהלה נסמך, בין השאר, על תחזיות לעתיד בנושאים שונים הקשורים להתפתחות הכלכלית בארץ ובעולם ובמיוחד לשוקי המטבע ושוקי ההון, לחקיקה, להוראות גורמי פיקוח, להתנהגות המתחרים, להתפתחויות טכנולוגיות ולנושאי כח אדם.

כתוצאה מאי היכולת לחזות בוודאות שאמנם תחזיות אלה תתממשנה ומכך שבפועל האירועים יכולים להיות שונים מאלו שנחזו, קוראי הדוח צריכים להתייחס בזהירות למידע המוגדר כ"צופה פני עתיד", שכן הסתמכות על מידע כאמור כרוכה בסיכונים ובאי ודאות והתוצאות הכספיות והעסקיות העתידיות של קבוצת לאומי עשויות להיות שונות באופן מהותי.

הבנק אינו מתחייב לפרסם עדכון למידע צופה פני עתיד הכלול בדוחות אלה. האמור אינו גורע מחובות הדיווח של הבנק על פי כל דין.

שינויים עיקריים בתקופה החולפת

תכנית פרישה מרצון

ביום 11 ביולי 2017 אישר דירקטוריון הבנק תכנית פרישה מרצון חדשה.

להלן עיקרי תכנית הפרישה מרצון שאישר הדירקטוריון (להלן: "התכנית"):

1. בהתאם לתכנית יתאפשר לכ-600-500 עובדים לפרוש מהבנק בפרישה מוקדמת.
  2. ההטבות המוצעות, כתלות בגיל וותק העובדים, הינן בעיקרן: (א) הסדר פנסיה מוקדמת עד לגיל הפרישה על פי דין, וזאת לזכאים לפנסיה תקציבית מהבנק אשר עומדים בפרמטרים שמוגדרים בתכנית או (ב) פיצויים מוגדלים בשיעור של כ-245% עד 265%, בכפוף לפרמטרים שהוגדרו בתכנית.
  3. הפרישה המוקדמת תבוצע, ככל הניתן, עד סוף 2017.
  4. העלות הכוללת של התכנית מוערכת על ידי הבנק בכ-600-500 מיליון ש"ח (להלן: "עלות ההתייעלות").
- להלן עיקרי הטיפול החשבונאי:

1. עלות ההתייעלות מהווה הפסד אקטוארי שנזקף לרווח כולל אחר ברבעון שני 2017.
  2. בתקופות עוקבות יופחתו לרווח והפסד עלויות התכנית כחלק מיתרת "רווחים והפסדים אקטואריים" בשיטת הקו הישר על פני תקופת השירות הממוצעת הנותרת של העובדים הפעילים בתכנית.
- השפעת תכנית ההתייעלות על הלימות ההון מוערכת בכ-0.2%, אשר תיגרע בהדרגה מהלימות ההון על פני חמש שנים.
- חלק מהמידע המובא בפרק זה הינו "מידע צופה פני עתיד". למשמעות מושג זה ראה לעיל.

סקת מכירת נכס

ביום 18 ביוני 2017 אישר דירקטוריון הבנק את התקשרות הבנק בהסכם עם קנדה אקרו בסיטי שותפות מוגבלת למכירת נכס המצוי ברח' יהודה הלוי פינת רח' הרצל בתל אביב, המשמש כיום כסניף המרכזי של הבנק בתל אביב. תמורת המכירה הינה כ-277 מיליון ש"ח והרווח הצפוי עם השלמת העסקה ברבעון רביעי 2017 הינו כ-260 מיליון ש"ח לפני השפעת המס.

PEPPER

בחודש יוני 2017 לאומי השיק לקהל הרחב את PEPPER, בנקאות דיגיטלית שכולה במובייל. וזאת לאחר שבמהלך רבעון ראשון 2017, הושק PEPPER PAY המשמש כפתרון תשלומים ללקוחות כל הבנקים.

זוהי קפיצת מדרגה חשובה בייסודה של הבנקאות הדיגיטלית בישראל רובה ככולה באמצעות המובייל. האפליקציות החדשות מאפשרות למשתמשים ליהנות מחוויית לקוח פרסונלית, פשוטה ונוחה, כזו המושתתת על מענה לצרכיהם, באופן ידידותי, בעיצוב ייחודי, ללא עמלות עו"ש, מותאמת אישית, "בכל זמן ומכל מקום".

מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים התפתחויות עיקריות במשק¹

צמיחת המשק הישראלי והסקטור העסקי בפרט נמשכה במחצית הראשונה של שנת 2017. המדד המשולב לבחינת מצב המשק המתפרסם על ידי בנק ישראל, עלה במחצית הראשונה של השנה בכ-1.9%, במונחים ריאליים (כ-3.9%, בקצב שנתי) ואילו ב-12 החודשים שהסתיימו בחודש יוני 2017 הסתכמה עלייתו בכ-4.4%.

המשק העולמי

בחודש יולי 2017, עדכנה קרן המטבע הבינלאומית (IMF), את התחזית להתפתחות הצמיחה בעולם בשנת 2017 לפיה המשק העולמי צפוי להתרחב בשנת 2017 בכ-3.5%, בדומה לתחזיתה מחודש אפריל, לעומת כ-3.2% בשנת 2016. לעומת זאת, הצמיחה בארה"ב בשנת 2017 עודכנה כלפי מטה (מ-2.3% ל-2.1%) על רקע הערכות הקרן כי המדיניות התקציבית תהיה מרחיבה פחות בהשוואה להערכה קודמת. באזור גוש האירו נרשם עדכון כלפי מעלה בתחזית הצמיחה ל-2017 (מ-1.7% ל-1.9%) על רקע נתונים חיוביים באשר לפעילות הכלכלית, שפורסמו בשלהי 2016 וראשית 2017.

תקציב המדינה ומימון

במחצית הראשונה של השנה הסתכם הגירעון בתקציב המדינה בכ-9.0 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-3.1 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. זאת, כאשר בתקציב לשנת 2017 כולה מתוכנן גירעון שנתי בסך של כ-36.6 מיליארד ש"ח שהם כ-2.9% תוצר. לעומת זאת, הגירעון המצטבר ב-12 החודשים האחרונים המסתיימים ביוני 2017 הסתכם על פי אומדני משרד האוצר בכ-2.5% תוצר. עם זאת, כאשר מנטרלים את השינוי בהתפלגות הוצאות משרד הביטחון במהלך השנה, אשר הביאה לגידול משמעותי בביצוע התקציב בחודשים ינואר-יוני, הרי שאומדן הגירעון המצטבר בשנה האחרונה הסתכם בכ-2.3% תוצר.

ב-18 באפריל 2017, הודיע משרד האוצר על תכנית "נטו משפחה" הכוללת הטבות במיסוי למשפחות עובדות, סבסוד צהרונים והפחתת מכסים. עלות התכנית נאמדת בכ-4 מיליארד ש"ח לשנה והיא שומרת, על פי הודעת האוצר, על מסגרות התקציב מבלי להגדיל את הגירעון.

סחר חוץ ותנועות הון

הגירעון המסחרי של ישראל הסתכם במחצית הראשונה של 2017, בכ-5.3 מיליארד דולר, ירידה של כ-0.5 מיליארד דולר בהשוואה לגרעון שהיה במחצית הראשונה אשתקד. הצמצום בגירעון המסחרי מקורו בעליה גדולה יותר ביצוא ביחס ליבוא.

בחודשים ינואר-מאי 2017, הסתכמו ההשקעות הישירות בישראל של תושבי חוץ, דרך המערכת הבנקאית, בכ-2.7 מיליארד דולר ואילו ההשקעות הפיננסיות של תושבי חוץ הסתכמו בכ-3.2 מיליארד דולר. לעומת זאת, היקף ההשקעות של תושבי ישראל בחו"ל (ההשקעות הישירות באמצעות הבנקים בישראל וההשקעות הפיננסיות) הסתכם בכ-5.7 מיליארד דולר, כך שקיים פער קטן בלבד בין היקף ההשקעות הנכנסות לישראל להיקף ההשקעות היוצאות במט"ח.

שער החליפין ויתרות המט"ח

בששת החודשים הראשונים של השנה, יוסף השקל ביחס לדולר בשיעור של כ-9.1%, ביחס לליש"ט בשיעור של 3.9% וביחס לאירו בשיעור של כ-1.4%.

יתרות מטבע החוץ בבנק ישראל עמדו בסוף חודש יוני 2017, על כ-108.7 מיליארד דולר, בהשוואה לכ-98.4 מיליארד דולר בסוף חודש דצמבר 2016.

במחצית הראשונה של שנת 2017 הסתכמו רכישות המט"ח על ידי בנק ישראל, במסגרת תכנית הרכישות לקיזוז השפעת הפקת הגז על שער החליפין, בכ-0.89 מיליארד דולר. בסך הכל, בנק ישראל רכש מט"ח בהיקף של כ-5.89 מיליארד דולר במהלך תקופה זו.

אינפלציה ומדיניות מוניטרית

מדד המחירים לצרכן ("בגין") בחודש יוני 2017 עמד על רמה הזזה לזו שהייתה בחודש דצמבר 2016 ואילו ב-12 החודשים האחרונים אשר הסתיימו בחודש יוני 2017 ירד המדד בכ-0.2%. שיעור זה מצוי מתחת לגבול התחתון של יעד יציבות המחירים של הממשלה, 1% עד 3%, ומשקף סביבת אינפלציה נמוכה מאד.

מדד המחירים לצרכן ("הידוע") עלה ב-0.7% במחצית הראשונה של השנה.

¹ מקורות הנתונים: פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, בנק ישראל, משרד האוצר, הבורסה לניירות ערך.

במחצית הראשונה של השנה, לא חל שינוי בריבית בנק ישראל והיא עומדת על 0.1%, רמה שנשמרה גם בהודעת הריבית אשר פורסמה בראשית חודש יולי 2017. הועדה המוניתרית ציינה כי בכוונתה להותיר את המדיניות המרחיבה על כנה, כל עוד הדבר יידרש כדי לבסס את סביבת האינפלציה בתוך תחום היעד.

שוק ההון הישראלי

מדד המניות וניירות הערך הניתנים להמרה עלה במחצית הראשונה של השנה בכ-0.5%, כתוצאה מעליות שערים ברבעון השני לאחר ירידות שערים ברבעון הראשון.

מחזור המסחר היומי הממוצע של המניות וניירות הערך הניתנים להמרה עלה במחצית הראשונה של שנת 2017 בשיעור של כ-21.0% בהשוואה לממוצע 2016 והסתכם בכ-1.54 מיליארד ש"ח.

שוק אגרות החוב הממשלתיות התאפיין בששת החודשים הראשונים של שנת 2017, בעליות שערים. מדד אגרות החוב הממשלתיות צמודות המדד עלה בשיעור של כ-0.2% ואילו מדד אגרות החוב הממשלתיות הלא-צמודות עלה בשיעור של כ-1.3% (מדד האגרות בריבית קבועה עלה בכ-1.5% ואילו במדד האגרות בריבית משתנה, "גילון", נרשמה עליה קלה של 0.4%).

במדד אגרות החוב הלא-ממשלתיות (אג"ח חברות) צמודות המדד, נרשמו בחודשים ינואר-יוני עליות שערים של כ-3.1%. זאת, בהמשך לעליות שערים של כ-4.1% בשנת 2016.

הנכסים הכספיים שבידי הציבור

שווי תיק הנכסים הכספיים שבידי הציבור הסתכם בסוף חודש מאי 2017, בכ-3,498 מיליארד ש"ח, עליה של כ-1.6% מאז ראשית השנה. העלייה הקיפה את מרבית רכיבי תיק הנכסים (למעט צמודי המט"ח). משקל המניות (בארץ ובחו"ל) בתיק הנכסים הכספיים של הציבור הישראלי הגיע בסוף חודש מאי 2017 לכ-22.5%, לעומת כ-22.4% בסוף חודש דצמבר 2016.

שינויים מהותיים בסעיפים בדוחות הכספיים

הרווח הנקי המיוחס לבעלי המניות (להלן "הרווח הנקי") במחצית ראשונה של שנת 2017 (להלן - "התקופה המדווחת") הסתכם לסך של כ-1,498 מיליון ש"ח בהשוואה לסך של כ-1,429 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. יצוין כי הרווח הנקי אשתקד הושפע בסך כולל נטו ממש של כ-235 מיליון ש"ח ממספר סעיפים חד פעמיים מהותיים - הכנסה ממכירת ויזה אירופה, הוצאות שר חד פעמיות, הכנסת מס בשל תהליכי פירוק ומכירה של חברות בנות וקישון במס הנדחה בשל ירידת שיעור מס החברות.

התשואה להון בתקופה המדווחת עמדה על שיעור של כ-9.6% בהשוואה לכ-10.1% במחצית ראשונה אשתקד. התשואה להון בתקופה המקבילה אשתקד, בניכוי הסעיפים החד פעמיים כמפורט לעיל, עמדה על שיעור של 8.4%. השיפור בתשואה בניכוי הסעיפים החד פעמיים אשתקד מקורו בגידול בהכנסות ריבית, בגידול בהכנסות מימון שאינן מריבית, בגידול בעמלות ובירידה בהוצאות בעיקר בהוצאות השכר.

התשואה להון ברבעון השני של השנה הסתכמה לשיעור של 11.3%, בהשוואה לשיעור של 8.1% ברבעון הראשון של השנה. התשואה להון ברבעון המקביל אשתקד עמדה על שיעור של 13.7%. התשואה להון ברבעון המקביל אשתקד בניכוי הסעיפים החד פעמיים כמפורט לעיל (למעט ירידת שיעור המס שהשפעתה נרשמה ברבעון הראשון אשתקד) עמדה על שיעור של 9.1%.

יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון עמד ליום 30 ביוני 2017 על שיעור של 11.21% בהשוואה לשיעור של 11.15% ליום 31 בדצמבר 2016. לפרטים נוספים ראה [ביאור 9](#).

ביום 14 באוגוסט 2017 אישר דירקטוריון הבנק חלוקת דיבידנד בגובה של 20% מהרווח הנקי של הרבעון, כ-175 מיליון ש"ח. הדיבידנד המצטבר למחצית הראשונה של השנה הסתכם בכ-300 מיליון ש"ח.

הכנסות הריבית נטו במחצית הראשונה של השנה עלו בכ-349 מיליון ש"ח, גידול בשיעור של כ-9.5% בהשוואה למחצית המקבילה אשתקד. הגידול בהכנסות הריבית נטו נובע מגידול של כ-2.4% ביתרה הממוצעת של הנכסים הכספיים נושאי הריבית (אשראי לציבור, ניירות ערך ופיקדונות בבנקים) ומעליה מתונה בפערי הריבית. הגידול גם הושפע מכך שעליית המדד למחצית הראשונה של השנה היתה בשיעור של כ-0.7% בהשוואה למדד שלילי של 0.4% במחצית המקבילה אשתקד.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי למחצית הראשונה של השנה משקפת שיעור הוצאה של כ-0.11% מהאשראי לציבור נטו בהשוואה להכנסה בשיעור של כ-0.21% במחצית המקבילה אשתקד. ההכנסה מהפסדי אשראי במחצית המקבילה אשתקד נבעה בעיקרה מגביות גדולות.

שיעור ההוצאה בגין הפסדי אשראי ברבעון השני 2017 עמד על 0.06%.

הכנסות מימון שאינן מריבית הסתכמו לסך של כ-452 מיליון ש"ח בהשוואה לסך 558 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. בתקופה המקבילה אשתקד כוללות הכנסות המימון שאינן מריבית הכנסה ממכירת ויזה אירופה בסך של כ-378 מיליון ש"ח. בנטרול ההכנסות ממכירת ויזה אירופה, גדלו הכנסות המימון שאינן מריבית בכ-272 מיליון ש"ח, בעיקר מפעילות בנגזרים והפרשי שער.

העמלות התפעוליות עלו במחצית הראשונה של השנה בכ-48 מיליון ש"ח בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, בעיקר לאור גידול במחזורי הפעילות בכרטיסי אשראי ובניירות ערך.

ההוצאות התפעוליות ירדו במחצית הראשונה של השנה בכ-275 מיליון ש"ח בהשוואה למחצית המקבילה אשתקד, ירידה בשיעור של כ-6.3%. עיקר הירידה הינה בהוצאות השכר אשר ירדו בכ-221 מיליון ש"ח, ירידה בשיעור של כ-7.9%. בנטרול הוצאות שר חד פעמיות, כמפורט להלן, ירדו הוצאות השכר בשיעור של כ-6.3%. עיקר הירידה מקורה בירידה במצבת העובדים על רקע תהליכי ההתייעלות בבנק. בנוסף הוצאות האחרות ירדו בכ-68 מיליון ש"ח בהשוואה למחצית המקבילה אשתקד, ירידה בשיעור של כ-9.2%.

הוצאות המס הסתכמו לסך של כ-844 מיליון ש"ח בהשוואה לסך של כ-778 מיליון ש"ח אשתקד. הוצאות המס אשתקד הושפעו מרישום הכנסה בסך של כ-174 מיליון ש"ח בגין תהליכי פירוק ומכירה של חברות בנות ומהוצאת מס בסך של 122 מיליון ש"ח בשל הקישון ביתרת המסים הנדחים אשתקד כתוצאה מירידת שיעור מס החברות.

הרווח הבסיסי הנקי למניה המיוחס לבעלי המניות בתקופה המדווחת הסתכם לכ-0.98 ש"ח לעומת 0.95 ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר

להלן השינוי ברווח הנקי ברבעון שני 2017 לעומת התקופה המקבילה אשתקד:

		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
		2016	2017	
השינוי	במיליוני ש"ח			
באחוזים				
		2,034	2,165	הכנסות ריבית, נטו
6.4	131			
		(154)	42	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
+	196			
		1,538	1,220	הכנסות שאינן מריבית
(20.7)	(318)			
		2,355	2,020	הוצאות תפעוליות ואחרות
(14.2)	(335)			
		1,371	1,323	רווח לפני מיסים
(3.5)	(48)			
		407	456	הפרשה למס
12.0	49			
		964	867	רווח לאחר מס
(10.1)	(97)			
		16	15	חלק הבנק ברווחי חברות כלולות
(6.3)	(1)			
		(10)	(6)	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
40.0	4			
(9.7)	(94)	970	876	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי
		13.7	11.3	תשואה להון (באחוזים)
		0.64	0.57	רווח בסיסי למניה (ש"ח)

להלן השינוי ברווח הנקי במחצית ראשונה של 2017 לעומת התקופה המקבילה אשתקד:

		לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
		2016	2017	
השינוי	במיליוני ש"ח			
באחוזים				
		3,689	4,038	הכנסות ריבית, נטו
9.5	349			
		(277)	143	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
+	420			
		2,570	2,507	הכנסות שאינן מריבית
(2.5)	(63)			
		4,345	4,070	הוצאות תפעוליות ואחרות
(6.3)	(275)			
		2,191	2,332	רווח לפני מיסים
6.4	141			
		778	844	הפרשה למס
8.5	66			
		1,413	1,488	רווח לאחר מס
5.3	75			
		35	25	חלק הבנק ברווחי חברות כלולות
(28.6)	(10)			
		(19)	(15)	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
21.1	4			
		1,429	1,498	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
4.8	69			
		10.1	9.6	תשואה להון (באחוזים)
		0.95	0.98	רווח בסיסי למניה (ש"ח)

להלן התפתחות הרווח הנקי לפי רבעונים:

		2016			2017	
	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני
במיליוני ש"ח						
הכנסות ריבית, נטו	1,655	2,034	1,970	1,867	1,873	2,165
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	(123)	(154)	106	46	101	42
הכנסות שאינן מריבית	1,032	1,538	1,514	1,324	1,287	1,220
הוצאות תפעוליות ואחרות	1,990	2,355	1,955	2,280	2,050	2,020
רווח לפני מיסים	820	1,371	1,423	865	1,009	1,323
הפרשה למס	371	407	514	425	388	456
רווח לאחר מס	449	964	909	440	621	867
חלק הבנק ברווחי חברות כלולות	19	16	21	10	10	15
רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	(9)	(10)	(11)	(7)	(9)	(6)
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	459	970	919	443	622	876
תשואה להון (באחוזים)	6.6	13.7	12.7	5.8	8.1	11.3
רווח בסיסי למניה (ש"ח)	0.31	0.64	0.60	0.29	0.41	0.57

הכנסות ריבית, נטו

הכנסות הריבית, נטו של קבוצת לאומי הסתכמו במחצית הראשונה של השנה ב-4,038 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-3,689 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 9.5%.

הגידול בהכנסות ריבית נטו נובע מגידול בנכסים נושאי ריבית וכן מעליה מתונה בפער הריבית. הגידול גם הושפע מכך שעליית המדד למחצית הראשונה של השנה היתה בשיעור של כ-0.7% בהשוואה למדד שלילי של 0.4% בתקופה המקבילה אשתקד.

ברבעון השני של 2017 הסתכמו הכנסות הריבית נטו בסך 2,165 מיליון ש"ח לעומת 2,034 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 6.4%. הגידול בהכנסות ריבית נטו נובע מגידול בנכסים נושאי ריבית, וכן מעליה מתונה בפער הריבית. הגידול גם הושפע מכך שעליית המדד לרבעון השני של השנה היתה בשיעור של כ-0.9% בהשוואה לעליה בשיעור של כ-0.5% ברבעון המקביל אשתקד.

היחס של הכנסות ריבית, נטו לבין היתרה הממוצעת של נכסים נושאי ריבית (התשואה נטו על נכסים נושאי ריבית) במחצית הראשונה של השנה הינו 2.06% לעומת 1.93% בתקופה המקבילה אשתקד.

פער הריבית הכולל בתקופה המדווחת הינו 1.84% לעומת פער של 1.77% בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן נתונים על פערי הריבית בחלוקה למגזרים:

במגזר המדדי פער הריבית בתקופה המדווחת עמד על שיעור של 1.03% לעומת 0.51% בתקופה המקבילה אשתקד. במגזר המט"ח פער הריבית 1.07% לעומת 1.19% בתקופה המקבילה אשתקד. במגזר השקלי הלא צמוד פער הריבית 2.08% לעומת 2.10% בתקופה המקבילה אשתקד.

למידע נוסף בנוגע להכנסות והוצאות ריבית ראה נספח 1 - [שיעורי הכנסות והוצאות וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית](#).

הוצאות בגין הפסדי אשראי

		לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
		2016	2017	
השינוי				
באחוזים	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח		
86.6	458	(529)	(71)	הכנסה פרטנית בגין הפסדי אשראי
(15.1)	(38)	252	214	הוצאה קבוצתית בגין הפסדי אשראי
+	420	(277)	143	סך כל ההוצאה (ההכנסה) בגין הפסדי אשראי
יחסים באחוזים:				
		(0.40)	(0.05)	שיעור ההכנסה הפרטנית בגין הפסדי אשראי מסך האשראי לציבור, נטו
		0.19	0.16	שיעור ההוצאה הקבוצתית בגין הפסדי אשראי מסך האשראי לציבור, נטו
		(0.21)	0.11	שיעור ההוצאה (ההכנסה) הכולל בגין הפסדי אשראי מסך האשראי לציבור, נטו

		2016		2017		
		רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון ראשון	רבעון שני	
במיליוני ש"ח						
(275)	(254)	(111)	(117)	(31)	(40)	הכנסה פרטנית בגין הפסדי אשראי
152	100	217	163	132	82	הוצאה קבוצתית בגין הפסדי אשראי
(123)	(154)	106	46	101	42	סך כל ההוצאה (ההכנסה) בגין הפסדי אשראי
יחסים באחוזים:						
(0.42)	(0.38)	(0.17)	(0.18)	(0.05)	(0.06)	שיעור ההכנסה הפרטנית בגין הפסדי אשראי מסך האשראי לציבור, נטו
0.23	0.15	0.33	0.25	0.20	0.12	שיעור ההוצאה הקבוצתית בגין הפסדי אשראי מסך האשראי לציבור, נטו
(0.19)	(0.23)	0.16	0.07	0.15	0.06	שיעור ההוצאה (ההכנסה) הכולל בגין הפסדי אשראי מסך האשראי לציבור, נטו

למידע נוסף בנוגע להוצאות הפסדי אשראי ראה [ביאור 6](#) ו**ביאור 13**.

הכנסות שאינן מריבית

		לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
		2016	2017	
השינוי				
באחוזים	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח		
(19.0)	(106)	558	452	הכנסות מימון שאינן מריבית
2.4	48	1,977	2,025	עמלות
(14.3)	(5)	35	30	הכנסות אחרות
(2.5)	(63)	2,570	2,507	סך הכל

		2016			2017	
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	
במיליוני ש"ח						
24	534	499	225	255	197	הכנסות מימון שאינן מריבית
988	989	996	994	1,018	1,007	עמלות
20	15	19	105	14	16	הכנסות אחרות
1,032	1,538	1,514	1,324	1,287	1,220	סך הכל

משקל ההכנסות שאינן מריבית מסך כל ההכנסות (קרי, הכנסות מריבית, נטו והכנסות שאינן מריבית) היה בשיעור של 38.3% לעומת 41.1% בתקופה המקבילה אשתקד ו-41.8% בכל שנת 2016.

להלן פירוט הכנסות מימון שאינן מריבית:

		לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני			
	השני	2016	2017		
	במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח	באחוזים
הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים והפרשי שער, נטו	657	(146)	511		+
רווחים ממכירת אג"ח זמינות למכירה, נטו	(24)	59	35		(40.7)
רווחים מהשקעות במניות כולל דיבידנדים	(422)	510	88		(82.7)
רווחים נטו בגין הלוואות שנמכרו	(14)	14	-		(100.0)
רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח ומניות למסחר, נטו ^(א)	(303)	121	(182)		-
סך הכל	(106)	558	452		(19.0)

(א) רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח ומניות למסחר, נטו כוללים גם השפעת הפרשי שער.

ברבעון השני של שנת 2016 נרשמה הכנסה ממכירת ויזה אירופה בסך של כ-378 מיליון ש"ח.

בנטרול ההכנסות ממכירת ויזה אירופה, גדלו הכנסות המימון שאינן מריבית בכ-272 מיליון ש"ח, בעיקר מפעילות בנגזרים והפרשי שער.

		2016			2017	
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	
במיליוני ש"ח						
(54)	(92)	261	372	390	121	הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים והפרשי שער, נטו
9	50	286	12	5	30	רווחים ממכירת אג"ח זמינות למכירה, נטו
83	427	28	(28)	46	42	רווחים (הפסדים) מהשקעות במניות כולל דיבידנדים
-	14	31	(1)	-	-	רווחים (הפסדים) נטו בגין הלוואות שנמכרו
(14)	135	(107)	(130)	(186)	4	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח ומניות למסחר, נטו ^(א)
24	534	499	225	255	197	סך הכל

(א) רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח ומניות למסחר, נטו כוללים גם השפעת הפרשי שער.

להלן פירוט העמלות:

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני			
השינוי		2016	2017
באחוזים	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח
(2.2)	(8)	357	349
8.5	26	306	332
4.4	22	498	520
(2.2)	(2)	93	91
6.5	9	138	147
(1.8)	(3)	164	161
-	-	268	268
2.6	4	153	157
2.4	48	1,977	2,025

הגידול בעמלות במחצית הראשונה של שנת 2017 בשיעור של כ-2.4% בהשוואה למחצית המקבילה אשתקד, נובע בעיקר מגידול במחזורי הפעילות בכרטיסי אשראי, בניירות ערך ובקרנות נאמנות.

2016						2017
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	במיליוני ש"ח
179	178	180	178	178	171	ניהול חשבון
162	144	143	143	169	163	פעילות בניירות ערך ובמכשירים נגזרים מסוימים
240	258	268	257	255	265	כרטיסי אשראי
48	45	42	42	49	42	טיפול באשראי
68	70	72	77	73	74	עמלות הפצת מוצרים פיננסיים
82	82	82	81	84	77	הפרשי המרה
132	136	130	136	135	133	עמלות מעסקי מימון
77	76	79	80	75	82	עמלות אחרות
988	989	996	994	1,018	1,007	סך כל העמלות

להלן פירוט הכנסות האחרות:

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני			
השינוי		2016	2017
באחוזים	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח
+	14	5	19
(63.3)	(19)	30	11
(14.3)	(5)	35	30

		2016			2017	
	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני
	במיליוני ש"ח					
רווחים מעודה לפיצויים	-	5	15	7	7	12
הכנסות אחרות כולל מכירת בניינים וציוד	20	10	4	98	7	4
סך הכל	20	15	19	105	14	16

הוצאות תפעוליות ואחרות

		לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
	השינוי	2016	2017	
	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
משכורות והוצאות נלוות	(7.9)	2,788	2,567	
פחת והפחתות	6.9	320	342	
הוצאות אחזקת בניינים וציוד	(1.6)	499	491	
הוצאות אחרות	(9.2)	738	670	
סך כל הוצאות התפעוליות והאחרות	(6.3)	4,345	4,070	

		2016			2017	
	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני
	במיליוני ש"ח					
משכורות והוצאות נלוות	1,242	1,546	1,354	1,280	1,291	1,276
פחת והפחתות	145	175	172	171	183	159
הוצאות אחזקת בניינים וציוד	249	250	263	272	252	239
הוצאות אחרות	354	384	166	557	324	346
סך כל הוצאות התפעוליות והאחרות	1,990	2,355	1,955	2,280	2,050	2,020

הוצאות שכר

		לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
	השינוי	2016	2017	
	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
שכר ונלוות	(8.1)	2,217	2,038	
הוצאות פנסיה, פיצויים ופרישה מרצון בניכוי רווחי קופות	1.7	478	486	
סך כל הוצאות שכר שוטפות	(6.3)	2,695	2,524	
מענקים שאינם במהלך העסקים הרגיל וביטול מענקי יובל אשתקד	(53.8)	93	43	
סך הכל הוצאות שכר	(7.9)	2,788	2,567	

סך כל הוצאות השכר השוטפות ירדו בכ-171 מיליון ש"ח, המשקפים ירידה בשיעור של כ-6.3%. הירידה מקורה בירידה במצבת כח אדם.

		2016			2017	
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	
במיליוני ש"ח						
1,077	1,140	1,105	1,052	1,002	1,036	שכר ונלוות
227	251	249	228	246	240	הוצאות פנסיה, פיצויים ופרישה מרצון בניכוי רווחי קופות
1,304	1,391	1,354	1,280	1,248	1,276	סך כל הוצאות שכר שוטפות
(62)	155	-	-	43	-	מענקים שאינם במהלך העסקים הרגיל וביטול מענקי יובל אשתקד
1,242	1,546	1,354	1,280	1,291	1,276	סך הכל הוצאות שכר

הוצאות שכר ונלוות מהוות כ-63.1% מסך כל ההוצאות התפעוליות לעומת 64.2% בתקופה המקבילה אשתקד ו-63.2% בכל שנת 2016.

הוצאות תפעוליות ואחרות (למעט שכר)

ההוצאות התפעוליות והאחרות למעט שכר הסתכמו בתקופה המדווחת בסך של 1,503 מיליון ש"ח לעומת 1,557 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 3.5%.

ההוצאות התפעוליות מהוות 62.2% מסך כל ההכנסות לעומת 69.4% בתקופה המקבילה אשתקד ו-66.3% בכל שנת 2016.

סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות (במונחים שנתיים) מהווה 1.87% מסך כל המאזן, לעומת 2.00% בתקופה המקבילה אשתקד ולעומת 1.96% בכל שנת 2016.

הוצאות מס

ההפרשה למס על הרווח של קבוצת לאומי הסתכמה בתקופה המדווחת ב-844 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-778 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור ההפרשה למס בתקופה המדווחת הינו כ-36.2% מהרווח לפני מס לעומת 35.5% בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-0.7 נקודות האחוז. שיעור המס בתקופה המדווחת גבוה משיעור המס הסטטוטורי (35.0%) בעיקר בשל רישום הוצאות מס בשל הוצאות לא מוכרות לצרכי מס. שיעור המס בתקופה המקבילה אשתקד היה נמוך משיעור המס הסטטוטורי (35.9%) בעיקר עקב רישום הכנסת מס (נטו) בסך של 174 מיליון ש"ח בשל תהליכי פירוק ומכירה של חברות בנות, ומנגד רישום הוצאת מס בסך של 122 מיליון ש"ח בשל הקיטון ביתרת המסים הנדחים נטו כתוצאה מירידת שיעור מס החברות מ-26.5% ל-25% החל מ-1 בינואר 2016.

להלן תמצית דוח על הרווח הכולל:

רווח כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה						
הפסד כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק	הפסד כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	חלק התאגיד הבנקאי ברווח כולל אחר של חברות מוחזקות		התאמות מתרגום נטו לאחר השפעת גידורים ^(ב)	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
			התאמות בגין הטבות לעובדים ^(א)	התאמות בגין שיטת השווי המאזני		
(1,448)	(4)	(1,452)	(1,490)	38	(67)	67
(768)	-	(768)	(1,126)	(1)	(12)	371
(2,216)	(4)	(2,220)	(2,616)	37	(79)	438
יתרה ליום 31 בדצמבר 2015 (מבוקר)						
(2,312)	(4)	(2,316)	(2,169)	18	(79)	(86)
(210)	-	(210)	(85)	(7)	(113)	(5)
(2,522)	(4)	(2,526)	(2,254)	11	(192)	(91)

רווח כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה						
הפסד כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק	הפסד כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	חלק התאגיד הבנקאי ברווח כולל אחר של חברות מוחזקות		התאמות מתרגום נטו לאחר השפעת גידורים ^(ב)	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
			התאמות בגין הטבות לעובדים ^(א)	התאמות בגין שיטת השווי המאזני		
(1,997)	(4)	(2,001)	(2,082)	29	(111)	163
(219)	-	(219)	(534)	8	32	275
(2,216)	(4)	(2,220)	(2,616)	37	(79)	438
(2,026)	(4)	(2,030)	(1,837)	10	(128)	(75)
(496)	-	(496)	(417)	1	(64)	(16)
(2,522)	(4)	(2,526)	(2,254)	11	(192)	(91)

רווח כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה						
הפסד כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק	הפסד כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	חלק התאגיד הבנקאי ברווח כולל אחר של חברות מוחזקות		התאמות מתרגום נטו לאחר השפעת גידורים ^(ב)	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
			התאמות בגין הטבות לעובדים ^(א)	התאמות בגין שיטת השווי המאזני		
(1,448)	(4)	(1,452)	(1,490)	38	(67)	67
(864)	-	(864)	(679)	(20)	(12)	(153)
(2,312)	(4)	(2,316)	(2,169)	18	(79)	(86)

(א) התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ שמטבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של התאגיד הבנקאי.

(ב) רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעה נטו במטבע חוץ.

(ג) ההתאמות בגין הטבות לעובדים ברבעון השני של שנת 2017 כוללות את אומדן עלות תכנית הפרישה מרצון (600 מיליון ש"ח לפני מס) שפורסמה בחודש יולי 2017.

המבנה וההתפתחות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון

המאזן של קבוצת לאומי הסתכם ב-30 ביוני 2017 ב-437.0 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-438.6 מיליארד ש"ח בסוף 2016 - קיטון של 0.4%, ובהשוואה ליוני 2016 גידול של 0.1%.

ערך הנכסים הנקובים במטבע חוץ והצמודים למטבע חוץ מסך מאזן הקבוצה הינו כ-81.2 מיליארד ש"ח, כ-18.6% מסך הנכסים. במחצית ראשונה של 2017 יוסף השקל ביחס לדולר של ארה"ב ב-9.1% וביחס לאירו ב-1.4%. השינוי בשערי החליפין של השקל מול כלל מטבעות החוץ תרם לירידה בשיעור של כ-1.6% בסך כל המאזן של הקבוצה, כך שבנטרו השפעת ייסוף השקל סך המאזן גדל לכ-443.9 מיליארד ש"ח.

סך כל הנכסים בניהול הקבוצה - סך כל המאזן וכן תיקי ניירות ערך של הלקוחות וקופות גמל וקרנות השתלמות לגביהם ניתנים שירותי ניהול תפעולי וניהול פיקדון, מסתכמים בכ-1,337 מיליארד ש"ח, בהשוואה לסך של כ-1,262 מיליארד ש"ח בסוף 2016 (כ-382 מיליארד דולר וכ-328 מיליארד דולר בהתאמה).

1. להלן ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים:

	31 בדצמבר		30 ביוני	
	השינוי	2016	2017	2016
	באחוזים	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	באחוזים
סך כל המאזן	0.1	438,603	436,967	(0.4)
מזומנים ופיקדונות בבנקים	19.8	74,757	69,352	(7.2)
ניירות ערך	(7.5)	77,201	78,470	1.6
אשראי לציבור, נטו	(0.6)	261,913	264,484	1.0
בניינים וציוד	(2.9)	3,147	2,954	(6.1)
פיקדונות הציבור	0.8	346,854	342,766	(1.2)
פיקדונות מבנקים	4.0	3,394	4,330	27.6
אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים	(7.5)	22,640	22,337	(1.3)
הון המיוחס לבעלי המניות הבנק	8.2	31,347	32,521	3.7

2. להלן התפתחות בסעיפים חוץ מאזניים עיקריים:

	31 בדצמבר		30 ביוני	
	השינוי	2016	2017	2016
	באחוזים	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	באחוזים
אשראי תעודות, נטו	(39.7)	1,418	1,066	(24.8)
ערבויות להבטחת אשראי, נטו	(10.4)	5,730	5,217	(9.0)
ערבויות לרוכשי דירות, נטו	(0.1)	19,538	19,461	(0.4)
ערבויות והתחייבויות אחרות, נטו	(7.4)	15,623	15,214	(2.6)
מכשירים נגזרים ^(א)	(6.7)	644,454	621,938	(3.5)
אופציות מכל הסוגים	(1.6)	91,986	126,275	37.3

(א) כולל עסקאות "פורוורד", חוזי החלפות פיננסיות, swaps, futures ונגזרי אשראי. למידע נוסף ראה [ביאור 11](#).

3. להלן התפתחות ביתרות הנכסים הכספיים החוץ מאזניים של הלקוחות בקבוצת לאומי:

	31 בדצמבר		30 ביוני
	השני	2016	2017
	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח
תיקי ניירות ערך ^(א)	4.6	613,213	641,398
נכסים בגינם ניתנים שירותי תפעול: ^{(א)(ב)(ג)}			
קרנות נאמנות	1.6	47,636	48,403
קופות גמל ופנסיה	39.0	78,189	108,666
קרנות השתלמות	19.9	84,774	101,630

- (א) לרבות שינוי בשווי השוק של ניירות ערך ושווי הניירות שבמשמרת (custody) של קרנות נאמנות וקופות גמל, לגביהם ניתנים שירותי ניהול תפעולי ומשמורת.
 (ב) הקבוצה בארץ אינה מנהלת קרנות נאמנות, קופות גמל וקרנות השתלמות.
 (ג) נכסי לקוחות לגביהם מעניקה הקבוצה שרותי ניהול תפעולי, כולל יתרות הקופות של לקוחות מיועצים בלאומי.

האשראי לציבור, נטו

האשראי לציבור נטו בקבוצת לאומי הסתכם ב-30 ביוני 2017 ב-264.5 מיליארד ש"ח לעומת 261.9 מיליארד ש"ח בסוף 2016, גידול של 1.0%.

השינוי בשערי החליפין של השקל מול כלל מטבעות החוץ תרם לירידה בשיעור של 1.1% בסך האשראי לציבור. בנטרול השפעת השינוי חלה עלייה בשיעור של 2.1% בסך האשראי לציבור.

בנוסף לאשראי לציבור משקיעה הקבוצה בניירות ערך של חברות המסתכמים ב-30 ביוני 2017 ב-13,187 מיליון ש"ח בהשוואה ל-13,488 מיליון ש"ח בסוף 2016, והמגלמים גם כן סיכוני אשראי.

האשראי לציבור בשקלים לא צמודים מהווה ליום 30 ביוני 2017 כ-69.7% מסך האשראי, כאשר ליום 31 בדצמבר 2016 הוא היווה 68.6% מסך האשראי. כנגד העלייה במשקל האשראי הלא צמוד, חלה ירידה בעיקר באשראי צמוד מדד שהיווה ליום 30 ביוני 2017 16.4% מסך האשראי, בהשוואה לכ-16.9% ביום 31 בדצמבר 2016.

להלן התפתחות האשראי לציבור, לאחר הפרשה להפסדי אשראי לפי ענפי משק עיקריים:

	31 בדצמבר		30 ביוני
	השני	2016	2017
	באחוזים		במיליוני ש"ח
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	(0.8)	(620)	78,038
אנשים פרטיים - אחר	2.2	733	38,501
בינוי ונדל"ן	5.2	1,754	50,053
מסחרי	1.0	(103)	26,871
תעשייה	4.4	308	18,356
אחר	0.2	500	52,665
סך הכל	2.1	2,571	264,484

למידע נוסף בנוגע להתפתחות האשראי וסיכוני האשראי לפי ענפי משק ראה פרק [סיכון אשראי](#).

חובות בעייתיים

להלן סיכון אשראי בעייתי לאחר הפרשות פרטניות וקבוצתיות:

31 בדצמבר			30 ביוני			
2016			2017			
סך הכל	חוץ מאזני	מאזני	סך הכל	חוץ מאזני	מאזני	
במיליוני ש"ח						
3,118	176	2,942	2,974	149	2,825	חובות פגומים
1,087	74	1,013	873	81	792	חובות נחותים
3,423	1,190	2,233	3,586	1,229	2,357	חובות בהשגחה מיוחדת
7,628	1,440	6,188	7,433	1,459	5,974	סך הכל

סיכון אשראי בעייתי:

31 בדצמבר		30 ביוני		
2016		2017		
במיליוני ש"ח				
7,984	7,623			סיכון אשראי בעייתי מסחרי
1,427	1,337			סיכון אשראי בעייתי קמעונאי
9,411	8,960			סך הכל
1,783	1,527			יתרת ההפרשה להפסדי אשראי
7,628	7,433			אשראי בעייתי לאחר הפרשה להפסדי אשראי

למידע נוסף בנוגע לאשראי בעייתי ראה פרק [סיכון אשראי וכיבוד 13](#).

ניירות ערך

השקעות הקבוצה בניירות ערך ב-30 ביוני 2017 הסתכמו ב-78.5 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-77.2 מיליארד ש"ח בסוף 2016, גידול של 1.6%.

ניירות הערך בקבוצה מסווגים לשלוש קטגוריות: ניירות ערך למסחר, ניירות ערך זמינים למכירה וניירות ערך מוחזקים לפדיון.

סיווג נייר ערך הנרכש על ידי הבנק לתיק ניירות ערך למסחר, לתיק ניירות ערך זמינים למכירה או לתיק ניירות ערך מוחזקים לפדיון מתבצע במועד רכישתו ונעשה בהתאם לכוונת הבנק לשימוש בנייר. ניירות שנרכשים לצורכי מסחר (או במטרה לגדר רכיבים אחרים של התיק למסחר), לצורכי עשיית שוק או במסגרת חדר עסקאות מסווגים לתיק ניירות ערך למסחר, ניירות הנרכשים במסגרת ניהול הנכסים והתחייבויות של הבנק מסווגים בתיק הזמין למכירה ואילו ניירות ערך הנרכשים על מנת להחזיקם עד לפדיונם מסווגים בתיק המוחזק לפדיון.

ניירות ערך למסחר מוצגים במאזן לפי שווי הוגן, וההפרש בין השווי ההוגן לעלות המופחתת נזקף לדוח רווח והפסד. ניירות ערך זמינים למכירה מוצגים במאזן לפי שווי הוגן, וההפרש בין השווי ההוגן לעלות המופחתת מוצג בסעיף נפרד בהון ברווח כולל אחר שנקרא "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" בניכוי המס המתייחס. בכל מקרה שבו קיימת ירידת ערך שהינה בעלת אופי אחר מזמני ההפרש נזקף לחשבון רווח והפסד. ניירות ערך מוחזקים לפדיון מוצגים במאזן לפי עלותם.

ביום 1 בינואר 2017 סווגה יתרה של 957 מיליון ש"ח מתיק ניירות ערך זמינים למכירה לתיק ניירות ערך מוחזקים לפדיון.

למידע נוסף בנוגע לסיווג מחדש בתיק המוחזק לפדיון ראה [כאור 3.א.1](#).

להלן סיווג סעיף ניירות הערך במאזן המאוחד:

		31 בדצמבר 2016			30 ביוני 2017					
		ניירות	ניירות	ניירות	ניירות	ניירות	ניירות			
		ערך	ערך	ערך	ערך	ערך	ערך			
		זמינים	מוחזקים	לפדיון	זמינים	מוחזקים	לפדיון			
		למסחר ^(ב)	למכירה ^(א)	למסחר ^(ב)	למכירה ^(א)	למסחר ^(ב)	למכירה ^(א)			
		סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל			
		במיליוני ש"ח								
		אגרות חוב								
של ממשלת ישראל	35	36,893	7,093	44,021	-	35,409	5,091	40,500		
של ממשלות זרות	340	8,648	759	9,747	-	11,929	2,458	14,387		
של מוסדות פיננסיים בישראל	-	24	254	278	-	23	159	182		
של מוסדות פיננסיים זרים ⁽¹⁾	-	8,657	435	9,092	-	7,460	104	7,564		
מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)	424	8,105	275	8,804	-	9,749	280	10,029		
של אחרים בישראל	-	282	194	476	-	296	132	428		
של אחרים זרים	-	2,429	429	2,858	-	1,882	286	2,168		
מניות וקרנות נאמנות	-	2,671	523	3,194	-	1,942	1	1,943		
סך כל ניירות הערך	799	67,709	9,962	78,470	-	68,690	8,511	77,201		

(א) כולל רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן בסך (121) מיליון ש"ח שנרשמו ברווח כולל אחר (31 בדצמבר 2016 - (92) מיליון ש"ח).
 (ב) כולל רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן בסך 2 מיליון ש"ח שנרשמו ברווח והפסד (31 בדצמבר 2016 - 9 מיליון ש"ח).
 (ג) מרבית אגרת החוב של מוסדות פיננסיים זרים הינם מסוג supranational או עם גיבוי מדינות.

ליום 30 ביוני 2017 כ-86.3% מתיק הנוסטרו של הקבוצה סווג כזמין למכירה וכ-12.7% כתיק למסחר. כ-4.1% משווי ניירות הערך הינן השקעות במניות של חברות שאינן מוצגות על בסיס השווי המאזני, אלא לפי עלות או שווי שוק של המניות הנסחרות בבורסה.

למידע בנוגע לשווי ניירות ערך לפי אופן המדידה ראה [ביאור 15.א](#).

התיק הזמין למכירה

1. במחצית ראשונה של 2017 היה קיטון ברווח כולל אחר בגין ניירות ערך זמינים למכירה בסך 3 מיליון ש"ח (לפני השפעת המס) בהשוואה לגידול בסך של 556 מיליון ש"ח (לפני השפעת המס) בתקופה המקבילה אשתקד.
  2. לרווח והפסד נזקפו רווחים נטו ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה בסך של 35 מיליון ש"ח בהשוואה לרווחים בסך 59 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ורווחים נטו מהשקעות במניות בסך 78 מיליון ש"ח בהשוואה לסך של 505 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.
- היתרה המצטברת נטו של התאמות לשווי הוגן של ניירות ערך המוחזקים בתיק הזמין למכירה ליום 30 ביוני 2017 מסתכמת בסכום שלילי של 91 מיליון ש"ח (לאחר השפעת המס), לעומת סכום שלילי של 86 מיליון ש"ח בסוף 2016. סכומים אלה מייצגים הפסדים נטו שטרם מומשו לתאריכי הדוחות.

למידע בנוגע להתאמות לשווי הוגן של ניירות זמינים למכירה שנזקפו להון ראה [ביאור 5](#).

התיק למסחר

ב-30 ביוני 2017, בתיק למסחר יש כ-9.4 מיליארד ש"ח אגרות חוב, לעומת 8.5 מיליארד ש"ח אגרות חוב ב-31 בדצמבר 2016. נכון ל-30 ביוני 2017 התיק למסחר מהווה כ-12.7% מסך תיק הנוסטרו של הקבוצה לעומת 11.0% ב-31 בדצמבר 2016.

בגין אגרות חוב למסחר נרשמו בדוח רווח והפסד הפסדים שמומשו וטרם מומשו בסך של 174 מיליון ש"ח לעומת רווחים בסך 153 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההפסדים במחצית ראשונה 2017 נובעים מהפרשי שער שנזקפו לניירות הערך בתיק למסחר, והם מתקזזים אל מול רווחים מהפרשי שער.

למידע נוסף בנוגע להרכב התיק ראה [ביאור 5](#).

השקעות בניירות ערך שהונפקו בחו"ל

א. השקעות בניירות ערך מגובי נכסים שהונפקו בחו"ל

תיק ניירות ערך מגובי נכסים של הקבוצה (משכנתאות ושאנים משכנתאות), שכולו מדורג בדרוג השקעה (Investment Grade), מסתכם בכ-8.4 מיליארד ש"ח (כ-2.4 מיליארד דולר) ל-30 ביוני 2017 לעומת 10.0 מיליארד ש"ח בסוף 2016. מתוך התיק הנ"ל ל-30 ביוני 2017 כ-8.1 מיליארד ש"ח (כ-2.3 מיליארד דולר) מסווג בתיק הזמין למכירה והיתרה בתיק למסחר.

התיק הזמין למכירה של השקעות בניירות ערך מגובי נכסים בחו"ל ליום 30 ביוני 2017 כולל השקעה באגרות חוב מגובות משכנתאות בסכום של כ-6.5 מיליארד ש"ח. 93% מסך אגרות החוב המגובות משכנתאות שבתיק הזמין הונפקו על ידי סוכנויות פדראליות בארה"ב (FNMA, FHLMC, GNMA) ומדורגות, נכון למועד הדוח, בדירוג AAA.

נכון ליום 30 ביוני 2017 הסתכמה ירידת הערך המצטברת נטו שנזקפה להון עצמי הנובעת מתיק אגרות החוב המגובות משכנתאות בכ-65 מיליון ש"ח.

סך אגרות החוב המגובות משכנתאות שאינן בערבות מדינה (ארה"ב) ואינן בחסות מוסדות פדרליים אמריקאים, מסתכם בכ-1,371 מיליון ש"ח.

התקופה החזויה לפדיון של כל תיק אגרות החוב המגובות משכנתאות היא כ-5.03 שנים בממוצע (מח"מ). בנוסף לאגרות החוב המגובות משכנתאות, כולל התיק הזמין למכירה של הקבוצה גם אגרות חוב אחרות מגובות נכסים שאינם משכנתאות (אגרות חוב מסוג CLO) בסך של כ-1.6 מיליארד ש"ח. התקופה החזויה לפדיון של תיק אגרות החוב המגובות נכסים שאינם משכנתאות היא כ-3.5 שנים בממוצע.

למידע נוסף בנוגע להשקעות באגרות חוב מגובות נכסים ראה [ביאור 5](#).

ב. השקעות בניירות ערך שאינם מגובי נכסים שהונפקו בחו"ל

בתיק ניירות הערך של הקבוצה ב-30 ביוני 2017 כ-26.1 מיליארד ש"ח (7.5 מיליארד דולר) ניירות ערך שאינם מגובי נכסים שהונפקו בחו"ל. 23.5 מיליארד ש"ח (6.7 מיליארד דולר) מניירות הערך הללו מסווגים בתיק הזמין למכירה והיתרה בתיק למסחר ובתיק לפדיון. 99.2% מסך ניירות הערך הינם בדירוג השקעה והם כוללים בעיקר ניירות ערך של ממשלת ארה"ב, בנקים ומוסדות פיננסיים, אגרות חוב של חברות בדרוג השקעה והיתר בעיקר ניירות ערך של ממשלת ישראל.

למידע נוסף בנוגע לחשיפה מוסדות פיננסיים זרים ראה פרק [סיכון אשראי](#).

ליום 30 ביוני 2017 הסתכמה יתרת עלית הערך המצטברת בהון העצמי בגין ניירות ערך שאינם מגובי נכסים שהונפקו בחו"ל, ושהם בתיק הזמין למכירה ב-12 מיליון ש"ח (שהם 8 מיליון ש"ח לאחר מס).

כאמור, בנוסף לתיק הזמין למכירה קיימים ניירות ערך שאינם מגובים בנכסים גם בתיק למסחר ובתיק לפדיון. התיק למסחר כולל בעיקר ניירות ערך של מדינות, בנקים ומוסדות פיננסיים, וקרנות של ניירות ערך. 98.8% מניירות הערך שבתיק למסחר הינם בדירוג השקעה (Investment Grade).

שווי התיק למסחר שאינו מגובה בנכסים ב-30 ביוני 2017 הסתכם ב-2.2 מיליארד ש"ח (0.6 מיליארד דולר). ההפרש בין השווי ההוגן לעלות המופחתת, במידה שיש הפרש כזה, נזקף לחשבון הרווח והפסד.

השקעות באגרות חוב - שהונפקו בישראל

ההשקעות באגרות חוב שהונפקו בישראל הסתכמו ב-30 ביוני 2017 ב-43.1 מיליארד ש"ח, מזה סך של 42.4 מיליארד ש"ח אגרות חוב שהונפקו על ידי ממשלת ישראל בשקלים, והיתר אגרות חוב של ממשלת ישראל במט"ח ואגרות חוב שהונפקו על ידי חברות. כ-40.6% מההשקעות באגרות חוב חברות שהם כ-0.3 מיליארד ש"ח נכללו בתיק הזמין למכירה, והיתר בתיק למסחר.

תיק אגרות החוב של חברות, שבתיק הזמין למכירה בהיקף של 0.3 מיליארד ש"ח כולל קרן הון בסך של 24 מיליון ש"ח.

כל אגרות החוב של החברות שבתיק למסחר ומרבית אגרות החוב של החברות שבתיק הזמין למכירה רשומות למסחר וסחירות בבורסה.

השקעות במניות ובקרנות

סך כל ההשקעות במניות ובקרנות מסתכמות ליום 30 ביוני 2017 בכ-3,194 מיליון ש"ח, מזה מניות סחירות 2,288 מיליון ש"ח ושאנים סחירות 906 מיליון ש"ח. מסך כל ההשקעה 2,671 מיליון ש"ח מסווגים בתיק הזמין למכירה ו-523 מיליון ש"ח מסווגים בתיק למסחר.

ההון הנדרש בגין השקעות אלה עומד ליום 30 ביוני 2017 על סך של 399 מיליון ש"ח.

למידע נוסף ראה [ביאור 5](#).

השינויים העיקריים בהשקעה במניות

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2017 מכר הבנק את יתרת החזקותיו בחברת Kenon Holdings Ltd, כ-3.7 מיליון מניות, שמהוות כ-7.0% מהונה המונפק והנפרע של קנון. הרווח לפני מס שרשם הבנק בגין מכירת המניות הינו כ-13.5 מיליון ש"ח.

פיקדונות הציבור

פיקדונות הציבור בקבוצה הסתכמו ב-30 ביוני 2017 ב-342.8 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-346.9 מיליארד ש"ח בסוף 2016, קיטון בשיעור של 1.2% ובהשוואה ליוני 2016 גידול של 0.8%.

השינוי בשערי החליפין של השקל מול כלל מטבעות החוץ הקטין בשיעור של 2.4% את סך כל פיקדונות הציבור כך שבנטרול השפעת השינוי היה גידול בפיקדונות הציבור בשיעור של 1.2%.

אגרות חוב, שטרי הון וכתבי התחייבות נדחים

אגרות חוב, שטרי הון וכתבי התחייבויות נדחים הסתכמו ב-30 ביוני 2017 ב-22.3 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-22.6 מיליארד ש"ח בסוף 2016, קיטון בשיעור של 1.3%.

פדיון מוקדם של פיקדונות/שטרי הון נדחים

ביום 26 בינואר 2017 החליט דירקטוריון הבנק לפדות במהלך יוני-יולי 2017 בפדיון מוקדם מלא 400,000,000 ש"ח ע.נ. פקדונות/שטרי הון נדחים (לא סחירים) צמודים למדד אשר הוצעו בשנת 2002. בהתאם לכך, במהלך החודשים יוני ויולי 2017 נפרעו שטרי הון בסכום כולל של כ-534 מיליון ש"ח.

הון והלימות ההון

ההון המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכמו ב-30 ביוני 2017 ב-32,521 מיליון ש"ח, לעומת 31,347 מיליון ש"ח בסוף 2016, גידול של 3.7%. העלייה נובעת בעיקרה מהרווח הנקי לתקופה.

הון זה מהווה בסיס לחישוב ההון הפיקוחי המשמש לחישוב יחס הלימות ההון של הבנק בתוספת מכשירים הוניים והתאמות פיקוחיות כפי שנקבע בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202 של הפיקוח על הבנקים.

יחס הון למאזן ב-30 ביוני 2017 הגיע ל-7.4% בהשוואה ל-7.1% ב-31 בדצמבר 2016.

מבנה הלימות ההון

31 בדצמבר		30 ביוני	
2016		2017	
מבוקר		בלתי מבוקר	
		במיליוני ש"ח	
הון לצורך חישוב יחס ההון			
32,586	31,187	33,527	הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
11,850	12,838	11,305	הון רובד 2, לאחר ניכויים
44,436	44,025	44,832	סך הכל הון כולל
יתרות משוקללות של נכסי סיכון			
266,534	273,129	271,671	סיכון אשראי
4,788	6,369	6,308	סיכונים שוק
20,843	20,433	21,129	סיכון תפעולי
292,165	299,931	299,108	סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
יחס ההון לרכיבי סיכון			
11.15%	10.40%	11.21%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
15.21%	14.68%	14.99%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון

יישום הוראות באזל 3 בישראל

במאי 2013 פרסם הפיקוח על הבנקים את ההוראות הסופיות ליישום באזל 3 בישראל, וזאת על ידי תיקון הוראות ניהול בנקאי תקין 201-211. הוראות אלה נכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2014 בכפוף להוראות המעבר שנכללו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299 של הפיקוח על הבנקים.

על פי הוראות אלו, רכיבי ההון בקבוצה לצורך חישוב הלימות ההון משויכים לשני רבדים:

1. הון רובד 1, הכולל הון עצמי רובד 1 והון רובד 1 נוסף.

2. הון רובד 2.

סיכום הרבדים האלו מכונה "בסיס ההון לצורך הלימות ההון" או "ההון הפיקוחי" או "ההון הכולל".

הון רובד 1 כולל הון עצמי רובד 1 והון רובד 1 נוסף:

הון עצמי רובד 1 כולל את ההון המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי בתוספת חלק מזכויות המיעוט (זכויות שאינן מקנות שליטה בהון של חברות בת שאוחדו) ובניכוי מוניטין, נכסים בלתי מוחשיים אחרים, והתאמות פיקוחיות וניכויים נוספים, והכל כמפורט בהוראת ניהול בנקאי תקין 202 "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי", ובכפוף להוראות המעבר שבהוראת ניהול בנקאי תקין 299 "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר".

בנוסף לאלו, נכללות התאמות להון עצמי רובד 1, אשר נובעות מיישום תכנית התייעלות תפעולית וכן מאופן חישוב ריבית ההיוון שמשמשת לחישוב ההתייבות לזכויות עובדים, כמפורט בהמשך.

הון רובד 1 נוסף, מורכב ממכשירי הון העומדים בקריטריונים שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 202. בקבוצת לאומי לא קיימים מכשירי הון ברובד זה. ככל שיונפקו בעתיד מכשירי הון רובד 1 נוסף, הם יידרשו לעמוד בכל הקריטריונים המפורטים בהוראת ניהול בנקאי תקין 202.

הון רובד 2:

הון רובד 2 כולל בעיקר מכשירי הון ויתרת הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי לפני השפעת המס המתייחס עד לתקרה של 1.25% מסך נכסי סיכון האשראי.

לגבי מכשירי ההון שהיו כלולים בהון רובד 2 בתאריך 31 בדצמבר 2013 נקבעו הוראות מעבר ותקרת הכרה, כך שהסכום המוכר בגנים בפועל הינו הנמוך מבין סכומם המופחת של המכשירים עצמם ותקרת הכרה המתבססת על יתרת מכשירי ההון שהיו כלולים בהון רובד 2 ביום 31 בדצמבר 2013 אשר מופחתת בתחילת כל שנה ב-10% עד ליום 1 ינואר 2022. בשנת 2017 תקרת ההכרה הינה 50%.

מתחילת שנת 2014 מכשירי הון שיונפקו לצורך הכללתם בהון נדרשים לעמוד בקריטריונים המפורטים בהוראת ניהול בנקאי תקין 202. הקריטריונים העיקריים שעל המכשיר לכלול: (1) מנגנון לספיגת הפסדי קרן על ידי המרה למניות רגילות או הפחתת המכשיר כאשר יחס הון עצמי רובד 1 של התאגיד הבנקאי יורד מ-5%; (2) סעיף הקובע שבהתרחש האירוע המכונן לאי-קיימות (כמוגדר בנספח ה' להוראת ניהול בנקאי תקין 202), יומר המכשיר באופן מיידי למניות רגילות או יימחק.

תיאור המאפיינים העיקריים של מכשירי הון פיקוחי שהונפקו מוצג באתר האינטרנט של הבנק בכתובת: <http://leumi.co.il> כפרק אודות < מידע כספי > גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים.

מגבלות על מבנה ההון

בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202 נקבעו מגבלות על מבנה ההון:

- הון רובד 2 לא יעלה על 100% מהון רובד 1, לאחר הניכויים הנדרשים מהון זה.
- מכשירי הון הכשירים להיכלל בהון רובד 2 לא יעלו על 50% מהון רובד 1 לאחר הניכויים הנדרשים מהון רובד 1. מגבלה זו אינה כוללת את מכשירי ההון שנכללו קודם לתחילת הוראה זו בהון רובד 2 עליו, וזאת בגובה יתרת אותם מכשירים ליום 31 בדצמבר 2013 ובהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299 "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר".

יעדי הלימות ההון

יחסי ההון מחושבים כיחס שבין ההון לנכסי הסיכון המשוקללים. יחס הון עצמי רובד 1 מחושב כיחס שבין סכום הון עצמי רובד 1 לנכסי הסיכון המשוקללים, ויחס ההון הכולל מחושב כיחס שבין סכום ההון הכולל לנכסי הסיכון המשוקללים.

יעדי הלימות ההון שנקבעו על ידי בנק ישראל:

לפי הוראת ניהול בנקאי תקין 201 "מדידה והלימות הון - מבוא, תחולה וחישוב דרישות", תאגיד בנקאי גדול, שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה לפחות 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל, נדרש לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מזערי בשיעור של 10%, וביחס הון כולל מזערי של 13.5% וזאת החל מיום 1 בינואר 2017. דרישה זו חלה על לאומי.

כמו כן, על פי תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 329 "מגבלות למתן הלוואות לדיר" התאגיד הבנקאי נדרש להגדיל את יעד הון עצמי רובד 1 ויעד הון כולל, בשיעור המבטא 1% מיתרת הלוואות לדיר. דרישה זו יושמה בהדרגה על פני שמונה רבעונים עד ליום 1 בינואר 2017 והשפעתה כ-0.26% ביחס ההון.

לאור זאת, דרישות ההון המינימליות שחלות על הבנק ליום 30 ביוני 2017 הינן 10.26% ליחס הון עצמי רובד 1 ו-13.76% ליחס ההון הכולל.

יעדי הלימות ההון שנקבעו על ידי הבנק:

תכנון ההון בקבוצת לאומי משקף ראייה צופה פני עתיד של תיאבון ופרופיל הסיכון, האסטרטגיה העסקית ושל הלימות ההון הנדרשת כתוצאה מכך. תכנון ההון לוקח בחשבון את הצמיחה בפעילות של מרכזי הרווח השונים בקבוצה וגורמים נוספים המשפיעים על עמידת הבנק בדרישות ההון, כגון: תחזיות רווח, שינויים הכלולים ברווח כולל אחר, התאמות פיקוחיות והשפעת הוראות המעבר, ושיעור הגידול בנכסי הסיכון.

למידע נוסף בנוגע לתהליך תכנון ההון בקבוצה ראה [דוח על הסיכונים לשנת 2016](#).

מדיניות הקבוצה שאושרה על ידי הדירקטוריון, הינה להחזיק רמת הלימות הון הגבוהה מהסף המזערי שיוגדר מעת לעת על ידי בנק ישראל ואשר לא תפחת משיעור ההון הנדרש לכיסוי הסיכונים כפי שהם מוערכים בתהליך ה-ICAAP. בנוסף, הוגדרו יעדים שהקבוצה תרצה לעמוד בהם בעת אירוע תרחיש קיצוני.

במסגרת הליך הסקירה הפיקוחי, הנחה הפיקוח על קביעת יעדי הון פנימיים אשר יהלמו את פרופיל הסיכון של הבנק. בהמשך לכך, דירקטוריון הבנק אישר להגדיל את יעד ההון העצמי רובד 1 הפנימי של הבנק באופן שמיום 31 בדצמבר 2017 יעמוד על 10.5%.

התאמות להון עצמי רובד 1:

מדידת ההתייבוביות בגין זכויות עובדים

התקינה בדבר זכויות עובדים אשר יושמה לראשונה בינואר 2015, הינה גורם המשפיע באופן מהותי על הון עצמי רובד 1 של לאומי, בעיקר בשל העובדה שמדידת ההתייבוביות הינה בהתאם לריביות שוק שהינן ברמות נמוכות היסטוריות וכן בשל התנודתיות הרבה שמדידה מעין זו יוצרת בהון הפיקוחי של הבנק.

ביולי 2016 קיבל הבנק אישור פרטני מאת בנק ישראל לענין אופן חישוב ריבית ההיוון שתשמש לחישוב ההתייבוביות לזכויות עובדים לצורך מדידת ההון הפיקוחי. בהתאם לאישור, ריבית ההיוון מחושבת על פי ממוצע נע של תשואות השוק, לתקופה של שמונה רבעונים שהסתיימה במועד הדיווח. השינוי מיושם החל מהדוחות הכספיים לתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2016 ועד לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2020 (כולל). שינוי השיטה ממתן באופן משמעותי את התנודתיות בהון הפיקוחי של הבנק הנובעת משינויים בריבית להיוון.

למידע נוסף בנוגע למתודולוגית ההיוון ראה פרק [מדיניות חשבונאית ואומדנים בנושאים קריטיים](#).

הקלה בגין תכנית התייעלות תפעולית

בינואר 2016 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל". על פי מכתב זה, תאגיד בנקאי שיעמוד בתנאים שהוגדרו, יקבל הקלה לפיה יוכל לפרוס את השפעת התכנית על יחסי ההון ויחס המינוף על פני חמש שנים בקו ישר.

ביוני 2016 אישר דירקטוריון הבנק תכנית התייעלות שעלותה הסתכמה בכ-438 מיליון ש"ח (לאחר מס). ביוני 2017 מיוחסים להון הפיקוחי 20% מעלויות תכנית זו.

ביוני 2017 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב נוסף בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל- התייעלות בתחום הנדל"ן". המכתב האריך את תוקף ההקלה בגין התייעלות בכח אדם עד לסוף יוני 2018. ביולי 2017, אישר דירקטוריון הבנק תכנית התייעלות נוספת שעלותה מוערכת בכ-394 מיליון ש"ח (לאחר מס) והשפעתה על יחסי ההון ויחס המינוף תיפרס על פני חמש שנים בקו ישר, מדי רבעון.

• שינויים רגולטוריים נוספים:

דרישות הון בגין חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים

באוקטובר 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "דרישות הון בגין חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים". חוזר זה מפרט את ההנחיות החדשות, אשר יחולו על חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים הנגרמות מנגזרי OTC, עסקות נגזרים סחירים בבורסה ועסקות מימון ניירות ערך.

ביוני 2017 אישר הפיקוח על הבנקים את מסלוקת הבורסה ומסלוקת המעוף כצדדים נגדיים מרכזיים כשירים לצרכי חישוב דרישות הון בגין חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים, כאמור בנספח ג' להוראה 203.

למידע נוסף ראה [ביאור 9](#).

להלן ניתוח רגישות לגורמים העיקריים המשפיעים על הלימות ההון של קבוצת לאומי:

- שינוי היקף נכסי סיכון - נכסי הסיכון של לאומי מסתכמים לסוף יוני 2017 בכ-299.1 מיליארד ש"ח. כל גידול של 1% בנכסי הסיכון (כ-3 מיליארד ש"ח), יקטין את יחס הון עצמי רוברד 1 ב-0.11% ואת יחס ההון הכולל ב-0.15%.
- רווח שייצבר או שינוי בקרן ההון - הון עצמי רוברד 1 של לאומי לסוף יוני 2017 מסתכם ב-33.5 מיליארד ש"ח. ההון הכולל מסתכם ב-44.8 מיליארד ש"ח. כל צבירת רווח נקי ו/או תנועה חיובית בקרן ההון בהיקף של 1 מיליארד ש"ח, תשפר את יחס הון עצמי רוברד 1 ואת יחס ההון הכולל ב-0.33%.
- התחייבויות בדבר זכויות עובדים - ההתחייבות האקטוארית לעובדים מהוונת על פי ממוצע נע של שמונה רבעונים של תשואות השוק המושפעות מעקום אג"ח ממשלת ישראל ומרווח אג"ח קונצרני AA בארה"ב. שינוי של 0.1% לאורך עקום הריבית להיוון, בהנחה שהעקום עולה ויורד בצורה אחידה, משמעותה השפעה מצטברת של 0.07% ביחס הון עצמי רוברד 1 וביחס ההון הכולל. מזה על פי חישוב ממוצע נע לשמונה רבעונים, עליה של כ-0.01% ביחס הון עצמי רוברד 1 וביחס ההון הכולל, לרבעון השוטף.

המידע הנ"ל לגבי הלימות ההון וניהולה מתייחס לפעולות עתידיות של הבנק, והוא בגדר "מידע צופה פני עתיד". למשמעות מושג זה ראה פרק [מידע צופה פני עתיד](#).

מדיניות חלוקת דיבידנד

ביום 29 במרס 2017 אישר דירקטוריון הבנק מדיניות חלוקת דיבידנד, החל ממועד פרסום הדוחות הכספיים לרבעון הראשון של שנת 2017. בהתאם למדיניות זו, הבנק יחלק מדי רבעון, דיבידנד בגובה 20% מהרווח הנקי של הבנק בהתאם לדוחות הכספיים של הבנק לרבעון שחלף ובכפוף, בין היתר, לכך שהבנק יעמוד ביעדי הלימות ההון שלו, גם לאחר חלוקת הדיבידנד. חלוקת הדיבידנד בפועל כפופה להחלטות פרטניות של הדירקטוריון בטרם כל חלוקה, ובכפוף להוראות הדין שחלות על חלוקת דיבידנד ובכלל זה הוראות חוק החברות והוראות בנק ישראל.

ביום 14 באוגוסט 2017 אישר הדירקטוריון חלוקת דיבידנד בסך של כ-175 מיליון ש"ח, בהתאם למדיניות האמורה.

פרטים בדבר דיבידנד ששולם

מועד ההכרזה	מועד תשלום	דיבידנד למניה	דיבידנד ששולם במזומן
25 במאי 2017	22 ביוני 2017	באגורות	במיליוני ש"ח
		8.168	124

למידע נוסף ראה [ביאור 9](#).

מגזרי פעילות - גישת הנהלה

דיווח מגזרי פעילות על פי גישת הנהלה מציג את תוצאות הבנק בחלוקה לקווי עסקים, בהתאם למבנה הארגוני של הבנק.

קווי העסקים מתמחים במתן שירות למגזרי לקוחות בעלי מאפיינים וצרכים דומים.

למידע נוסף בדבר קווי עסקים בגישת הנהלה ראה פרק [מגזרי פעילות בדוחות הכספיים לשנת 2016](#).

להלן תמצית תוצאות הפעילות לפי גישת הנהלה:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017									
במיליוני ש"ח									
בנק	מסחרית	עסקית ^(א)	נדל"ן ^(א)	שוקי הון	אחר והתאמות	חברות	חברות	סך הכל	
						בנות בארץ	בנות בחו"ל		
הכנסות ריבית נטו	248	143	112	309	2	68	244	2,165	1,039
הכנסות שאינן מריבית	104	50	81	116	25	309	89	1,220	446
סך כל ההכנסות	352	193	193	425	27	377	333	3,385	1,485
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	5	(58)	(50)	(1)	(1)	14	17	42	116
סך כל הוצאות התפעוליות והאחרות	171	70	31	75	189	259	202	2,020	1,023
רווח (הפסד) לפני מס	176	181	212	351	(161)	104	114	1,323	346
הוצאות מס (הטבה)	62	63	74	123	(40)	25	28	456	121
רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי	114	118	138	227	(121)	89	86	876	225

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016									
במיליוני ש"ח									
בנק	מסחרית	עסקית ^(א)	נדל"ן ^(א)	שוקי הון	אחר והתאמות	חברות	חברות	סך הכל	
						בנות בארץ	בנות בחו"ל		
הכנסות ריבית נטו	217	146	126	300	27	57	236	2,034	925
הכנסות (הוצאות) שאינן מריבית	95	59	91	153	466	246	(7)	1,538	435
סך כל ההכנסות	312	205	217	453	493	303	229	3,572	1,360
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	10	(221)	(55)	(25)	(11)	13	(6)	(154)	141
סך כל הוצאות התפעוליות והאחרות	176	90	47	77	382	228	219	2,355	1,136
רווח לפני מס	126	336	225	401	122	62	16	1,371	83
הוצאות מס (הטבה)	45	120	80	144	(145)	113	20	407	30
רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי	81	216	145	257	267	(45)	(4)	970	53

(א) בשנת 2017 בוצעה סגמנטציה של לקוחות ממגזר הנדל"ן למגזר העסקי.

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017

במיליוני ש"ח

בנק	מסחרית	עסקית	נדל"ן	שוקי הון	אחר והתאמות	חברות	חברות	סך הכל	
						בנות בארץ	בנות בחו"ל		
הכנסות ריבית נטו	483	284	220	415	1	129	487	4,038	
הכנסות שאינן מריבית	206	109	165	380	104	602	44	2,507	
סך כל ההכנסות	689	393	385	795	105	731	531	6,545	
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	9	(65)	(35)	(16)	(8)	31	18	143	
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות	332	137	65	144	421	491	401	4,070	
רווח (הפסד) לפני מס	348	321	355	667	(308)	209	112	2,332	
הוצאות מס (הטבה)	122	112	124	234	(78)	54	56	844	
רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי	226	209	231	432	(230)	166	56	1,498	

יתרות ליום 30 ביוני 2017

אשראי לציבור, נטו	35,367	32,716	19,732	4,417	3,149	8,221	22,228	264,484	
פיקדונות הציבור	41,234	19,704	5,393	62,337	71	70	24,336	342,766	
נכסים בניהול	24,682	20,414	1,400	387,811	26,206	235,885	18,639	900,097	

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016

במיליוני ש"ח

בנק	מסחרית	עסקית ^(א)	נדל"ן ^(א)	שוקי הון	אחר והתאמות	חברות	חברות	סך הכל	
						בנות בארץ	בנות בחו"ל		
הכנסות ריבית נטו	438	261	268	318	-	106	462	3,689	
הכנסות שאינן מריבית	202	111	176	97	534	561	14	2,570	
סך כל ההכנסות	640	372	444	415	534	667	476	6,259	
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	(1)	(303)	(231)	(29)	(6)	15	(17)	(277)	
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות	339	177	89	148	532	445	428	4,345	
רווח לפני מס	302	498	586	296	8	207	65	2,191	
הוצאות מס (הטבה)	108	178	210	106	(102)	158	38	778	
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי	194	320	376	191	110	64	27	1,429	

יתרות ליום 30 ביוני 2016

אשראי לציבור, נטו	34,049	31,166	24,243	3,540	2,853	6,914	22,840	266,048	
פיקדונות הציבור	39,823	17,607	6,480	61,808	98	78	26,786	339,998	
נכסים בניהול	25,404	16,062	1,855	335,683	23,770	183,701	20,433	786,529	

(א) בשנת 2017 בוצעה סגמנטציה של לקוחות ממגזר הנדל"ן למגזר העסקי.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016									
במיליוני ש"ח									
בנק	מסחרית	עסקית ^(א)	נדל"ן ^(א)	שוקי הון	אחר והתאמות	חברות	חברות	סך	בנקאית
						בנות בארץ	בנות בחו"ל	הכל	
הכנסות (הוצאות) ריבית נטו	895	521	526	650	(1)	237	937	7,526	3,761
הכנסות שאינן מריבית	401	209	343	863	686	1,130	8	5,408	1,768
סך כל ההכנסות	1,296	730	869	1,513	685	1,367	945	12,934	5,529
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	(72)	(376)	(392)	(55)	(20)	37	(2)	(125)	755
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות	701	356	176	368	625	905	944	8,580	4,505
רווח לפני מס	667	750	1,085	1,200	80	425	3	4,479	269
הוצאות מס	240	269	389	431	5	218	69	1,717	96
רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי	427	481	696	774	75	231	(66)	2,791	173
יתרות ליום 31 בדצמבר 2016									
אשראי לציבור, נטו	34,089	30,238	21,229	3,779	2,966	7,407	23,567	261,913	138,638
פיקדונות הציבור	41,698	19,772	7,702	59,696	40	68	26,722	346,854	191,156
נכסים בניהול	26,781	18,607	1,814	365,544	25,503	189,681	19,244	823,812	176,638

(א) בשנת 2017 בוצעה סגמנטציה של לקוחות ממגזר הנדל"ן למגזר העסקי.

מגזרי פעילות פיקוחיים

לגבי תיאור מגזרי הפעילות העיקריים ראה פרק [מגזרי פעילות פיקוחיים בדוחות הכספיים לשנת 2016](#).

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017									
במיליוני ש"ח									
בנקאית	מסחרית	עסקית	עסקית	עסקית	גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	אחר	פעילות	סך הכל
								בארץ	
משקי בית	בנקאות פרטית	עסקים וזעירים	עסקים קטנים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	אחר	704
27	454	162	290	18	272	-	238	2,165	הכנסות ריבית נטו
42	172	78	157	44	181	21	73	1,220	הכנסות שאינן מריבית
69	626	240	447	62	453	21	311	3,385	סך כל ההכנסות
1	66	(23)	(73)	2	3	-	15	42	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
33	342	124	132	69	26	173	203	2,020	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
35	218	139	388	(9)	424	(152)	93	1,323	רווח (הפסד) לפני מס
13	77	49	135	(4)	141	(43)	28	456	הוצאות מס (הטבה)
22	141	90	253	(5)	298	(106)	65	876	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016

פעילות סך בחו"ל הכל		במיליוני ש"ח								
		פעילות בארץ								
		משקי בית								
		עסקים								
		עסקים קטנים וזעירים								
		בנקאות פרטית								
		עסקים גדולים								
		גופים מוסדיים								
		ניהול פיננסי								
		אחר								
2,034	229	-	273	15	333	138	389	23	634	הכנסות ריבית נטו
1,538	58	11	540	41	167	80	172	41	428	הכנסות שאינן מריבית
3,572	287	11	813	56	500	218	561	64	1,062	סך כל ההכנסות
(154)	1	-	(29)	(18)	(215)	(39)	36	-	110	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
2,355	220	343	36	72	154	120	345	32	1,033	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
1,371	66	(332)	806	2	561	137	180	32	(81)	רווח (הפסד) לפני מס
407	21	(209)	309	1	200	48	62	12	(37)	הוצאות מס (הטבה) רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק
970	45	(122)	513	1	361	88	117	20	(53)	

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017

פעילות סך בחו"ל הכל		במיליוני ש"ח								
		פעילות בארץ								
		משקי בית								
		עסקים								
		עסקים קטנים וזעירים								
		בנקאות פרטית								
		עסקים גדולים								
		גופים מוסדיים								
		ניהול פיננסי								
		אחר								
4,038	475	-	338	34	566	318	901	46	1,360	הכנסות ריבית נטו
2,507	133	36	442	88	328	157	356	85	882	הכנסות שאינן מריבית
6,545	608	36	780	122	894	475	1,257	131	2,242	סך כל ההכנסות
143	22	-	(10)	2	(68)	(29)	152	2	72	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
4,070	403	392	55	136	262	240	682	65	1,835	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
2,332	183	(356)	735	(16)	700	264	423	64	335	רווח (הפסד) לפני מס
844	56	(77)	258	(6)	244	94	148	23	104	הוצאות מס (הטבה) רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק
1,498	127	(273)	502	(10)	455	170	274	41	212	

יתרה ליום 30 ביוני 2017

267,786	22,578	-	-	2,090	53,930	24,911	53,740	457	110,080	אשראי לציבור, ברוטו
342,766	24,335	-	-	59,142	43,190	32,509	41,050	27,878	114,662	פיקדונות הציבור
900,097	18,639	-	36,636	589,481	75,465	18,301	30,502	48,933	82,140	נכסים בנייהול

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016										
במיליוני ש"ח										
סך הכל	פעילות בחו"ל	פעילות בארץ								
		אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית	מסקי בית
3,689	446	-	275	26	585	280	784	42	1,251	הכנסות ריבית נטו
2,570	147	18	562	84	329	158	343	81	848	הכנסות שאינן מריבית
6,259	593	18	837	110	914	438	1,127	123	2,099	סך כל ההכנסות הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(277)	1	-	(54)	(11)	(472)	(40)	92	1	206	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
4,345	429	484	64	135	316	241	647	65	1,964	רווח (הפסד) לפני מס
2,191	163	(466)	827	(14)	1,070	237	388	57	(71)	הוצאות מס (הטבה)
778	39	(163)	325	(5)	382	84	137	21	(42)	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק
1,429	124	(301)	537	(9)	688	152	249	36	(47)	
יתרה ליום 30 ביוני 2016										
269,602	23,239	-	-	917	58,638	23,573	49,764	454	113,017	אשראי לציבור, כרוטו
339,998	26,785	-	-	58,770	45,220	31,145	33,932	28,975	115,171	פיקדונות הציבור
786,529	20,433	-	37,415	488,438	64,872	19,740	26,610	50,163	78,858	נכסים בניהול
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016										
במיליוני ש"ח										
סך הכל	פעילות בחו"ל	פעילות בארץ								
		אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית	מסקי בית
7,526	906	-	566	57	1,162	571	1,600	86	2,578	הכנסות ריבית נטו
5,408	243	139	1,308	163	657	318	682	161	1,737	הכנסות שאינן מריבית
12,934	1,149	129	1,884	220	1,819	889	2,282	247	4,315	סך כל ההכנסות הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(125)	35	-	(64)	(33)	(687)	(120)	222	1	521	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
8,580	946	448	178	285	646	501	1,333	131	4,112	רווח (הפסד) לפני מס
4,479	168	(309)	1,760	(32)	1,860	508	727	115	(318)	הוצאות מס (הטבה)
1,717	70	(11)	675	(11)	662	179	257	42	(146)	רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק
2,791	98	(284)	1,152	(21)	1,194	327	466	73	(214)	
יתרה ליום 31 בדצמבר 2016										
265,450	23,946	-	-	1,486	53,766	24,171	50,763	424	110,894	אשראי לציבור, כרוטו
346,854	26,721	-	-	55,862	48,151	33,026	36,535	28,696	117,863	פיקדונות הציבור
823,812	19,244	-	33,663	528,324	65,588	20,484	27,223	49,663	79,623	נכסים בניהול

חברות מוחזקות עיקריות

קבוצת לאומי פועלת בארץ ובחו"ל באמצעות חברות בנות שהינן: בנקים, חברות למימון וחברות לשירותים פיננסיים. כמו כן משקיעה הקבוצה בתאגידים ריאליים העוסקים בפעילות לא בנקאית.

סך כל השקעות הבנק בחברות מוחזקות (כולל השקעות בשטרי הון) הסתכם ב-30 ביוני 2017 בכ-11.4 מיליארד ש"ח בדומה להשקעה ב-31 בדצמבר 2016 והתרומה של החברות המוחזקות לרווח הנקי של הקבוצה הסתכמה ברווח בסך 242 מיליון ש"ח לעומת רווח בסך 111 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

חברות מאוחדות בארץ

סך כל השקעות הבנק בחברות המאוחדות בארץ הסתכם ב-30 ביוני 2017 בכ-5,938 מיליון ש"ח, לעומת 5,783 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2016. התרומה שלהן לרווח הנקי של הקבוצה הסתכמה במחצית ראשונה של 2017 בכ-160 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-75 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 112.8%. תשואת הקבוצה על ההשקעה בחברות מאוחדות בארץ היתה במחצית ראשונה של 2017 5.5% לעומת 2.5% בתקופה המקבילה אשתקד.

לאומי פרטנרס

ביום 7 במאי 2017 התקשרה לאומי פרטנרס במזכר הבנות לא מחייב¹ (להלן: "מזכר הבנות") עם ביטוח ישיר השקעות פיננסיות בע"מ (להלן: "השקעות פיננסיות"), לפיו, בכפוף להשלמת הפיכתה של השקעות פיננסיות לחברה פרטית, ירכשו לאומי פרטנרס ומשקיעים נוספים מניות רגילות של השקעות פיננסיות בסכום של 480 מיליון ש"ח בדרך של הקצאה פרטית, כאשר חלקה של לאומי פרטנרס יהיה עד 10% מהונה המונפק והנפרע של השקעות פיננסיות, בתמורה לכ-150 מיליון ש"ח.

בנוסף יוקצו למשקיעים אופציות לא רשומות למסחר, הניתנות למימוש ממועד השלמת העסקה ועד לחלוף 3 שנים ממועד הקצאתן, לרכישת כ-5% מהונה המונפק והנפרע של השקעות פיננסיות בדילול מלא. למשקיעים תינתן הזכות לבקש המרה או פדיון מניותיו עד לתום השנה השביעית ממועד השלמת העסקה והשקעות פיננסיות תעשה מאמצים לפעול בהתאם לבקשה כאמור. אולם ככל שלא תצליח לבצע את הפדיון ו/או ההמרה כאמור, לא יהא בכך כדי להוות עילה לתביעה כנגדה.

ביצועה של העסקה מותנה בתנאים מתלים וסכום העסקה יותאם לדיבידנדים ותנועות הון בהשקעות פיננסיות לאחר 31 במרס 2017. כמו כן נקבע, כי אם שווי השקעות פיננסיות יפחת מ-1.43 מיליארד ש"ח (מותאם לדיבידנדים ותנועות הון), ניתן יהיה לבטל את ההסכם.

חברות מאוחדות בחו"ל

סך כל ההשקעות של הבנק בשלוחות בחו"ל ב-30 ביוני 2017 הסתכם ב-3,959 מיליון ש"ח בהשוואה ל-4,108 מיליון ש"ח בסוף 2016.

התרומה של השלוחות בחו"ל לרווח הנקי בשקלים של הקבוצה במחצית ראשונה של 2017 הסתכמה ברווח בסך 81 מיליון ש"ח לעומת רווח בסך 34 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. תשואת הקבוצה על ההשקעה בחברות מאוחדות בחו"ל היתה במחצית ראשונה של 2017 4.0% לעומת 1.6% בתקופה המקבילה אשתקד.

בקשר לתביעות משפטיות ונושאים אחרים הקשורים לחברות מאוחדות ראה [ביאור 10](#) לדוחות הכספיים.

¹ חתימת הסכם השקעה מחייב כפופה לגיוס המשקיעים כאמור לעיל ולהשלמת בדיקת נאותות של המשקיעים בהשקעות פיננסיות

החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם

פרק זה נכתב בפירוט רב [בדוח הדירקטוריון וההנהלה לשנת 2016](#) ו**בדוח על הסיכונים השנתי 2016** על כן יש לקרוא את הפרק בהמשך לכתוב בדוחות אלו.

ניהול סיכונים והשאת תשואה הולמת כנגדם עומדים בבסיס הפעילות העסקית של הבנק. הסיכונים המרכזיים אותם מנהל הבנק הינם סיכונים פיננסיים: ניהול סיכוני אשראי הינו עיסוק הליכה של הבנק ולצדו ניהול סיכוני הנזילות וניהול סיכוני השוק. לצד ניהול הסיכונים העסקיים, פעילות הבנק מייצרת סיכונים נלווים נוספים אשר ניהולם הנו תנאי הכרחי לעמידה במטרות השוטפות ובמטרות ארוכות הטווח של הקבוצה. בין סיכונים אלה נכללים סיכונים תפעוליים, לרבות סיכונים טכנולוגיים וסייבר, סיכונים משפטיים, סיכוני רגולציה, סיכוני מוניטין, סיכוני ציות, סיכוני conduct (התנהלות הוגנת מול לקוחות) וסיכוני אסטרטגיה. המטרות העיקריות של ניהול הסיכונים בלאומי הינן שמירה על יציבות הקבוצה ותמיכה בהשגת היעדים העסקיים. מטרות אלו מושגות תוך עמידה בתיאבון הסיכון שהוגדר, במדיניות ובמגבלות הנגזרות מהם, אשר יוצרים גבולות גזרה לפעילות העסקית. מסגרת זו מנוהלת תחת מנגנוני בקרה ודיווח נאותים. בבנק מתבצעת פעילות מתמדת לשדרוג תשתית ניהול הסיכונים וניתוח תמונת הסיכון, דבר המאפשר קבלת החלטות באופן מושכל.

הבנק הגדיר את הסיכונים הבאים כסיכונים עיקריים: סיכוני אשראי, סיכון שוק, סיכון נזילות וסיכונים תפעוליים. למידע בנוגע לכלל הסיכונים של הבנק לרבות פירוט והרחבה לגבי כל סוג סיכון ורמת המהותיות שלהם ראה [פרק סקירת הסיכונים בדוח הדירקטוריון וההנהלה לשנת 2016](#).

חומרת גורמי הסיכון

לא חלו שינויים בחומרת גורמי הסיכון ביחס [לטבלה שפורסמה בדוח השנתי לשנת 2016](#).

סיכוני אשראי

סיכון האשראי הינו סיכון של הבנק להפסד כתוצאה מהאפשרות שצד נגדי לא יעמוד בהחייביותו כלפי התאגיד הבנקאי, כפי שסוכמו. הבנק מיישם מדיניות כוללת לניהול סיכון האשראי בהתאם לנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 311.

מתן אשראי הינו פעילות הליכה המרכזית של הבנק והקבוצה, וסיכון האשראי מנוהל בהתאמה באמצעות שלושת קווי ההגנה. העקרונות המרכזיים בניהול הסיכון ערוכים במסמך "מדיניות האשראי וסיכוני האשראי" הנסקר מידי שנה ומתעדכן בהתאם לצורך באישור הנהלת הבנק.

במסגרת ניהול סיכוני אשראי מנטר הבנק את איכות תיק האשראי, לרבות נאותות כוללת של הפרשה להפסדי אשראי לכיסוי ההפסדים הגלומים בתיק האשראי, ריכוזיות תיק האשראי ופעילות לפי מוצרים עיקריים, כגון: אשראי לענף בינוי ונדל"ן, אשראי צרכני, הלוואות לדירור ואשראי ממונף.

מתחילת השנה לא חל שינוי מהותי בפרופיל הסיכון של תיק האשראי.

לפירוט נוסף לגבי התפתחויות שחלו בתיק האשראי ומדדים איכותיים המאפיינים את התיק ניתן לראות בהמשך לפרק זה וכן [בדוח על הסיכונים](#).

סיכון אשראי בעייתי

30 ביוני 2017			
מאזני	חוץ מאזני	כולל	
במיליוני ש"ח			
1. סיכון אשראי בעייתי^(א):			
סיכון אשראי פגום	3,445	306	3,751
סיכון אשראי נחות	953	88	1,041
סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת ^(ב)	2,838	1,330	4,168
סך הכל אשראי בעייתי	7,236	1,724	8,960
מזה: חובות שאינם פגומים, בפיגור של 90 ימים או יותר ^(ב)	857	-	-
2. נכסים שאינם מבצעים:			
חובות פגומים	3,007	-	-
נכסים שהתקבלו בגין אשראים שסולקו	9	-	-
סך הכל נכסים שאינם מבצעים	3,016	-	-

הערה: סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני מוצג לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

(א) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(ב) לרבות בגין הלוואות לדירור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור ובגין הלוואות לדירור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

סיכון אשראי בעייתי (המשך)

30 ביוני 2016		
מאזני	חוץ מאזני	כולל
במיליוני ש"ח		
1. סיכון אשראי בעייתי:^(א)		
3,539	274	3,813
1,213	229	1,442
3,156	1,288	4,444
סך הכל אשראי בעייתי		
925	-	9,699
מזה: חובות שאינם פגומים, בפיגור של 90 ימים או יותר ^(ב)		
2. נכסים שאינם מבצעים:		
2,914	-	-
12	-	-
2,926	-	-
סך הכל נכסים שאינם מבצעים		

31 בדצמבר 2016		
מאזני	חוץ מאזני	כולל
במיליוני ש"ח		
1. סיכון אשראי בעייתי:^(א)		
3,657	331	3,988
1,271	81	1,352
2,787	1,284	4,071
סך הכל אשראי בעייתי		
1,003	-	9,411
מזה: חובות שאינם פגומים, בפיגור של 90 ימים או יותר ^(ב)		
2. נכסים שאינם מבצעים:		
3,223	-	-
14	-	-
3,237	-	-
סך הכל נכסים שאינם מבצעים		

הערה: סיכון אשראי מאזני וחץ מאזני מוצג לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

(א) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(ב) לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור ובגין הלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

להלן פירוט מדדי סיכון האשראי

31 בדצמבר		30 ביוני	
2016	2016	2017	
באחוזים			
1.38	1.30	1.28	
שיעור יתרת אשראי לציבור פגום מיתרת האשראי לציבור			
0.38	0.34	0.32	
שיעור יתרת אשראי לציבור שאינו פגום שנמצא בפיגור של 90 ימים או יותר מיתרת האשראי לציבור			
2.90	2.92	2.70	
שיעור סיכון אשראי בעייתי בגין הציבור מסיכון אשראי כולל בגין הציבור			
(0.05)	(0.10)	0.05	
שיעור ההוצאות (ההכנסות) בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של האשראי לציבור			
-	0.05	(0.12)	
שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור הממוצעת			

להלן פירוט מדדי סיכון הפרשה להפסדי אשראי:

31 בדצמבר		30 ביוני	
2016	2016	2017	
באחוזים			
1.5	1.5	1.4	
שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור			
110.2	114.2	111.2	
שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור פגום			
86.4	90.4	89.0	
שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור, אשר נמצא בפיגור של 90 ימים או יותר			
(0.1)	3.4	(8.5)	
שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור			

ריכוזיות האשראי

סיכון הריכוזיות מוגדר כחשיפה בודדת או קבוצה של חשיפות בעלות מכנה משותף ופוטנציאל לגרימת הפסדים משמעותיים. ניהול סיכונים הריכוזיות מתבצע בעיקר על ידי קביעת מגבלות ומעקב ובקרה אחרי עמידה בהן. היבט הריכוזיות בא לידי ביטוי גם בתמחור האשראי שמשקף את הסיכון.

פיזור תיק האשראי בין ענפי המשק השונים

תיק האשראי של הבנק מפוצל בין ענפי המשק השונים במטרה לפזר את הסיכון הגלום במצב של ריכוז גבוה בענף אחד. בענפי משק המאופיינים ברמת סיכון נמוכה יחסית, אנו שואפים להגיע לשיעור מימון גבוה מחלקנו במערכת.

מדיניות האשראי של הבנק לגבי מגזרי פעילות שונים ולגבי ענפי משק שונים משתנה מעת לעת בהתאם לסביבה העסקית, למיקוד העסקי של הבנק, לתיאבון הסיכון של הבנק ולהנחיות כלליות וספציפיות של בנק ישראל.

בנוסף למגבלת הפיזור הענפי שהוטלה על ידי בנק ישראל לגבי 20 ענפי המשק הראשיים מגדיר הבנק כחלק ממדיניות הסיכון שלו מגבלות פנימיות לפיזור תיק האשראי על בסיס ענפי משק ותת הענפים, הן כאחוז מההון הרגולטורי והן כאחוז מסיכון האשראי.

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק

30 ביוני 2017										
הפסדי אשראי ^(ד)			חובות ^(ב) וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ^(א)			סיכון אשראי כולל ^(א)				
יתרת הפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מזה:			סך הכל ¹	בעייתיות ^(ה)	דירוג ביצועי ^(ו) אשראי	סך הכל	במיליוני ש"ח
			פגום	חובות ^(ב)	סך הכל ¹					
בנין פעילות לווים בישראל										
ציבור-מסחרי										
(57)	5	4	76	144	1,875	2,183	144	2,041	2,185	חקלאות
(1)	-	1	1	9	423	907	9	924	933	כרייה וחציבה
(465)	133	85	611	1,182	14,457	21,560	1,186	20,658	21,844	תעשייה
(344)	26	42	346	1,541	16,751	47,675	1,541	46,262	47,803	בינוי ונדל"ן - בינוי ^(ז)
(413)	(27)	(54)	757	967	24,141	27,288	972	26,418	27,390	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
(68)	1	2	253	360	3,242	4,349	360	4,435	4,795	אספקת חשמל ומים
(297)	49	25	225	986	23,350	28,277	997	27,455	28,452	מסחר
(28)	(7)	(6)	68	182	2,634	2,841	182	2,684	2,866	בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל
(46)	7	8	162	253	6,976	8,293	253	8,133	8,386	תחבורה ואחסנה
(70)	(2)	(3)	86	97	3,646	5,077	98	5,197	5,295	תקשורת ושרותי מחשב
(195)	(54)	(63)	334	338	10,767	14,793	342	20,423	20,765	שרותים פיננסיים
(144)	20	13	52	135	6,652	9,312	135	9,200	9,335	שרותים עסקיים ואחרים
(53)	7	6	19	61	7,254	8,429	61	8,391	8,452	שרותים ציבוריים וקהילתיים
(2,181)	158	60	2,990	6,255	122,168	180,984	6,280	182,221	188,501	סך הכל מסחרי^(ח)
(450)	3	(11)	-	700	77,996	79,714	700	79,015	79,715	אנשים פרטיים - הלוואות לדיר
(772)	123	72	120	591	38,774	68,815	592	68,233	68,825	אנשים פרטיים - אחר
(3,403)	284	121	3,110	7,546	238,938	329,513	7,572	329,469	337,041	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
(1)	-	-	-	-	1,156	1,216	-	4,032	4,032	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	154	154	-	45,204	45,204	ממשלת ישראל
(3,404)	284	121	3,110	7,546	240,248	330,883	7,572	378,705	386,277	סך הכל פעילות בישראל

- (א) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: אג"ח, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך 240,247,447,103,436,921 מיליון ש"ח בהתאמה.
- (ב) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
- (ג) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (ד) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").
- (ה) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיר שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיר שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (ו) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (ז) כולל הלוואות לדיר, שהועמדו לקבוצות רכישת מסוימות הנמצאות בהליכי בניה.
- (ח) יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדיר, בסך 945 מיליון ש"ח שהועמדו לקבוצות רכישת הנמצאות בהליכי בנייה.

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק (המשך)

30 ביוני 2017										
הפסדי אשראי ^(ד)			חובות ^(ב) וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ^(א)				סיכון אשראי כולל ^(א)			
יתרת הפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מזה:				סך הכל ¹	דירוג ביצוע אשראי ^(ה)	בעייתיות ^(ה)	סך הכל
			פגום	בעייתיות ^(ה)	חובות ^(ב)	סך הכל ¹				
במיליוני ש"ח										
בגין פעילות לווים בחו"ל										
ציבור-מסחרי										
(1)	-	(1)	-	-	56	156	-	158	158	חקלאות
-	-	-	-	-	4	9	-	9	9	כרייה וחיבה
(39)	2	(1)	89	278	4,331	6,638	278	7,750	8,028	תעשייה
(173)	7	2	322	852	9,813	13,910	852	13,726	14,578	בינוי ונדל"ן ^(ז)
-	-	-	-	-	23	79	-	223	223	אספקת שחמל ומים
(82)	3	19	28	32	3,858	5,858	32	6,019	6,051	מסחר
(12)	-	2	-	4	1,725	1,971	4	1,979	1,983	בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל
(13)	8	8	38	38	72	89	38	65	103	תחבורה ואחסנה
(1)	-	-	-	14	914	1,710	14	1,991	2,005	תקשורת ושרותי מחשב
(43)	13	(5)	87	87	1,416	2,253	87	15,398	15,485	שרותים פיננסיים
(32)	9	-	21	31	5,196	5,441	31	5,725	5,756	שרותים עסקיים ואחרים
(17)	-	-	7	7	478	795	7	791	798	שרותים ציבוריים וקהילתיים
(413)	42	24	592	1,343	27,886	38,909	1,343	53,834	55,177	סך הכל מסחרי
(7)	1	(2)	28	29	500	501	29	472	501	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
(2)	-	-	16	16	462	539	16	524	540	אנשים פרטיים - אחר
(422)	43	22	636	1,388	28,848	39,949	1,388	54,830	56,218	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
-	-	-	-	-	8,180	8,226	-	26,514	26,514	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	465	1,212	-	10,975	10,975	ממשלות בחו"ל
(422)	43	22	636	1,388	37,493	49,387	1,388	92,319	93,707	סך הכל פעילות בחו"ל
(3,826)	327	143	3,746	8,934	277,741	380,270	8,960	471,024	479,984	סך הכל

(א) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אג"ח, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך 30,575,37,494, -18,633,7,005 מיליון ש"ח בהתאמה.

(ב) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ג) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.

(ד) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").

(ה) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

(ו) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

(ז) כולל הלוואות לדיור, שהועמדו לקבוצות רכישת מסוימות הנמצאות בהליכי בניה.

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק (המשך)

30 ביוני 2016										
הפסדי אשראי ^(ד)			חובות ^(כ) וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ^(א)				סיכון אשראי כולל ^(א)			
יתרת הפרשה הפסדי אשראי	מחיקות נטו חשבונאיות	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מזה:				סך הכל	דירוג ביצועי אשראי ^(ה)	סך הכל	
			פגום	בעייתי ^(ה)	חובות ^(ב)	סך הכל ¹				
במיליוני ש"ח										
בגין פעילות לווים בישראל										
ציבור-מסחרי										
			71	160	1,828	2,143	160	1,985	2,145	חקלאות
(45)	1	6	-	9	315	661	9	745	754	כרייה וחציבה
			514	1,364	15,221	22,851	1,365	21,816	23,181	תעשייה
(485)	(171)	(211)	225	1,455	16,363	47,663	1,455	46,294	47,749	בינוי ונדל"ן - בינוי ^(ו)
(303)	(17)	(58)								בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
(467)	(39)	(201)	754	1,369	25,502	28,167	1,369	26,868	28,237	אספקת משל ומים
(73)	1	33	279	389	3,190	4,702	389	4,605	4,994	מסחר
(334)	-	35	276	1,231	22,894	28,313	1,281	27,184	28,465	בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל
(25)	(56)	(61)	110	156	2,649	3,011	156	2,888	3,044	תחבורה ואחסנה
(42)	2	10	216	281	6,241	7,637	281	7,474	7,755	תקשורת ושרותי מחשב
(77)	(1)	(2)	228	238	4,369	5,825	242	6,262	6,504	שרותים פיננסיים
(241)	(12)	(71)	51	143	10,317	14,280	143	19,872	20,015	שרותים עסקיים ואחרים
(117)	14	33	51	124	5,828	8,311	124	8,384	8,508	שרותים ציבוריים וקהילתיים
(50)	2	9	17	49	6,783	8,182	49	8,151	8,200	סך הכל מסחרי^(ח)
(2,259)	(276)	(478)	2,792	6,968	121,500	181,746	7,023	182,528	189,551	אנשים פרטיים - הלוואות לדיר
(500)	2	6	-	749	80,831	83,067	749	82,318	83,067	אנשים פרטיים - אחר
(775)	109	230	262	744	37,533	66,860	744	66,132	66,876	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
(3,534)	(165)	(242)	3,054	8,461	239,864	331,673	8,516	330,978	339,494	בנקים בישראל
(2)	-	(1)	-	-	3,103	3,175	-	5,771	5,771	ממשלת ישראל
-	-	-	-	-	221	220	-	50,686	50,686	סך הכל פעילות בישראל
(3,536)	(165)	(243)	3,054	8,461	243,188	335,068	8,516	387,435	395,951	

- (א) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אג"ח, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך 243,188, 98,849, 2,817, 1,476, 49,621 מיליון ש"ח בהתאמה.
- (ב) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
- (ג) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (ד) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").
- (ה) סיכון אשראי מאזני וחץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיר שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיר שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות כפיגור של 90 ימים או יותר.
- (ו) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע למדיניות הבנק.
- (ז) כולל הלוואות לדיר, שהועמדו לקבוצות רכישת מסוימות הנמצאות בהליכי בניה.
- (ח) יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדיר, בסך 982 מיליון ש"ח שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק (המשך)

30 ביוני 2016										
הפסדי אשראי ^(ד)			חובות ^(ב) וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ^(א)				סיכון אשראי כולל ^(א)			
יתרת הפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מזה: ¹			סך הכל ¹	בעייתיות ^(ה)	דירוג ביצועי אשראי ^(ו)	סך הכל	במיליוני ש"ח
			פגום	בעייתיות ^(ה)	חובות ^(ב)					
(1)	-	(1)	1	1	31	53	1	53	54	בקליטת לווים בחו"ל
-	-	-	-	-	37	45	-	46	46	צירוף-מסחר
(52)	11	(26)	62	280	4,494	6,905	280	8,227	8,507	חקלאות
(207)	(4)	(17)	371	558	9,324	12,139	558	11,963	12,521	כרייה וחציבה
-	-	-	-	-	49	95	-	314	314	תעשייה
(81)	1	9	56	57	4,789	7,324	57	7,377	7,434	בינוי ונדל"ן ^(ז)
(10)	-	(1)	1	7	1,628	1,733	7	1,726	1,733	אספקת חשמל ומים
(16)	19	6	63	64	101	126	64	79	143	מסחר
(1)	-	-	-	-	733	2,074	-	2,321	2,321	בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל
(48)	(2)	(6)	90	90	1,827	2,753	90	17,660	17,750	תחבורה ואחסנה
(24)	-	3	22	61	4,552	5,386	61	5,416	5,477	תקשורת ושרותי מחשב
(18)	-	(1)	7	7	466	591	7	587	594	שרותים פיננסיים
(458)	25	(34)	673	1,125	28,031	39,224	1,125	55,769	56,894	שרותים עסקיים ואחרים
(13)	3	-	36	37	1,140	1,145	37	1,108	1,145	שרותים ציבוריים וקהילתיים
(4)	-	-	20	21	567	727	21	717	738	סך הכל מסחרי
(475)	28	(34)	729	1,183	29,738	41,096	1,183	57,594	58,777	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
-	-	-	-	-	10,059	11,833	-	27,848	27,848	אנשים פרטיים - אחר
-	-	-	-	-	259	871	-	13,025	13,025	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
(475)	28	(34)	729	1,183	40,056	53,800	1,183	98,467	99,650	בנקים בחו"ל
(4,011)	(137)	(277)	3,783	9,644	283,244	388,868	9,699	485,902	495,601	ממשלות בחו"ל
										סך הכל פעילות בחו"ל
										סך הכל

- (א) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אג"ח, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך 32,893,40,056, -10,182,16,519 מיליון ש"ח בהתאמה.
- (ב) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
- (ג) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (ד) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").
- (ה) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (ו) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (ז) כולל הלוואות לדיור, שהועמדו לקבוצות רכישת מסוימות הנמצאות בהליכי בניה.

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק (המשך)

31 בדצמבר 2016										
הפסדי אשראי ^(ד)			חובות ^(ב) וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ^(ג)				סיכון אשראי כולל ^(א)			
יתרת הפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מזה:			סך הכל ¹	בעייתיות ^(ה)	דירוג ביצועי ^(ו) אשראי	סך הכל	במיליוני ש"ח
			פגום	בעייתיות ^(ה)	חובות ^(ב)					
בנין פעילות לווים בישראל										
ציבור-מסחרי										
(54)	7	23	93	192	1,863	2,165	193	1,975	2,168	חקלאות
-	-	-	-	9	290	703	9	717	726	כרייה וחציבה
(526)	(203)	(189)	460	1,281	13,941	20,531	1,278	19,559	20,837	תעשייה
(328)	17	(7)	380	1,556	15,576	45,588	1,556	44,106	45,662	בינוי ונדל"ן - בינוי ^(ז)
(433)	(79)	(303)	751	1,127	23,878	26,373	1,127	25,313	26,440	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
(68)	4	23	269	366	3,060	4,569	366	4,483	4,849	אספקת חשמל ומים
(321)	13	33	252	1,033	22,685	27,842	1,051	26,960	28,011	מסחר
(28)	(76)	(74)	94	223	2,307	2,566	223	2,364	2,587	בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל
(44)	(57)	(52)	169	254	6,789	7,739	259	7,613	7,872	תחבורה ואחסנה
(69)	(2)	(15)	197	208	4,067	5,445	212	5,495	5,707	תקשורת ושרותי מחשב
(222)	(23)	(82)	476	482	10,854	14,605	483	19,037	19,520	שרותים פיננסיים
(147)	37	95	50	146	6,264	8,876	146	8,762	8,908	שרותים עסקיים ואחרים
(52)	(5)	5	13	55	7,148	8,500	55	8,469	8,524	שרותים ציבוריים וקהילתיים
(2,292)	(367)	(543)	3,204	6,932	118,722	175,502	6,958	174,853	181,811	סך הכל מסחרי^(ח)
(462)	25	(10)	-	719	78,645	80,570	720	79,850	80,570	אנשים פרטיים - הלוואות לדיר
(820)	291	458	108	656	38,141	67,683	656	67,035	67,691	אנשים פרטיים - אחר
(3,574)	(51)	(95)	3,312	8,307	235,508	323,755	8,334	321,738	330,072	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
(1)	-	(2)	-	-	1,742	1,801	-	4,370	4,370	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	206	206	-	41,992	41,992	ממשלת ישראל
(3,575)	(51)	(97)	3,312	8,307	237,456	325,762	8,334	368,100	376,434	סך הכל פעילות בישראל

(א) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אג"ח, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך 237,456, 41,059, 1,284, 3,298, 93,337 מיליון ש"ח בהתאמה.

(ב) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ג) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.

(ד) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").

(ה) סיכון אשראי מאזני וחץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיר שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיר שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

(ו) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.

(ז) כולל הלוואות לדיר, שהועמדו לקבוצות רכישת מסוימות הנמצאות בהליכי בניה.

(ח) יתרת החובות המסחריים כוללת יתרת הלוואות לדיר, בסך 909 מיליון ש"ח שהועמדו לקבוצות רכישת הנמצאות בהליכי בנייה.

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק (המשך)

31 בדצמבר 2016										
הפסדי אשראי ^(ד)			חובות ^(ב) וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ^(א)				סיכון אשראי כולל ^(א)			
יתרת הפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מזה:			סך הכל ¹	בעייתיות ^(ה)	דירוג ביצועי אשראי ^(ו)	סך הכל	במיליוני ש"ח
			פגום	בעייתיות ^(ה)	חובות ^(ב)					
(1)	-	(1)	1	1	58	83	1	84	85	בקני פעילות לווים בחו"ל
-	-	-	-	-	5	11	-	12	12	ציבור-מסחרי
(45)	18	(18)	45	205	4,613	7,229	203	8,427	8,630	חקלאות
(189)	2	(34)	326	529	9,540	13,342	529	13,193	13,722	כרייה וחציבה
-	-	-	-	-	45	80	-	169	169	תעשייה
(89)	2	16	39	46	4,659	6,888	46	6,969	7,015	בניין ונדל"ן ^(ז)
(9)	-	(1)	-	4	1,705	1,978	4	1,991	1,995	אספקת חשמל ומים
(5)	33	13	43	52	101	115	52	79	131	מסחר
(1)	-	-	-	-	898	1,810	-	2,011	2,011	בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל
(53)	(3)	(7)	104	104	1,465	1,972	104	16,201	16,305	תחבורה ואחסנה
(24)	-	8	18	45	5,488	6,330	45	6,357	6,402	תקשורת ושרותי מחשב
(19)	(4)	(4)	42	42	463	824	42	789	831	שרותים פיננסיים
(435)	48	(28)	618	1,028	29,040	40,662	1,026	56,282	57,308	שרותים עסקיים ואחרים
(11)	6	1	46	46	486	494	46	448	494	שרותים ציבוריים וקהילתיים
(5)	-	(1)	5	5	416	486	5	481	486	סך הכל מסחרי
(451)	54	(28)	669	1,079	29,942	41,642	1,077	57,211	58,288	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
-	-	-	-	-	9,654	10,385	-	25,423	25,423	אנשים פרטיים - אחר
-	-	-	-	-	436	833	-	15,220	15,220	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
(451)	54	(28)	669	1,079	40,032	52,860	1,077	97,854	98,931	בנקים בחו"ל
(4,026)	3	(125)	3,981	9,386	277,488	378,622	9,411	465,954	475,365	ממשלות בחו"ל
										סך הכל פעילות בחו"ל
										סך הכל

- (א) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אג"ח, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך 34,200,40,032, -17,338,7,361 מיליון ש"ח בהתאמה.
- (ב) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
- (ג) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (ד) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").
- (ה) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (ו) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (ז) כולל הלוואות לדיור, שהועמדו לקבוצות רכישת מסוימות הנמצאות בהליכי בניה.

הפעילות ומגבלות הסיכון בענף הבינוי והנדל"ן

ענף הבינוי והנדל"ן הינו תחום הפעילות שבו לבנק החשיפה הגדולה ביותר מבין ענפי המשק העסקיים. בדומה ליתר ענפי המשק, מוגדרים במדיניות האשראי מתודולוגיות ופרמטרים למימון עסקאות בכל אחד מענפי המשנה של תחום הנדל"ן.

המעקב אחר תיק האשראי בתחום הנדל"ן מבוצע באופן הדוק. בנוסף לבחינת העמידה במגבלות הפנימיות והרגולטוריות, נבחנות המגמות והתפתחות הסיכון, ובכלל זה המאפיינים המקרו-כלכליים של המשק, הענף וענפי המשנה לרבות התפלגות הדירוגים הפנימיים, החלוקה בין קווי העסקים השונים, פרמטרים מרכזיים, הערכה צופה פני עתיד לגבי רמת הסיכון הצפויה ועוד.

בנוסף למגבלה הרגולטורית ובמטרה לנהל באופן אפקטיבי את התמהיל הפנימי של סיכון האשראי, הבנק מקפיד על פיזור בין איזורים גיאוגרפיים שבהם מוקמים הפרויקטים בהתאם לביקושים, ובין ענפי המשנה השונים.

להלן התפלגות האשראי לבינוי ונדל"ן בבנק, לפי היקף האשראי ללווה בודד:

31 בדצמבר		30 ביוני			
2016	2016	2017			
יתרת האשראי			היקף האשראי ללווה בודד באלפי ש"ח		
במיליוני ש"ח			טד	מ-	
1,512	1,471	1,698	300	-	
1,762	1,647	1,768	600	300	
3,141	2,973	2,963	1,200	600	
2,332	2,506	2,385	2,000	1,200	
3,468	3,591	3,398	4,000	2,000	
4,432	4,335	4,255	8,000	4,000	
6,547	6,328	6,583	20,000	8,000	
5,826	5,533	5,944	40,000	20,000	
21,264	21,199	22,894	200,000	40,000	
10,501	12,743	10,936	400,000	200,000	
11,995	12,931	12,473	800,000	400,000	
2,787	4,516	3,976	1,200,000	800,000	

קבוצות לווים

הבנק מנהל מעקב אחר חשיפות האשראי של קבוצות הלווים הגדולות, לצורכי דיווח לבנק ישראל, בחינת עמידת היקף החבות במגבלות הרגולטוריות ולצרכי מעקב פנימי.

החל מ-1 בינואר 2016 נכנס לתוקף עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 313 בנושא "מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים". עיקר עדכון ההוראה הינו בצמצום הדרגתי (עד ל-31 בדצמבר 2018) של הגדרת ההון שביחס אליו מוגדרת המגבלה, מההון הכולל להון רובד 1 בלבד. הבנק עומד בכל הדרישות של העדכון הנ"ל.

מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים

1. ליום 30 ביוני 2017 אין לקבוצה חשיפת אשראי לקבוצת לווים אשר חבותם עולה על 15% מהון הבנק (כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 313).
2. ליום 30 ביוני 2017 אין לקבוצה חשיפת אשראי ללווים גדולים, קבוצות לווים וקבוצות לווים בנקאיות אשר חבותם עולה על שיעור של 10% מהון הבנק. המגבלה הרגולטורית המצרפית בגין חשיפות אלה הינה בשיעור 120% מהון הבנק.

פיזור גיאוגרפי

מיפוי נתוני החשיפה של פעילות הלווים למדינות/אזורים:

הפיזור הגיאוגרפי בתיק האשראי נועד לצמצם סיכון להידרדרות כלכלית/פוליטית/ביטחונית במדינות שהלווה חשוף אליהן, העלולה להביא לפגיעה במצבו הפיננסי וביכולתו לעמוד בהתחייבויותיו.

במסגרת המידע המשמש לקביעת דירוג הסיכון הפנימי של לווים עסקיים, נלקחים בחשבון היבטים המתייחסים לחשיפה הגיאוגרפית, ובפרט מיקומם של מקורות התזרים ו/או הנכסים הפיזיים המשמשים את הלווה בפעילותו השוטפת. מידע זה מאפשר לבנק לערוך מעקב בראייה כוללת של חשיפות כלל הלווים למדינות השונות.

נכון להיום, אין בתיק האשראי של הבנק ריכוזיות מהותית בחשיפה של הלווים העסקיים למדינה זרה כלשהי.

בהתאם להוראת המפקח על הבנקים חשיפה למדינות זרות מוצגת על בסיס סיכון סופי.

החשיפות לפי מדינות מתחלקות כדלהלן: בארה"ב 41%, אירופה (גרמניה, צרפת, איטליה, ספרד ומדינות בנלוקס) 21%, בריטניה 21%, ומדינות אחרות 17%.

חשיפה למדינות זרות

חלק א' - מידע בדבר סך כל החשיפות למדינות זרות, ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך הנכסים או מעל 20% מסך ההון לצורך חישוב יחס ההון, לפי הנמוך ביניהם:

30 ביוני 2017						
חשיפה מאזנית ^(א)						
חשיפה מאזנית של שלוחות התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים			חשיפה מאזנית מעבר לגבול			
חשיפה מאזנית נטו לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	ניכוי בגין התחייבויות מקומיות	חשיפה מאזנית לפני ניכוי התחייבויות מקומיות	לאחרים	לבנקים ^(ב)	לממשלות ^(ג)	
במיליוני ש"ח						
המדינה						
11,017	11,049	22,066	9,962	2,413	3,696	ארצות הברית
4,487	1,668	6,155	3,382	3,184	175	בריטניה
-	-	-	282	1,090	2,237	צרפת
-	62	62	504	568	-	שוויץ
-	-	-	370	3,211	428	גרמניה
530	524	1,054	5,758	5,230	2,801	אחרות
16,034	13,303	29,337	20,258	15,696	9,337	סך כל החשיפה למדינות זרות
520	520	1,040	877	1,134	212	סך כל החשיפה למדינות LDC
-	-	-	318	10	319	סך כל החשיפה למדינות ה-GIIPS ^(ד)

30 ביוני 2017							
חשיפה מאזנית ^(א)				חשיפה חוץ מאזנית ^{(א)(ב)}			
מעבר לגבול							
תקופת פרעון							
מזל: סך כל החשיפה המאזנית	סיכון מאזני בעייתי	מזל: סך כל החשיפה החוץ מאזנית	סיכון מאזני בעייתי	מזל: יתרת חובות פגומים	סיכון מאזני בעייתי	מזל: סך כל החשיפה המאזנית	
במיליוני ש"ח							
המדינה							
11,241	4,830	-	7,243	338	1,093	27,088	ארצות הברית
3,892	2,849	-	5,924	181	181	11,228	בריטניה
949	2,660	-	2,036	13	13	3,609	צרפת
537	535	-	1,933	-	-	1,072	שוויץ
2,513	1,496	-	2,087	-	-	4,009	גרמניה
6,617	7,172	-	2,844	107	118	14,319	אחרות
25,749	19,542	-	22,067	639	1,405	61,325	סך כל החשיפה למדינות זרות
1,771	452	-	2,013	100	102	2,743	סך כל החשיפה למדינות LDC
69	578	-	199	-	-	647	סך כל החשיפה למדינות ה-GIIPS ^(ד)

[ראה הערות בעמוד 49](#)

חלק א' - מידע בדבר סך כל החשיפות למדינות זרות, ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך הנכסים או מעל 20% מסך ההון לצורך חישוב יחס ההון, לפי הנמוך ביניהם (המשך):

30 ביוני 2016						
חשיפה מאזנית ^(א)						
חשיפה מאזנית של שלוחות התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים			חשיפה מאזנית מעבר לגבול			
חשיפה מאזנית נטו לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	ניכוי בגין התחייבויות מקומיות	חשיפה מאזנית לפני ניכוי התחייבויות מקומיות	לאחרים	לבנקים	למשלות ^(ב)	
במיליוני ש"ח						
המדינה						
11,995	11,513	23,508	10,377	3,190	11,606	ארצות הברית
5,400	1,876	7,276	4,021	3,683	-	בריטניה
-	-	-	1,014	983	-	צרפת
511	64	575	785	731	-	שוויץ
-	-	-	861	2,476	-	גרמניה
540	637	1,177	4,488	5,188	407	אחרות
18,446	14,090	32,536	21,546	16,251	12,013	סך כל החשיפה למדינות זרות
537	636	1,173	512	1,003	258	סך כל החשיפה למדינות LDC
-	-	-	324	12	-	סך כל החשיפה למדינות ה-GIIPS ^(ג)

30 ביוני 2016							
חשיפה מאזנית ^(א)				חשיפה חוץ מאזנית ^(אוב)			
חשיפה מאזנית מעבר לגבול							
תקופת פרעון							
מזה: סיכון אשראי חוץ מאזני בעייתי		מזה: סיכון החשיפה החוץ מאזנית ^(ב)	מזה: יתרת חובות פגומים	מזה: סיכון אשראי מאזני בעייתי			
מזל שנה	עד שנה	מזל שנה	מזל שנה	מזל שנה	מזל שנה	מזל שנה	
במיליוני ש"ח							
המדינה							
15,208	9,965	-	7,755	314	761	37,168	ארצות הברית
4,264	3,440	-	3,007	192	193	13,104	בריטניה
1,134	863	-	1,687	19	19	1,997	צרפת
794	722	-	1,986	-	-	2,027	שוויץ
798	2,539	-	1,996	-	-	3,337	גרמניה
7,553	2,530	-	2,673	219	243	10,623	אחרות
29,751	20,059	-	19,104	744	1,216	68,256	סך כל החשיפה למדינות זרות
1,620	153	-	1,729	167	198	2,310	סך כל החשיפה למדינות LDC
189	147	-	244	-	-	336	סך כל החשיפה למדינות ה-GIIPS ^(ג)

[ראה הערות בעמוד 49](#)

חלק א' - מידע בדבר סך כל החשיפות למדינות זרות, ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך הנכסים או מעל 20% מסך ההון לצורך חישוב יחס ההון, לפי הנמוך ביניהם (המשך):

31 בדצמבר 2016						
חשיפה מאזנית ^(א)						
חשיפה מאזנית של שלוחות התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים			חשיפה מאזנית מעבר לגבול			
חשיפה מאזנית נטו לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	ניכוי בגין התחייבויות מקומיות	חשיפה מאזנית לפני ניכוי התחייבויות מקומיות	לאחרים	לבנקים	למשלות ^(ב)	
במיליוני ש"ח						
המדינה						
12,968	13,879	26,847	9,193	2,003	10,013	ארצות הברית
5,271	1,567	6,838	3,656	2,534	252	בריטניה
-	-	-	304	1,350	810	צרפת
33	29	62	888	576	-	שוויץ
-	-	-	354	2,201	-	גרמניה
531	633	1,164	4,637	5,232	2,726	אחרות
18,803	16,108	34,911	19,032	13,896	13,801	סך כל החשיפה למדינות זרות
513	633	1,146	679	1,227	397	סך כל החשיפה למדינות LDC
-	-	-	328	10	372	סך כל החשיפה למדינות ה-GIIPS ^(ג)

31 בדצמבר 2016							
חשיפה חוץ מאזנית ^{(א)(ב)}				חשיפה מאזנית ^(א)			
חשיפה מאזנית מעבר לגבול				חשיפה מאזנית			
תקופת פרעון				מזה: סך החשיפה החוץ מאזנית ^(ה)	מזה: יתרת חובות פגומים	סך כל החשיפה המאזנית	
מעל שנה	עד שנה	מזה: סיכון אשראי חוץ מאזני בעייתי	מזה: סיכון אשראי חוץ מאזני בעייתי	מזה: סיכון אשראי חוץ מאזני בעייתי	מזה: סיכון אשראי חוץ מאזני בעייתי	מזה: סיכון אשראי חוץ מאזני בעייתי	
במיליוני ש"ח							
המדינה							
16,011	5,198	-	7,816	297	703	34,177	ארצות הברית
3,941	2,501	-	3,609	229	230	11,713	בריטניה
1,030	1,434	-	2,168	6	6	2,464	צרפת
738	726	-	1,949	-	-	1,497	שוויץ
749	1,806	-	1,990	-	-	2,555	גרמניה
7,400	5,195	-	2,779	165	172	13,126	אחרות
29,869	16,860	-	20,311	697	1,111	65,532	סך כל החשיפה למדינות זרות
1,906	397	-	1,878	119	127	2,816	סך כל החשיפה למדינות LDC
199	511	-	174	-	-	710	סך כל החשיפה למדינות ה-GIIPS ^(ג)

[ראה הערות בעמוד 49.](#)

- (א) סיכון אשראי מאזני וחוזי מאזני, סיכון אשראי מסחרי בעייתי וחובות פגומים מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת הביטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה וקבוצת לווים ולפני השפעת קיזוז דו צדדי בגין נגזרים.
- (ב) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, לפני השפעת קיזוז דו צדדי בגין נגזרים.
- (ג) כולל ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.
- (ד) החשיפה למדינות ה-GIIPS כוללת את המדינות: פורטוגל, אירלנד, איטליה, יוון וספרד.
- (ה) הוצג מחדש.

הערות:

1. שורת "סך הכל חשיפה למדינות LDC" כוללת את סך החשיפה למדינות המוגדרות כמדינות פחות מפותחות (LDC), שהינן ארצות המסווגות על ידי הבנק העולמי כבעלות הכנסה נמוכה או בינונית.
2. חשיפה מאזנית למדינה זרה כוללת חשיפה מאזנית מעבר לגבול וחשיפה מאזנית של שלוחות התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים. חשיפה מאזנית מעבר לגבול כוללת חשיפה מאזנית של משרדי התאגיד הבנקאי בישראל לתושבי המדינה הזרה וחשיפה מאזנית של שלוחות בחו"ל של התאגיד הבנקאי לתושבים שאינם תושבי המדינה שבה ממוקמת השלוחה. חשיפה מאזנית של שלוחות התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים כוללת חשיפה מאזנית של שלוחות התאגיד הבנקאי באותה מדינה זרה לתושביה, בניכוי התחייבויות אותן שלוחות (הניכוי מבוצע עד גובה החשיפה).

חלק ב' - ליום 30 ביוני 2017 ולתקופות השוואה אין חשיפה מאזנית מצרפית למדינות זרות שסך החשיפה לכל אחת מהן הינו בין 0.75% לבין 1% מסך הנכסים במאוחד או בין 15% לבין 20% מההון, לפי הנמוך.

חלק ג' - סכום החשיפה למדינות זרות עם בעיות נזילות כפי שהוגדר על ידי בנק ישראל (מדינה אשר מקבלת סיוע כספי מ-IMF או שהתחייבויותיה מדורגות בדירוג אשראי CCC או נמוך יותר) מסתכם בסך 697 מיליון ש"ח ומתייחס ל-10 מדינות (ב-30 ביוני 2016 מסתכם בסך 653 מיליון ש"ח והתייחס ל-9 מדינות וב-31 בדצמבר 2016 מסתכם בסך 656 מיליון ש"ח והתייחס ל-11 מדינות).

להלן החשיפה למדינות לפי דרוג האשראי של המדינות כפי הדירוג של הבנק העולמי, ליום 30 ביוני 2017 במיליוני ש"ח:

מדינות עם הכנסה גבוהה	חשיפה מאזנית	חשיפה חוץ מאזנית	סך הכל חשיפה	אחוז החשיפה מסך הכל	מזה: סיכון אשראי מסחרי בעייתי
58,582	20,054	78,636	94.3	1,303	
מדינות עם הכנסה בינונית גבוהה	2,432	1,223	3,655	4.4	98
מדינות עם הכנסה בינונית נמוכה	311	789	1,100	1.3	4
מדינות עם הכנסה נמוכה	-	1	1	-	-
סך הכל	61,325	22,067	83,392	100.0	1,405

הגדרת המדינות הינה בהתאם להכנסה הלאומית לנפש כדלהלן:

- הכנסה גבוהה - מעל 12,236 דולר לנפש.
- הכנסה בינונית-גבוהה - מ-3,956 דולר עד 12,235 דולר לנפש.
- הכנסה בינונית-נמוכה - מ-1,006 דולר עד 3,955 דולר לנפש.
- הכנסה נמוכה - עד 1,005 דולר לנפש.

חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים

חשיפת האשראי למוסדות פיננסיים זרים מתייחסת לבנקים מסחריים, לחברות החזקה בנקאיות, בנקים להשקעות, חברות ביטוח וגופים מוסדיים.

החשיפה כוללת בעיקר פיקדונות בבנקים הזרים לתקופות קצרות עד שבוע ואגרות חוב בדרך כלל לתקופה של עד 5 שנים. הבנק מנהל מעקב הדוק אחר מצבם של בנקים בעולם ומנתח באופן תדיר את איתנותם הפיננסית. הבנק מנהל רשימה מצומצמת של בנקים איכותיים שבהם הבנק והשלוחות בחו"ל מבצעים פיקדונות.

להלן חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים^(א):

ליום 30 ביוני 2017		
סיכון אשראי מאזני ^(ב)	סיכון אשראי חוץ מאזני נוכחי ^(א)	חשיפת אשראי נוכחית
במיליוני ש"ח		
חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים^(א)		
15,494	913	16,407
3,784	671	4,455
276	221	497
4	16	20
11	1	12
201	-	201
סך הכל חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים		21,592
סיכון אשראי בעייתי		-

ליום 30 ביוני 2016		
סיכון אשראי מאזני ^(ב)	סיכון אשראי חוץ מאזני נוכחי ^(א)	חשיפת אשראי נוכחית
במיליוני ש"ח		
חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים^(א)		
17,417	2,311	19,728
3,123	89	3,212
264	357	621
2	8	10
27	-	27
369	8	377
סך הכל חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים		23,975
סיכון אשראי בעייתי		-

- (א) מוסדות פיננסיים זרים כוללים: בנקים, בנקים להשקעות, דילרים/ברוקרים, חברות ביטוח וגופים מוסדיים.
- (ב) פיקדונות בבנקים, אשראי לציבור, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים (שווי הוגן של נגזרים) והשקעות באגרות חוב כולל אגרות חוב של בנקים מסוג Subordinated ב-30 ביוני 2017 בשווי של 321 מיליון ש"ח (ב-30 ביוני 417 מיליון ש"ח וב-31 בדצמבר 2016 - 478 מיליון ש"ח).
- (ג) בעיקר ערבויות והתחייבויות למתן אשראי (ללא נגזרים חוץ מאזניים).
- (ד) הבנק משתמש בדירוג של סוכנות S&P ו-Moody's בלבד לדירוג המוסדות הפיננסיים הזרים אליהם קיימת חשיפת אשראי.

הערות:

- חשיפות האשראי אינן כוללות השקעות בניירות ערך מגובי נכסים (למידע נוסף ראה [ביאור 5](#)).
- חלק מהבנקים קיבלו תמיכות ממשלתיות באופנים שונים. ובכלל זה בהשקעה ישירה בהון הבנק, בערבות ממשלתית לתיקי נכסים מסוימים של הבנקים, בערבויות לגיוס מקורות לבנקים, וכו'.
- למידע נוסף לגבי הרכב חשיפות האשראי בגין מכשירים נגזרים מול בנקים ודילרים/ברוקרים (מקומיים וזרים) ראה [ביאור 11](#) בדוח הכספי.

ליום 31 בדצמבר 2016		
סיכון אשראי מאזני ^(ב)	סיכון אשראי חוץ מאזני נוכחי ^(ג)	חשיפת אשראי נוכחית
במיליוני ש"ח		
חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים^(ד)		
17,846	2,508	15,338
AA- עד AAA		
1,997	12	1,985
A- עד A+		
966	395	571
BBB- עד BBB+		
31	27	4
B- עד BB+		
18	-	18
נמוך מ: B-		
347	-	347
ללא דרוג		
21,205	2,942	18,263
סך הכל חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים		
-	-	-
סיכון אשראי בעייתי		

- (א) מוסדות פיננסיים זרים כוללים: בנקים, בנקים להשקעות, דילרים/ברוקרים, חברות ביטוח וגופים מוסדיים.
- (ב) פיקדונות בבנקים, אשראי לציבור, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים (שווי הוגן של נגזרים) והשקעות באגרות חוב כולל אגרות חוב של בנקים מסוג Subordinated ב-30 ביוני 2017 בשווי של 321 מיליון ש"ח (ב-30 ביוני 417 מיליון ש"ח וב-31 בדצמבר 2016 - 478 מיליון ש"ח).
- (ג) בעיקר ערבויות והתחייבויות למתן אשראי (ללא נגזרים חוץ מאזניים).
- (ד) הבנק משתמש בדירוג של סוכנות S&P ו-Moody's בלבד לדירוג המוסדות הפיננסיים הזרים אליהם קיימת חשיפת אשראי.

הערות:

1. חשיפות האשראי אינן כוללות השקעות בניירות ערך מגובי נכסים (למידע נוסף ראה [ביאור 5](#)).
2. חלק מהבנקים קיבלו תמיכות ממשלתיות באופנים שונים. ובכלל זה בהשקעה ישירה בהון הבנק, בערבות ממשלתית לתיקי נכסים מסוימים של הבנקים, בערבויות לגיוס מקורות לבנקים, וכו'.
3. למידע נוסף לגבי הרכב חשיפות האשראי בגין מכשירים נגזרים מול בנקים ודילרים/ברוקרים (מקומיים וזרים) ראה [ביאור 11](#) בדוח הכספי.

סיכונים בתיק הלוואות לדיור

התפתחויות בסיכוני אשראי

במחצית הראשונה של שנת 2017 ישנה ירידה בביקושים זאת לאחר עלייה חדה בביקושים לאשראי לדיור בישראל הן למטרת מגורים והן למטרת השקעה בשנים האחרונות.

לאור המגמות בשנים האחרונות, ועל מנת לוודא ניהול סיכונים אפקטיבי, מנוטר תיק הלוואות לדיור באופן שוטף, תוך ניתוח המגמות במאפייני ובמוקדי הסיכון בעיקר במאפיינים הבאים: שיעורי המימון, יכולת החזר חודשי, דירוגי אשראי בהתאם למודל הסטטיסטי הפנימי של הבנק.

הבנק מקפיד על מדיניות חיתום מאוזנת הלוואות בחשבון את יכולת החזר של הלווה, שיעור המימון, בסיס ההצמדה והרביית, ועוד. זאת, תוך עמידה בכל דרישות הפיקוח על הבנקים.

במסגרת העמדת הלוואות לדיור, מועמדות גם הלוואות פרטניות למשתתפים בקבוצת רכישה. מימון במסגרת קבוצת רכישה נותן מענה לביקושי שוק של התארגנויות פרטיות, עמותות, בעלי קרקע היסטוריים וכיו"ב. מהיבט הסיכון, המימון ניתן לאוכלוסיות שונות, בפיקוח גיאוגרפי, ולאחר שכל לווה עובר בדיקת יכולת סילוק הלוואה.

להלן נתונים על ביצועי הלוואות חדשות שניתנו והלוואות שמוחזרו לרכישת דירת מגורים ובמשכון דירת מגורים בישראל

שיעור השינוי	לשישה חודשים שהסתיימו		
	2016	2017	
	ביום 30 ביוני		
	במיליוני ש"ח		
	5,574	3,845	מכספי הבנק
(31.0)%			מכספי האוצר:
	5	12	הלוואות מוכונות
140.0			הלוואות עומדות
(33.3)	6	4	
	5,585	3,861	סך כל הלוואות חדשות
(30.9)			הלוואות שמוחזרו
(60.8)	1,206	473	
	6,791	4,334	סך כל ביצועים
(36.2)			

גילוי על הלוואות לדיור

להלן הנתונים בנוגע למאפייני הסיכון של הלוואות לדיור ההתפתחויות בסיכוני האשראי ואופן ניהולם, לרבות התייחסות לצעדים שננקטו על ידי הבנק לצורך התמודדות עם מאפייני סיכון אלה.

התפתחות יתרת האשראי לדיור נטו בישראל

שיעור גידול	יתרת תיק האשראי		
	במיליוני ש"ח	%-ב	
9.1	80,136		31 בדצמבר 2015
(2.4)	78,183		31 בדצמבר 2016
(0.8)	77,546		30 ביוני 2017

במחצית הראשונה של שנת 2017 המשיכה מגמת הקיטון בהיקף האשראי לדיור שמעמיד הבנק, וזאת הן בשל קיטון בכמות הלוואות המועמדות והן בשל שיתוף גוף מוסדי בהלוואות שמועמדות.

התפתחות יתרת האשראי לדיור נטו לפי בסיס הצמדה בישראל

סך הכל התיק	שיעור מתיק האשראי	שיעור מתיק האשראי	צמוד מדד	שיעור מתיק האשראי	לא צמוד	
במיליוני ש"ח	ב-%	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
80,136	1.8	1,456	43.1	34,511	55.1	44,169
78,183	1.6	1,243	40.9	31,986	57.5	44,954
77,546	1.4	1,078	40.6	31,457	58.0	45,011

התפתחות יתרת תיק האשראי לדיור נטו, בריבית משתנה וקבועה בישראל

סך תיק האשראי	משתנה		קבועה		במיליוני ש"ח	
	לא צמוד	צמוד	לא צמוד	צמוד		
80,136	1,456	22,034	31,076	12,477	13,093	31 בדצמבר 2015
78,183	1,243	20,194	30,776	11,792	14,178	31 בדצמבר 2016
77,546	1,078	19,967	31,034	11,490	13,977	30 ביוני 2017

התפתחות האשראי החדש לדיור על פי מסלולי ריבית בישראל

להלן התפתחות ביצועי האשראי החדש על פי מסלולי ריבית משתנה וקבועה (הלוואה בריבית משתנה הינה הלוואה שהריבית שהיא נושאת עשויה להשתנות לאורך תקופת חיי הלוואה):

2015		2016			2017		
ממוצע שנתי	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	
שיעור מביצוע באחוזים							
18.6	19.4	18.9	17.6	18.3	16.7	15.1	קבועה - צמודה
13.3	13.9	12.1	13.4	14.2	16.2	16.8	משתנה כל 5 שנים ומעלה - צמודה
1.2	1.2	0.6	0.3	0.3	0.2	0.1	משתנה עד 5 שנים - צמודה
32.1	29.0	32.1	29.7	29.4	27.5	29.9	קבועה - לא צמודה
6.0	6.8	7.7	8.1	8.3	7.3	7.0	משתנה כל 5 שנים ומעלה - לא צמודה
28.3	29.4	28.3	30.5	29.0	31.5	30.9	משתנה עד 5 שנים - לא צמודה
0.5	0.3	0.3	0.4	0.5	0.6	0.2	משתנה - מט"ח

שיעור האשראי החדש שהעמיד הבנק בהלוואות לדיור בריבית משתנה במהלך התקופה המדווחת עמד על 54.9% לעומת 51.2% בשנת 2016. הנתונים מתייחסים לכל מסלולי הריבית המשתנה ומגזרי ההצמדה השונים לרבות הלוואות בהן הריבית משתנה מדי תקופה של חמש שנים ומעלה. בנטרול הלוואות בהן שיעור הריבית המשתנה, משתנה מדי תקופה של 5 שנים ומעלה, אשר הוראת המפקח מחריגה אותה מהגדרת הלוואות בריבית משתנה, שיעור האשראי לדיור בריבית משתנה שהועמד במהלך התקופה המדווחת הינו 31.6% לעומת 30.2% בכל שנת 2016.

להלן יתרת תיק הלוואות לדיור והיתרות בפיגור מעל 90 יום פיגור בישראל

שנת	שיעור הסכום בפיגור	סכום בפיגור	יתרת חוב רשומה במיליוני ש"ח
31 בדצמבר 2015	1.0%	768	80,633
31 בדצמבר 2016	1.0%	749	78,646
30 ביוני 2017	0.9%	730	77,996

ההפרשה להפסדי אשראי ליום 30 ביוני 2017, הכוללת את ההפרשה הקבוצתית על הלוואות לדיור (להלן: "ההפרשה הכוללת") הינה 450 מיליון ש"ח המהווה 0.58% מיתרת האשראי לדיור, בהשוואה ל-463 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2016, המהווה 0.59% מיתרת האשראי לדיור.

נתונים המתייחסים לאשראי חדש לדיור בישראל

במהלך התקופה המדווחת הועמדו הלוואות חדשות לדיור בסך של כ-3.7 מיליארד ש"ח מכספי הבנק. במהלך שנת 2016 הועמדו הלוואות חדשות לדיור בסך של כ-9.8 מיליארד ש"ח מכספי הבנק.

ההלוואה הממוצעת שהועמדה מכספי בנק בתקופה המדווחת הייתה 530 אלפי ש"ח זאת לעומת 555 אלפי ש"ח בשנת 2016 ו-623 אלפי ש"ח בשנת 2015.

התפתחות ביתרות אשראי חדש שניתן בישראל בשיעור מימון מעל 60%

להלן התפתחות האשראי החדש שהעמיד הבנק בשיעור מימון הגבוה מ-60% (שיעור מימון הינו היחס בין שיעור האשראי שאושר ללווה, אף אם טרם הועמד כולו או חלקו בפועל, לבין שווי הנכס המשועבד, בעת העמדת מסגרת האשראי):

שיעור מימון	2017					
	רבעון ראשון	רבעון רביעי	רבעון שלישי	רבעון שני	רבעון ראשון	ממוצע שנתי
מעל 60 ועד 70 כולל	15.7	15.6	18.4	16.3	15.5	18.8
מעל 70 ועד 80 כולל	14.3	14.7	17.8	12.7	13.5	16.7
מעל 80	0.1	0.1	0.1	0.1	0.2	1.1
	16.9					
	17.8					
	0.04					

(א) מסך האשראי החדש שהעמיד הבנק.

התפתחות שיעור מימון, יתרת תיק האשראי בישראל

שיעור המימון הממוצע של יתרת תיק האשראי ליום 30 ביוני 2017 עומד על 46.5% לעומת 47.1% בשנת 2016.

התפתחות באשראי חדש, בו יחס ההחזר נמוך מ-2.5 בישראל

שיעור הלוואות בהן יחס ההחזר נמוך מ-2.5 במועד אישור האשראי שהועמדו בתקופה המדווחת, עמד על 1.5% מסך העמדות האשראי החדשות לעומת 1.8% בשנת 2016.

חישבו זה תואם את הנחיות בנק ישראל לצורך הדיווח על פי הוראה 876.

התפתחות באשראי חדש, בו מועדי הפרעון ארוכים מ-25 שנה בישראל

שיעור האשראי החדש של הלוואות לדיור, בהן מועדי הפרעון על פי חוזי הלוואה ארוכים מ-25 שנה, עמד בתקופה המדווחת בממוצע על כ-35.6% מסך האשראי החדש שהועמד, לעומת שיעור ממוצע של כ-35.9% במהלך שנת 2016 ושל כ-30.0% בשנת 2015.

סיכון אשראי לאנשים פרטיים (ללא הלוואות לדיור)

היקף האשראי לאנשים פרטיים (להלן: "אשראי פרטי") כמו גם תמהיל האשראי נגזרים מפעילות משקי הבית בישראל. האינדיקטור המרכזי המשקף את רמת פעילות משקי הבית הינו היקף הצריכה הפרטית, אשר נמצא בשנים האחרונות במגמת התרחבות משמעותית.

האשראי הפרטי, אשר יכולת החזר שלו מבוססת בעיקרה על כושר ההשתכרות של משק הבית, מאופיין בפיזור רחב מאוד של לווים, במגוון של מוצרי אשראי (הלוואות לסוגיהן, עו"ש, כרטיסי אשראי) ובהיקף נמוך (בממוצע) של אשראי ללקוח בודד.

על מנת לוודא ניהול סיכונים אפקטיבי, הבנק פועל תחת מגבלות ניהוליות פנימיות הדוקות בעיקר במאפיינים הבאים: שיעורי המימון, יכולת החזר חודשי, דירוגי אשראי בהתאם למודל הסטטיסטי הפנימי של הבנק.

פעילות הלקוחות הפרטיים מרוכזת בחטיבה הבנקאית באמצעות סניפים פזורים ברחבי הארץ ובאמצעות ערוצים ישירים. החטיבה הבנקאית מעניקה שירות מגוון המותאם לכלחי הלקוחות השונים.

במטרה להתמודד עם הגידול בהיקפי האשראי הפרטי ועם מוטת השליטה הרחבה הנדרשת לניהולו, וכן במטרה ליישם ממשל תאגידי נאות, הורחבו וחוזקו מספר פונקציות, הן בקו הראשון בחטיבה הבנקאית, והן בחטיבה לניהול סיכונים המהווה קו הגנה שני.

מדיניות האשראי הפרטי, אותה מגבשת החטיבה לניהול סיכונים בשיתוף החטיבה הבנקאית, מהווה נדבך חשוב בהתוויית תיאבון הסיכון ובהכוונת הניהול השוטף של פעילות זאת.

לאור החלטות הנהלת הבנק והדירקטוריון למתן את שיעור הגידול בתיק האשראי ללקוחות פרטיים, כפועל יוצא מהגדרת תיאבון הסיכון בסגמנט זה, נמשך הניטור ההדוק והמוגבר אחר ההתפתחויות בתיק.

להלן התפתחות יתרות סיכון האשראי הפרטי בבנק (פעילות בישראל, ללא הלוואות לדיור):

יתרת סיכון אשראי במיליוני ש"ח	
46,461	31 בדצמבר 2015
49,987	31 בדצמבר 2016
49,836	30 ביוני 2017

להלן התפלגות סיכון האשראי הפרטי בבנק לפי גודל האשראי ללווה בודד:

2016 31 בדצמבר		2017 30 ביוני		גודל סיכון האשראי באלפי ש"ח	
שיעור מהתיק	במיליוני ש"ח	שיעור מהתיק	במיליוני ש"ח	מ-	עד
10.13%	5,062	10.05%	5,030	25	-
14.98%	7,489	14.86%	7,406	50	25
14.05%	7,023	13.99%	6,971	75	50
12.45%	6,221	12.46%	6,211	100	75
17.64%	8,817	17.99%	8,967	150	100
10.70%	5,356	11.25%	5,585	200	150
10.85%	5,423	10.92%	5,442	300	200
9.20%	4,596	8.47%	4,224	מעל 300	

להלן התפלגות סיכון האשראי הפרטי בבנק (פעילות בישראל, ללא הלוואות לדירור):

2017 ביוני 30		31 בדצמבר 2016		
יתרת סיכון אשראי	ב-%	יתרת סיכון אשראי	ב-%	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		מסיכון האשראי הכולל
7,263	14.6%	7,394	14.8%	יתרות עובר ושב ויתרות מנוצלת בכרטיסי אשראי
2,573	5.2%	2,585	5.2%	הלוואות לרכישת רכב (ששועבד)
21,802	43.7%	21,775	43.5%	הלוואות אחרות
31,638	63.5%	31,754	63.5%	סך הכל סיכון אשראי מאזני
6,930	13.9%	6,992	14.0%	מסגרת עובר ושב לא מנוצלת
10,903	21.9%	10,905	21.8%	מסגרת כרטיסי אשראי לא מנוצלת
365	0.7%	336	0.7%	סיכון אשראי חוץ מאזני אחר
18,198	36.5%	18,233	36.5%	סך הכל סיכון אשראי חוץ מאזני
49,836	100.0%	49,987	100.0%	סך הכל סיכון אשראי כולל

התפלגות החובות וסיכון אשראי בעייתי מסך החובות לאנשים פרטיים בבנק (פעילות בישראל, ללא הלוואות לדירור):

30 ביוני		31 בדצמבר		
2017	2016	2016	2015	
במיליוני ש"ח				
31,338	31,369	28,166		אשראי לא בעיתי
202	294	161		אשראי בעייתי לא פגום
98	91	44		אשראי בעייתי פגום
31,638	31,754	28,371		סך הכל סיכון אשראי מאזני
0.9%	1.2%	0.7%		שיעור סיכון אשראי בעייתי מסך החובות לאנשים פרטיים

למידע נוסף ובכלל זה הנוגע לחובות בעייתיים והוצאות בגין הפסדי אשראי ראה [ביאור 6](#) ו**ביאור 13** ובפרק החשיפה לסיכונים סעיף [סיכון האשראי](#) [הכולל לציבור לפי ענפי משק](#).

חשיפת הבנק למימון ממונף

בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 311 נקבע כי מדיניות אשראי של בנק תתייחס, בין היתר, למימון ממונף. הבנק פועל על פי עקרונות ייחודיים במדיניות האשראי לסגמנט זה, ובכלל זה בהיבט של פרמטרים פיננסיים, סמכויות אשראי ועוד.

ב-1 בינואר 2016 נכנס לתוקף עדכון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 323 (מגבלות על מימון עסקאות הוניות) וכן הוראת ניהול בנקאי תקין חדשה מספר 327 (ניהול הלוואות ממונפות). הבנק עומד בדרישות הוראות אלה.

מימון ממונף מוגדר ומנוהל על ידי הבנק בהלימה ובהרחבה להוראות העדכניות.

נציין כי באופן כללי היקף האשראי הממונף בבנק נמצא מזה שנים במגמת קיטון.

להלן יתרות האשראי המצרפיות ללווים ממונפים אשר לכל אחד מהם יתרת האשראי בסכום של 0.5% מהון רובד 1 ומעלה, נכון למועד הדיווח, בחלוקה לפי ענפי משק:

	30 ביוני	31 בדצמבר
	2017	2016
	במיליוני ש"ח	
ענף משק		
אספקת חשמל	835	601
כרייה וחציבה	381	377
מסחר	468	541
נדל"ן	167	434
שירותים פיננסיים	496	596
תחבורה ואחסנה	411	434
תעשייה	1,027	877
סך הכל	3,785	3,860

סיכוני שוק

סיכון שוק מוגדר כסיכון להפסד בפוזיציות מאזניות וחוץ מאזניות הנובע משינוי בשווי הוגן של מכשיר פיננסי עקב שינוי בתנאי שוק (שינוי ברמת מחירים בשווקים שונים, תנודתיות בשיעורי ריבית, שערי חליפין, אינפלציה, מחירי מניות וסחורות ומדדים כלכליים נוספים). החשיפה לסיכוני שוק מתבטאת בתוצאות העסקיות, בשווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות, בהון העצמי ובתזרימי המזומנים.

הבנק מיישם את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא ניהול סיכוני השוק של הקבוצה, לרבות הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 333 בנושא "ניהול סיכון ריבית" ומספר 339 בנושא "ניהול סיכוני שוק". במסגרת יישום הוראות אלה נקבעו עקרונות יסוד לאופן ניהול הסיכונים ובקרתם, ובכלל זה האחריות של ההנהלה והדירקטוריון, הגדרת אמצעי הבקרה והכללים למדידת הסיכונים ואמצעי הבקרה והפיקוח על סיכונים אלה, תוך יישום מממשל תאגידי שכולל שלושה "קווי הגנה".

מדיניות ניהול סיכוני השוק

מדיניות ניהול סיכוני השוק מהווה ביטוי לאסטרטגיית סיכון השוק של הקבוצה. זאת לצד הנהלים הקיימים לזיהוי, מדידה, מעקב, פיתוח ובקרה אחר סיכוני השוק. המדיניות נועדה מחד לתמוך בהשגת היעדים העסקיים תוך הערכת הסיכונים והסיכויים שיכולים לנבוע מהחשיפה לסיכונים וזאת בהשוואה לרווח הצפוי מהם, ומאידך, נועדה להפחית את רמת הסיכון הנובעת מהפעילות השוטפת של הבנק, ובכלל זה לשמור על רמת נזילות גבוהה.

המדיניות מהווה כלי חשוב להגדרת תאבון הסיכון של הבנק בתחום הנוסטרו, חדרי העסקות וחשיפות השוק בכלל קבוצת לאומי. המדיניות מגדירה את הממשל התאגידי, חלוקת האחריות הארגונית ומנגנוני האסקלציה.

החשיפות לסיכוני שוק מנוהלות באופן שוטף ברמת הקבוצה. חברות הבת בחו"ל קובעות מדיניות לניהול סיכוני שוק בהלימה עם המדיניות הקבוצתית ומסגרות הסיכון שאושרו בה. המידע על מצב החשיפות בפועל בהתאם למסגרות שנקבעו מתקבל מחברות הבנות ומובא בחשבון בניהול הכולל של החשיפות בקבוצה.

ניהול סיכוני השוק מתבצע בשני מוקדי סיכון עיקריים - התיק הבנקאי והתיק למסחר. הגדרת התיק למסחר נגזרת מהוראות באזל והיא כוללת את תיק ניירות הערך הסחיר של הבנק ועסקות נגזרים בפעילות הסחירה. הגדרת התיק הבנקאי כוללת את העסקות אשר אינן כלולות בתיק למסחר.

הבנק מיישם את כללי החשבונאות בארה"ב בנושא זכויות עובדים, כפי שנקבעו על ידי בנק ישראל. ניהול סיכוני השוק בגין המחויבות לעובדים מבוצע בחלקו במסגרת התיק הבנקאי ובחלקו הנוסף מנוהל באופן נפרד ועצמאי כחלק מניהול "נכסי התכנית", אשר נועדו לשאת תשואה לאורך זמן, במטרה לשרת את ערך ההתחייבות. המחויבות האקטוארית לעובדים בעלת מח"מ ארוך ומושפעת באופן משמעותי משינויים בריבית ההיוון. שיעור ההיוון המשמש לחישוב ההתחייבויות האקטואריות לזכויות עובדים נעשה על בסיס תשואת אגרות חוב ממשלתיות בישראל בתוספת עקום מרווח קבוע של אגרות חוב קונצרניות בדירוג בינלאומי AA התואם למח"מ ההתחייבויות לזכויות עובדים.

מתחילת השנה לא חלו שינויים מהותיים במבנה הארגוני, במדיניות ובממשל התאגידי של ניהול סיכוני השוק.

סיכוני השוק אליהם חשוף הבנק

א. החשיפה בריבית

סיכון הריבית הינו הסיכון להפסד כתוצאה משינויים בשערי ריבית חסרת סיכון אשראי במטבעות השונים, בשל הפערים בין מועדי שינוי הריבית או הפרעון של הנכסים וההתחייבויות בכל אחד ממגזרי הצמדה, כמוקדם מביניהם.

מדיניות החשיפות בריבית הנה להגביל את מידת ההשפעה של שינויים אפשריים בריבית על השחיקה הפוטנציאלית של השווי הכלכלי¹ ושל הרווח המימוני לשנה הקרובה.

סיכון הריבית נמדד ומנוהל בפועל על בסיס הנחות התנהגותיות שונות כאשר לזמני הפרעון של הנכסים וההתחייבויות. על פי ניסיון העבר, הבנק מתייחס לחלק מיתרות העו"ש כהתחייבות לזמן ארוך. כמו כן, קיימות הנחות בהתייחס לפרעונות המוקדמים במשכנתאות. להערכות אלו חשיבות גדולה בניהול סיכוני הריבית, בין היתר בשל הגידול המשמעותי ביתרות בשנים האחרונות.

מדידת החשיפה לשינויים בריבית מבוצעת הן לעליה והן לירידת ריבית בכל מגזר הצמדה. מדידה זו נועדה לבחון את רגישות מבנה שווי הנכסים וההתחייבויות הקיים לשינויי ריבית, ולכן החישוב המבוצע נעשה מבלי לשנות את מבנה הנכסים וההתחייבויות.

¹ השווי הכלכלי של ההון מוגדר כהפרש בין הערך הנוכחי של הנכסים וההתחייבויות. בחישוב הערך הנוכחי מנכים את התזרימים בעקום התשואה חסר סיכון אשראי ואת התזרימים המט"חיים בלייבור.

להלן תמצית החשיפות לשינויים בלתי צפויים בריבית ברמת הקבוצה (לפני מס ובמיליוני ש"ח)*:

השינוי הפוטנציאלי בשווי הכלכלי כתוצאה מתרחיש									
ליום 31 בדצמבר 2016			ליום 30 ביוני 2016			ליום 30 ביוני 2017			
עליה	ירידה	עליה	עליה	ירידה	עליה	עליה	ירידה	עליה	תרחיש
ב-0.1%	ב-1%	ב-1%	ב-0.1%	ב-1%	ב-1%	ב-0.1%	ב-1%	ב-1%	
במט"י									
10	(227)	(12)	(92)	1,052	(828)	(26)	145	(362)	תיק בנקאי
4	(45)	37	(13)	107	(120)	(5)	54	(48)	תיק למסחר
במט"ח									
-	(143)	(42)	(1)	(107)	18	5	(78)	(4)	תיק בנקאי
5	(49)	52	1	(43)	25	1	(38)	(25)	תיק למסחר
השינוי הפוטנציאלי ברווח השנתי מעליית ריבית של 1% **									
ליום 31 בדצמבר 2016			ליום 30 ביוני 2016			ליום 30 ביוני 2017			
מט"י		מט"ח	מט"י		מט"ח	מט"י		מט"ח	סך הכל
215		523	196		284	289		332	

* חישוב החשיפה לירידת ריבית ב-1% מבוסס על הורדת שיעור הריבית על האשראי והפיקדונות בשיעור זה. מאחר ושיעור הריבית על רוב הפיקדונות כיום נמוך מ-1%, ומאחר וקיימת הסתברות נמוכה שהריבית על הפיקדונות תרד מתחת ל-0.0%, יש לראות בחישוב החשיפה המוצג לעיל אמת מידה בהתאם לסטנדרטים המקובלים.

** בירידת ריבית צפוי הפסד בסכום דומה.

להלן חשיפת ההון לעליה/ירידה מיידית בריבית (לפני השפעת המס ובמיליוני ש"ח):

חשיפה במט"י						חשיפה במט"ח						
ליום 30 ביוני 2017												
לעליה	לירידה	לעליה	לעליה	לירידה	לעליה	לעליה	לירידה	לעליה	לעליה	לירידה	לעליה	
של 1%	של 1%	של 1%	של 0.1%	של 1%	של 1%	של 1%	של 1%	של 0.1%	של 1%	של 1%	של 0.1%	
1,294						1,685						חשיפת ההון לעליה/ירידה מיידית בריבית*
282						405						
35												
ליום 30 ביוני 2016												
לעליה	לירידה	לעליה	לעליה	לירידה	לעליה	לעליה	לירידה	לעליה	לעליה	לירידה	לעליה	
של 1%	של 1%	של 1%	של 0.1%	של 1%	של 1%	של 1%	של 1%	של 0.1%	של 1%	של 1%	של 0.1%	
434						707						חשיפת ההון לעליה/ירידה מיידית בריבית*
288						377						
43												
ליום 31 בדצמבר 2016												
לעליה	לירידה	לעליה	לעליה	לירידה	לעליה	לעליה	לירידה	לעליה	לעליה	לירידה	לעליה	
של 1%	של 1%	של 1%	של 0.1%	של 1%	של 1%	של 1%	של 1%	של 0.1%	של 1%	של 1%	של 0.1%	
1,537						1,978						חשיפת ההון לעליה/ירידה מיידית בריבית*
268						435						
40												

* מדידה זו כוללת את החשיפה לשינוי מידי בריבית של תיקי הנוסטרו המשוערכים לפי שווי שוק והמחויבות האקטוארית לעובדים. מדידה זו אינה כוללת את השפעת הרגישות של נכסי התכנית לשינויים בריבית אשר נאמדת ב-30 ביוני 2017 בירידה בשווי הנכסים של כ-149 מיליון ש"ח (ב-30 ביוני 2016 כ-120 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2016 כ-117 מיליון ש"ח) בתרחיש עליה של 1% בריבית. כמו כן, המדידה אינה כוללת את ההשפעות של הוראות המעבר של תקן זכויות עובדים, לפיהן מחושב יחס הלימות ההון.

רגישות השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות לריבית

להלן השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים לפני השפעת השינויים בריבית והשפעת שינויים פוטנציאליים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים, על פי כללים חשבונאיים:

שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים לפני השפעת השינויים בריבית:

30 ביוני 2017						
מטבע ישראל						מטבע חוץ לרבות מטבע ישראל
לא צמוד	צמוד מדד	דולר	אירו	אחרים	סך הכל	במיליוני ש"ח
נכסים פיננסיים	284,124	47,568	58,274	10,759	9,529	410,254
סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים	261,183	6,996	187,253	62,772	26,185	544,389
התחייבויות פיננסיות ^(א)	237,207	54,442	85,093	12,813	6,922	396,477
סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים	280,958	11,036	162,663	61,110	29,621	545,388
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים	27,142	(10,914)	(2,229)	(392)	(829)	12,778
30 ביוני 2016						
מטבע ישראל						מטבע חוץ לרבות מטבע ישראל
לא צמוד	צמוד מדד	דולר	אירו	אחרים	סך הכל	במיליוני ש"ח
נכסים פיננסיים	268,086	53,102	71,064	7,244	9,863	409,359
סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים	267,056	7,461	218,270	52,116	43,143	588,046
התחייבויות פיננסיות ^(א)	223,985	60,170	89,699	13,119	8,637	395,610
סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים	288,517	8,867	199,973	46,772	44,879	589,008
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים	22,640	(8,474)	(338)	(531)	(510)	12,787
31 בדצמבר 2016						
מטבע ישראל						מטבע חוץ לרבות מטבע ישראל
לא צמוד	צמוד מדד	דולר	אירו	אחרים	סך הכל	במיליוני ש"ח
נכסים פיננסיים	278,940	48,232	69,263	8,061	8,561	413,057
סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים	252,169	6,790	214,767	55,373	28,222	557,321
התחייבויות פיננסיות ^(א)	231,563	55,451	91,577	15,107	7,038	400,736
סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים	276,575	8,526	193,704	48,587	30,473	557,865
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים	22,971	(8,955)	(1,251)	(260)	(728)	11,777

(א) כולל שווי הוגן של ההתחייבויות האקטואריות לעובדים ואינו כולל את שווי נכסי התכנית.

השפעת שינויים פוטנציאליים בשיעורי הריבית על שווי הוגן* נטו של מכשירים פיננסיים:

30 ביוני 2017								
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים לאחר השפעת שינויים בשיעורי הריבית ^(א)								
שינוי בשווי ההוגן								
מטבע ישראל								
מטבע חוץ לרבות מטבע ישראלי								
צמוד מט"ח								
לא צמוד	צמוד מדד	דולר ^(ב)	אירו	אחרים	סך הכל	סך הכל	סך הכל	במיליוני ש"ח באחוזים
26,253	(9,393)	(2,773)	(424)	(835)	12,828	50	0.39	גידול מיידית מקביל של 1%
27,056	(10,743)	(2,277)	(393)	(830)	12,813	35	0.27	גידול מיידית מקביל של 0.1%
27,967	(12,915)	(1,793)	(385)	(823)	12,051	(727)	(5.69)	קיטון מיידית מקביל של 1%

30 ביוני 2016								
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים לאחר השפעת שינויים בשיעורי הריבית ^(א)								
שינוי בשווי ההוגן								
מטבע ישראל								
מטבע חוץ לרבות מטבע ישראלי								
צמוד מט"ח								
לא צמוד	צמוד מדד	דולר ^(ב)	אירו	אחרים	סך הכל	סך הכל	סך הכל	במיליוני ש"ח באחוזים
21,263	(6,789)	(785)	(547)	(505)	12,637	(150)	(1.17)	גידול מיידית מקביל של 1%
22,491	(8,288)	(388)	(533)	(511)	12,771	(16)	(0.13)	גידול מיידית מקביל של 0.1%
24,238	(10,558)	16	(514)	(514)	12,668	(119)	(0.93)	קיטון מיידית מקביל של 1%

31 בדצמבר 2016								
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים לאחר השפעת שינויים בשיעורי הריבית ^(א)								
שינוי בשווי ההוגן								
מטבע ישראל								
מטבע חוץ לרבות מטבע ישראלי								
צמוד מט"ח								
לא צמוד	צמוד מדד	דולר ^(ב)	אירו	אחרים	סך הכל	סך הכל	סך הכל	במיליוני ש"ח באחוזים
22,574	(7,363)	(1,820)	(281)	(720)	12,390	613	5.21	גידול מיידית מקביל של 1%
22,937	(8,771)	(1,304)	(262)	(728)	11,872	95	0.81	גידול מיידית מקביל של 0.1%
23,260	(11,050)	(849)	(239)	(736)	10,386	(1,391)	(11.81)	קיטון מיידית מקביל של 1%

(א) מדידה זו כוללת את החשיפה לשינוי מיידית בריבית של תיקי הנוסטרו המשוערים לפי שווי שוק והמחויבות האקטוארית לעובדים. מדידה זו אינה כוללת את השפעת הרגישות של נכסי התכנית לשינויים בריבית אשר נאמדת ב-30 ביוני 2017 בירידה בשווי הנכסים של כ-149 מיליון ש"ח (ב-31 ביוני 2016 כ-120 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2016 כ-117 מיליון ש"ח) בתרחיש עליה של 1% בריבית. כמו כן, המדידה אינה כוללת את ההשפעות של הוראות המעבר של תקן זכויות טובים, לפיהן מחושב יחס הלימות ההון.

(ב) מזה: השפעת נכסים פיננסיים מורכבים: גידול מיידית מקביל של 1% - (260) מיליון ש"ח (ב-30 ביוני 2016 - (169) מיליון ש"ח וב-31 בדצמבר 2016 - (345) מיליון ש"ח), קיטון מיידית מקביל של 1% - 182 מיליון ש"ח (ב-30 ביוני 2016 - 56 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2016 - 171 מיליון ש"ח). גידול מיידית מקביל של 2% - (545) מיליון ש"ח (ביום 31 בדצמבר 2016 - (701) מיליון ש"ח), קיטון מיידית מקביל של 2% - 286 מיליון ש"ח (ביום 31 בדצמבר 2016 - 401 מיליון ש"ח בהתאמה).

* לא כולל אומדן שווי הכנסות בגין עמלת פרעון מוקדם.

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית

30 ביוני 2017						
מטב	מטב	מטב	מטב	מטב	מטב	מטב
עד 12 חודשים	עד 18 חודשים	עד 24 חודשים	עד 30 חודשים	עד 36 חודשים	עד 42 חודשים	עד 48 חודשים
עד 12 חודשים	עד 18 חודשים	עד 24 חודשים	עד 30 חודשים	עד 36 חודשים	עד 42 חודשים	עד 48 חודשים
במיליוני ש"ח						
מטבע ישראלי לא צמוד						
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
1,637	7,628	9,876	19,904	26,001	11,723	206,421
321	24,578	22,287	38,090	36,587	74,484	57,083
17	5	1	1,810	2,419	2,053	1,393
-	-	-	-	-	-	-
1,975	32,211	32,164	59,804	65,007	88,260	264,897
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
52	2,342	5,213	14,620	18,107	7,197	189,676
327	24,630	24,781	40,333	44,693	73,896	66,298
106	12	5	481	2,879	1,336	1,132
-	-	-	-	25	-	-
485	26,984	29,999	55,434	65,704	82,429	257,106
מכשירים פיננסיים, נטו						
1,490	5,227	2,165	4,370	(697)	5,831	7,791
26,177	24,687	19,460	17,295	12,925	13,622	7,791
מטבע ישראלי צמוד למדד						
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
2,060	5,290	9,989	13,673	11,021	2,481	1,428
-	1,037	849	2,639	1,347	796	328
-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-
2,060	6,327	10,838	16,312	12,368	3,277	1,756
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
888	3,606	8,661	12,909	6,102	5,332	645
-	1,885	1,435	3,668	2,765	525	613
-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	145	-	-
888	5,491	10,096	16,577	9,012	5,857	1,258
מכשירים פיננסיים, נטו						
1,172	836	742	(265)	3,356	(2,580)	498
3,759	2,587	1,751	1,009	1,274	(2,082)	498

(א) למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים. בטור "ללא תקופת פרעון" מוצגות היתרות המאזניות שאינן מהוונות, כולל יתרות שזמן פרעונן עבר בסך 1,064 מיליון ש"ח.
 (ב) מוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.
 (ג) המח"מ נמוך מ-0.05 שנים.

ליום 31 בדצמבר 2016					ליום 30 ביוני 2016						
משך חיים ממוצע אפקטיבי ^(ב)	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי ^(ב)	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי ^(ב)	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	ללא תקופת פרעון	מעל עשרים שנה	
בשנים	באחוזים		בשנים	באחוזים		בשנים	באחוזים				
0.56	3.30	278,940	1.02	2.66	268,086	0.62	2.88	284,124	568	366	
1.50	-	247,093	1.48	-	261,555	1.51	-	253,485	-	55	
-	-	5,076	-	-	5,501	-	-	7,698	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
0.99	3.30	531,109	1.23	2.66	535,142	1.02	2.88	545,307	568	421	
0.42	1.00	231,563	0.55	0.65	223,985	0.35	0.99	237,207	-	-	
1.44	-	273,646	1.38	-	284,831	1.43	-	274,982	-	24	
-	-	2,905	-	-	3,666	-	-	5,951	-	-	
0.50	-	24	0.50	-	20	0.50	-	25	-	-	
0.97	1.00	508,138	1.01	0.65	512,502	0.92	0.99	518,165	-	24	
									397		
									26,574		
3.82	2.44	48,232	3.97	1.97	53,102	3.73	2.58	47,568	27	1,599	
2.65	-	6,790	2.78	-	7,461	2.40	-	6,996	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
3.68	2.44	55,022	3.82	1.97	60,563	3.56	2.58	54,564	27	1,599	
2.91	0.82	38,888	3.01	1.16	43,078	2.73	0.71	38,143	-	-	
2.78	-	8,391	2.87	-	8,748	2.56	-	10,891	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	135	-	-	119	-	-	145	-	-	
2.88	0.82	47,414	2.98	1.16	51,945	2.68	0.71	49,179	-	-	
									1,599		
									5,358		

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית

30 ביוני 2017						
ממל"ט עד שנה	ממל"ט עד שנים	ממל"ט עד שנים	ממל"ט עד שנים	ממל"ט עד שנה	ממל"ט עד שנה	עם דרישה עד חודש
מטבע חוץ וצמוד מטבע חוץ^(א)						
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
971	5,872	3,843	7,078	8,642	12,419	39,116
576	1,678	840	1,088	719	865	2,982
468	17,315	6,969	15,918	63,890	64,965	97,417
325	14	(28)	100	4,087	2,064	2,628
-	-	-	-	-	-	-
1,764	23,201	10,784	23,096	76,619	79,448	139,161
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
39	25	285	2,884	12,676	10,524	78,026
604	19,927	8,803	23,532	49,948	69,601	71,822
-	495	58	2,739	2,814	1,518	1,181
-	-	-	-	7	-	-
643	20,447	9,146	29,155	65,445	81,643	151,029
מכשירים פיננסיים, נטו						
1,121	2,754	1,638	(6,059)	11,174	(2,195)	(11,868)
(3,435)	(4,556)	(7,310)	(8,948)	(2,889)	(14,063)	(11,868)
חשיפה כוללת לשינויים בשיעורי הריבית						
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
4,668	18,790	23,708	40,655	45,664	26,623	246,965
789	42,930	30,105	56,647	101,824	140,245	154,828
342	19	(27)	1,910	6,506	4,117	4,021
-	-	-	-	-	-	-
5,799	61,739	53,786	99,212	153,994	170,985	405,814
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים						
979	5,973	14,159	30,413	36,885	23,053	268,347
931	46,442	35,019	67,533	97,406	144,022	138,733
106	507	63	3,220	5,693	2,854	2,313
-	-	-	-	177	-	-
2,016	52,922	49,241	101,166	140,161	169,929	409,393
מכשירים פיננסיים, נטו						
3,783	8,817	4,545	(1,954)	13,833	1,056	(3,579)
26,501	22,718	13,901	9,356	11,310	(2,523)	(3,579)
5,275	3,330	1,290	1,219	899	200	100

(א) למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שוויו הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים. בטור "ללא תקופת פרעון" מוצגות היתרות המאזניות שאינן מהוונות, כולל יתרות שזמן פרעונן עבר בסך 1,064 מיליון ש"ח.
 (ב) ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.
 (ג) כולל פריטים לא כספיים המוצגים בטור "ללא תקופת פרעון".
 (ד) המח"מ נמוך מ-0.05 שנים.
 (ה) לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.
 (ו) כולל שווי הוגן של ההתחייבויות האקטואריות לעובדים ואינו כולל את שווי נכסי התכנית.

ליום 31 בדצמבר 2016			ליום 30 ביוני 2016							
משך חיים ממוצע אפקטיבי ^(ב)	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי ^(ב)	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי ^(ב)	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	ללא תקופת פרעון	מעל עשרים שנה
בשנים	באחוזים		בשנים	באחוזים		בשנים	באחוזים			
1.26	2.48	85,885	1.26	1.79	88,171	1.05	1.52	78,562	476	145
3.44	2.83	10,029	2.89	2.36	10,909	3.49	2.60	8,804	-	56
0.96	-	291,443	0.84	-	305,032	0.93	-	267,020	-	78
-	-	6,919	-	-	8,497	-	-	9,190	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.01	2.48	384,247	0.91	1.79	401,700	0.93	1.52	354,772	476	223
0.18	1.08	113,337	0.26	0.94	111,081	0.17	0.60	104,465	5	1
1.19	-	263,660	1.02	-	281,435	1.16	-	244,582	-	345
-	-	9,090	-	-	10,181	-	-	8,805	-	-
0.50	-	14	0.50	-	8	0.50	-	7	-	-
0.87	1.08	386,101	0.79	0.94	402,705	0.84	0.60	357,859	5	346
										(123)
										(3,558)
1.09	2.78	416,301	1.45	2.26	412,600	1.06	1.86	414,532	5,349	2,110
1.23	-	547,007	1.16	-	575,491	1.23	-	529,099	1,598	133
-	-	12,132	-	-	14,210	-	-	17,191	303	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1.15	2.78	975,440	1.26	2.26	1,002,301	1.13	1.86	960,822	7,250	2,243
0.60	0.93	385,128	0.75	0.91	379,451	0.54	0.34	380,958	1,148	1
1.34	-	547,167	1.23	-	576,388	1.33	-	532,168	1,713	369
-	-	11,995	-	-	14,059	-	-	14,839	83	-
0.06	-	353	0.05	-	337	0.04	-	367	190	-
1.02	0.93	944,643	1.02	0.91	970,235	0.98	0.34	928,332	3,134	370
										1,873
										28,374
15.49	2.23	16,948	15.95	2.15	17,465	15.32	2.60	16,662	-	4,349

הערות כלליות:

1. בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מציגים את הערך הנוכחי של תזרמים עתידיים כשהם מהווים לפי שיעור התשואה הפנימי שמנכה אותם לשווי ההוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי.
לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים ראה [ביאור 15 א](#).
2. שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרמי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן הכלול בגינו.
3. משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי ההוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שייגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.
4. השפעת עסקאות גידור כלולה בסך כל הנכסים או סך ההתחייבויות, לפי העניין.
5. בחישוב מח"מ הנכסים וההתחייבויות במגזר הצמוד למדד נלקח בחשבון אומדן לגבי פרעונות מוקדמים ומשיכות בנקודות היציאה בתוכניות החיסכון, בהתאם למודל האומדן את הפרעונות המוקדמים הצפויים על סמך התנהגות החוסכים. מח"מ סך הנכסים על פי התזרים המקורי של תוכניות החיסכון גבוה יותר ומגיע ל-3.60 שנים, מח"מ סך ההתחייבויות מגיע ל-2.81 שנים, ופער שיעור התשואה הפנימי (להלן - שת"פ), מסתכם ב-1.25%. השינוי בשווי ההוגן בסך הנכסים הינו גידול של 1,645 מיליון ש"ח ובסך ההתחייבויות קיטון של 3 מיליון ש"ח.
6. פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מגזר של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.

להלן משך החיים הממוצע של הנכסים והתחייבויות:

ליום 30 בדצמבר 2016			ליום 30 ביוני 2016			ליום 30 ביוני 2017		
מט"ח	צמוד	לא	מט"ח	צמוד	לא	מט"ח	צמוד	לא
מט"ח	מדד	צמוד	מט"ח	מדד	צמוד	מט"ח	מדד	צמוד
משך חיים ממוצע (מח"מ) בשנים:								
1.01	3.68	0.99	0.91	3.82	1.23	0.93	3.56	1.02
0.87	2.88	0.97	0.79	2.98	1.01	0.84	2.68	0.92
0.14	0.80	0.02	0.12	0.84	0.22	0.09	0.88	0.10
1.40	1.62	2.30	0.85	0.81	2.01	0.92	1.87	1.89

(א) כולל עסקאות עתידיות ואופציות, ובהסתמכות על נתוני השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים.

השפעת פירעונות מוקדמים ומשיכות בתחנות יציאה בתכנית חיסכון - בחישוב מח"מ ההתחייבויות במגזר הצמוד למדד ובמגזר השקלי הלא צמוד נלקח בחשבון אומדן לגבי פירעונות מוקדמים ומשיכות בנקודות היציאה בתוכניות החיסכון, בהתאם למודל האומדן את הפירעונות המוקדמים הצפויים על סמך התנהגות החוסכים. מח"מ סך ההתחייבויות במגזר הצמוד למדד על פי התזרים המקורי של תוכניות החיסכון גבוה יותר ומגיע ל-2.81 שנים, ופער שיעור התשואה הפנימי (להלן - שת"פ), מסתכם ב-1.25%. במגזר הלא צמוד ההשפעה על מח"מ ההתחייבויות נמוכה.

השפעת פירעונות מוקדמים במשכנתאות - בנתונים המוצגים לעיל במגזר הצמוד למדד מובאים בחשבון פרעונות מוקדמים במשכנתאות. מח"מ הנכסים לסוף התקופה המדווחת על פי התזרים המקורי שאינו מביא בחשבון פרעונות מוקדמים גבוה יותר ומגיע ל-3.60 שנים, ופער השת"פ מסתכם בכ-1.25%.

השפעת פריסת יתרות העו"ש בשקלים לא צמודים ובמט"ח - בחשיפה לשינויים בשיעורי הריבית מוצגות יתרות העו"ש לפי הוראות בנק ישראל בפיקדונות עם דרישה עד חודש. לעומת זאת, לצורך החשיפה לריבית, נפרס שיעור מסוים מיתרות העו"ש בשקלים ובמט"ח לתקופות פרעון של עד עשר שנים. זאת בהתאם למודל התנהגות שהנחות הבסיס שלו מתעדכנות באופן שוטף. בהתחשב בהנחות אלה, מח"מ ההתחייבויות הינו גבוה יותר ומגיע בשקלים לא צמודים ל-0.95 שנים ובמט"ח ל-0.88 שנים, וההפרש בשת"פ מגיע ל-2.21% ול-0.53% בהתאמה.

ב. סיכון בסיס/שער חליפין

סיכון בסיס הוא הסיכון הנובע מהחשיפה של שווי הנכסים וההתחייבויות לשינויים באינפלציה ושער חליפין. החשיפה לסיכון בסיס הצמדה ושער חליפין נמדדת כאחוז מההון החשוף ברמת הקבוצה. ההון החשוף כולל את ההון העצמי ועתודות מסוימות, בניכוי נכסים קבועים והשקעות בחברות כלולות

להלן החשיפה הכלכלית בפועל ברמת הקבוצה. הנתונים מוצגים במונחים של אחוז מההון החשוף:

המצב בפועל		
31 בדצמבר	30 ביוני	2017
2016	2016	2017
באחוזים		
(19.0)	(20.9)	(9.9)
17.7	19.1	8.9
1.3	1.8	1.0

* החשיפה אינה מביאה בחשבון את השפעת רצפות מדד על ההון המושקע במגזר.

מתחילת השנה שיעור ההון המושקע בממוצע על פני השנה במגזר הצמוד למדד היה כ-16%. שיעור זה נע במהלך השנה בין עודף של 8.8% ל-21.8% מההון החשוף. למגזר המט"ח נותב הון בשיעור נמוך יחסית ולכן ההשפעה של שינוי בשערי חליפין על הרווח אינה מהותית.

מתחילת השנה עמדה הקבוצה בכל מגבלות החשיפה בבסיס שאושרו על ידי הדירקטוריון.

סיכון הנזילות

סיכון הנזילות הוא הסיכון הנוצר בשל אי הוודאות ביחס לאפשרות לגיוס מקורות ו/או למימוש נכסים, באופן בלתי צפוי ותוך פרק זמן קצר, מבלי שיגרם הפסד מהותי. מדיניות ניהול סיכון הנזילות מהווה חלק אינטגרלי מהניהול העסקי האסטרטגי של קבוצת לאומי והיא מותאמת לדרישות הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 342 בנושא "ניהול סיכון נזילות" ודרישות הוראה מספר 221 בנושא "יחס כיסוי הנזילות", המאמצת את המלצות ועדת באזל 3, לחישוב יחס מזערי לנזילות (LCR) (Liquidity Coverage Ratio), תוך ביצוע התאמות למשק הישראלי.

לאומי שומר על רמת נזילות נאותה, באמצעות השקעת תיק הנוסטרו בנכסים איכותיים ומפוזרים בשקלים ובמט"ח אשר תאפשר לו לעמוד בכל צורכי הנזילות במגוון תרחישי קיצון, ובאמצעות מדיניות גיוס של מקורות יציבים ומגוונים ולטווחי זמן שונים בדגש על גיוס פיקדונות מקמעונאים וכן גיוס של אג"ח לתקופות ארוכות.

לאומי מקיים מעקב שוטף אחר מצב הנזילות שלו באמצעות מדדים המיועדים להתריע על שינויים במצב הנזילות, בין היתר באמצעות מודל רגולטורי וכן מודלים פנימיים שפותחו בלאומי בהתאם להוראת בנק ישראל, ובהתאם לסטנדרטים המקובלים בעולם.

יחס כיסוי הנזילות של התאגיד הבנקאי (המודל הרגולטורי) חושב על בסיס ממוצע תצפיות יומיות.

למידע נוסף בנוגע לסיכון הנזילות ראה [דוח על הסיכונים](#) באתר האינטרנט של הבנק [וביאור 99](#).

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	2017	
2016	2016	2017	
באחוזים			
א. בנתוני המאוחד			
132	127	127	יחס כיסוי הנזילות
80	80	100	יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
ב. בנתוני התאגיד הבנקאי			
130	125	127	יחס כיסוי הנזילות
80	80	100	יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

סיכונים תפעוליים

סיכון תפעולי מוגדר כסיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או מכשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות, או כתוצאה מאירועים חיצוניים.

קבוצת לאומי פועלת במגוון רחב של פעילויות פיננסיות ולפיכך חשופה לסיכונים תפעוליים הכוללים, בין היתר, סיכונים אבטחת מידע וסייבר, סיכונים טכנולוגיים המידע, סיכונים מעילות והונאות וסיכונים המשכיות עסקית.

מדיניות ניהול הסיכונים התפעוליים הקבוצתית מאשרת מידי שנה על ידי הדירקטוריון. המדיניות מעגנת את תפיסת ניהול הסיכון התפעולי בלאומי באמצעות עקרונות וקווים מנחים ובכלל זה: ניהול סיכון מותאם לפעילות בקווי העסקים השונים, ראייה אינטגרטיבית, מיקוד בסיכונים בעלי פוטנציאל להשלכה משמעותית וניהול סיכונים במוצרים ובפרויקטים מהותיים.

מתחילת השנה לא חלו שינויים מהותיים במבנה הארגוני, במדיניות ובממשל התאגידי של ניהול הסיכון התפעולי.

סיכונים אחרים

סיכונים רגולציה וציות

א. ציות, איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור

לצורך ניהול אפקטיבי של הנושא פועל בלאומי מערך ציות ואכיפה שבראשו עומד קצין הציות הראשי (Chief Compliance Officer) האחראי, בין היתר, למילוי החובות לפי הוראות החקיקה בנושאי איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור. קצין הציות הראשי משמש גם כממונה על האכיפה בתחום דיני ניירות ערך וגם כ-Responsible Officer בתחום ה-FATCA, כפי שיפורט להלן.

פעילות מערך הציות מבוצעת באמצעות צוות מקצועי בעל ידע והבנה מעמיקה בתחומי הציות ומבוססת על תהליכי עבודה, בקרה ומערכות ממוכנות. המערך נמצא בקשר שוטף עם חברות הבנות בארץ ובח"ל לצורך מעקב ליישום נושאי הציות בכללותם ויישום מדיניות הציות הקבוצתית.

בהתאם למגמות המתפתחות בעולם, מטפל הבנק במגוון נושאים בתחום הציות, איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרור ובהיבטי מיסוי ודיווח לרשויות המס הרלוונטיות ללקוח.

ב. אכיפה

בינואר 2011 התקבל בכנסת חוק ייעול הליכי האכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011. במסגרת חקיקה זו ניתן יהיה להטיל סנקציות שונות על תאגיד, וכן על עובדי התאגיד, לרבות נושאי המשרה. בהמשך לחוק פרסמה הרשות לניירות ערך מסמך קריטריונים להכרה בתכנית אכיפה פנימית בתחום.

קצין הציות הראשי של הקבוצה משמש גם כממונה על האכיפה. הדירקטוריון אישר את תכנית האכיפה הפנימית לאחר שתוקפה על ידי מומחה חיצוני ולאחר שנהלי האכיפה המרכזיים נסקרו על ידו.

ג. FATCA – Foreign Account Tax Compliance Act

במרס 2010 תוקן בארה"ב ה-Internal Revenue Code באופן שמחיל משטר דיווח שמטרתו לחייב מוסדות פיננסיים זרים (FFI) להעביר מידע אודות חשבונות המוחזקים על ידי לקוחות אמריקאים.

הבנק פועל במספר נדבכים על מנת לוודא ציות של קבוצת לאומי ויחידים בה להוראות החקיקה, בהם: מינוי קצין הציות כממונה לנושא, אימוץ מדיניות ונהלי עבודה מתאימים, פיתוח כלים ממוכנים תומכים בתהליכי העבודה, גיבוש מנגנוני הדרכה והטמעה, בדיקה, בקרה ותפעול הנדרשים למילוי ההנחיות והנחיית החברות הבנות בקבוצה להיערכות מתאימה.

ד. OECD – Common Reporting Standard (CRS) Standards for Automatic Exchange of Financial Account Information

בשנת 2013 ארגון ה-OECD פרסם תקן אחיד ליישום חילופי מידע אוטומטיים לגבי חשבונות פיננסיים בין מדינות (להלן: "התקן"). התקן נבנה ברוח ה-FATCA האמריקאי ונועד להגביר את השקיפות והפיקוח על דיווחי המס של תושבי המדינות המחזיקים חשבונות פיננסיים מחוץ למדינת התושבות שלהם. ביולי 2016 פורסם החוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מספר 222) בנושא יישום ה-FATCA ויישום התקן. תקנות ליישום התקן טרם פורסמו.

לאומי נערך לעמידה בדרישות התקן אשר נכון למועד כתיבת שורות אלו צפוי להיכנס לתוקף בישראל ב-1 באוקטובר 2017. שלוחות בנק לאומי באנגליה וברומניה החלו ביישום התקן ביום 1 בינואר 2016 בהתאם להוראות הרגולציה המקומית החלות עליהן.

סיכונים משפטיים

פרק זה נכתב בפירוט רב [בדוח הדירקטוריון וההנהלה לשנת 2016 \(עמודים 92-91\)](#) על כן יש לקרוא את הפרק בהמשך לכתוב בדוח השנתי.

קיימת חשיפה כללית, אשר לא ניתן להעריכה או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על ידי הבנק והחברות המאוחדות ללקוחותיהם. מורכבות שירותים אלו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות, פרשנויות ואחרות, הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטורים. לא ניתן לצפות מראש את כל סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה הנובעת מטענות אלו ואחרות בקשר עם שירותי הבנק והחברות המאוחדות, המועלות, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות.

כמו כן, קיימת חשיפה בשל שינויים רגולטורים והנחיות של המפקח על הבנקים. ההתקשרויות עם הלקוחות הינו, בחלקן, התקשרויות הנמשכות לאורך שנים רבות, במהלכן עשויים להתרחש שינויים במדיניות, ברגולציה ובמגמות הדין, לרבות בפסיקת בתי המשפט. הבנק והחברות המאוחדות פועלים באמצעות מערכות מיכוניות מורכבות, אשר לאור השינויים כאמור, יש צורך להתאימן באופן שוטף. כל אלו יוצרים חשיפה תפעולית ומשפטית מוגברת.

בנוסף קיימת חשיפה כללית הנובעת מכך שכנגד הבנק והחברות המאוחדות מוגשות מעת לעת תלונות למפקח על הבנקים, שעלולות בנסיבות מסוימות להביא לנקיטת הליכים משפטיים נגד הבנק. לעת הזו, לא ניתן להעריך האם קיימת חשיפה בגין תלונות אלו ולא ניתן להעריך אם תינתן הכרעה רוחבית של הפיקוח בעניין תלונות כנ"ל ו/או אם תוגשנה תביעות ייצוגיות או אחרות כתוצאה מהליכים שכאלו, וכן לא ניתן להעריך את החשיפה הפוטנציאלית לתלונות כנ"ל. לפיכך, לא נכללה הפרשה בגין החשיפה האמורה.

סיכונים מתפתחים

סיכונים מתפתחים הינם סיכונים שהמאפיינים שלהם ורמת החומרה שלהם משתנים בהתאם לתמורות שחלות בשנים האחרונות בסביבה התחרותית, בסביבת הצרכן, בסביבה הרגולטורית ובסביבה הטכנולוגית. בין סיכונים אלה ניתן לציין את סיכון הסייבר, הסיכון הטכנולוגי וסיכון ה-conduct.

כמו כן, סביבת הפעילות של הבנק מושפעת מאד בשנים האחרונות מסיכונים הקשורים לרגולציה ולחקיקה, לסביבה מאקרו-כלכלית תנודתית, לשינויים החלים במודל העסקי, ובכלל זה המעבר ל"בנקאות החדשה" המבוססת על הדיגיטל ולמגמות חברתיות וצרכניות.

מתחילת השנה לא חלו שינויים משמעותיים במפת הסיכונים והאיומים ובסביבה העסקית בה פועל הבנק בארץ ובעולם.

למידע נוסף ראה פרק [סקירת הסיכונים בדוח הדירקטוריון וההנהלה לשנת 2016](#).

מדיניות חשבונאית ואומדנים בנושאים קריטיים

כללי

הדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו בדבר עריכת דוח כספי שנתי ורבעוני של תאגיד בנקאי כמפורט **בביאור 1 בדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2016**.

הכנת הדוחות הכספיים המאוחדים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים דורשת מהנהלה שימוש באומדנים והערכות המשפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים, התחייבויות וכן על סכומי הכנסות והוצאות.

התוצאות בפועל של אומדנים אלו עלולות להיות שונות מהאומדנים ו/או ההערכות. האומדנים וההערכות מתבססים בדרך כלל על תחזיות כלכליות, הערכות לגבי השווקים השונים וניסיון העבר, תוך הפעלת שיקול דעת ואשר הנהלה מאמינה כי הינם סבירים בעת החתימה על הדוחות הכספיים.

הנושאים החשבונאיים הקריטיים העיקריים שצוינו בדוח השנתי ליום 31 בדצמבר 2016 הם כדלהלן: הפרשה להפסדי אשראי וסווג חובות בעייתיים, מכשירים נגזרים, ניירות ערך, התחייבויות לזכויות עובדים, התחייבויות בגין תביעות משפטיות, בניינים וציוד, נכסים בלתי מוחשיים ומיסים על ההכנסה.

התחייבויות לזכויות עובדים

הסכומים של ההתחייבויות לפנסיה מחושבים על פי מודלים אקטואריים. שיעור ההיוון המשמש לחישוב ההתחייבות האקטוארית לזכויות עובדים, של הבנק לפנסיה נעשה על בסיס תשואות השוק בהתאם לחלופה שהבנק בחר מתוך החלופות שנקבעו על ידי בנק ישראל, לפיהם העקום מורכב מתשואות אגרות חוב ממשלתיות בישראל בתוספת עקום מרווח קבוע של אגרות חוב קונצרניות בדירוג בינלאומי AA התואם למח"מ ההתחייבויות לזכויות עובדים.

כמו כן החישובים האקטואריים לוקחים בחשבון את תחזית עליית השכר הריאלית על סמך ניסיון העבר שמשנתה בהתאם לגיל העובד.

המודלים האקטואריים כוללים הנחות לגבי: תוחלת חיים, שיעורי נכות, שיעורי עזיבה, שיעורי עזיבה עם תנאים מועדפים, שיעור ניצול זכויות הפנסיה ושיעור משיכת כספי פיצויים ותגמולים וכד'. על אף שהפרמטרים נקבעו בזירות ובמקצועיות ראויה, שינוי בכל אחד מהפרמטרים האקטואריים או בכמה מהם ו/או בשיעור ההיוון ו/או בשיעור עליית השכר יביא לשינוי בגובה ההתחייבויות של הבנק.

הערכת האקטואר של זכויות העובדים נמצאת באתר מגנ"א של רשות ניירות ערך וכתובתו: www.magna.isa.gov.il.

ליום 30 ביוני 2017 יתרת רווח כולל אחר מצטבר בגין הטבות לעובדים הסתכמה ביתרה שלילית בסך 2,254 מיליון ש"ח לאחר השפעת מס, קיטון של 85 מיליון ש"ח לאחר השפעת מס בהשוואה ליום 31 בדצמבר 2016.

יתרת ההתחייבות להטבות לעובדים ליום 30 ביוני 2017 לפי שיעור היוון על בסיס אגרות חוב קונצרניות בישראל ("שוק עמוק לגישת הרשות לניירות ערך") גבוהה בכ-50 מיליון ש"ח מיתרת ההתחייבות בפועל.

חישוב דרישות ההון בהתאם להוראות באזל 3 יעשה בהתאם להוראות מעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299, שקובעות שיתרת רווח או הפסד כולל אחר מצטבר הנובעת מהתאמות בגין הטבות לעובדים, והסכום שנזקף ישירות לעודפים ליום 1 בינואר 2013 בגין השפעת האימוץ לראשונה, לא יובאו בחשבון באופן מיידי אלא יהיו כפופים להוראות מעבר, כך שהשפעתם תיפרס כדלקמן: 40% מיום 1 בינואר 2015 ועוד 20% ב-1 בינואר של כל שנה עד ליישום מלא החל מיום 1 בינואר 2018.

בקורות ונהלים לגבי הגילוי בדוח הכספי

הוראות המפקח על הבנקים מחילות על תאגידיים בנקאיים את דרישות סעיפים 302 ו-404 של ה-Sox Act. בהתייחס לסעיפים אלו נקבעו על ידי ה-SEC וה-Public Company Accounting Oversight Board הוראות באשר לאחריות ההנהלה לקביעתם וקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולקיום בקרה פנימית על הדיווח הכספי וחוות דעת רואי החשבון המבקרים לגבי הביקורת של הבקרה הפנימית על דיווח כספי.

הוראות המפקח קובעות:

- תאגידיים בנקאיים יישמו את דרישות סעיפים 302 ו-404 וכן את הוראות ה-SEC שפורסמו מכוחם.
- בקרה פנימית נאותה מחייבת קיום מערך בקרה על פי מסגרת מוגדרת ומוכרת, ומודל ה-COSO (Committee Of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) עונה על הדרישות ויכול לשמש לצורך הערכת הבקרה הפנימית.

הבנק מיישם באופן שוטף את ההוראה בקבוצת לאומי.

במהלך שנת 2017 מבצע הבנק תיקוף ועדכון של תהליכי בקרה מהותיים ובדיקות אפקטיביות של כל מערך הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי.

הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלת הבנק, בשיתוף המנכ"ל הראשי, ראש החטיבה הפיננסית והחשבונאי הראשי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, המנכ"ל הראשי של הבנק, ראש החטיבה הפיננסית והחשבונאי הראשי, הסיקו כי לתום תקופה זו, הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהבנק נדרש לגלות בדוח הכספי בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

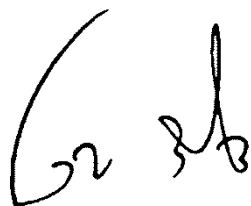
בעקבות כניסתה לשימוש של מערכת נח"ל המנהלת את החובות הפגומים של הבנק ברבעון הראשון של שנת 2016, חלו שינויים במיכון תהליכי סיווג החובות הבעייתיים וחישוב ההוצאה להפסדי אשראי, ולפיכך חל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי. במהלך הכנת הדוחות הכספיים לרבעון זה יושמו בקורות מפתח מפצות הקשורות לשלמות הנתונים ולסבירות התוצאות. במקרים שנתגלו בהם ליקויים הבנק פועל לתיקונם בהקדם האפשרי.

שינויים בבקרה הפנימית

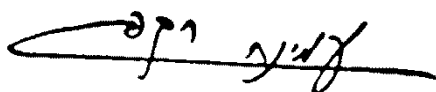
פרט לאמור לעיל, במהלך הרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2017 לא אירע כל שינוי מהותי בבקרה הפנימית על הדיווח הכספי של הבנק, אשר השפיע באופן מהותי או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי על הבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי.

דירקטוריון

בתקופת ינואר-יוני 2017 התקיימו 11 ישיבות של מליאת הדירקטוריון ו-35 ישיבות של ועדות הדירקטוריון. ישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 14 באוגוסט 2017, הוחלט לאשר ולפרסם את תמצית הדוחות הכספיים המאוחדים - הבלתי מבוקרים של הקבוצה ליום 30 ביוני 2017 ולתקופה שנסתיימה באותו תאריך. דירקטוריון הבנק מביע את הערכתו ותודתו לעובדים ולמנהלים של הבנק ושל חברות הקבוצה, בארץ ובח"ל, על עבודתם המסורה ותרומתם לקידום עסקי הקבוצה.

דוד ברודט
יו"ר הדירקטוריון

רקפת הוסק-עמינח
מנהל כלכלי ראשי

14 באוגוסט 2017

הצהרה - (CERTIFICATION)

אני רקפת רוסק-עמינח מצהירה כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק לאומי לישראל בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2017 (להלן: "הדוח").
  2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
  3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות והשינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
  4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון"). וכן:
    - א. קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
    - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
    - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
    - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
  5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים המשותפים, לדירקטוריון, לוועדת הביקורת של דירקטוריון הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
    - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
    - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

14 באוגוסט 2017

רקפת רוסק-עמינח
מנהל כללי ראשי

הצהרה - (CERTIFICATION)

אני עומר זיו מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק לאומי לישראל בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2017 (להלן: "הדוח").
  2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
  3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות והשינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
  4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון"). וכן:
    - א. קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
    - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
    - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
    - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
  5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים המשותפים, לדירקטוריון, לוועדת הביקורת של דירקטוריון הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
    - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
    - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

14 באוגוסט 2017

עומר זיו

סגן מנהל כללי בכיר
ראש החטיבה הפיננסית

הצהרה - (CERTIFICATION)

אני שלמה גולדפרב מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק לאומי לישראל בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2017 (להלן: "הדוח").
  2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
  3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות והשינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
  4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון"). וכן:
    - א. קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים כפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
    - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
    - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
    - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
  5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים המשותפים, לדירקטוריון, לוועדת הביקורת של דירקטוריון הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
    - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
    - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

14 באוגוסט 2017

שלמה גולדפרב

סגן מנהל כללי בכיר

חשבונאי ראשי

ראש חטיבת החשבונאות

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים המשותפים לבעלי המניות של בנק לאומי לישראל בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות בנות שלו (להלן - "הבנק"), הכולל את המאזן הביניים התמציתי המאוחד ליום 30 ביוני 2017 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של ששה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישמו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחויבים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב, לאמור בביאור 10 ב. סעיף 2 בדבר תביעות שהוגשו נגד הבנק לרבות בקשות לאישורן כתביעות ייצוגיות.

הבנק אינו יכול להעריך מה תהיינה ההשלכות של העניינים הנ"ל על הבנק, אם בכלל, על מצבו הכספי ועל תוצאות פעולותיו ואם תהיינה מהותיות.

קוסט פורר גבאי את קסירר
רואי חשבון

סומך חייקין
רואי חשבון

רואי החשבון המבקרים המשותפים

14 באוגוסט 2017

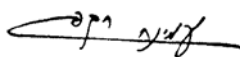

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו
תמצית דוח רווח והפסד מאוחד
לתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	במיליוני ש"ח	ביאור	
2016	2016	2017	2016	2017	
מבוקר					
9,552	4,629	5,206	2,704	2,887	הכנסות ריבית
2,026	940	1,168	670	722	הוצאות ריבית
7,526	3,689	4,038	2,034	2,165	הכנסות ריבית, נטו
(125)	(277)	143	(154)	42	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
7,651	3,966	3,895	2,188	2,123	הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
					הכנסות שאינן מריבית
1,282	558	452	534	197	הכנסות מימון שאינן מריבית
3,967	1,977	2,025	989	1,007	עמלות
159	35	30	15	16	הכנסות אחרות
5,408	2,570	2,507	1,538	1,220	סך כל ההכנסות שאינן מריבית
					הוצאות תפעוליות ואחרות
5,422	^(A) 2,788	2,567	^(A) 1,546	1,276	משכורות והוצאות נלוות
1,697	^(A) 819	833	^(A) 425	398	אחזקה ופחת בניינים וציוד
1,461	^(A) 738	670	^(A) 384	346	הוצאות אחרות
8,580	4,345	4,070	2,355	2,020	סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
4,479	2,191	2,332	1,371	1,323	רווח לפני מסים
1,717	778	844	407	456	הפרשה למסים על הרווח
2,762	1,413	1,488	964	867	רווח לאחר מסים
					חלקו של הבנק ברווחים של חברות כלולות לאחר מס
66	35	25	16	15	
					רווח נקי
2,828	1,448	1,513	980	882	לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(37)	(19)	(15)	(10)	(6)	המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
2,791	1,429	1,498	970	876	המיוחס לבעלי מניות הבנק
					רווח בסיסי ומדולל למניה (בשקלים חדשים)
1.85	0.95	0.98	0.64	0.57	רווח נקי בסיסי המיוחס לבעלי מניות הבנק
1.84	0.95	0.98	0.64	0.57	רווח נקי מדולל המיוחס לבעלי מניות הבנק

(א) סווג מחדש.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

רקפת רוסק-עמינח
מנהל כללי ראשי

דוד ברודט
יושב ראש הדירקטוריון

שלמה גולדפרב
סגן מנהל כללי בכיר
חשבונאי ראשי
ראש חטיבת החשבונאות

עומר זיו
סגן מנהל כללי בכיר
ראש החטיבה הפיננסית

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 14 באוגוסט 2017

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו
תמצית דוח מאוחד על הרווח הכולל
לתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		
	2016	2017	2016	2017	
מבוקר					בלתי מבוקר
					במיליוני ש"ח
2,828	1,448	1,513	980	882	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
37	19	15	10	6	בניכוי רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
2,791	1,429	1,498	970	876	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
					רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מיסים:
(281)	556	(3)	400	(23)	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, נטו
(11)	(10)	(34)	2	(46)	התאמות מתרגום דוחות כספיים נטו ^(א) , לאחר השפעת גידורים ^(ב)
(928)	(1,705)	(137)	(833)	(639)	התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים ^(ג)
(20)	(1)	(11)	8	(3)	חלקו של הבנק ברווח (הפסד) כולל אחר של חברות כלולות
(1,240)	(1,160)	(185)	(423)	(711)	הפסד כולל אחר, לפני מיסים
376	392	(25)	204	215	השפעת המס המתייחס
(864)	(768)	(210)	(219)	(496)	הפסד כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה, לאחר מיסים
-	-	-	-	-	בניכוי רווח כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(864)	(768)	(210)	(219)	(496)	הפסד כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק לאחר מיסים
1,964	680	1,303	761	386	רווח כולל לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
37	19	15	10	6	בניכוי רווח כולל המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
1,927	661	1,288	751	380	רווח כולל המיוחס לבעלי מניות הבנק

(א) התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילות חוץ שמטבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של הבנק.
(ב) גידורים - רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעה נטו במטבע חוץ.

(ג) בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף תקופה של תוכניות להטבה מוגדרת והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.

ראה גם [ביאור 4](#) בדבר רווח כולל אחר מצטבר.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו
תמצית מאזן מאוחד ליום 30 ביוני 2017

31 בדצמבר		30 ביוני		
2016	2016	2017		
מבוקר		בלתי מבוקר		
		במיליוני ש"ח	ביאור	
נכסים				
74,757	57,881	69,352		מזומנים ופיקדונות בבנקים
77,201	84,872	78,470	5	ניירות ערך ^{(א)(כ)}
1,284	1,476	1,031		ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
265,450	269,602	267,786	6, 13	אשראי לציבור
(3,537)	(3,554)	(3,302)	6, 13	הפרשה להפסדי אשראי
261,913	266,048	264,484		אשראי לציבור, נטו
642	480	619		אשראי לממשלות
901	923	883		השקעות בחברות כלולות
3,147	3,042	2,954		בניינים וציוד
17	17	16		נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
10,654	12,999	11,361	11	נכסים בגין מכשירים נגזרים
8,087	8,662	7,797		נכסים אחרים ^(א)
438,603	436,400	436,967		סך כל הנכסים
התחייבויות והון				
346,854	339,998	342,766	7	פיקדונות הציבור
3,394	4,165	4,330		פיקדונות מבנקים
900	686	625		פיקדונות מממשלות
539	789	244		ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
22,640	24,151	22,337		אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים
10,677	13,743	12,078	11	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
21,885	22,455	21,694		התחייבויות אחרות ^{(א)(ג)}
406,889	405,987	404,074		סך כל ההתחייבויות
367	349	372		זכויות שאינן מקנות שליטה
31,347	30,064	32,521	9	הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
31,714	30,413	32,893		סך כל ההון
438,603	436,400	436,967		סך כל ההתחייבויות וההון

(א) לפרטים בדבר סכומים הנמדדים בשווי הוגן ראה [ביאור 15.א](#).

(ב) לפרטים בדבר ניירות ערך ששועבדו למלווים ראה [ביאור 5](#).

(ג) מזה: הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים, 523 מיליון ש"ח (ביום 30 ביוני 2016 - 455 מיליון ש"ח, ביום 31 בדצמבר 2016 - 488 מיליון ש"ח).

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו
תמצית דוח על השינויים בהון
לתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)

קרנות הון			
עסקאות תשלום מבוסס מניות ואחרות ^(א)	פרמיה	הון מניות	
במיליוני ש"ח			
36	1,722	7,109	יתרה ליום 31 במרס 2017
-	-	-	רווח נקי לתקופה
(8)	7	1	הנפקת מניות
10	-	-	הטבה לעובדים בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות
-	-	-	הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
-	-	-	דיבידנד ששולם
38	1,729	7,110	יתרה ליום 30 ביוני 2017

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016 (בלתי מבוקר)

קרנות הון			
עסקאות תשלום מבוסס מניות ואחרות ^(א)	פרמיה	הון מניות	
במיליוני ש"ח			
43	1,716	7,108	יתרה ליום 31 במרס 2016
-	-	-	רווח נקי
(7)	6	1	הנפקת מניות
-	-	-	הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
-	-	-	דיבידנד ששולם על ידי חברות מאוחדות
36	1,722	7,109	יתרה ליום 30 ביוני 2016

(א) כולל 10 מיליון ש"ח קרנות הון אחרות.

הביאורים לדוחות הכספיים המאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

סך כל הון המניות וקרנות ההון	הפסד כולל אחר מצטבר	עודפים שנצברו	סך הכל	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל הון
8,867	(2,026)	25,414	32,255	366	32,621
-	-	876	876	6	882
-	-	-	-	-	-
10	-	-	10	-	10
-	(496)	-	(496)	-	(496)
-	-	(124)	(124)	-	(124)
8,877	(2,522)	26,166	32,521	372	32,893

סך כל הון המניות וקרנות ההון	הפסד כולל אחר מצטבר	עודפים שנצברו	סך הכל	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל הון
8,867	(1,997)	22,443	29,313	340	29,653
-	-	970	970	10	980
-	-	-	-	-	-
-	(219)	-	(219)	-	(219)
-	-	-	-	(1)	(1)
8,867	(2,216)	23,413	30,064	349	30,413

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו
תמצית דוח על השינויים בהון (המשך)
לתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)			
קרנות הון			
הון מניות	פרמיה	עסקאות תשלום מבוסס מניות ואחרות^(א)	
במיליוני ש"ח			
7,109	1,722	36	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)
-	-	-	רווח נקי לתקופה
1	7	(8)	הנפקת מניות
-	-	10	הטבה לעובדים בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות
-	-	-	הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
-	-	-	דיבידנד ששולם על ידי חברות מאוחדות
-	-	-	דיבידנד ששולם
7,110	1,729	38	יתרה ליום 30 ביוני 2017

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016 (בלתי מבוקר)			
קרנות הון			
הון מניות	פרמיה	עסקאות תשלום מבוסס מניות ואחרות^(א)	
במיליוני ש"ח			
7,059	1,129	43	יתרה ליום 31 בדצמבר 2015 (מבוקר)
-	-	-	רווח נקי לתקופה
50	593	(7)	הנפקת מניות
-	-	-	הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
-	-	-	דיבידנד ששולם על ידי חברות מאוחדות
7,109	1,722	36	יתרה ליום 30 ביוני 2016

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)			
קרנות הון			
הון מניות	פרמיה	עסקאות תשלום מבוסס מניות ואחרות^(א)	
במיליוני ש"ח			
7,059	1,129	43	יתרה ליום 31 בדצמבר 2015
-	-	-	רווח נקי לתקופה
-	-	-	התאמות בגין חברות כלולות, נטו
-	-	-	הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס
50	593	(7)	הנפקת מניות
-	-	-	דיבידנד ששולם על ידי חברות מאוחדות
7,109	1,722	36	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016

(א) כולל 10 מיליון ש"ח קרנות הון אחרות.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

סך כל הון המניות וקרנות ההון	הפסד כולל אחר מצטבר	עודפים שנצברו	סך הכל	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל הון
8,867	(2,312)	24,792	31,347	367	31,714
-	-	1,498	1,498	15	1,513
-	-	-	-	-	-
10	-	-	10	-	10
-	(210)	-	(210)	-	(210)
-	-	-	-	(10)	(10)
-	-	(124)	(124)	-	(124)
8,877	(2,522)	26,166	32,521	372	32,893

סך כל הון המניות וקרנות ההון	הפסד כולל אחר מצטבר	עודפים שנצברו	סך הכל	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל הון
8,231	(1,448)	21,984	28,767	340	29,107
-	-	1,429	1,429	19	1,448
636	-	-	636	-	636
-	(768)	-	(768)	-	(768)
-	-	-	-	(10)	(10)
8,867	(2,216)	23,413	30,064	349	30,413

סך כל הון המניות וקרנות ההון	הפסד כולל אחר מצטבר	עודפים שנצברו	סך הכל	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל הון
8,231	(1,448)	21,984	28,767	340	29,107
-	-	2,791	2,791	37	2,828
-	-	17	17	-	17
-	(864)	-	(864)	-	(864)
636	-	-	636	-	636
-	-	-	-	(10)	(10)
8,867	(2,312)	24,792	31,347	367	31,714

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו
תמצית דוח על תזרימי מזומנים מאוחד
לתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	2016	2017	
2016	2016	2017	2016	2017	
בלתי מבוקר					
במיליוני ש"ח					
תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת					
2,828	1,448	1,513	980	882	רווח נקי לתקופה
התאמות:					
(28)	(6)	(1)	(12)	(15)	חלק הקבוצה ברווחים בלתי מחולקים של חברות כלולות ^(א)
663	320	342	175	159	פחת על בניינים וציוד (לרבות ירידת ערך)
(125)	(277)	143	(154)	42	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
(44)	(14)	-	(14)	-	רווח ממכירת תיקי אשראי
(857)	(565)	(113)	(474)	(70)	רווחים ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה
116	(121)	182	(135)	(4)	הפסד (רווח) שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר
(7)	-	-	-	-	רווח ממימוש השקעות בחברות כלולות
(66)	-	(2)	(1)	(2)	רווח ממימוש בניינים וציוד
6	1	-	-	-	הפרשה לירידת ערך מניות זמינות למכירה
10	-	-	-	-	הוצאות הנובעות מעסקאות תשלום מבוסס מניות
43	(540)	(69)	(367)	3	מסים נדחים - נטו
288	^(ב) 234	(122)	48	(626)	פיצויי פרישה ופנסיה- גידול (קיטון) בעודף העבודה על היעודה
312	284	62	124	55	ריבית שהתקבלה מעבר לריבית שנצברה בתקופה בגין אג"ח זמין למכירה
782	369	448	281	286	ריבית שטרם שולמה בגין אג"ח וכתבי התחייבות נדחים
591	218	480	(9)	(107)	השפעת הפרשי שער על יתרות מזומנים ושוי מזומנים אחר, נטו
-	(2)	(1)	(13)	(1)	
שינוי נטו בכנסים שוטפים:					
(207)	^(ב) (1,328)	(652)	(1,705)	(615)	פיקדונות מבנקים
(2,942)	(4,419)	(4,373)	(1,253)	(489)	אשראי לציבור
(189)	(27)	23	(68)	1	אשראי לממשלות
480	288	253	145	(128)	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
595	(1,749)	(711)	152	(330)	נכסים בגין מכשירים נגזרים
3,322	1,007	(1,647)	(1,156)	(1,728)	ניירות ערך למסחר
(223)	(78)	47	(140)	297	נכסים אחרים
שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות:					
(447)	318	1,229	(333)	(88)	פיקדונות מבנקים
18,358	11,559	(2,065)	9,216	1,885	פיקדונות הציבור
156	(58)	(216)	(136)	(124)	פיקדונות ממשלות
(399)	(149)	(295)	(56)	(237)	ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
(314)	2,573	1,434	(275)	792	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
369	^(ב) 518	(143)	814	362	התחייבויות אחרות
23,071	9,804	(4,254)	5,634	200	מזומנים נטו מפעילות שוטפת (לפעילות שוטפת)

(א) בניכוי דיבידנד שהתקבל.
(ב) סווג מחדש.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו
תמצית דוח על תזרימי מזומנים מאוחד (המשך)
לתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	2017	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	2017	
2016	2016		2016		
מבוקר					
בלתי מבוקר					
במיליוני ש"ח					
תזרימי מזומנים מפעילות השקעה					
(92,212)	(59,475)	(42,045)	(24,453)	(14,024)	רכישת ניירות ערך זמינים למכירה
35,438	19,730	19,505	8,226	5,448	תמורה ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה
45,457	23,913	22,381	11,793	9,690	תמורה מפדיון ניירות ערך זמינים למכירה
-	-	80	-	23	תמורה מפדיון אגרות חוב מוחזקות לפדיון
2,723	248	-	248	-	תמורה ממכירת תיקי אשראי
73	-	9	-	9	תמורה ממימוש השקעה בחברות כלולות ^(ב)
(634)	(356)	(319)	(89)	(104)	רכישת בניינים וציוד
99	5	9	1	6	תמורה ממימוש בניינים וציוד
2	2	2	-	-	תמורה ממימוש נכסים שהועברו לבעלות הקבוצה
173	-	279	-	(10)	קופה מרכזית לתשלום פיצויים
(8,881)	(15,933)	(99)	(4,274)	1,038	מזומנים נטו מפעילות השקעה (לפעילות השקעה)
תזרימי מזומנים מפעילות מימון					
4,442	4,442	-	-	-	הנפקת אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
(3,892)	(1,968)	(751)	(940)	(638)	פדיון אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
-	-	(124)	-	(124)	דיבידנד ששולם לבעלי המניות
(10)	(10)	(10)	(1)	-	דיבידנד ששולם לבעלי מניות חיצוניים בחברות מאוחדות
540	2,464	(885)	(941)	(762)	מזומנים נטו מפעילות מימון (לפעילות מימון)
14,730	(3,665)	(5,238)	419	476	גידול (קטוון) במזומנים ושווי מזומנים
58,130	^(א) 58,130	72,269	53,819	65,968	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
(594)	(218)	(480)	9	107	השפעת הפרשי השער על יתרות מזומנים ושווי מזומנים
72,269	54,247	66,551	54,247	66,551	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

ריבית ומיסים ששולמו ו/או התקבלו ודיבידנדים שהתקבלו

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	2017	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	2017	
2016	2016		2016		
מבוקר					
בלתי מבוקר					
במיליוני ש"ח					
9,864	4,959	5,175	2,395	2,516	ריבית שהתקבלה
(3,041)	(1,341)	(418)	(810)	(52)	ריבית ששולמה
48	34	34	7	2	דיבידנדים שהתקבלו
(1,629)	(650)	(901)	(249)	(549)	מיסים על הכנסה ששולמו

(א) סווג מחדש.

(ב) בשנת 2017 מהווה עדכון תמורה מותנית בגין השקעות בחברות כלולות.

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו
תמצית דוח על תזרימי מזומנים מאוחד (המשך)
לתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017

נספח א' - פעולות השקעה ומימון שלא במזומן בתקופת הדוח:

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017

ביום 1 בינואר 2017 סווגה יתרה של כ-957 מיליון ש"ח מתיק ניירות ערך זמינים למכירה לתיק אגרות חוב המוחזקות לפדיון.

ראה [ביאור 3.א.1](#).

ביום 6 באפריל 2017 הנפיק הבנק יחידות PSU. כתוצאה מכך סווגו 10 מיליון ש"ח מהתחייבויות אחרות לקרן עסקאות תשלום מבוסס מניות.

ראה [ביאור 9.א](#).

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016

במשך השנה נרכש רכוש קבוע כנגד התחייבויות לספקים בסך 119 מיליון ש"ח.

במשך השנה הונפקו מניות כנגד המרת זכויות שנצברו לטובת העובדים בסך 636 מיליון ש"ח.

הביאורים לדוחות הכספיים המאוחדים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

עמוד	פירוט הביאורים	
88	עיקרי המדיניות החשבונאית	1
94	הכנסות והוצאות ריבית	2
95	הכנסות מימון שאינן מריבית	3
96	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	4
101	ניירות ערך	5
114	סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי	6
119	פיקדונות הציבור	7
120	זכויות עובדים	8
128	הון, הלימות הון, מינוף ונזילות	9
136	התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות	10
139	פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פרעון	11
147	מגזרי פעילות פיקוחיים	12
161	מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי	13
182	נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה	14
185	יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים	15
203	נושאים שונים	16

ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. בסיס עריכת הדוחות הכספיים

1. עקרונות הדיווח

תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים ליום 30 ביוני 2017 ערוכה בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו בדבר עריכת דוח כספי רבעוני של תאגיד בנקאי. ברוב הנושאים הוראות אלה מבוססות על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית. ביתר הנושאים שהינם פחות מהותיים, ההוראות מבוססות על תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים, פרשנויות של הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) וכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP).

כאשר תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מאפשרים מספר חלופות, או אינם כוללים התייחסות ספציפית למצב מסוים, נקבעו בהוראות המפקח על הבנקים הנחיות יישום ספציפיות שמבוססות בעיקר על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות הברית.

הכללים החשבונאיים שישומו בעריכת דוחות הביניים הינם עקביים לכללים ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים המבוקרים ליום 31 בדצמבר 2016, פרט לאמור בסעיף ב' להלן. יש לעיין בדוחות אלה ביחד עם הדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2016 ולביאורים הנלווים אליהם. תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים אושרה לפרסום על ידי דירקטוריון הבנק ביום 15 באוגוסט 2017.

2. שימוש באומדנים

בעת הכנת תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) והוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, נדרש מהנהלה שימוש באומדנים, הערכות והפעלת שיקול דעת המשפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות, על הגילוי המתייחס לנכסים והתחייבויות תלויות וכן על סכומי הכנסות והוצאות בתקופת הדיווח. יובהר שההוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים של הבנק, נדרשת הנהלת הבנק להניח הנחות באשר לנסיבות ואירועים הכרוכים באי וודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת הנהלת הבנק על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיצוניים ועל הנחות סבירות בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן.

שינוי באומדנים

האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

3. סיווג מחדש

החל מיום 1 בינואר 2017, הותר לבנק לחדש סיווג אגרות החוב בתיק המוחזק לפדיון. כתוצאה מכך הבנק סיווג מהתיק הזמין למכירה לתיק לפדיון אגרות חוב של חברה בת בחו"ל בסך של כ-957 מיליון ש"ח. בהתאם להוראות בנק ישראל, בהעברת אג"ח מהתיק הזמין למכירה אל תיק המוחזק לפדיון, רווח או הפסד שטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן ליום העברה ממשיך להיות מוצג בהון העצמי, אך מיום זה ואילך יופחת לרווח והפסד על פני משך החיים הנותרים של האג"ח. סכום ההפסד בקרן ההון ליום המעבר הינו כ-35 מיליון ש"ח.

ב. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

החל מתקופות הדיווח המתחילות ביום 1 בינואר 2017 מיישם הבנק תקנים חשבונאיים והוראות המפורטים להלן:

1. דיווח של תאגידים בנקאיים בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושאים: סוגיות במטבע חוץ, מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות ואירועים לאחר תאריך המאזן

ביום 21 במרס 2016 פורסם חוזר בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב. בהתאם לחוזר לאור החשיבות של הטיפול החשבונאי בנושאים כגון: סוגיות במטבע חוץ, מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות, אירועים לאחר תאריך המאזן, הוחלט להתאים את הטיפול החשבונאי של תאגידים בנקאיים בנושאים אלה לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב הנכללים בנושאי הקודיפיקציה הבאים וכפופים להנחיות שנקבעו בהוראות הפיקוח על הבנקים:

ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

נושא 830 בדבר "סוגיות במטבע חוץ" - החל ממועד תחילת חוזר זה יוחלפו תקן חשבונאות בינלאומי 21 בדבר "השפעות השינויים בשערי חליפין של מטבע חוץ" ותקן חשבונאות בינלאומי 29 בדבר "דיווח כספי בכלכלות היפר אינפלציוניות" בהוראות נושא 830. למען הסר ספק, הובהר כי אין שינוי בנוגע למועד שבו הופסקה ההתאמה של דוחות כספיים לאינפלציה. להלן עיקרי ההוראה כפי שאומצה בהוראות הדיווח לציבור:

קביעת מטבע הפעילות - מטבע הפעילות של ישות הוא המטבע של הסביבה הכלכלית העיקרית בה פועלת הישות. בדרך כלל, הסביבה העיקרית בה הישות מפיקה ומוציאה מזומנים. התקינה האמריקאית מספקת "מסגרת" ו"שיקולים" שונים שיש להביאם בחשבון אך ללא קריטריונים חד משמעיים. יש להתחשב ביכולת של הישות להיות עצמאית. בקביעת מטבע הפעילות יש להפעיל שיקול דעת.

בנוגע לפעילות חוץ נציין שקרן ההון מהפרשי תרגום תחושב בהתאם לשיטת האיחוד בשלבים בלבד.

נושא 250 בדבר "שינויים במדיניות חשבונאית ותיקון טעויות" - החל ממועד תחילת חוזר זה יוחלף תקן חשבונאות בינלאומי 8 בדבר "מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות" בהוראות נושא 250.

תת נושא 10-855 בדבר "אירועים לאחר תאריך המאזן" - החל ממועד תחילת חוזר זה יוחלף תקן חשבונאות בינלאומי 10 בדבר "אירועים לאחר תקופת הדיווח" בהוראות תת נושא 10-855.

הנחיות החוזר יושמו החל מיום 1 בינואר 2017 ובהתאם להוראות המעבר שנקבעו באותם נושאים. האמור כולל תיקון למפרע של מספרי השוואה אם הדבר נדרש בהתאם לנושאים אלה. יודגש כי ביישום הנחיות נושא 830 בקודיפיקציה בדבר מטבע חוץ בתקופות מדווחות עד ליום 1 בינואר 2019, לא יכללו הפרשי שער בגין אגרות חוב זמינות למכירה במסגרת ההתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב אלו בקרן ההון, אלא יכללו במסגרת הרווח והפסד.

ליישום החוזר לא היתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

2. יישום כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מיסים על ההכנסה

ביום 22 באוקטובר 2015 פורסם חוזר בנושא "דיווח של תאגידים בנקאיים בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מיסים על הכנסה". בהתאם לחוזר, תאגיד בנקאי יישם את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא זה, ובין היתר את כללי ההצגה, המדידה והגילוי שנקבעו בהוראות בנושא 740 בקודיפיקציה בדבר "מיסים על ההכנסה" ובנושא 740-830 בקודיפיקציה בדבר "סוגיות במטבע חוץ מיסים על ההכנסה".

ביום 13 באוקטובר 2016 פורסם על ידי הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "דיווח של תאגידים בנקאיים לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב". החוזר כולל הבהרות מסוימות בנושא דיווח על מיסים על הכנסה לפי הכללים בארה"ב.

עיקרי התיקונים:

- הוראות המעבר עודכנו כך שהפרשים זמניים בגין תקופות קודמות ימשיכו להיות מטופלים לפי ההוראות שחלו עד ליום 31 בדצמבר 2016.
- הובהר כי קנסות לרשויות המס והכנסות והוצאות ריבית בגין מיסים על הכנסה יסווגו בסעיף "מיסים על הכנסה".
- הובהר כי חוק יחשב כ"חוקק" רק עם פרסומו ב"רשומות".
- דרישות הגילוי בהוראות הדיווח לציבור, ומתכונת הגילוי בדבר "הפרשה למיסים על הרווח", הותאמו לדרישות בהוראות החדשות.
- הוסרה הדרישה להצגת ביאור מידע על בסיס נתונים נומינליים היסטוריים לצורכי מס.
- השקעות בחברות בנות מקומיות - יש להכיר בהתחייבויות מיסים נדחים אלא אם חוקי המס מתירים השבה של ההשקעה בפטור ממס ללא עלות משמעותית והחברה האם מצפה לבצע את ההשבה בדרך זו בסופו של דבר (יכולת וכוונה).
- השקעה בחברות בנות זרות - יש להכיר בהתחייבות מיסים נדחים למעט אם המשקיע יכול לשלוט במועד ההיפוך והרווחים הלא מחולקים יושקעו מחדש ללא הגבלת זמן או שהם יכולים להיות מחולקים בפטור ממס.
- עמדות מס לא וודאיות - יש להכיר בהטבת מס כאשר צפוי (יותר סביר מאשר לא) שהיא תנוצל. סכום הטבת המס שיוכר הוא הגבוה ביותר אותו צופים (מעל 50%) לקבל.

ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

- מסים נדחים בגין הסדרי תשלומים מבוססי מניות - הפרשים זמניים הנוצרים בהסדרי תשלום מבוסס מניות מבוססים על סכום עלות הפיזי שמוכר ברווח והפסד ללא התאמות נוספות עד שההטבה ממומשת.
  - אין להכיר בהתחייבויות או נכסי מסים נדחים בגין הפרשים זמניים הקשורים לנכסים לא כספיים והתחייבויות לא כספיות כאשר בסיס המס שלהם נקבע במטבע שונה ממטבע הפעילות של הישות, כאשר הפרשים נוצרים בגין שינויים בשערי חליפין או בגין הצמדה לצורך מס.
  - שינויים בשיעור המס - שינויים עוקבים במיסים נדחים הנוצרים בעקבות שינויים בשיעורי המס בדרך כלל ייזקפו לרווח והפסד בתקופה השוטפת גם אם המיסים הנדחים הוכרו לראשונה בהון.
  - נכס מיסים נדחים יוכר רק אם נראה שההפרש הזמני יתהפך בעתיד הנראה לעין. עם ההכרה בנכס יש לקבוע האם קיים רווח עתידי חייב במס אשר כנגדו ניתן יהיה לנכות את ההפרש על מנת לקבוע האם יש צורך ברישום Valuation Allowance. שינויים עוקבים ב-Valuation Allowance יוכרו ברווח והפסד בתקופה השוטפת גם אם ההפרשה הוכרה לראשונה בהון.
- הבנק מיישם הוראות אלה החל מיום 1 בינואר 2017 ואילך.
ליישום החוזר לא היתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

3. עדכון תקינה חדש בנושא תשלום מבוסס מניות

ביום 30 במרס 2016 פרסם המוסד לתקינה חשבונאית בארה"ב את עדכון תקינה מספר 09-2016 לקודיפיקציה אשר מהווה תיקון להוראות ASC 718 בנושא "תשלום מבוסס מניות".
בהתאם לתיקון:

- יש להכיר בכל השפעות המס הקשורות לעסקאות תשלום מבוסס מניות בעת סילוק או פקיעה דרך רווח והפסד. עד להכנסת התיקון, הטבות מס עודפות אשר עלו על ההוצאה שהוכרה בדוח רווח והפסד (המכונות "windfalls") היו מוכרות בהון, וגירעונות בהטבת מס אשר היו נמוכים מההוצאה שהוכרה ברווח והפסד (המכונות "shortfalls") היו מוכרים בהון עד לאיפוס יתרות קודמות מהטבות מס עודפות. בהעדף עודפים כאמור, גירעונות הוכרו ברווח והפסד. התיקון צפוי להגדיל את התנדוטיות בהוצאות המסים על ההכנסה.
- נדרש ליישם שינוי זה בדרך של מכאן ולהבא.
- הטבות מס עודפות יוכרו במועד התהוותן ולא ידחו עד למועד בו הן מקטינות את ההכנסה החייבת כפי שהיה עד כה. שינוי זה ייושם למפרע תוך זקיפת ההשפעה המצטברת ליתרת הפתיחה של העודפים.
- כל תזרימי המזומנים הקשורים למיסים בגין תשלום מבוסס מניות יסווגו במסגרת הפעילות השוטפת בדוח תזרימי המזומנים. ניתן ליישם את ההוראה בדרך של יישום למפרע או בדרך של יישום מכאן ולהבא.
- לעניין השפעת חילוטם על ההכרה בהוצאות בגין מענקי תשלום מבוסס מניות, ניתן לערוך אומדן של חילוטם בהתאם לנדרש כיום או לחילופין להכיר בהשפעת החילוטם במועד התרחשותם. ככל שישות בוחרת לשנות את מדיניותה החשבונאית בנושא, השינוי ייושם למפרע תוך זקיפת ההשפעה המצטברת ליתרת הפתיחה של העודפים.

ליישום עדכון התקינה לא היתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

4. עדכון תקינה חדש בנושא שיטת השווי המאזני ועסקאות משותפות

בחודש מרס 2016, פרסם המוסד לתקינה חשבונאית בארה"ב את עדכון תקינה מספר 07-2016 לנושא 323 בקודיפיקציה בדבר שיטת השווי המאזני ועסקאות משותפות.
בהתאם לתיקון נדרש להוסיף את עלות הרכישה של ההשקעה הנוספת לבסיס הנוכחי של ההשקעה הקודמת, וליישם את שיטת השווי המאזני במועד בו הרוכש משיג השפעה מהותית על השקעתו. כלומר אין לבצע התאמה למפרע של מספרי השוואה.
רווחים או הפסדים שהוכרו בעבר ברווח כולל אחר בגין השקעות זמינות למכירה, יסווגו מחדש אל הרווח והפסד במועד המעבר ליישום שיטת השווי המאזני.
ליישום עדכון התקינה לא היתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

5. עדכון תקינה בנושא השפעת החלפות חוזה נגזר על יחסי גידור חשבונאי קיימים

בחודש מרס 2016, פרסם המוסד לתקינה חשבונאית בארה"ב את עדכון תקינה מספר 05-2016 לנושא 815 בקודיפיקציה בדבר מכשירים נגזרים וגידור, הקובע כי שינוי הצד הנגדי של נגזר שיועד כמכשיר מגדר בהתאם להוראות נושא 815 אינו פוגע ביעוד כשלעצמו ובלבד שכל הקריטריונים לחשבונאות גידור האחרים ממשיכים להתקיים. ליישום עדכון התקינה לא היתה השפעה על הדוחות הכספיים.

ג. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

1. הכרה בהכנסה

ביום 11 בינואר 2015 פורסם חוזר בנושא אימוץ עדכון לכללי חשבונאות בנושא הכנסה מחוזים עם לקוחות. החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור לאור פרסום 09-2014 המאמץ בכללי החשבונאות האמריקאיים תקן חדש בנושא הכרה בהכנסה. התקן קובע כי הכנסה תוכר בסכום שצפוי שיתקבל בתמורה להעברת הסחורות או מתן שירותים ללקוח. התקן כולל מודל בן חמישה שלבים על מנת לקבוע את עיתוי ההכרה בהכנסה ואת סכומה:

- זיהוי החוזה עם הלקוח
- זיהוי מחויבויות ביצוע נפרדות בחוזה
- קביעת מחיר העסקה
- הקצאת מחיר העסקה למחויבויות ביצוע נפרדות
- הכרה בהכנסה עם קיום מחויבויות הביצוע

בחודש מרס 2016, פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית את עדכון 04-2016 בדבר הכרה בזכויות לקוח בלתי ממומשות עבור מוצרים צבורי ערך מסוימים ששולמו מראש, המהווה תיקון לנושא 20-405 לקודיפיקציה בדבר התחייבויות - סילוק התחייבויות.

מטרת התיקון היא לקבוע כללים ברורים יותר לגרעת התחייבויות הקשורות לזכויות לקוח בלתי ממומשות ("breakage") במוצרים צבורי ערך בתשלום מראש כגון: Traveler's checks, Gift Cards.

התקן החדש אינו חל, בין השאר, על מכשירים פיננסיים וזכויות או מחויבויות חוזיות אשר בתחולת פרק 310 לקודיפיקציה. בהוראות בנק ישראל הובהר, כי ככלל הוראות התקינה החדשה לא יחולו על הטיפול החשבונאי בהכנסות והוצאות ריבית והכנסות מימון שאינן מריבית. לאור זאת, ההוראות החדשות לא ישפיעו על מרבית הכנסות הבנק.

יישום הנחיות חוזר זה יעשה בדרך של מכאן ולהבא מיום 1 בינואר 2018 תוך זקיפת ההשפעה המצטברת להון.

2. שאלות ותשובות ליישום הוראות הדיווח לציבור בנושא חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי

ביום 20 בפברואר 2017 פורסם עדכון לקובץ שאלות ותשובות של הפיקוח על הבנקים בנושא "יישום הוראות הדיווח לציבור בנושא חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי". העדכון מתייחס בעיקר לסיווג של חוב, הגדרת חוב פגום ומדידת הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

קביעת הסיווג המתאים של חוב, עד לקרות כשל או כשההסתברות לו נעשתה צפויה ברמה גבוהה (highly probable) מתבססת על יכולת התשלום של החייב כלומר החוזק הצפוי של מקור החוזר הראשוני שמוגדר כדלקמן: מקור מזומנים יציב לאורך זמן (sustainable) אשר חייב להימצא תחת שליטת החייב ואשר חייב להיות מופרד במפורש או במהות לכיסוי החוב. בקובץ השאלות והתשובות הובהר כי ככלל כדי שמקור החוזר יוכר כמקור החוזר ראשוני על הבנק להראות שהחייב צפוי בהסתברות גבוהה להפיק תוך פרק זמן סביר תזרים מזומנים מתאים מפעילות עסקית נמשכת אשר ישמש לפרעון כל התשלומים הנדרשים באופן מלא במועד שנקבע בהסכם.

נדרש ליישם את הנחיות החוזר מיום 1 ביולי 2017 ואילך. ליישום החוזר לא צפויה להיות השפעה מהותית על הבנק.

ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

3. דיווח של תאגידים בנקאיים לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב

ביום 13 באוקטובר 2016 פורסם על ידי הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "דיווח של תאגידים בנקאיים לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב".

החוזר מעדכן, בין היתר, את הוראות הדיווח לציבור ומאמץ תקני חשבונאות מקובלים בארה"ב בנושאים הבאים:

- פעילויות שהופסקו בהתאם לנושא 20-205 בקודיפיקציה בדבר "נכסים לא שוטפים המוחזקים למכירה ופעילויות שהופסקו".
עיקרי השינוי הינם כדלקמן:
הגדרת פעילות שהופסקה - רכיב של ישות אשר מומש או סווג כמוחזק למכירה והעברתו הינה בעלת השפעה מהותית על פעילויות הישות ודוחותיה הכספיים; או פעילות עסקית אשר במועד הרכישה סווגה כמוחזקת למכירה.
טיפול בעליית ערך נכסים לא שוטפים המוחזקים למכירה - יש להכיר ברווח מעליית ערך בגין גידול עוקב כלשהו בשווי ההוגן בניכוי עלויות מכירה אך לא מעבר להפסד מירידת ערך המצטבר שהוכר מאז שהנכס סווג כמוחזק למכירה. במועד המכירה, יש להכיר ביתרת הרווח או ההפסד שלא הוכר בעבר.
- רכוש קבוע בהתאם לנושא 360 בקודיפיקציה בדבר "רכוש קבוע".
- רווח למניה בהתאם לנושא 260 בקודיפיקציה בדבר "רווח למניה".
- דוח על תזרימי המזומנים בהתאם לנושא 10-230 בקודיפיקציה בדבר "דוח על תזרימי מזומנים".
עיקר השינוי מתייחס לאופן ההצגה של פעילות מתן אשראי והעמדת פיקדונות. אשראי שניתן על ידי מוסד פיננסי יסווג בדרך כלל כפעילות השקעה אלא אם כן הוא נוצר או נרכש לצורך מכירה מחדש. שינויים בפקדונות שמתקבלים במוסד פיננסי יסווגו כפעילות מימון.
- דיווח לתקופות ביניים בהתאם לנושא 270 בקודיפיקציה בדבר "דיווח לתקופות ביניים".
השינוי העיקרי הינו בנושא הכרה ומדידה - ככלל יש לראות כל תקופת ביניים כחלק אינטגרלי מהתקופה השנתית אליה היא שייכת. כמו כן, הוצאות והטבות מס הקשורות לפעילות הרגילה יובאו בחשבון בשיעור המס האפקטיבי השנתי. הוצאות או הטבות מס הנובעות משינוי בשיעור המס יוכרו ברווח והפסד מפעילות נמשכת בתקופת הביניים בה בוצע השינוי בשיעור המס. שיעור המס האפקטיבי השנתי עבור תקופות הביניים העוקבות יוערך מחדש בהתאם לשיעור המס המעודכן.
- היוון עלויות ריבית בהתאם לנושא 20-835 בקודיפיקציה בדבר "היוון ריבית".
- מדידה וגילוי של ערבויות בהתאם לנושא 460 בקודיפיקציה בדבר "ערבויות".
ASC460 מפרט את סוגי העסקאות שבתחולה, הבסיס להכרה, מדידה ומדידה בתקופות עוקבות. במועד ההכרה לראשונה תירשם ההתחייבות בגין ערבות בשווי הוגן. במידה ובמועד זה נדרש הערב להכיר בהפרשה להפסד תלוי בגין הערבות בהתאם ל-ASC450 תועמד ההתחייבות על הגבוה מבין השווי ההוגן או סכום ההפרשה כאמור. כאשר ערבות נמדדת במועד ההכרה לראשונה בהתאם ל-ASC450 המדידה העוקבת תתבצע גם כן בהתאם ל-ASC450.

נדרש ליישם את הנחיות החוזר החל מיום 1 בינואר 2018. בעת היישום לראשונה, תאגיד בנקאי נדרש לפעול בהתאם להוראות המעבר שנקבעו באותם נושאים בתקינה האמריקאית בשינויים המתחייבים, לרבות תיקון למפרע של מספרי השוואה אם הדבר נדרש על פי כללי התקינה האמריקאית בנושאים אלו.

4. עדכון תקינה בנושא ירידת ערך מוניטין

בחדש ינואר 2017 פרסם המוסד האמריקאי לתקינה חשבונאית את עדכון 04-2017 אשר מהווה תיקון להוראות ASC 350 בנושא "נכסים בלתי מוחשיים - מוניטין ואחרים".
בהתאם לתיקון לא נדרש עוד לחשב את שווי ההוגן של המוניטין ולהכיר בירידת ערך בגין הפער שבין השווי ההוגן לשווי בספרים. ירידת ערך מוניטין תוכר בגובה הפער שבין השווי ההוגן של היחידה המדווחת לבין הערך בספרים שלה. עם זאת, ההפסד מירידת הערך לא יעלה על סכום המוניטין שהוקצה ליחידה המדווחת.
נדרש ליישם שינוי זה בדרך של מכאן ולהבא מיום 1 בינואר 2020. יישום מוקדם אפשרי.

ביאור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

5. עדכון תקינה בנושא תשלום מבוסס מניות

בחודש מאי 2017 פרסם המוסד לתקינה חשבונאית בארה"ב את עדכון תקינה מספר 09-2017 לקודיפיקציה אשר מהווה תיקון להוראות ASC 718 בנושא "תשלום מבוסס מניות". התיקון נועד להבהיר מתי נדרש לטפל בשינוי תנאים של מענק תשלום מבוסס מניות כתיקון וליישם חשבונאות תיקון. בהתאם לתיקון בגין שינויים בתכנית נדרש ליישם חשבונאות תיקון אלא אם השווי ההוגן, תנאי הבשלה או סיווג המענק (כהוני או התחייבותי) זהים לפני ואחרי התיקון. יחד עם זאת יש ליישם חשבונאות תיקון עבור שינויים שנעשו כתוצאה מחוקים או תקנות או כתוצאה מהתקנים החדשים בנושאים הכרה בהכנסה, חכירות או הפסדי אשראי. נדרש ליישם שינוי זה בדרך של מכאן ולהבא מיום 1 בינואר 2018. יישום מוקדם אפשרי.

6. עדכון תקינה בנושא חייבים

בחודש מאי 2017 פרסם המוסד לתקינה חשבונאית בארה"ב את עדכון תקינה מספר 08-2017 לקודיפיקציה בדבר הפחתת פרמיה על אגרות חוב שנרכשו, בעלות אופציית פרעון מוקדם (להלן: "העדכון"), אשר מהווה תיקון לתת-נושא 20-310 בקודיפיקציה בדבר חייבים - עמלות שאינן ניתנות להחזר ועלויות אחרות (בטבר 91 FAS). העדכון מקצר את תקופת הפחתה של פרמיות על אגרות חוב שנרכשו, אשר: (1) בעלות אופציית פרעון מוקדם מפורשת ובלתי מותנית; וכן (2) ניתנות לפרעון מוקדם במחיר קבוע ובמועד מוגדר. בהתאם להוראות הקיימות לפני העדכון, פרמיות כאמור מופחתות ככלל כהתאמת תשואה על פני התקופה החוזית של אגרת החוב. בהתאם לעדכון, הפרמיה תופחת על פני תקופה קצרה יותר - עד מועד הפרעון המוקדם הקרוב ביותר (אלא אם התאגיד הבנקאי יישם את ההוראות בתת-נושא 20-310 בקודיפיקציה אשר מאפשרות לו לאמוד פירעונות מוקדמים של קרן בהתקיים נסיבות מסוימות). נדרש ליישם שינוי זה בדרך של מכאן ולהבא מיום 1 בינואר 2019.

ביאור 2 - הכנסות והוצאות ריבית

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	
2016	2017	2016	2017
בלתי מבוקר			
במיליוני ש"ח			
א. הכנסות ריבית^(א)			
4,195	4,744	2,456	2,640
מאשראי לציבור			
7	12	4	7
מאשראי לממשלה			
19	25	9	12
מפיקדונות בבנק ישראל וממזומנים			
39	54	24	25
מפיקדונות בבנקים			
1	1	-	1
מניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר			
368	370	211	202
מאגרות חוב ^(ב)			
4,629	5,206	2,704	2,887
סך הכל הכנסות ריבית			
ב. הוצאות ריבית^(א)			
(564)	(707)	(388)	(429)
על פיקדונות הציבור			
(2)	(2)	(1)	(1)
על פיקדונות הממשלה			
(5)	(9)	(3)	(5)
על פיקדונות מבנקים			
(1)	(1)	-	(1)
על ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר			
(368)	(449)	(278)	(286)
על אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים			
(940)	(1,168)	(670)	(722)
סך הכל הוצאות ריבית			
3,689	4,038	2,034	2,165
סך הכנסות ריבית, נטו			
ג. פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות והוצאות ריבית^(א)			
(20)	(12)	(10)	(2)
הכנסות ריבית			
ד. פירוט הכנסות ריבית על בסיס צבירה מאגרות חוב			
323	336	193	179
זמינות למכירה			
45	32	18	21
למסחר			
-	2	-	2
לפדיון			
368	370	211	202
סך הכל כלול בהכנסות ריבית			

(א) כולל מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור.

(ב) כולל ריבית בגין איגרות חוב מגובות משכנתאות (MBS) בסך 51 מיליון ש"ח ובסך 103 מיליון ש"ח לתקופות של שלושה חודשים ושישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017, בהתאמה (53 מיליון ש"ח ו-103 מיליון ש"ח לתקופות של שלושה חודשים ושישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016, בהתאמה).

(ג) פירוט של השפעת מכשירים נגזרים מגדרים על סעיפי משנה א. ו-ב.

ביאור 3 - הכנסות מימון שאינן מריבית

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	
2016	2017	2016	2017
בלתי מבוקר			
במיליוני ש"ח			
א. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר			
א.א. מפעילות במכשירים נגזרים^(א)			
(500)	(1,939)	380	(770)
(500)	(1,939)	380	(770)
סך הכל מפעילות במכשירים נגזרים			
א.ב. המשקעה באגרות חוב			
71	53	58	33
(12)	(18)	(8)	(3)
59	35	50	30
354	2,450	(472)	891
סך הפרשי שער, נטו			
א.ג. רווחים (הפסדים) מהשקעה במניות			
575	100	483	52
(70)	(22)	(59)	(12)
5	10	3	2
510	88	427	42
14	-	14	-
סך כל הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר			
437	634	399	193
ב. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרות מסחר			
153	(174)	135	12
(32)	(8)	-	(8)
121	(182)	135	4
558	452	534	197

- (א) למעט מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור.
- (ב) מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
- (ג) רווח ממכירת קנון וקורנית בסך 14 מיליון ש"ח ובסך 17 מיליון ש"ח, בהתאמה, לפני השפעת המס לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2017 ורווח ממכירת R2NET וקורנית בסך 30 מיליון ש"ח ובסך 11 מיליון ש"ח לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017 (רווח ממכירת דליה בסך 61 מיליון ש"ח בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2016, רווח ממכירת מניות חברת ויזה אירופה והחברה לישראל בסך 378 מיליון ש"ח ובסך 87 מיליון ש"ח, בהתאמה, בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016).
- (ד) מזה חלק הרווחים בסך 7 מיליון ש"ח ו-12 מיליון ש"ח לתקופות של שלושה חודשים ושישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017 בהתאמה, הקשורים לאגרות חוב למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן.
- (ה) (לקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016 - רווחים בסך 52 מיליון ש"ח ו-100 מיליון ש"ח, בהתאמה, הקשורים לאגרות חוב למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן).
- (ו) רכבות הפרשות לירידות ערך הקשורות למניות זמינות למכירה בסך 1 מיליון ש"ח לתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2016.
- (ז) סווג מרווח כולל אחר מצטבר.
- (ח) להכנסות ריבית מהשקעה באג"ח למסחר ראה [ביאור 2](#).
- (ט) כולל הפרשי שער שנבעו מפעילות למסחר.

ביאור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לאחר השפעת המס

1. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017 ו-2016 (בלתי מבוקר)

רווח כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה							
הפסד כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק	הפסד כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	חלק התאגיד הבנקאי ברווח כולל אחר של חברות מוחזקות בגין התאמות הטבות לעובדים ^(א)		התאמות מתרגום נטו לאחר השפעת גידורים ^(ב)	בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	
			התאמות בגין הטבות לעובדים ^(א)	חברות מוחזקות בגין לפי שיטת השווי המאזני			
(1,997)	(4)	(2,001)	(2,082)	29	(111)	163	יתרה ליום 31 במרס 2016
(219)	-	(219)	(534)	8	32	275	שינוי נטו במהלך התקופה
(2,216)	(4)	(2,220)	(2,616)	37	(79)	438	יתרה ליום 30 ביוני 2016
(2,026)	(4)	(2,030)	(1,837)	10	(128)	(75)	יתרה ליום 31 במרס 2017
(496)	-	(496)	(417)	1	(64)	(16)	שינוי נטו במהלך התקופה
(2,522)	(4)	(2,526)	(2,254)	11	(192)	(91)	יתרה ליום 30 ביוני 2017

2. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופה של שישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017 ו-2016 (בלתי מבוקר)

רווח כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה							
הפסד כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק	הפסד כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	חלק התאגיד הבנקאי ברווח כולל אחר של חברות מוחזקות בגין התאמות הטבות לעובדים ^(א)		התאמות מתרגום נטו לאחר השפעת גידורים ^(ב)	בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	
			התאמות בגין הטבות לעובדים ^(א)	חברות מוחזקות בגין לפי שיטת השווי המאזני			
(1,448)	(4)	(1,452)	(1,490)	38	(67)	67	יתרה ליום 31 בדצמבר 2015 (מבוקר)
(768)	-	(768)	(1,126)	(1)	(12)	371	שינוי נטו במהלך התקופה
(2,216)	(4)	(2,220)	(2,616)	37	(79)	438	יתרה ליום 30 ביוני 2016
(2,312)	(4)	(2,316)	(2,169)	18	(79)	(86)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)
(210)	-	(210)	(85)	(7)	(113)	(5)	שינוי נטו במהלך התקופה
(2,522)	(4)	(2,526)	(2,254)	11	(192)	(91)	יתרה ליום 30 ביוני 2017

(א) התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ שמתבטע הפעילות שלהן שונה ממתבטע הפעילות של הבנק.

(ב) רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעה נטו במטבע חוץ.

(ג) ההתאמות בגין ההטבות לעובדים ברבעון השני של שנת 2017 כוללות את אומדן עלות תכנית הפרישה מרצון כ-600 מיליון ש"ח (לפני מס) שפורסמה בחודש יולי 2017.

ביאור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לאחר השפעת המס (המשך)

3. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)

רווח כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה							
הפסד כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק	הפסד כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	התאמות בגין ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	התאמות מתרגום נטו לאחר השפעת גידורים ^(ב)	חלק התאגיד הבנקאי ברווח כולל אחר של חברות מוחזקות במשותף לפי שיטת השווי המאזני לעובדים	התאמות בגין ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	התאמות מתרגום נטו לאחר השפעת גידורים ^(א)
(1,448)	(4)	(1,452)	(1,490)	38	(67)	67	יתרה ליום 31 בדצמבר 2015
(864)	-	(864)	(679)	(20)	(12)	(153)	שינוי נטו במהלך השנה
(2,312)	(4)	(2,316)	(2,169)	18	(79)	(86)	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016

(א) התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ שמטבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של הבנק.
 (ב) רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעה נטו במטבע חוץ.

ביאור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני (בלתי מבוקר)					
2016			2017		
לאחר מס	השפעת מס	לפני מס	לאחר מס	השפעת מס	לפני מס
במיליוני ש"ח					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה:					
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן:					
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן					
577	(297)	874	33	(14)	47
(רווחים) הפסדים בגין ניירות ערך זמינים למכירה שסוגו מחדש לדוח רווח והפסד ^(א)					
(302)	172	(474)	(49)	21	(70)
שינוי נטו במהלך התקופה					
275	(125)	400	(16)	7	(23)
התאמות מתרגום ^(ב) :					
התאמות מתרגום דוחות כספיים					
59	-	59	(100)	-	(100)
גידורים ^(א)					
(27)	30	(57)	36	(18)	54
שינוי נטו במהלך התקופה					
32	30	2	(64)	(18)	(46)
חלק התאגיד הבנקאי ברווח כולל אחר של חברות כלולות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני					
8	-	8	1	4	(3)
שינוי נטו במהלך התקופה					
8	-	8	1	4	(3)
הטבות לעובדים:					
רווח (הפסד) אקטוארי נטו התקופה					
(584)	327	(911)	(458)	245	(703)
הפחתה של רווח (הפסד) אקטוארי ^(ד)					
50	(28)	78	41	(23)	64
שינוי נטו במהלך התקופה					
(534)	299	(833)	(417)	222	(639)
סך הכל שינוי נטו במהלך התקופה					
(219)	204	(423)	(496)	215	(711)
השינויים במרכיבי רווח כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
-	-	-	-	-	-
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					
(219)	204	(423)	(496)	215	(711)

(א) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. ראה [ביאור 3](#) - הכנסות מימון שאינן מריבית.

(ב) התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ שמטבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של הבנק, לרבות התאמות בגין חברות כלולות.

(ג) רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעה נטו במטבע חוץ.

(ד) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף משכורות והוצאות נלוות. פירוט נוסף ראה [בביאור 8](#) - זכויות עובדים.

ביאור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני (בלתי מבוקר)					
2016			2017		
לאחר מס	השפעת מס	לפני מס	לאחר מס	השפעת מס	לפני מס
במיליוני ש"ח					
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה:					
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן:					
739	(381)	1,120	75	(35)	110
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן					
(368)	196	(564)	(80)	33	(113)
רווחים (הפסדים) בגין ניירות ערך זמינים למכירה שסוגו מחדש לדוח רווח והפסד ^(א)					
371	(185)	556	(5)	(2)	(3)
שינוי נטו במהלך התקופה התאמות מתרגום^(ב):					
(40)	-	(40)	(259)	-	(259)
התאמות מתרגום דוחות כספיים גידורים ^(ג)					
28	(2)	30	146	(79)	225
(12)	(2)	(10)	(113)	(79)	(34)
שינוי נטו במהלך התקופה					
חלק התאגיד הבנקאי ברווח כולל אחר של חברות כלולות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני					
(1)	-	(1)	(7)	4	(11)
(1)	-	(1)	(7)	4	(11)
שינוי נטו במהלך התקופה					
הטבות לעובדים:					
(1,211)	626	(1,837)	(181)	104	(285)
רווח (הפסד) אקטוארי נטו התקופה					
85	(47)	132	96	(52)	148
הפחתה של רווח (הפסד) אקטוארי ^(ד)					
(1,126)	579	(1,705)	(85)	52	(137)
שינוי נטו במהלך התקופה					
(768)	392	(1,160)	(210)	(25)	(185)
סך הכל שינוי נטו במהלך התקופה					
השינויים במרכיבי רווח כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
(768)	392	(1,160)	(210)	(25)	(185)
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה					

(א) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. ראה [ביאור 3](#) - הכנסות מימון שאינן מריבית.

(ב) התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ שמתבע הפעילות שלהן שונה ממתבע הפעילות של הבנק.

(ג) רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעה נטו במטבע חוץ.

(ד) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף משכורות והוצאות נלוות. פירוט נוסף ראה [ביאור 8](#) - זכויות עובדים.

ביאור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר (מבוקר)			
2016			
לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	
במיליוני ש"ח			
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה:			
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן:			
רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	570	(194)	376
(רווחים) הפסדים בגין ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ^(א)	(851)	322	(529)
שינוי נטו במהלך השנה	(281)	128	(153)
התאמות מתרגום^(ב):			
התאמות מתרגום דוחות כספיים	(9)	-	(9)
גידורים ^(א)	(2)	(1)	(3)
שינוי נטו במהלך השנה	(11)	(1)	(12)
חלק התאגיד הבנקאי ברווח כולל אחר של חברות כלולות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני	(20)	-	(20)
שינוי נטו במהלך השנה	(20)	-	(20)
הטבות לעובדים:			
רווח (הפסד) אקטוארי נטו התקופה	(1,241)	361	(880)
הפחתה של רווח (הפסד) אקטוארי ^(ד)	313	(112)	201
שינוי נטו במהלך השנה	(928)	249	(679)
סך הכל שינוי נטו במהלך השנה	(1,240)	376	(864)
השינויים במרכיבי רווח כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	-	-	-
סך הכל השינוי נטו במהלך השנה	(1,240)	376	(864)

(א) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית. ראה [ביאור 3](#) - הכנסות מימון שאינן מריבית.

(ב) התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ שמתבע הפעילות שלהן שונה ממתבע הפעילות של הבנק.

(ג) רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעה נטו במטבע חוץ.

(ד) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף משכורות והוצאות נלוות. פירוט נוסף ראה [בביאור 8](#) - זכויות עובדים.

ביאור 5 - ניירות ערך

ליום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)

הערך במאזן במיליוני ש"ח	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ^(א)
1. אגרות חוב המוחזקות לפדיון: אגרות חוב -				
35	35	-	-	35
של ממשלת ישראל				
340	340	3	(9)	334
של ממשלות זרות				
424	424	1	(7)	418
מגובי משכנתאות (MBS)				
799	799	4	(16)	787
סך הכל איגרות חוב המוחזקות לפדיון				

ליום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)

הערך במאזן במיליוני ש"ח	עלות מופחתת (במניות - עלות)	רווחים	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	שווי הוגן ^(א)
2. ניירות ערך זמינים למכירה: אגרות חוב -				
36,893	36,995	114	(216)	36,893
של ממשלת ישראל				
8,648	8,686	2	(40)	8,648
של ממשלות זרות				
24	23	1	-	24
של מוסדות פיננסיים בישראל				
8,657	8,618	49	(10)	8,657
של מוסדות פיננסיים זרים				
8,105	8,165	17	(77)	8,105
מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)				
282	259	23	-	282
של אחרים בישראל				
2,429	2,412	28	(11)	2,429
של אחרים זרים				
65,038	65,158	234	(354)	65,038
מניות וקרנות נאמנות ^(ב)				
2,671	2,672	55	(56)	2,671
סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה ^(א)	67,830	^(א) 289	^(א) (410)	67,709

ראה הערות [בעמוד 104](#).

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

ליום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)					
	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	עלות מופחתת (במניות - עלות)	הערך במאזן במיליוני ש"ח	
	שווי הוגן ^(א)				
3. ניירות ערך למסחר - אגרות חוב					
של ממשלת ישראל	7,093	(7)	14	7,086	7,093
של ממשלות זרות	759	(3)	-	762	759
של מוסדות פיננסיים בישראל	254	-	1	253	254
של מוסדות פיננסיים זרים	435	(1)	1	435	435
מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)	275	(1)	3	273	275
של אחרים בישראל	194	-	3	191	194
של אחרים זרים	429	(1)	4	426	429
	9,439	(13)	26	9,426	9,439
מניות וקרנות נאמנות	523	(15)	4	534	523
סך כל ניירות הערך למסחר	9,962	(28) ^(ד)	30 ^(ד)	9,960	9,962
סך כל ניירות הערך	78,458	(454)	323	78,589	78,470
ליום 30 ביוני 2016 (בלתי מבוקר)					
	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר		עלות מופחתת (במניות - עלות)	הערך במאזן במיליוני ש"ח	
	הפסדים	רווחים			
	שווי הוגן ^(א)				
1. ניירות ערך זמינים למכירה - אגרות חוב					
של ממשלת ישראל	42,623	-	664	41,959	42,623
של ממשלות זרות	8,731	(1)	49	8,683	8,731
של מוסדות פיננסיים בישראל	36	-	2	34	36
של מוסדות פיננסיים זרים	7,608	(27)	45	7,590	7,608
מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)	10,448	(38)	82	10,404	10,448
של אחרים בישראל	540	-	26	514	540
של אחרים זרים	1,862	-	85	1,777	1,862
	71,848	(66)	953	70,961	71,848
מניות וקרנות נאמנות ^(ב)	1,962	(26)	57	1,931	1,962
סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה^(ג)	73,810	(92)^(א)	1,010^(א)	72,892	73,810

ראה הערות [בעמוד 104](#).

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

ליום 30 ביוני 2016 (בלתי מבוקר)

הערך במאזן במיליוני ש"ח	עלות מופחתת (במניות - עלות)	רווחים שטרם מומשו	הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן ^(א)
2. ניירות ערך למסחר: אגרות חוב -				
6,368	6,348	21	(1)	6,368
3,371	3,319	52	-	3,371
130	129	1	-	130
227	226	3	(2)	227
461	463	4	(6)	461
108	105	3	-	108
379	374	8	(3)	379
11,044	10,964	92	(12)	11,044
18	19	-	(1)	18
11,062	10,983	92 ^(ד)	(13) ^(ד)	11,062
84,872	83,875	1,102	(105)	84,872
מניות וקרנות נאמנות				
18	19	-	(1)	18
11,062	10,983	92 ^(ד)	(13) ^(ד)	11,062
84,872	83,875	1,102	(105)	84,872

ליום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)

הערך במאזן במיליוני ש"ח	עלות מופחתת (במניות - עלות)	רווחים	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	שווי הוגן ^(א)
1. ניירות ערך זמינים למכירה: אגרות חוב -				
35,409	35,386	131	(108)	35,409
11,929	11,998	12	(81)	11,929
23	22	1	-	23
7,460	7,452	27	(19)	7,460
9,749	9,892	21	(164)	9,749
296	280	16	-	296
1,882	1,892	13	(23)	1,882
66,748	66,922	221	(395)	66,748
1,942	1,860	97	(15)	1,942
68,690	68,782	318 ^(א)	(410) ^(א)	68,690

ראה הערות [בעמוד 104](#).

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)					
	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	עלות מופחתת (במניות - עלות)	הערך במאזן	במיליוני ש"ח
	שווי הוגן ^(א)				
2. ניירות ערך למסחר - אגרות חוב					
					של ממשלת ישראל
5,091	(7)	12	5,086	5,091	
					של ממשלות זרות
2,458	-	1	2,457	2,458	
					של מוסדות פיננסיים בישראל
159	-	-	159	159	
					של מוסדות פיננסיים זרים
104	(1)	-	105	104	
					מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
280	(2)	2	280	280	
					של אחרים בישראל
132	-	2	130	132	
					של אחרים זרים
286	(2)	4	284	286	
8,510	(12)	21	8,501	8,510	
					מניות וקרנות נאמנות
1	-	-	1	1	
8,511	(12) ^(ד)	21 ^(ד)	8,502	8,511	סך כל ניירות הערך למסחר
77,201	(422)	339	77,284	77,201	סך כל ניירות הערך^(ה)

הערות:

- (א) נתוני שווי הוגן מבוססים לרוב על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (ב) כולל מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך 906 מיליון ש"ח (30 ביוני 2016 - 919 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2016 - 981 מיליון ש"ח).
- (ג) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, נטו" במסגרת רווח כולל אחר למעט ניירות ערך שיועדו כמגודרים בגידור שווי הוגן.
- (ד) נזקפו לדוח רווח והפסד אך טרם מומשו.
- (ה) כולל אג"ח פגומות צוברות ריבית בסך 25 מיליון ש"ח ליום 30 ביוני 2016.
- (ו) סך של 8.7 מיליארד ש"ח מתוך סך הכל ניירות ערך במט"ח הינם (SSA) *Supernationals, Sovereign and Agencies* (30 ביוני 2016 - 8.1 מיליארד ש"ח, 31 בדצמבר 2016 - 7.5 מיליארד ש"ח).

הערות כלליות:

ניירות ערך שהושאלו בסך 241 מיליון ש"ח (30 ביוני 2016 - 797 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2016 - 324 מיליון ש"ח) מוצגים במסגרת סעיף אשראי לציבור. ניירות ערך ששוועדו למלווים הסתכמו בסך 3,844 מיליון ש"ח (30 ביוני 2016 - 4,286 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2016 - 4,272 מיליון ש"ח). לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות חוב ובמניות ובקרנות נאמנות ראה [ביאורים 2 ו-3](#). ההבחנה בין אג"ח של ישראל ובין אג"ח של זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה. ביום 1 בינואר 2017 סווגה יתרה של כ-957 מיליון ש"ח מתוך ניירות ערך זמינים למכירה לתיק אגרות חוב המוחזקות לפדיון. ראה [ביאור 3.א.1](#).

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף בגין עלות מופחתת והפסדים שטרם הוכרו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של אגרות חוב מוחזקות לפדיון הנמצאים בפוזיצית הפסד שטרם הוכר

30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)										
12 חודשים ומעלה ^(ב)					פחות מ-12 חודשים ^(א)					
הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן					הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן					
סך הכל	מעל 35% ^(ה)	20%-35% ^(ד)	0-20% ^(ג)	עלות מופחתת	סך הכל	מעל 35% ^(ה)	20%-35% ^(ד)	0-20% ^(ג)	עלות מופחתת	
במיליוני ש"ח										
אגרות חוב										
-	-	-	-	-	-	-	-	- ^(ו)	35	של ממשלת ישראל
-	-	-	- ^(ו)	4	9	-	-	9	201	של ממשלות זרות
-	-	-	-	-	7	-	-	7	332	מגובי משכנתאות (MBS)
-	-	-	-	4	16	-	-	16	568	סך הכל אגרות חוב מוחזקות לפדיון

פירוט נוסף בגין שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של ניירות ערך זמינים למכירה הנמצאים בפוזיצית הפסד שטרם מומש

30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)										
12 חודשים ומעלה ^{(ב)(ז)}					פחות מ-12 חודשים ^{(א)(ז)}					
הפסדים שטרם מומשו					הפסדים שטרם מומשו					
סך הכל	מעל 35% ^(ה)	20%-35% ^(ד)	0-20% ^(ג)	שווי הוגן	סך הכל	מעל 35% ^(ה)	20%-35% ^(ד)	0-20% ^(ג)	שווי הוגן	
במיליוני ש"ח										
אגרות חוב										
-	-	-	-	-	216	-	-	216	8,485	של ממשלת ישראל
-	-	-	-	-	40	-	-	40	7,120	של ממשלות זרות
1	-	-	1	17	9	-	-	9	5,181	של מוסדות פיננסיים זרים
1	-	-	1	43	76	-	-	76	5,532	מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
-	-	-	-	-	11	-	-	11	1,002	של אחרים זרים
14	-	-	14	170	42	-	-	42	1,032	מניות וקרנות נאמנות
16	-	-	16	230	394	-	-	394	28,352	סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

- (א) השקעות שהיו בפוזיצית הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך פחות מ-12 חודשים.
- (ב) השקעות שהיו בפוזיצית הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך 12 חודשים ומעלה.
- (ג) השקעות שהפסד שטרם מומש בגינן מהווה עד 20% מהעלות המופחתת שלהן.
- (ד) השקעות שהפסד שטרם מומש בגינן מהווה מעל 20% ועד 35% מהעלות המופחתת שלהן.
- (ה) השקעות שהפסד שטרם מומש בגינן מהווה מעל 35% מהעלות המופחתת שלהן.
- (ו) הפסדים נמוכים מ-1 מיליון ש"ח.
- (ז) סכומים שנזקפו לקרן ההון כחלק מרווח כולל אחר נטו לאחר השפעת המס.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף בגין שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך, של ניירות ערך זמינים למכירה הנמצאים בפוזיצית הפסד שטרם מומש (המשך)

30 ביוני 2016 (בלתי מבוקר)										
12 חודשים ומעלה ^{(ב)(ז)}					פחות מ-12 חודשים ^{(א)(ז)}					
הפסדים שטרם מומשו					הפסדים שטרם מומשו					
סך	מעל	20%-	0-	שווי	סך	מעל	20%-	0-	שווי	
הכל	35% ^(ה)	35% ^(ד)	20% ^(ג)	הוגן	הכל	35% ^(ה)	35% ^(ד)	20% ^(ג)	הוגן	
במיליוני ש"ח										
אגרות חוב										
-	-	-	-	-	-	-	-	- ^(ו)	6,995	של ממשלת ישראל
-	-	-	- ^(ו)	15	1	-	-	1	238	של ממשלות זרות
6	-	-	6	32	21	-	-	21	3,905	של מוסדות פיננסיים זרים
5	-	-	5	261	33	-	-	33	3,854	מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
-	-	-	-	-	-	-	-	- ^(ו)	3	של אחרים בישראל
19	-	-	19	335	7	-	-	7	-	מניות וקרנות נאמנות
30	-	-	30	643	62	-	-	62	14,995	סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

31 בדצמבר 2016 (מבוקר)										
12 חודשים ומעלה ^{(ב)(ז)}					פחות מ-12 חודשים ^{(א)(ז)}					
הפסדים שטרם מומשו					הפסדים שטרם מומשו					
סך	מעל	20%-	0-	שווי	סך	מעל	20%-	0-	שווי	
הכל	35% ^(ה)	35% ^(ד)	20% ^(ג)	הוגן	הכל	35% ^(ה)	35% ^(ד)	20% ^(ג)	הוגן	
במיליוני ש"ח										
אגרות חוב										
-	-	-	-	-	108	-	-	108	24,825	של ממשלת ישראל
-	-	-	- ^(ו)	38	81	-	1	80	5,438	של ממשלות זרות
3	-	-	3	16	16	-	-	16	4,810	של מוסדות פיננסיים זרים
1	-	-	1	53	163	-	-	163	7,782	מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
-	-	-	-	-	-	-	-	- ^(ו)	3	של אחרים בישראל
-	-	-	-	-	23	-	-	23	1,018	של אחרים זרים
12	-	-	12	172	3	-	-	3	54	מניות וקרנות נאמנות
16	-	-	16	279	394	-	1	393	43,930	סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

- (א) השקעות שהיו בפוזיצית הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך פחות מ-12 חודשים.
 (ב) השקעות שהיו בפוזיצית הפסד שטרם מומש מתמשכת במשך 12 חודשים ומעלה.
 (ג) השקעות שהפסד שטרם מומש בגינן מהווה עד 20% מהעלות המופחתת שלהן.
 (ד) השקעות שהפסד שטרם מומש בגינן מהווה מעל 20% ועד 35% מהעלות המופחתת שלהן.
 (ה) השקעות שהפסד שטרם מומש בגינן מהווה מעל 35% מהעלות המופחתת שלהן.
 (ו) הפסדים נמוכים מ-1 מיליון ש"ח.
 (ז) סכומים שנזקפו לקרן ההון כחלק מרווח כולל אחר נטו לאחר השפעת המס.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף לגבי ניירות ערך זמינים למכירה מגובי משכנתאות ומגובי נכסים הנמצאים בפוזיצית הפסד שטרם מומש

30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)						
סך הכל		מעל 12 חודשים		עד 12 חודשים		
הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן	
במיליוני ש"ח						
(42)	1,891	(1)	42	(41)	1,849	ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)
(34)	3,105	-	-	(34)	3,105	ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל STRIPPED MBS-I REMIC, CMO)
(1)	579	-	1	(1)	578	ניירות ערך מגובי נכסים (ABS)
(77)	5,575	(1)	43	(76)	5,532	סך הכל

30 ביוני 2016 (בלתי מבוקר)						
סך הכל		מעל 12 חודשים		עד 12 חודשים		
הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן	
במיליוני ש"ח						
(11)	672	-	61	(11)	611	ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)
(16)	1,958	(4)	161	(12)	1,797	ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל STRIPPED MBS-I REMIC, CMO)
(11)	1,485	(1)	39	(10)	1,446	ניירות ערך מגובי נכסים (ABS)
(38)	4,115	(5)	261	(33)	3,854	סך הכל

31 בדצמבר 2016 (מבוקר)						
סך הכל		מעל 12 חודשים		עד 12 חודשים		
הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן	
במיליוני ש"ח						
(76)	2,970	(1)	52	(75)	2,918	ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)
(88)	4,417	-	-	(88)	4,417	ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל STRIPPED MBS-I REMIC, CMO)
-	448	-	1	-	447	ניירות ערך מגובי נכסים (ABS)
(164)	7,835	(1)	53	(163)	7,782	סך הכל

(א) סכומים שנזקפו לקרן ההון כחלק מרווח כולל אחר נטו לאחר השפעת המס.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף לגבי ניירות ערך לפדיון מגובי משכנתאות

30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)			
עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן
במיליוני ש"ח			
1. ניירות ערך לפדיון מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-STRIPPED MBS)			
251	-	(6)	245
ניירות ערך שהונפקו על ידי FHLMC, FNMA, GNMA או בערבותם			
173	1	(1)	173
שאר ניירות הערך מגובי המשכנתאות			
424	1	(7)	418
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים			
424	1	(7)	418
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
424	1	(7)	418
סך כל ניירות ערך לפדיון מגובי משכנתאות			

פירוט נוסף לגבי ניירות ערך זמינים למכירה מגובי משכנתאות ומגובי נכסים

30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)			
עלות מופחתת	רווחים	הפסדים	שווי הוגן
במיליוני ש"ח			
2. אגרות חוב זמינות למכירה ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (Pass-through securities)			
200	-	(6)	194
ניירות ערך שקיימת לגביהם ערבות של GNMA			
1,450	-	(34)	1,416
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC			
798	6	(2)	802
ניירות ערך אחרים			
2,448	6	(42)	2,412
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות מסוג העבר באמצעות (pass through)			
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-STRIPPED MBS)			
3,815	4	(34)	3,785
ניירות ערך שהונפקו על ידי FHLMC, FNMA, GNMA או בערבותם			
322	1	-	323
שאר ניירות הערך מגובי המשכנתאות			
4,137	5	(34)	4,108
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים			
6,585	11	(76)	6,520
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
ניירות ערך מגובי נכסים (ABS)			
-	-	-	-
חייבים בגין כרטיסי אשראי			
-	-	-	-
אשראי אחר לאנשים פרטיים			
1	-	-	1
אשראי שאינו לאנשים פרטיים			
1,579	6	(1)	1,584
אגרות חוב מסוג CLO			
1,580	6	(1)	1,585
סך הכל ניירות ערך מגובי נכסים			
8,165	17	(77)	8,105
סך כל ניירות ערך זמינים למכירה מגובי משכנתאות ומגובי נכסים			

(א) סכומים שנזקפו לקרן ההון כחלק מרווח כולל אחר נטו לאחר השפעת המס.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף לגבי ניירות ערך זמינים למכירה מגובי משכנתאות ומגובי נכסים (המשך)

30 ביוני 2016 (בלתי מבוקר)			
רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר ^(א)			
עלות מופחתת	רווחים	הפסדים	שווי הוגן
במיליוני ש"ח			
2. אגרות חוב זמינות למכירה ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (Pass-through securities)			
ניירות ערך שקיימת לגביהם ערבות של GNMA	386	3	-
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC	2,080	19	-
ניירות ערך אחרים	721	1	(11)
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות מסוג העבר באמצעות (pass through)	3,187	23	(11)
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-STRIPPED MBS)			
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC, או GNMA, או בערבותם	4,874	47	(15)
שאר ניירות הערך מגובי המשכנתאות	478	4	(1)
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים	5,352	51	(16)
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)	8,539	74	(27)
ניירות ערך מגובי נכסים (ABS)			
חייבים בגין כרטיסי אשראי	35	-	(1)
אשראי אחר לאנשים פרטיים	4	-	-
אשראי שאינו לאנשים פרטיים	1	-	-
אגרות חוב מסוג CLO	1,825	8	(10)
סך הכל ניירות ערך מגובי נכסים	1,865	8	(11)
סך כל ניירות ערך זמינים למכירה מגובי משכנתאות ומגובי נכסים	10,404	82	(38)

(א) סכומים שנזקפו לקרן ההון כחלק מרווח כולל אחר נטו לאחר השפעת המס.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף לגבי ניירות ערך זמינים למכירה מגובי משכנתאות ומגובי נכסים (המשך)

31 בדצמבר 2016 (מבוקר)			
רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר ^(א)			
עלות מופחתת	רווחים	הפסדים	שווי הוגן
במיליוני ש"ח			
2. אגרות חוב זמינות למכירה ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (Pass - through securities)			
281	-	(8)	273
ניירות ערך שקיימת לגביהם ערבות של GNMA			
2,039	-	(53)	1,986
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC			
743	-	(15)	728
ניירות ערך אחרים			
3,063	-	(76)	2,987
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות מסוג העבר באמצעות (pass through)			
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-STRIPPED MBS)			
4,539	1	(85)	4,455
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC, או GNMA, או בערבותם			
544	2	(3)	543
שאר ניירות הערך מגובי המשכנתאות			
5,083	3	(88)	4,998
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים			
8,146	3	(164)	7,985
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
ניירות ערך מגובי נכסים (ABS)			
-	-	-	-
חייבים בגין כרטיסי אשראי			
332	4	-	336
אשראי אחר לאנשים פרטיים			
1	-	-	1
אשראי שאינו לאנשים פרטיים			
1,413	14	-	1,427
אגרות חוב מסוג CLO			
1,746	18	-	1,764
סך הכל ניירות ערך מגובי נכסים			
9,892	21	(164)	9,749
סך כל ניירות ערך זמינים למכירה מגובי משכנתאות ומגובי נכסים			

(א) סכומים שנזקפו לקרן ההון כחלק מרווח כולל אחר נטו לאחר השפעת המס.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף לגבי ניירות ערך למסחר מגובי משכנתאות ומגובי נכסים

30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)			
עלות מופחתת	רווחים שטרם מומשו	הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן
	לשווי הוגן ^(א)	מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן
במיליוני ש"ח			
3. אגרות חוב למסחר ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (Pass - through securities)			
5	-	-	5
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC			
5	-	-	5
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות מסוג העבר באמצעות (pass through)			
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-STRIPPED MBS)			
73	-	-	73
שאר ניירות הערך מגובי המשכנתאות			
73	-	-	73
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים			
78	-	-	78
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
ניירות ערך מגובי נכסים (ABS)			
11	-	-	11
חייבים בגין כרטיסי אשראי			
59	-	-	59
אשראי לרכישת רכב			
10	-	-	10
אשראי אחר לאנשים פרטיים			
117	(1)	3	115
אחרים			
197	(1)	3	195
סך הכל ניירות ערך מגובי נכסים			
275	(1)	3	273
סך כל ניירות ערך למסחר מגובי משכנתאות ומגובי נכסים			

(א) רווחים (הפסדים) שנזקפו לחשבון רווח והפסד.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)

פירוט נוסף לגבי ניירות ערך למסחר מגובי משכנתאות ומגובי נכסים (המשך)

30 ביוני 2016 (בלתי מבוקר)			
עלות מופחתת	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן
במיליוני ש"ח			
3. אגרות חוב למסחר ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (Pass - securities through)			
7	-	-	7
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC			
7	-	-	7
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות מסוג העבר באמצעות (pass through)			
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל CMO ו-STRIPPED MBS)			
158	2	(3)	157
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA, FHLMC, או GNMA, או בערבותם			
80	1	(1)	80
שאר ניירות הערך מגובי המשכנתאות			
238	3	(4)	237
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים			
245	3	(4)	244
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
ניירות ערך מגובי נכסים (ABS)			
12	-	-	12
חייבים בגין כרטיסי אשראי			
69	-	-	69
אשראי לרכישת רכב			
13	-	-	13
אשראי אחר לאנשים פרטיים			
124	1	(2)	123
אחרים			
218	1	(2)	217
סך הכל ניירות ערך מגובי נכסים			
463	4	(6)	461
סך כל ניירות ערך למסחר מגובי משכנתאות ומגובי נכסים			

(א) רווחים (הפסדים) שנזקפו לחשבון רווח והפסד.

ביאור 5 - ניירות ערך (המשך)
פירוט נוסף לגבי ניירות ערך למסחר מגובי משכנתאות ומגובי נכסים (המשך)

31 בדצמבר 2016 (מבוקר)			
עלות מופחתת	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן ^(א)	שווי הוגן
במיליוני ש"ח			
3. אגרות חוב למסחר ניירות ערך מסוג העבר באמצעות (Pass - through securities)			
6	-	-	6
ניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC			
6	-	-	6
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות מסוג העבר באמצעות (pass through)			
ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים (כולל STRIPPED MBS ו-CMO)			
86	-	-	86
שאר ניירות הערך מגובי המשכנתאות			
86	-	-	86
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות אחרים			
92	-	-	92
סך הכל ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)			
ניירות ערך מגובי נכסים (ABS)			
12	-	-	12
חייבים בגין כרטיסי אשראי			
51	-	-	51
אשראי לרכישת רכב			
12	-	-	12
אשראי אחר לאנשים פרטיים			
113	(2)	2	113
אחרים			
188	(2)	2	188
סך הכל ניירות ערך מגובי נכסים			
280	(2)	2	280
סך כל ניירות ערך למסחר מגובי משכנתאות ומגובי נכסים			

(א) רווחים (הפסדים) שנזקפו לחשבון רווח והפסד.

ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

א. חובות^(א), אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי

30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)					
אשראי לציבור					
מסחרי	דיוור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל
במיליוני ש"ח					
יתרת חוב רשומה של חובות^(א):					
110,004	39	645	110,688	8,657	119,345
שנבדקו על בסיס פרטני					
40,050	78,457	38,591	157,098	1,298	158,396
שנבדקו על בסיס קבוצתי ¹					
945 ^(א)	78,007	-	78,952	-	78,952
מזה: לפי עומק פיגור					
150,054	78,496	39,236	267,786	9,955	277,741
סך הכל חובות^(א)					
מזה ² :					
1,811	-	70	1,881	-	1,881
חובות בארגון מחדש					
1,465	-	94	1,559	-	1,559
חובות פגומים אחרים					
3,276	-	164	3,440	-	3,440
סך הכל חובות פגומים					
84	700	73	857	-	857
חובות בפיגור 90 ימים או יותר					
2,534	-	388	2,922	-	2,922
חובות בעייתיים אחרים					
5,894	700	625	7,219	-	7,219
סך הכל חובות בעייתיים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות^(א):					
1,683	5	76	1,764	1	1,765
שנבדקו על בסיס פרטני					
427	452	659	1,538	-	1,538
שנבדקו על בסיס קבוצתי ³					
-	448 ^(ב)	-	448	-	448
מזה: לפי עומק פיגור ³					
2,110	457	735	3,302	1	3,303
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי⁴					
564	-	27	591	-	591
מזה: בגין חובות פגומים					

- (א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
 (ב) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך 289 מיליון ש"ח.
 (ג) כולל יתרת הלוואות לדיוור שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בניה.

ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות^(א), אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

30 ביוני 2016 (בלתי מבוקר)						
אשראי לציבור						
מסחרי	דיוור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל	
במיליוני ש"ח						
יתרת חוב רשומה של חובות^(א):						
110,037 ^(ד)	68 ^(ד)	819 ^(ד)	110,924	9,413	120,337	שנבדקו על בסיס פרטני
39,494	81,903	37,281	158,678	4,229	162,907	שנבדקו על בסיס קבוצתי ¹
982 ^(ג)	80,843	-	81,825	-	81,825	מזה: לפי עומק פיגור
149,531	81,971	38,100	269,602	13,642	283,244	סך הכל חובות^(א)
מזה: ²						
1,456	-	98	1,554	-	1,554	חובות בארגון מחדש
1,738	-	218	1,956	-	1,956	חובות פגומים אחרים
3,194	-	316	3,510	-	3,510	סך הכל חובות פגומים
85	725	115	925	-	925	חובות בפיגור של 90 ימים או יותר
3,054	24	349	3,427	-	3,427	חובות בעייתיים אחרים
6,333	749	780	7,862	-	7,862	סך הכל חובות בעייתיים
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות^(א):						
1,914	10	76	2,000	2	2,002	שנבדקו על בסיס פרטני
381	503	670	1,554	-	1,554	שנבדקו על בסיס קבוצתי ³
-	500 ^(ב)	-	500	-	500	מזה: לפי עומק פיגור
2,295	513	746	3,554	2	3,556	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי⁴
675	-	33	708	-	708	מזה: בגין חובות פגומים

- (א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
 (ב) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך 308 מיליון ש"ח.
 (ג) כולל יתרת הלוואות לדיוור שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בניה.
 (ד) סווג מחדש.

ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות^(א), אשראי לציבור ויתרת הפרשה להפסדי אשראי (המשך)

31 בדצמבר 2016 (מבוקר)					
אשראי לציבור					
מסחרי	דיור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל
במיליוני ש"ח					
יתרת חוב רשומה של חובות^(א):					
106,782 ⁽¹⁾	45	542 ⁽¹⁾	107,369	7,890	115,259
שנבדקו על בסיס פרטני					
40,980 ⁽¹⁾	79,086	38,015 ⁽¹⁾	158,081	4,148	162,229
שנבדקו על בסיס קבוצתי ¹					
909 ⁽³⁾	78,656	-	79,565	-	79,565
מזה: לפי עומק פיגור					
147,762	79,131	38,557	265,450	12,038	277,488
סך הכל חובות^(א)					
מזה ² :					
1,971	-	87	2,058	-	2,058
חובות בארגון מחדש					
1,524	-	71	1,595	-	1,595
חובות פגומים אחרים					
3,495	-	158	3,653	-	3,653
סך הכל חובות פגומים					
161	719	123	1,003	-	1,003
חובות בפיגור של 90 ימים או יותר					
2,634	-	409	3,043	-	3,043
חובות בעייתיים אחרים					
6,290	719	690	7,699	-	7,699
סך הכל חובות בעייתיים					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות^(א):					
1,855 ⁽¹⁾	6	57 ⁽¹⁾	1,918	1	1,919
שנבדקו על בסיס פרטני					
420 ⁽¹⁾	467	732 ⁽¹⁾	1,619	-	1,619
שנבדקו על בסיס קבוצתי ³					
-	462 ⁽²⁾	-	462	-	462
מזה: לפי עומק פיגור					
2,275	473	789	3,537	1	3,538
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי⁴					
671	-	12	683	-	683
מזה: בגין חובות פגומים					

- (א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
 (ב) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך 294 מיליון ש"ח.
 (ג) כולל יתרת הלוואות לדיור שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.
 (ד) סווג מחדש.

ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)					
הפרשה להפסדי אשראי					
אשראי לציבור					
מסחרי	דיור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל
במיליוני ש"ח					
2,740	470	769	3,979	1	3,980
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופת הדיווח					
(12)	(11)	65	42	-	42
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי					
(249)	(2)	(145)	(396)	-	(396)
מחיקות חשבונאיות					
122	-	85	207	-	207
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
(127)	(2)	(60)	(189)	-	(189)
מחיקות חשבונאיות, נטו					
(7)	-	-	(7)	-	(7)
התאמות מתרגום דוחות כספיים					
2,594	457	774	3,825	1	3,826
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופת הדיווח ¹					
484	-	39	523	-	523
¹ מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016 (בלתי מבוקר)					
הפרשה להפסדי אשראי					
אשראי לציבור					
מסחרי	דיור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל
במיליוני ש"ח					
2,745	510	755	4,010	2	4,012
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופת הדיווח					
(244)	8	82	(154)	-	(154)
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי					
(29)	(3)	(164)	(196)	-	(196)
מחיקות חשבונאיות					
243	-	107	350	-	350
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
214	(3)	(57)	154	-	154
מחיקות חשבונאיות, נטו					
2	(2)	(1)	(1)	-	(1)
התאמות מתרגום דוחות כספיים					
2,717	513	779	4,009	2	4,011
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופת הדיווח ¹					
422	-	33	455	-	455
¹ מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					

ביאור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)					
הפרשה להפסדי אשראי					
אשראי לציבור					
מסחרי	דיוור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל
במיליוני ש"ח					
2,727	473	825	4,025	1	4,026
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופת הדיווח					
84	(13)	72	143	-	143
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי					
(428)	(4)	(317)	(749)	-	(749)
מחיקות חשבונאיות					
228	-	194	422	-	422
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
(200)	(4)	(123)	(327)	-	(327)
מחיקות חשבונאיות נטו					
(17)	1	-	(16)	-	(16)
התאמות מתרגום דוחות כספיים					
2,594	457	774	3,825	1	3,826
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופת הדיווח ¹					
484	-	39	523	-	523
מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016 (בלתי מבוקר)					
הפרשה להפסדי אשראי					
אשראי לציבור					
מסחרי	דיוור	פרטי אחר	סך הכל דיוור	בנקים וממשלות	סך הכל
במיליוני ש"ח					
2,981 ^(א)	513	659 ^(א)	4,153	3	4,156
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופת הדיווח					
(512) ^(א)	6	230 ^(א)	(276)	(1)	(277)
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי					
(221)	(5)	(306)	(532)	-	(532)
מחיקות חשבונאיות					
472	-	197	669	-	669
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
251	(5)	(109)	137	-	137
מחיקות חשבונאיות נטו					
(3)	(1)	(1)	(5)	-	(5)
התאמות מתרגום דוחות כספיים					
2,717	513	779	4,009	2	4,011
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופת הדיווח ¹					
422	-	33	455	-	455
מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					

(א) סווג מחדש.

ביאור 7 - פיקדונות הציבור

א. סוגי פיקדונות לפי מקום הגיוס ולפי סוג המפקיד

	31 בדצמבר	30 ביוני	
	2016	2016	2017
	מבוקר	בלתי מבוקר	במיליוני ש"ח
בישראל			
לפי דרישה			
	79,516	71,407	75,706
	97,328	91,089	108,456
	176,844	162,496	184,162
	143,289	150,717	134,269
	320,133	313,213	318,431
מחוץ לישראל			
לפי דרישה			
	10,306	9,821	9,319
	4,339	3,404	5,233
	14,645	13,225	14,552
	12,076	13,560	9,783
	32	51	23
	26,721	26,785	24,335
	346,854	339,998	342,766
סך כל פיקדונות הציבור			
מזה: ¹			
	143,644	142,109	140,465
	55,862	58,770	59,142
	120,627	112,334	118,824

ב. פיקדונות הציבור לפי גודל

	31 בדצמבר	30 ביוני	
	2016	2016	2017
	מבוקר	בלתי מבוקר	במיליוני ש"ח
	96,368	97,974	98,077
	93,912	89,400	92,154
	60,809	60,617	58,628
	37,271	31,879	32,492
	58,494	60,128	61,415
	346,854	339,998	342,766

ביאור 8 - זכויות עובדים

התייעלות

ביום 12 בינואר 2016 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל" (להלן: "הוראת ההתייעלות"). בהתאם למכתב, דירקטוריון תאגיד בנקאי יתווה תכנית רב שנתית להתייעלות. תאגיד בנקאי שיעמוד בתנאים שהוגדרו במכתב יקבל הקלה, לפיה יוכל לפרוס את השפעת עלויות התכנית, לעניין חישוב הלימות ההון, על פני חמש שנים בקו ישר.

במסגרת מהלכי ההתייעלות והחיסכון בהוצאות ביצע הבנק בשנת 2016 תכנית פרישה מרצון (לפרטים ראה [ביאור 23.ג. לדוחות הכספיים של הבנק ליום 31 בדצמבר 2016](#)). תכנית זו לצד פעולות נוספות הביאה לירידה בהיקף של כ-1,050 איש במצבת העובדים בשנת 2016.

הבנק ממשיך בפעולות התייעלות באמצעים שונים ומטמיע מהלכים ארגוניים ותפעוליים. אלה מאפשרים לבצע מהלך מהותי נוסף של ירידה במצבת כח האדם, תוך המשך מתן שירות נאות וניהול הולם של הסיכונים.

בהתאם לכך, דירקטוריון הבנק אישר ביום 11 ביולי 2017 תכנית פרישה מרצון חדשה.

להלן עיקרי תכנית הפרישה מרצון שאישר הדירקטוריון (להלן: "התכנית"):

1. בהתאם לתכנית יתאפשר לכ-500-600 עובדים לפרוש מהבנק בפרישה מוקדמת.
  2. ההטבות שהוצעו, כתלות בגיל וותק העובדים, הינן בעיקרן: (א) הסדר פנסיה מוקדמת עד לגיל הפרישה על פי דין, וזאת לזכאים לפנסיה תקציבית מהבנק אשר עומדים בפרמטרים שמוגדרים בתכנית או (ב) פיצויים מוגדלים בשיעור של כ-245% עד 265%, בכפוף לפרמטרים שהוגדרו בתכנית.
  3. הפרישה המוקדמת תבוצע, ככל הניתן, עד סוף 2017.
  4. העלות הכוללת של התכנית מוערכת על ידי הבנק בכ-500-600 מיליון ש"ח (להלן: "עלות ההתייעלות").
- להלן עיקרי הטיפול החשבונאי:

1. עלות ההתייעלות מהווה הפסד אקטוארי שנזקף לרווח כולל אחר ברבעון שני 2017 (600 מיליון ש"ח לפני מס).
  2. בתקופות עוקבות יופחתו לרווח והפסד עלויות התכנית כחלק מיתרת "רווחים והפסדים אקטואריים" בשיטת הקו הישר על פני תקופת השירות הממוצעת הנותרת של העובדים הפעילים בתכנית.
- השפעת תכנית ההתייעלות על הלימות ההון מוערכת בכ-0.2%, אשר תיגרע בהדרגה מהלימות ההון על פני חמש שנים.

ביאור 8 - זכויות עובדים (המשך)

א. הרכב ההטבות

1. הטבות לעובדים

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 ביוני	2017	2016	2016
מבוקר	בלתי מבוקר			
	במיליוני ש"ח			
הטבות לאחר פרישה - פנסיה ופיצויים				
16,948	17,465	16,662		סכום ההתחייבות
6,819	6,685	6,520		השווי ההוגן של נכסי התכנית
10,129	10,780	10,142		עודף ההתחייבות על נכסי התכנית (כלול בהתחייבויות אחרות)
חופשות ומענקי יובל				
82	123	57		סכום ההתחייבות ^(א)
-	-	-		השווי ההוגן של נכסי התכנית
82	123	57		עודף ההתחייבות על נכסי התכנית (כלול בהתחייבויות אחרות)
הטבות אחרות				
559	608	552		סכום ההתחייבות
-	-	-		השווי ההוגן של נכסי התכנית
559	608	552		עודף ההתחייבות על נכסי התכנית (כלול בהתחייבויות אחרות)
סך הכל¹				
10,770	11,511	10,751		עודף ההתחייבות בגין הטבות לעובדים על נכסי תכנית שנכללו בסעיף "התחייבויות אחרות"
117	107	104		¹ מזה: בגין הטבות לעובדים בחו"ל

(א) דצמבר 2016 ואילך - חופשת יובל צבורה בלבד.

ביאור 8 - זכויות עובדים (המשך)

א. הרכב ההטבות (המשך)

2. תכנית הטבה מוגדרת

א. מחויבות ומצב המימון
1. שינוי במחויבות בגין הטבה חזויה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	2017	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	2016	2017
מבוקר	מבוקר		בלתי מבוקר	מבוקר	
במיליוני ש"ח					
15,764	15,764	16,948	16,544	15,996	מחויבות בגין הטבה חזויה בתחילת התקופה
163	86	72	44	35	עלות שירות
687	346	355	174	178	עלות ריבית
48	23	23	11	12	הפקדות משתפי תכנית
1,174	1,586	326	814	742	הפסד (רווח) אקטוארי
(38)	(23)	(25)	(6)	(6)	שינויים בשערי חליפין של מטבע חוץ
(865)	(332)	(1,037)	(127)	(295)	הטבות ששולמו ^(א)
15	15	-	11	-	אחר
16,948	17,465	16,662	17,465	16,662	מחויבות בגין הטבה חזויה בסוף תקופת הדיווח
16,011	16,249	15,926	16,249	15,926	מחויבות בגין הטבה מצטברת בסוף תקופת הדיווח

2. שינוי בשווי ההוגן של נכסי התכנית ומצב המימון של התכנית

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	2017	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	2016	2017
מבוקר	מבוקר		בלתי מבוקר	מבוקר	
במיליוני ש"ח					
6,766	6,766	6,819	6,693	6,419	שווי הוגן של נכסי התכנית בתחילת התקופה
257	(43)	203	5	119	תשואה בפועל על נכסי תכנית
158	64	56	32	28	הפקדות לתכנית על ידי התאגיד הבנקאי
48	23	23	11	12	הפקדות משתפי תכנית
(37)	(22)	(22)	(5)	(6)	שינויים בשערי חליפין של מטבע חוץ
(449)	(115)	(559)	(63)	(52)	הטבות ששולמו ^(א)
76	12	-	12	-	אחר
6,819	6,685	6,520	6,685	6,520	שווי הוגן של נכסי התכנית בסוף תקופת הדיווח
10,129	10,780	10,142	10,780	10,142	מצב המימון - התחייבות נטו שהוכרה בסוף תקופת הדיווח

(א) כולל סכומים לא מהותיים בגין צמצומים, סילוקים, הטבות מיוחדות וחוזיות בגין פיטורין.

ביאור 8 - זכויות עובדים (המשך)

א. הרכב ההטבות (המשך)

2. תכנית הטבה מוגדרת (המשך)

א. מחויבות ומצב המימון (המשך)
 3. סכומים שהוכרו במאזן המאוחד

ליום 31 בדצמבר		ליום 30 ביוני	
2016	2016	2017	
מבוקר		בלתי מבוקר	
		במיליוני ש"ח	
10,129	10,780	10,142	
סכומים שהוכרו בסעיף התחייבויות אחרות			
10,129	10,780	10,142	
התחייבות נטו שהוכרה בסוף תקופת הדיווח			

4. סכומים שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לפני השפעת מס

ליום 31 בדצמבר		ליום 30 ביוני	
2016	2016	2017	
מבוקר		בלתי מבוקר	
		במיליוני ש"ח	
3,241	4,002	3,398	
הפסד אקטוארי, נטו			
3,241	4,002	3,398	
יתרת סגירה ברווח כולל אחר מצטבר			

ב. הוצאה לתקופה

1. רכיבי עלות ההטבה נטו שהוכרו ברווח והפסד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	
	2016	2016	2017	2017
מבוקר	בלתי מבוקר		במיליוני ש"ח	
163	86	72	44	35
687	346	355	174	178
(373)	(182)	(179)	(91)	(87)
310	129	145	76	63
787	379	393	203	189
158	79	77	38	40
945	458	470	241	229

ביאור 8 - זכויות עובדים (המשך)

א. הרכב ההטבות (המשך)

2. תכנית הטבה מוגדרת (המשך)

ב. הוצאה לתקופה (המשך)

2. שינויים בנכסי תכנית ובמחויבות להטבה שהוכרו ברווח כולל אחר לפני השפעת מס

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	2017	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני	2016	2017
מבוקר	מבוקר		בלתי מבוקר		
			במיליוני ש"ח		
1,290	1,811	302	900	710	הפסד (רווח) אקטוארי נטו לתקופה
(310)	(129)	(145)	(76)	(63)	הפחתה של סכומים שלא הוכרו - הפסד אקטוארי נטו
(4)	(9)	-	(1)	-	שינויים בשערי חליפין של מטבע חוץ
(64)	-	-	-	-	אחר
912	1,673	157	823	647	סך הכל הוכר ברווח כולל אחר
787	379	393	203	189	סך עלות ההטבה נטו
1,699	2,052	550	1,026	836	סך הכל הוכר בעלות ההטבה, נטו לתקופה וברווח כולל אחר

3. אומדן של הסכומים הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר שצפוי כי יופחתו מרווח כולל מצטבר אחר לדוח רווח והפסד כהוצאה בשנת 2017 לפני השפעת המס

לשישה חודשים שיסתיימו ביום 31 בדצמבר 2017	בלתי מבוקר	במיליוני ש"ח
162		הפסד אקטוארי נטו
162		סך הכל צפוי כי יופחת מרווח כולל אחר מצטבר

ביאור 8 - זכויות עובדים (המשך)

א. הרכב ההטבות (המשך)

3. הנחות^(א)

א. ההנחות על בסיס ממוצע משוקלל המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה ולמדידת עלות ההטבה נטו
 1. ההנחות העיקריות המשמשות לקביעת המחויבות בגין ההטבה

30 ביולי		ליום 31 בדצמבר	
2017	2016	2016	2016
בלתי מבוקר		מבוקר	
באחוזים			
שיעור היוון	2.62	2.23	2.49
שיעור עליית המדד	1.71	2.00	1.90
שיעור עזיבה	0.1-3.7	0.1-3.7	0.1-3.7
שיעור גידול בתגמול	0-6.3	0-6.3	0-6.3

2. ההנחות העיקריות המשמשות למדידת עלות ההטבה נטו לתקופה

30 ביולי		ליום 31 בדצמבר	
2017	2016	2016	2016
בלתי מבוקר		מבוקר	
באחוזים			
שיעור היוון	2.65	2.37	2.48
תשואה חזויה לטווח ארוך על נכסי תכנית	5.50	5.50	5.50
שיעור גידול בתגמול	0-6.3	0-6.3	0-6.3

ב. השפעה של שינוי בנקודת אחוז אחת על המחויבות בגין הטבה חזויה לפני השפעת מס

קיטון בנקודת אחוז אחת			גידול בנקודת אחוז אחת		
31 בדצמבר		30 ביולי	31 בדצמבר		30 ביולי
2016	2016	2017	2016	2016	2017
מבוקר		בלתי מבוקר	מבוקר		בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח					
שיעור היוון	2,745	2,893	2,578	(2,191)	(2,059)
שיעור עליית המדד	131	155	59	(130)	(59)
שיעור פרישה מוקדמת	(241)	(270)	(231)	222	250
שיעור גידול בתגמול	(581)	(616)	(478)	663	697

(א) ההנחות מתייחסות לנתוני בנק בלבד.

ביאור 8 - זכויות עובדים (המשך)

א. הרכב ההטבות (המשך)

גובה ההתחייבות לזכויות עובדים מושפע ממספר משתנים מרכזיים, הכוללים משתני שוק (שיעורי ריביות היוון ההתחייבות לטווחי הזמן השונים) ומשתנים אקטואריים כאשר, חלק מהמשתנים האקטואריים הינם משתנים התנהגותיים של העובדים. ייתכן כי יתקיים קשר בין שינויים במשתני השוק לבין שינויים במשתנים האקטואריים ההתנהגותיים. לדוגמא, ייתכן כי באם תתרחש עליית ריבית חדה במשק הישראלי, אשר בעקבותיה תעלנה גם תשואות האג"ח הממשלתיות (אשר תקטין את גובה ההתחייבויות לפנסיה), יצטמצם גם שיעור העובדים הבוחרים במסלול פנסיה (החלטה אשר גם תצמצם את גובה ההתחייבויות של הבנק לפנסיה).

4. נכסי תכנית

א. הרכב השווי ההוגן של נכסי תכנית

ליום 31 בדצמבר		ליום 30 ביוני		
2016	2016	2017		
מבוקר		בלתי מבוקר		
		במיליוני ש"ח		
279	160	155		מזומנים ופקדונות בבנקים
2,401	2,593	2,611		מניות
1,630	1,331	1,271		אגרות חוב ממשלתיות
1,940	2,241	2,083		אגרות חוב קונצרניות
569	360	400		אחר
6,819	6,685	6,520		סך הכל

ב. השווי ההוגן של נכסי תכנית לפי סוגי נכסים ויעד הקצאה לשנת 2017

ליום 31 בדצמבר		ליום 30 ביוני		יעד הקצאה
2016	2016	2017		2017
מבוקר		בלתי מבוקר		
		באחוזים		
4	2	2		2
36	39	41		38
24	20	19		19
28	34	32		31
8	5	6		10
100	100	100		100

ביאור 8 - זכויות עובדים (המשך)

א. הרכב הטבות (המשך)

5. תזרימי מזומנים

א. הפקדות

הפקדות בפועל					
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביולי	2017	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביולי	2017	תחזית ^(א) 2017
2016	2016	2017	2016	2017	2017
מבוקר					
בלתי מבוקר					
במיליוני ש"ח					
206	87	79	43	40	157
הפקדות					

(א) אומדן ההפקדות שהבנק צופה לשלמן לתכנית להטבה מוגדרת במהלך שנת 2017.

ב. הטבות שהבנק צופה לשלם בעתיד^(א)

שנה	במיליוני ש"ח
2017	301
2018	1,001
2019	694
2020	723
2021	742
2022-2026	4,241
2027 ואילך	10,832
סך הכל	18,534

(א) בערכים מהוונים.

ביאור פא - הון

שינויים בהון הבנק

בהתאם לתכנית התגמול של הבנק התנאי להבשלת השלישי והשלישי והאחרון של יחידות ה-PSU (אשר הוקצו ליו"ר הדירקטוריון, למנכ"ל הראשי ולנושאי משרה אחרים בבנק (להלן: "נושאי משרה בבנק") כחלק מאישור המענק השנתי מותנה הביצועים בגין מחצית המענק לשנת 2013) (להלן - "יחידות ה-PSU 2014") וכן להבשלת השלישי הראשון של יחידות ה-PSU אשר הוקצו לנושאי משרה בבנק כחלק מאישור המענק השנתי מותנה הביצועים בגין מחצית המענק לשנת 2015) (להלן - "יחידות ה-PSU 2016") למניות, התקיים, ולפיכך השליש האחרון של יחידות ה-PSU 2014 והשליש הראשון של יחידות ה-PSU 2016 הבשילו למניות. בהתאם, ביום 3 באפריל 2017 הוקצו לנושאי המשרה בבנק מניות בהתאם למספר יחידות ה-PSU 2014 ויחידות ה-PSU 2016 אשר הבשילו למועד זה. כמו כן, התקיים התנאי להבשלת השלישי והשלישי והאחרון של יחידות ה-RSU (אשר הוקצו בשנת 2013 לשני נושאי משרה בבנק) (להלן - "יחידות ה-RSU") ולפיכך ביום 14 באפריל 2017 הוקצו לשני נושאי משרה בבנק מניות, בהתאם למספר יחידות ה-RSU, אשר הבשילו למועד זה.

לפרטים נוספים ראה [ביאור 25 לדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2016](#).

על פי הקבוע במדיניות התגמול, המניות המוקצות בשל הבשלת יחידות ה-PSU 2014, יחידות ה-PSU 2016 ויחידות ה-RSU כאמור, הופקדו בידי הנאמן לתכנית התגמול, איסוף שירותי ניהול ונאמנות בע"מ (להלן: "הנאמן לתכנית").

המניות שהוקצו בגין יחידות ה-PSU 2014 ויחידות ה-RSU, כמפורט לעיל, אינן חסומות והמנה הראשונה מבין השלוש, של המניות שהוקצו בגין הבשלת יחידות ה-PSU 2016, אשר הבשילה כאמור, הינה חסומה לתקופה של שנה אחת נוספת, עד תום שנתיים ממועד הקצאת יחידות ה-PSU 2016.

בהתאם להוראות מדיניות התגמול של הבנק, ביום 6 באפריל 2017 הנפיק הבנק 578,969 יחידות PSU חדשות (להלן - "יחידות ה-PSU 2017"), על שם הנאמן לתכנית עבור נושאי משרה בבנק בגין חלק מהמענק מותנה הביצועים לשנת 2016. בהתקיים התנאי למימוש יחידות ה-PSU 2017 האמורות בכל אחד ממועדי ההבשלה, כאמור וכמפורט בדוח הצעה פרטית שפורסם על ידי הבנק ביום 30 במרס 2017 (להלן - "דוח ההצעה הפרטית"), תבשלה יחידות ה-PSU האמורות ל-578,969 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ערך נקוב כל אחת של הבנק.

הבשלת יחידות ה-PSU 2017 בכל אחד ממועדי ההבשלה תותנה בכך שהבנק עמד ביחס הלימות ההון הנדרש על פי ההוראות המפקח על הבנקים בהתאם לדוחות הכספיים האחרונים שפרסם הבנק בסמוך לפני כל אחד ממועדי ההבשלה. לא עמד הבנק ביחס כאמור, תידחה הבשלת המנה הרלוונטית למועד הבא שבו יעמוד הבנק ביחס הלימות ההון הנדרש כאמור, בהתאם לדוחות הכספיים שיפרסם.

לפרטים נוספים ראה [ביאור 25 לדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2016](#).

הארכת תוקף תשקיף מדף

ביום 20 באפריל 2017 אישרה רשות ניירות ערך את בקשת הבנק להאריך את התקופה להצעת ניירות ערך על פי תשקיף המדף של הבנק שפורסם ביום 27 במאי 2015 לתקופה נוספת של שנה, עד לתאריך 27 במאי 2018.

מדיניות חלוקת דיבידנד

ביום 29 במרס 2017 אישר דירקטוריון הבנק מדיניות חלוקת דיבידנד, החל ממועד פרסום הדוחות הכספיים לרבעון הראשון של שנת 2017. בהתאם למדיניות זו, הבנק יחלק מדי רבעון, דיבידנד בגובה 20% מהרווח הנקי של הבנק בהתאם לדוחות הכספיים של הבנק לרבעון שחלף ובכפוף, בין היתר, לכך שהבנק יעמוד ביעדי הלימות ההון שלו, גם לאחר חלוקת הדיבידנד. חלוקת הדיבידנד בפועל כפופה להחלטות פרטניות של הדירקטוריון בטרם כל חלוקה, ובכפוף להוראות הדין שחלות על חלוקת דיבידנד ובכלל זה הוראות חוק החברות והוראות בנק ישראל.

בהתאם למדיניות האמורה ביום 14 באוגוסט 2017 אישר הדירקטוריון חלוקת דיבידנד בסך של כ-175 מיליון ש"ח, המהווה 11.50383 אגורות לכל מניה בת 1 ש"ח ע.ג. הדירקטוריון קבע את יום 28 באוגוסט 2017 כיום הקובע לענין תשלום הדיבידנד ואת יום 11 בספטמבר 2017 כיום התשלום. דיבידנד זה מסווג כדיבידנד ממפעל מאושר, (מסלול אירלנד), מתוך רווחי שנת 2015.

פרטים בדבר דיבידנד ששולם

מועד ההכרזה	מועד תשלום	דיבידנד למניה	דיבידנד ששולם במזומן	מקור התשלום
		באגורות	במיליוני ש"ח	
25 במאי 2017	22 ביוני 2017	8.168	124	דיבידנד ממפעל מאושר מתוך רווחי שנת 2015

ביאור 29 - הלימות הון, מינוף ונזילות

כללי

במאי 2013 תיקן המפקח על הבנקים את הוראות ניהול בנקאי תקין מס' 211-201 בנושא מדידה והלימות הון, על מנת להתאימן להנחיות באזל 3.

יודגש, כי הוראות באזל 3 קובעות שינויים משמעותיים בחישוב דרישות ההון הרגולטורי, בין היתר, בכל הקשור לנושאים הבאים:

1. רכיבי ההון הפיקוחי
2. ניכויים מההון והתאמות פיקוחיות
3. טיפול בחשיפות לתאגידים פיננסיים
4. טיפול בחשיפות לסיכון אשראי בגין חובות פגומים
5. הקצאת הון בגין סיכון CVA

התיקונים להוראות הנ"ל נכנסו לתוקף החל מיום 1 בינואר 2014, כאשר היישום הינו באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299 בנושא מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר.

בהתאם להוראות המעבר, ההתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון וכן זכויות המיעוט שאינן כשירות להיכלל בהון הפיקוחי מנוכים מההון בהדרגה בשיעור של 20% בכל שנה, החל מיום 1 בינואר 2014 ועד ליום 1 בינואר 2018. מכשירי ההון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי הוכרו עד לתקרה של 80% ביום 1 בינואר 2014 ובכל שנה עוקבת מופחתת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. נכון לשנת 2017 שיעור הניכויים מההון הרגולטורי עומד על 80% ותקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי עומדת על 50%.

בנוסף, ביום 29 באוגוסט 2013 פורסם חוזר הפיקוח על הבנקים בנושא דרישות הגילוי של באזל הנוגעות להרכב ההון אשר קבע דרישות גילוי מעודכנות שיידרשו הבנקים לכלול כחלק מאימוץ הוראות באזל 3.

ביום 22 באוקטובר 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר סופי בנושא "דרישות הון בגין חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים" (להלן: "החוזר"). החוזר מתקן את הוראות ניהול בנקאי תקין 203 ו-204 במטרה להתאימן להמלצות ועדת באזל בכל הקשור לדרישות הון בגין חשיפות של תאגידים בנקאיים צדדים נגדיים מרכזיים. החוזר מפרט את ההנחיות החדשות, אשר יחולו על חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים הנגרמות מנגזרי OTC, עסקאות נגזרים סחירים בבורסה ועסקאות מימון ניירות ערך.

ביום 29 ביוני 2017 אישר הפיקוח על הבנקים את מסלוקת הבורסה ומסלוקת המעו"ף כצדדים נגדיים מרכזיים כשירים לצרכי חישוב דרישות הון בגין חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים, כאמור בנספח ג' להוראה 203.

ההנחיות מגדירות מהו צד נגדי מרכזי כשיר ומהו אינו צד נגדי מרכזי כשיר. כאשר לראשון נקבעו דרישות הון מופחתות. עיקרי השינויים נוגעים לחישוב החשיפות הבאות:

1. ככלל, חשיפות של תאגיד בנקאי חבר מסלקה לצד נגדי מרכזי ישוקללו במשקל סיכון של 2% לעומת ערך חשיפה אפס ערב התיקון. בהתאם לנוסחת המינימום בהנחיה, מחושבים נכסי סיכון בסך של 20% מסך חשיפות המסחר מול הבורסה, כך שמשקל הסיכון של 2% אינו מיושם בפועל.
2. כמו כן נקבעו הוראות לעניין חישוב חשיפות של תאגיד בנקאי ללקוח הפועל באמצעות חבר מסלקה וכן הטיפול בביטחונות שהפקיד תאגיד בנקאי אצל חבר מסלקה או אצל צד נגדי מרכזי.
3. חשיפות לצד נגדי מרכזי שאינו כשיר ישוקללו בהתאם למשקל הסיכון הרלוונטי לצד הנגדי בעוד העברות לקרן סיכונים ישוקללו ב-1,250%.

האמור בחוזר זה חל מיום 1 ביולי 2016. הבנק עדכן את אופן חישוב יחסי ההון ויחס המינוף בהתאם לעדכון ההוראה כאמור. השפעת יישום ההוראה של לאומי הינה גידול בסך נכסי סיכון ליום 30 ביוני 2017 בסך של כ-0.8 מיליארד ש"ח, ירידה של כ-0.03% בהלימות הון עצמי רובד 1.

ביאור 29 - הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

רכיבי הון הנתונים לתנדטיות

התקינה בדבר זכויות עובדים אשר יושמה לראשונה בינואר 2015, הינה גורם המשפיע באופן מהותי על הון עצמי רובד 1 של לאומי, בעיקר בשל העובדה שמדידת ההתחייבות הינה בהתאם לריביות שוק שהינן ברמות נמוכות היסטוריות וכן בשל התנדוטיות הרבה שמדידה מעין זו הביאה להון הפיקוחי של הבנק.

בהקשר זה, ביום 12 ביולי 2016 קיבל הבנק אישור פרטני מאת בנק ישראל לענין אופן חישוב ריבית ההיוון שתשמש לחישוב ההתחייבות לזכויות עובדים לצורך מדידת ההון הפיקוחי. בהתאם לאישור, ריבית ההיוון מחושבת על פי ממוצע נע של תשואות השוק, לתקופה של שמונה רבעונים שהסתיימה במועד הדיווח. השינוי מיושם החל מהדוחות הכספיים לתקופה שהסתיימה ביום 30 ביוני 2016 ועד לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2020 (כולל). שינוי השיטה ממתן באופן משמעותי את התנדוטיות הנובעת משינויים בריבית להיוון.

ביום 15 בנובמבר 2016 החליט דירקטוריון הבנק בהתבסס על המלצת וועדת הביקורת לחשב את ההתחייבויות הפנסיוניות לעובדים, על בסיס מרווח קבוע של אגרות חוב בדירוג בינלאומי AA.

לצורך ההון הרגולטורי ההתחייבות הפנסיונית הינה בסך 16,286 מיליון ש"ח והון עצמי רובד 1 33,527 מיליון ש"ח וזאת לעומת ההתחייבות הפנסיונית בספרים בסך של 17,214 מיליון ש"ח והון עצמי רובד 1 32,549 מיליון ש"ח.

ביאור 29 - הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

31 בדצמבר		30 ביוני	
2016		2017	
מבוקר		בלתי מבוקר	
		במיליוני ש"ח	
א. נתונים			
הון לצורך חישוב יחס ההון			
32,586	31,187	33,527	הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים ^(א)
11,850	12,838	11,305	הון רובד 2, לאחר ניכויים
44,436	44,025	44,832	סך הכל הון כולל
יתרות משוקללות של נכסי סיכון			
266,534	273,129	271,671	סיכון אשראי ^(ב)
4,788	6,369	6,308	סיכויי שוק
20,843	20,433	21,129	סיכון תפעולי
292,165	299,931	299,108	סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
יחס ההון לרכיבי סיכון			
11.15%	10.40%	11.21%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
15.21%	14.68%	14.99%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.24%	9.17%	10.26%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים ^(א)
12.74%	12.67%	13.76%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים ^(א)
ב. חברות בנות משמעותיות			
לאומי קארד בע"מ			
16.81%	16.82%	16.00%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
17.79%	17.76%	17.00%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
8.00%	8.00%	8.00%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
11.50%	11.50%	11.50%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
בנק לאומי ארה"ב			
12.21%	12.79%	11.72%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
14.75%	15.47%	14.18%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
8.00%	8.00%	8.00%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי השלטונות המקומיים
10.00%	10.00%	10.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי השלטונות המקומיים

(א) יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש ויחס ההון הכולל המזערי הנדרש מיום 1 בינואר 2015 ועד ליום 31 בדצמבר 2016 הינם 9%-12.5% בהתאמה והחל מיום 1 בינואר 2017 הינם 10%-13.5% בהתאמה. ליחסים אלה, החל מיום 1 בינואר 2015, מתווספת דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיוור למועד הדיווח. דרישה זו מיושמת בהדרגה בשיעורים רבעוניים שווים החל מיום 1 באפריל 2015 ועד ליום 1 בינואר 2017. בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי ויחס ההון הכולל המזערי שנדרש על ידי המפקח על הבנקים ליום 1 בינואר 2017, לפי נתוני מועד הדיווח, הינו 10.26%-13.76% בהתאמה.

(ב) נתונים אלה כוללים התאמות בגין תכנית ההתייעלות שנקבעו לפי מכתב המפקחת על הבנקים מיום 12 בינואר 2016 בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל" (להלן: "התאמות בגין תכנית ההתייעלות"). בהתאם למכתב כאמור, ההקלות שניתנו לצרכי יחס הלימות הון ויחס המינוף בגין תכניות ההתייעלות שאושרו על ידי הדירקטוריון ביוני 2016 וביולי 2017 פוחתות בהדרגה עד ליום 30 ביוני 2021 ויום 30 ביוני 2022 בהתאמה. לפרטים נוספים על השפעת הוראות המעבר וההתאמות בגין תכנית ההתייעלות ראה [סעיף ד להלן](#). מסך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון הופחת סך של 34 מיליון ש"ח בשל התאמות בגין תכניות ההתייעלות (31 בדצמבר 2016 - 116 מיליון ש"ח).

ביאור 29 - הלימות הון, מינוף ונזילות

ג. רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון

31 בדצמבר	30 ביוני	2017	2016
מבוקר	בלתי מבוקר		
	במיליוני ש"ח		
1. הון עצמי רובד 1			
31,347	30,064	32,521	
			הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
245	232	217	הבדלים בין הון המיוחס לבעלי מניות הבנק לבין הון עצמי רובד 1 - זכויות מיעוט
868	1,046	451	הבדלים בין הון המיוחס לבעלי מניות הבנק לבין הון עצמי רובד 1 - בגין הטבות לעובדים
137	266	50	התאמות בגין המעבר בין העקום החשבונאי לעקום 8 רבעונים ^(א)
32,597	31,608	33,239	סך הון עצמי רובד 1 לפני התאמות פיקוחיות וניכויים
התאמות פיקוחיות וניכויים:			
(265)	(273)	(254)	מוניטין ונכסים בלתי מוחשיים
(120)	(505)	(344)	מיסים נדחים לקבל
(19)	(36)	(23)	התאמות פיקוחיות וניכויים אחרים - הון עצמי רובד 1
(404)	(814)	(621)	סך הכל התאמות פיקוחיות וניכויים - הון עצמי רובד 1
393	393	909	סך ההתאמות בגין תכנית ההתייעלות
32,586	31,187	33,527	סך הכל הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
2. הון רובד 2			
8,662	9,672	8,228	הון רובד 2: מכשירים לפני ניכויים
3,188	3,166	3,077	הון רובד 2: הפרשות, לפני ניכויים
11,850	12,838	11,305	סך הון רובד 2 לפני ניכויים
ניכויים:			
-	-	-	סך הכל ניכויים - הון רובד 2
11,850	12,838	11,305	סך הכל הון רובד 2
44,436	44,025	44,832	סך הכל הון כולל

(א) בהתאם לאישור פרטני מהפיקוח על הבנקים.

הערה: סך הכל הון כולל מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211, 299 בדבר "מדידה והלימות הון", החלות מיום 1 בינואר 2014.

ביאור 29 - הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

ד. השפעת הוראות המעבר והתאמות בגין תכנית התייעלות על יחס הון עצמי רוברד 1

31 בדצמבר	30 ביוני	2017	2016
מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	מבוקר
באחוזים			
יחס ההון לרכיבי סיכון			
10.66%	9.81%	10.70%	יחס הון עצמי רוברד 1 לרכיבי סיכון לפני יישום השפעת הוראות המעבר ולפני השפעת התאמות בגין תכנית התייעלות ^(א)
0.35%	0.46%	0.20%	השפעת הוראות המעבר
11.01%	10.27%	10.90%	יחס הון עצמי רוברד 1 לרכיבי סיכון, לפני השפעת התאמות בגין תכנית התייעלות
0.14%	0.13%	0.31%	התאמות בגין תכנית התייעלות
11.15%	10.40%	11.21%	יחס הון עצמי רוברד 1 לרכיבי סיכון

(א) לרבות השפעת אימוץ כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא זכויות עובדים. ביום 12 בינואר 2016 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "התייעלות תפעולית" של המערכת הבנקאית בישראל. בהתאם למכתב, דירקטוריון התאגיד הבנקאי יתווה תכנית רב שנתית להתייעלות. תאגיד בנקאי שיעמוד בתנאים שהוגדרו במכתב יקבל הקלה, לפיה יוכל לפרוס את השפעת התכנית על פני 5 שנים בקו ישר לעניין חישוב הלימות ההון. לפרטים נוספים ראה [ביאור 8](#).

ה. יחס מינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים

ביום 28 באפריל 2015 פרסם המפקח על הבנקים את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס המינוף. ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט, שקוף שאינו מבוסס סיכון אשר יפעל כמדידה משלימה ואמינה לדרישות ההון מבוססות הסיכון ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי.

יחס המינוף מבוסס באחוזים, ומוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רוברד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202, תוך התחשבות בהסדרי המעבר שנקבעו. סך מדידת החשיפה של הבנק היא סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים ולעסקאות מימון ניירות ערך ופריטים חוץ מאזניים. ככלל, המדידה הינה עקבית עם הערכים החשבונאיים ולא מובאים בחשבון משקלי סיכון. כמו כן, הבנק לא מורשה להשתמש בביטחונות פיזיים או פיננסיים, ערבויות או טכניקות אחרות להפחתת סיכון אשראי, כדי להפחית את מדידת החשיפות, אלא אם כן הותר ספציפית בהתאם להוראה. נכסים מאזניים שנוכו מהון רוברד 1 (בהתאם להוראה 202) מנוכים ממדידת החשיפות. בהתאם להוראה הבנק מחשב את החשיפה בגין נגזרים בהתאם לנספח ג' להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203, ואת החשיפות בגין פריטים חוץ מאזניים על ידי המרה של הסכום הרעיוני של הפריטים במקדמי המרה לאשראי כפי שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203.

בהתאם להוראה תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה 20% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-6%. בהתאם לאמור לעיל, יחס המינוף המזערי שיידרש מהבנק הוא 6%.

תאגיד בנקאי נדרש לעמוד ביחס המינוף המזערי החל מיום 1 בינואר 2018. תאגיד בנקאי אשר ביום פרסום ההוראה עומד בדרישה של יחס המינוף המזערי החל עליו, לא ירד מהסף שנקבע על פי ההוראה. תאגיד בנקאי אשר ביום פרסום ההוראה אינו עומד בדרישה של יחס המינוף המזערי החל עליו, נדרש להגדיל את יחס המינוף בשיעורים רבעונים קבועים עד ליום 1 בינואר 2018.

ביאור 29 - הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

	30 ביולי	31 בדצמבר
	2017	2016
בלתי מבוקר		מבוקר
במיליוני ש"ח		
א. בנתוני המאוחד^(א)		
הון רובד 1	33,527	31,187
סך החשיפות	483,683	479,140
יחס המינוף		
יחס המינוף	6.93%	6.51%
יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים	6.00%	6.00%
ב. חברות בת משמעותיות		
לאומי קארד בע"מ		
יחס המינוף	11.19%	11.62%
יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים	5.00%	5.00%
בנק לאומי ארה"ב		
יחס המינוף	9.64%	9.95%

(א) נתונים אלה כוללים התאמות בגין תכנית ההתייעלות שנקבעו לפי מכתב המפקחת על הבנקים מיום 12 בינואר 2016 בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל". בהתאם למכתב כאמור, ההקלות שניתנו לצרכי יחסי הלימות ההון ויחס המינוף בגין תכניות ההתייעלות שאושרו על ידי הדירקטוריון ביוני 2016 וביוני 2017, פוחתות בהדרגה עד ליום 30 ביולי 2021 ויום 30 ביולי 2022 בהתאמה. ההשפעה של ההקלה בגין תוכניות ההתייעלות על יחס המינוף הסתכמה בכ-0.18% ליום 30 ביולי 2017 (0.08%-0.08%) ליום 31 בדצמבר 2016 וליום 30 ביולי 2016, בהתאמה. לפרטים נוספים על השפעת הוראות המעבר וההתאמות בגין תכנית ההתייעלות ראה [סעיף 7](#) לעיל. כמו כן, בחישוב יחס המינוף הובאו בחשבון התאמות מיישום ריבית ההיוון המחושבת על פני ממוצע נע של תשואת השוק, לתקופה של שמונה רבעונים שהסתיימה במועד הדיווח, בקשר להתחייבויות אקטואריות מסוימות.

1. יחס כיסוי נזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים

ביום 28 בספטמבר 2014 פורסם חוזר במסגרתו נוספה הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221 בנושא יחס כיסוי נזילות אשר מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס כיסוי הנזילות במערכת הבנקאית בישראל. יחס כיסוי הנזילות בוחן אופק של 30 ימים בתרחיש קיצון ונועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה שנותן מענה לצרכי הנזילות של התאגיד באופק זמן זה. במסגרת ההוראה נקבע אופן החישוב של יחס כיסוי הנזילות לרבות הגדרת המאפיינים ודרישות תפעוליות ל"מלאי נכסים נזילים באיכות גבוהה" (המונה) ומקדמי הביטחון בגינם וכן את תזרים המזומנים היוצא נטו הצפוי בתרחיש הקיצון המוגדר בהוראה עבור 30 הימים הקלנדריים (המכנה).

תרחיש הקיצון שנקבע בהוראה כולל זעזוע המשלב זעזוע ספציפי לתאגיד וזעזוע מערכתי ובמסגרתו הוגדרו שיעורי משיכה סטנדרטיים לתזרימים יוצאים ושיעורי קבלה של תזרימים נכנסים בהתאם לקטגוריות של היתרות השונות.

יחס כיסוי הנזילות מונהג החל מיום 1 באפריל 2015.

בהתאם להוראות המעבר, החל מיום 1 באפריל 2015 הדרושה המזערית נקבעה על 60% ותגדל ל-80% ב-1 בינואר 2016 ול-100% ביום 1 בינואר 2017 ואילך. עם זאת, בתקופה של לחץ פיננסי תאגיד בנקאי יוכל לרדת מתחת לדרישות מינימאליות אלו.

בנוסף, ביום 28 בספטמבר 2014 פורסם חוזר בנושא הוראת שעה - יישום דרישות גילוי לפי נדבך 3 של באזל - גילוי בגין יחס כיסוי נזילות (להלן: "החוזר"). במסגרת החוזר תוקנו הוראות הדיווח לציבור כדי לשלב את דרישות הגילוי שיידרשו הבנקים לכלול כחלק מאימוץ יחס כיסוי הנזילות.

בהתאם לכך, נקבע בין היתר, כי החל מיום 1 באפריל 2015 התווספו דרישות הגילוי על יחס כיסוי הנזילות במאוחד ובסולו (בכפוף לתחולה) במסגרת ביאור לדוחות הכספיים אשר שמו ישונה ל"ביאור הלימות הון ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים".

ביאור 29 - הלימות הון, מינוף ונזילות (המשך)

הגורמים אשר השפיעו באופן מהותי על יחס כיסוי הנזילות, כוללים בין היתר, שינוי בהיקף הנכסים הנזילים הנובע מהנפקות של מכשירי חוב וגידול בהיקף הפיקדונות.

יחס כיסוי הנזילות של התאגיד הבנקאי חושב על בסיס ממוצע תצפיות יומיות ויחס כיסוי הנזילות המאוחד חושב על בסיס ממוצע תצפיות חודשיות לתקופה.

31 בדצמבר		30 ביוני		
2016	2016	2017		
מבוקר		בלתי מבוקר		
באחוזים		באחוזים		
א. בנתוני המאוחד				
132%	127%	127%		יחס כיסוי הנזילות
80%	80%	100%		יחס כסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
ב. בנתוני התאגיד הבנקאי				
130%	125%	127%		יחס כיסוי הנזילות
80%	80%	100%		יחס כסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

הערה: לאומי קארד ובנק לאומי ארה"ב אינן נדרשות ביחס כיסוי נזילות.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

א. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות

31 בדצמבר		30 ביוני	
2016		2017	
מבוקר		בלתי מבוקר	
		במיליוני ש"ח	
(1) חוזי שכירות לזמן ארוך - דמי שכירות של בניינים, ציוד וכלי רכב ודמי אחזקה בשל התקשרויות לתשלום בשנים הבאות			
301	276	182	בשנה ראשונה
203	197	246	בשנה שניה
169	180	160	בשנה שלישית
148	151	131	בשנה רביעית
117	119	113	בשנה חמישית
1,160	1,179	1,165	מעל 5 שנים
2,098	2,102	1,997	סך הכל חוזי שכירות לזמן ארוך
920	720	651	(2) התחייבויות לרכישת ניירות ערך
38	99	88	(3) התחייבויות להשקעה בבניינים ובציוד ורכישתם

31 בדצמבר		30 ביוני	
2016		2017	
מבוקר		בלתי מבוקר	
		במיליוני ש"ח	
(4) פעילות מכירת אשראי			
2,663	234	-	הערך בספרים של האשראי שנמכר
2,723	248	-	תמורה שהתקבלה במזומן
(16)	-	-	התחייבות שירות נדחית
44	14	-	סך הכל רווח נטו ממכירת אשראי ^(א)

(א) לא נמכרו הלוואות בתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017 וביום 30 ביוני 2016.

ב. תביעות משפטיות

במהלך העסקים השוטף הוגשו כנגד הבנק וחברות מאוחדות מסוימות תובענות משפטיות, לרבות בקשות לאישור תביעות ייצוגיות.

בביאור 26 לדוחות הכספיים השנתיים של הבנק ליום 31 בדצמבר 2016, נכלל מידע לגבי כל התביעות המהותיות למועד הדוחות כאמור. בביאור להלן נכלל מידע לעניין תביעות מהותיות שהוגשו בתקופת הדוח ולאחר תקופת הדוח, ככל שהוגשו, וכן שינויים שחלו לגבי תביעות מהותיות שהוגשו בתקופות דיווח קודמות, ואינו כולל מידע אודות תביעות שדווחו **בביאור 26 לדוח השנתי** ולא חל לגביהן שינוי.

לדעת הנהלת הבנק והחברות המאוחדות, המתבססות על חוות דעת משפטיות באשר לסיכויי תובענות אלו, לרבות הבקשות לאישור תביעות ייצוגיות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, במקום בו נדרשו הפרשות, לכיסוי נזקים כתוצאה מהתובענות כאמור.

לדעת הנהלת הבנק והנהלות החברות המאוחדות סכום החשיפה הנוספת בשל תביעות שהוגשו נגד הבנק ונגד החברות המאוחדות בנושאים שונים, שסכום כל אחת מהן עולה על 2 מיליון ש"ח ואשר אפשרות התממשותן אינה קלושה, מסתכם בסך של כ-42 מיליון ש"ח.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

1. למועד פרסום הדוחות הכספיים לא חלו שינויים מהותיים ביחס למפורט [בביאור 26 לדוח השנתי](#), למעט כמפורט להלן:
- 1.1 ביום 9 במרס 2014 הוגשה בקשה לאישור תביעה ייצוגית נגד הבנק ללא ציון הסכום הנתבע. לטענת המבקש, הבנק גובה כספים מלקוחות שלא כדין בשני מקרים: (א) כאשר הבנק מאפשר ללקוחות חריגה ממסגרת האשראי ומחייב את חשבונות הלקוחות בעמלה בסך של 53 ש"ח בגין משלוח מכתב התראה על חריגה ממסגרת האשראי; (ב) סכומי החריגה ה"לא מאושרת" ממסגרת האשראי, מתמזגים לתוך יתרת החובה העודפת בחשבון וכתוצאה מכך נגבית בגינם ריבית מקסימלית. ביום 14 במאי 2017 אישר בית המשפט הסדר הסתלקות בהליך זה, בכך הסתיימה התובענה.
- 1.2 ביום 17 באוגוסט 2016 הוגשה בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד הבנק, ונגד 9 בנקים נוספים בסכום כולל של כמיליארד ש"ח (קרן) לכל הפחות. לטענת המבקשים, הבנקים גובים ממי שאינו מסווג כיחיד או עסק קטן עמלות שאינן מנויות בתעריפון הסטטוטורי המחייב, בהתאם לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981) או שאינן בסכום המופיע בו, וזאת, ככיוול, בניגוד לדין.
- 1.3 ביום 29 בספטמבר 2016 הוגשה בקשה לאישור תביעה ייצוגית נגד הבנק בגין נזק בסכום של כ-500 מיליון ש"ח, שנגרם לכאורה ללקוחות הבנק בעקבות סגירת עשרות סניפים/עמדות סלר. לטענת המבקש, הבנק סגר בשנים האחרונות סניפים ועמדות סלרים, וכך פגע לכאורה ביכולת הלקוחות לקבל שירות מהבנק. כמו כן, לטענתו הפתרון של שירות דיגיטלי אינו מתאים לחלק מהאוכלוסייה.
- 1.4 ביום 8 בדצמבר 2016, הוגשה בקשה לאישור תביעה ייצוגית נגד הבנק ונגד בנקים אחרים. לטענת המבקש הבנקים גובים עמלות מינימום בהעברה של מטבע חוץ במדרגים, ולא עמלת מינימום אחת בלבד, כפי שלטענת המבקש נדרש בכללי הבנקאות, וכי הפרה משותפת זו של כל הבנקים המשיבים הינה למעשה הסדר כובל בניגוד לחוק ההגבלים העסקיים. סכום הנזק הנטען נאמד על ידי המבקש, לכל המשיבים גם יחד, בסך של כ-500 מיליון ש"ח.
- 1.5 ביום 22 בינואר 2017 הוגשה בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד הבנק. ענינה של התובענה בטענה שהבנק מבצע לכאורה פעולת המרה של יתרות זכות במט"ח אשר מופקדות לזכות חשבונות מטבע ישראלי של לקוחות, וזאת גם אם הלקוחות לא ביקשו שירות זה. לטענת המבקש, הנזק לכאורה שנגרם ללקוחות כתוצאה מכך, הינו עמלת ההמרה וההפרש בין המרה לפי שער יציג לבין המרה לפי השער בו בוצעה ההמרה בפועל, שהוא נמוך יותר. המבקש טוען כי סכום הנזק האישי שנגרם לו הוא כ-38 ש"ח, את הנזק שנגרם לקבוצה מעריך במיליון ש"ח, ללא פירוט.
- 1.6 ביום 15 למאי 2017 הוגשה בקשה לאישור תביעה ייצוגית נגד הבנק (במקביל לתביעות דומות שמתנהלות נגד בנקים אחרים, ולתביעה בעילה זהה שהוגשה נגד הבנק ביום 12 בפברואר 2017 והיא תלויה ועומדת). לטענת המבקשים, הבנק אינו מסווג עסקים כ"עסקים קטנים" וכתוצאה מכך גובה מהם, שלא כדין, עמלות שלא לפי התעריפון שחל על עסק קטן. סכום הנזק הנטען נאמד על ידי המבקש, לכל המשיבים גם יחד, בסך של כ-462 מיליון ש"ח.
2. כמו כן תלויות ועומדות נגד הבנק תובענות, לרבות בקשות לאישור תביעות ייצוגיות, שהסכום הנטען בהן מהותי, אשר לדעת הנהלת הבנק, המתבססת על חוות דעת משפטיות באשר לסיכויי תובענות אלו, בשלב זה לא ניתן להעריך את סיכוייהן ומטעם זה לא בוצעה בגינן הפרשה.
- 2.1 ביום 4 בינואר 2017 הוגשה בקשה לאישור תובענה ייצוגית נגד הבנק ונגד בנקים אחרים. לטענת המבקשים, כאשר נפתח תיק גבייה בהוצאה לפועל, מחוייב החוב בריבית דריבית בתדירות גבוהה מהמותר על פי ההסכם בין הלקוח לבנק ו/או על פי פסק הדין שמכוחו נפתח תיק ההוצאה לפועל ו/או על פי חוק. הנזק הקבוצתי נאמד בכ-339 מיליון ש"ח מכל המשיבים, כ-161 מיליון ש"ח מתוכם מהבנק.
- 2.2 ביום 29 במרס 2017, הוגשה בקשה לאישור תביעה ייצוגית נגד הבנק (ותביעות מקבילות גם נגד בנקים אחרים). לטענת המבקש, הבנק אינו רשאי לגבות "עמלת קורספונדנט" בעת שהבנק מבצע העברת מט"ח מחשבון לקוח לזכות חשבון בנק בחו"ל, ולחילופין, טוען המבקש כי הבנק רשאי לגבות עמלת קורספונדנט רק בהתאם להוצאה הממשית שהיתה לו (הסכום שבפועל שילם הבנק לקורספונדנט). המבקש טוען כי סכום הנזק האישי שנגרם לו הוא כ-30 דולר, והנזק הקבוצתי לא ניתן להערכה.

ביאור 10 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ג. כרטיסי אשראי

ביום 7 במרס 2012 אישר בית הדין להגבלים עסקיים בפסק דין, הסכם אליו הגיעו לאומיקארד, חברת ישראל כרטיס בע"מ, חברת כרטיסי אשראי לישראל בע"מ והבנקים השולטים בכל אחת מחברות אלו עם הממונה על ההגבלים העסקיים בעניין גובה שיעורי עמלות המנפיק (העמלה הצולבת) שישררו בין סולקים לבין מנפיקים של כרטיסי ויזה ומסטרקארד. על פי ההסכם שאושר שיעור העמלה הצולבת ירד בהדרגה והתייצב על שיעור של 0.7% החל מחודש יולי 2014, בהתאם למתווה הפחתת העמלה הצולבת שנקבע בפסק הדין. ההסדר בין הממונה לבין חברות כרטיסי האשראי תקף עד סוף שנת 2018. במסגרת יישום החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל, פועל בנק ישראל בימים אלו לגיבוש עמדתו המקצועית באשר לגובה העמלה הצולבת בעסקאות בכרטיסי חיוב, לשנים 2019 ואילך. ככל הנוגע לכרטיס חיוב מידי, פורסם ביום 26 באוגוסט 2015 צו הבנקאות (שירות ללקוח) (פיקוח על שירות שנותן מנפיק לסולק בקשר לסליקה צולבת של עסקאות חיוב מידי) (הוראת שעה), התשע"ה-2015. בצו הכריזה נגידת בנק ישראל על שירות שנותן מנפיק לסולק בקשר לסליקה צולבת של עסקאות חיוב מידי, כשירות בר-פיקוח לעניין העמלה הנגבית בעדו, וקבעה כי העמלה תעמוד על שיעור של 0.3% מסכום העסקה. תוקפו של הצו עד ליום 31 בדצמבר 2018.

ביום 24 ביולי 2017 הודיע משרד האוצר על הפחתה בעמלות בית העסק במותגים דיינרס ואמריקן אקספרס. הפחתה בעמלות תבוצע באופן מדורג, כך שעד לסוף חודש דצמבר 2017 העמלה המקסימלית תעמוד על 2.95%; עד לסוף חודש דצמבר 2018 העמלה המקסימלית תעמוד על 2.45%; עד לסוף חודש דצמבר 2019 העמלה המקסימלית תעמוד על 2.10%; ובסוף יוני 2020 תתייצב העמלה המקסימלית לבית עסק על 1.99%. כן נקבע כי חברות כרטיסי האשראי יהיו מנועות מלהשית על בתי העסק עמלות חלופיות.

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד

30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)					
חוזי ריבית					
שקל- מדד	אחר	חוזי מטבע חוץ	חוזים בגין מניות	חוזי סחורות ואחרים	סך הכל
במיליוני ש"ח					
(1) סכום נקוב של מכשירים נגזרים					
(א) נגזרים מגדרים ^(א)					
-	2,266	-	-	-	2,266
Swaps					
-	2,266	-	-	-	2,266
סך הכל					
מזה: חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
-	2,266	-	-	-	2,266
(ב) נגזרים ALM ^{(א)(ב)}					
-	24,495	127	69,083	195	93,900
חוזי Futures					
14,745	1,052	165,886	588	5	182,276
חוזי Forward					
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה					
-	1,100	15,469	15,152	82	31,803
אופציות שנכתבו					
-	1,100	15,086	15,152	82	31,420
אופציות שנקנו					
-	10,810	19,517	3,168	147	33,642
חוזי אופציה אחרים					
-	5,469	20,854	2,943	144	29,410
אופציות שנכתבו					
572	268,720	26,558	32,240	175	328,265
אופציות שנקנו					
15,317	312,746	263,497	138,326	830	730,716
Swaps					
-	141,915	-	-	-	141,915
מזה: חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
-	-	-	-	-	-
(ג) נגזרים אחרים ^(א)					
(ד) נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ Spot					
-	-	-	-	10	10
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב					
-	-	15,221	-	-	15,221
חוזי החלפת מטבע חוץ Spot					
-	-	15,221	-	10	15,231
סך הכל					
15,317	315,012	278,718	138,326	840	748,213
סך הכל כללי					

(א) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ Spot.

(ב) נגזרים המהווים חלק ממערך הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד (המשך)

30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)					
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי ריבית		שקל-מדד אחר
			חוזי מטבע חוץ	שקל-מדד	
במיליוני ש"ח					
(2) שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים					
(א) נגזרים מגדרים ^(א)					
39	-	-	-	39	-
שווי הוגן ברוטו חיובי					
16	-	-	-	16	-
שווי הוגן ברוטו שלילי					
(ב) נגזרים ALM ^{(א)(ב)}					
11,327	20	1,301	4,442	5,225	339
שווי הוגן ברוטו חיובי					
12,118	19	1,296	5,493	4,885	425
שווי הוגן ברוטו שלילי					
-	-	-	-	-	-
(ג) נגזרים אחרים ^(א)					
(ד) נגזרי אשראי					
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב					
-	-	-	-	-	-
שווי הוגן ברוטו חיובי					
-	(7)	-	-	-	-
שווי הוגן ברוטו שלילי					
(ה) סך הכל					
11,366	20	1,301	4,442	5,264	339
שווי הוגן ברוטו חיובי ^(א)					
-	-	-	-	-	-
סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן					
11,366	20	1,301	4,442	5,264	339
יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים					
302	-	2	194	59	47
מזה: יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים					
12,134	19	1,296	5,493	4,901	425
שווי הוגן ברוטו שלילי ^(א)					
-	-	-	-	-	-
סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן					
12,134	19	1,296	5,493	4,901	425
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים					
416	15	2	352	47	-
מזה: יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים					

(א) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ Spot.

(ב) נגזרים המהווים חלק ממערך הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(ג) מזה: שווי הוגן ברוטו חיובי של נכסים בגין מכשירים נגזרים משובצים בסך 5 מיליון ש"ח, שווי הוגן ברוטו שלילי של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים משובצים בסך 56 מיליון ש"ח.

(ד) סכום נמוך מ-1 מיליון ש"ח.

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד (המשך)

30 ביוני 2016 (בלתי מבוקר)					
חוזי ריבית					
שקל- מדד	אחר	חוזי מטבע חוץ	חוזים בגין מניות	חוזי סחורות ואחרים	סך הכל
במיליוני ש"ח					
(1) סכום נקוב של מכשירים נגזרים					
(א) נגזרים מגדרים ^(א)					
					Swaps
-	2,421	-	-	-	2,421
					סך הכל
-	2,421	-	-	-	2,421
מזה: חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
-	2,421	-	-	-	2,421
(ב) נגזרים ALM ^{(א)(ב)}					
					Futures
-	34,862	59	50,170	192	85,283
					Forward
13,151	6,800	211,366	300	47	231,664
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה					
					אופציות שנכתבו
-	263	15,206	19,652	87	35,208
					אופציות שנקנו
-	263	15,875	19,652	87	35,877
חוזי אופציה אחרים					
					אופציות שנכתבו
-	11,046	16,841	2,748	292	30,927
					אופציות שנקנו
-	7,478	15,549	2,958	292	26,277
					Swaps
584	270,145	27,912	30,528	267	329,436
					סך הכל
13,735	330,857	302,808	126,008	1,264	774,672
מזה: חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
-	147,563	-	-	-	147,563
(ג) נגזרים אחרים ^(א)					
					Spot
-	-	-	-	-	-
(ד) נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ Spot					
					נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב
-	-	-	-	30	30
					חוזי החלפת מטבע חוץ Spot
-	-	17,791	-	-	17,791
					סך הכל
-	-	17,791	-	30	17,821
					סך הכל כללי
13,735	333,278	320,599	126,008	1,294	794,914

(א) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ Spot.

(ב) נגזרים המהווים חלק ממערך הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד (המשך)

30 ביוני 2016 (בלתי מבוקר)					
חוזי ריבית					
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	שקל-מדד	אחר
במיליוני ש"ח					
(2) שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים					
(א) נגזרים מגדרים ^(א)					
-	-	-	-	-	-
שווי הוגן ברוטו חיובי					
203	-	-	-	203	-
שווי הוגן ברוטו שלילי					
(ב) נגזרים ALM ^{(א)(ב)}					
13,001	43	1,481	3,330	7,757	390
שווי הוגן ברוטו חיובי					
13,573	42	1,483	4,061	7,540	447
שווי הוגן ברוטו שלילי					
-	-	-	-	-	-
(ג) נגזרים אחרים ^(א)					
(ד) נגזרי אשראי					
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב					
-	-	-	-	-	-
שווי הוגן ברוטו חיובי					
1	1	-	-	-	-
שווי הוגן ברוטו שלילי					
(ה) סך הכל					
13,001	43	1,481	3,330	7,757	390
שווי הוגן ברוטו חיובי ^(א)					
-	-	-	-	-	-
סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן					
13,001	43	1,481	3,330	7,757	390
יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים					
241	3 ^(ד)	-	169	22	47
מזה: יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים					
13,777	43	1,483	4,061	7,743	447
שווי הוגן ברוטו שלילי ^(א)					
-	-	-	-	-	-
סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן					
13,777	43	1,483	4,061	7,743	447
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים					
313	1	-	303	9	-
מזה: יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים					

(א) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ Spot.

(ב) נגזרים המהווים חלק ממערך הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(ג) מזה: שווי הוגן ברוטו חיובי של נכסים בגין מכשירים נגזרים משובצים בסך 2 מיליון ש"ח, שווי הוגן ברוטו שלילי של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים משובצים בסך 34 מיליון ש"ח.

(ד) הוצג מחדש.

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)
א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד (המשך)

31 בדצמבר 2016 (מבוקר)					
חוזי ריבית					
שקל- מדד	אחר	חוזי מטבע חוץ	חוזים בגין מניות	חוזי סחורות ואחרים	סך הכל
במיליוני ש"ח					
(1) סכום נקוב של מכשירים נגזרים					
(א) נגזרים מגדרים ^(א)					
-	3,480	-	-	-	3,480
Swaps					
-	3,480	-	-	-	3,480
סך הכל					
מזה: חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
-	3,480	-	-	-	3,480
(ב) נגזרים ALM ^{(א)(ב)}					
-	40,972	183	61,988	210	103,353
חוזי Futures					
12,187	4,850	189,374	407	11	206,829
חוזי Forward					
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה					
-	299	15,131	9,719	67	25,216
אופציות שנכתבו					
-	299	14,556	9,719	67	24,641
אופציות שנקנו					
-	7,210	12,553	2,530	56	22,349
חוזי אופציה אחרים					
-	4,186	12,833	2,572	189	19,780
אופציות שנכתבו					
572	265,043	26,796	29,441	253	322,105
אופציות שנקנו					
12,759	322,859	271,426	116,376	853	724,273
Swaps					
סך הכל					
מזה: חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
-	140,716	-	-	-	140,716
(ג) נגזרים אחרים ^(א)					
(ד) נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ Spot					
-	-	-	-	20	20
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב					
-	-	8,667	-	-	8,667
חוזי החלפת מטבע חוץ Spot					
-	-	8,667	-	20	8,687
סך הכל					
12,759	326,339	280,093	116,376	873	736,440
סך הכל כללי					

(א) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ Spot.
(ב) נגזרים המהווים חלק ממערך הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד (המשך)

31 בדצמבר 2016 (מבוקר)					
חוזי ריבית					
שקל- מדד	אחר	חוזי מטבע חוץ	חוזים בגין מניות	חוזי סחורות ואחרים	סך הכל
במיליוני ש"ח					
(2) שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים					
(א) נגזרים מגדרים ^(א)					
-	60	-	-	-	60
שווי הוגן ברוטו חיובי					
-	108	-	-	-	108
שווי הוגן ברוטו שלילי					
(ב) נגזרים ALM ^{(א)(ב)}					
339	5,590	3,075	1,571	24	10,599
שווי הוגן ברוטו חיובי					
400	5,179	3,477	1,544	20	10,620
שווי הוגן ברוטו שלילי					
-	-	-	-	-	-
(ג) נגזרים אחרים ^(א)					
(ד) נגזרי אשראי					
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב					
-	-	-	-	-	-
שווי הוגן ברוטו חיובי					
-	-	-	-	(ד)	-
שווי הוגן ברוטו שלילי					
(ה) סך הכל					
339	5,650	3,075	1,571	24	10,659
שווי הוגן ברוטו חיובי ^(א)					
-	-	-	-	-	-
סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן					
339	5,650	3,075	1,571	24	10,659
יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים					
41	394	53	-	-	488
מזה: יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים					
400	5,287	3,477	1,544	20	10,728
שווי הוגן ברוטו שלילי ^(א)					
-	-	-	-	-	-
סכומי שווי הוגן שקוזזו במאזן					
400	5,287	3,477	1,544	20	10,728
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים					
-	216	283	3	-	502
מזה: יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים					

(א) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ Spot.

(ב) נגזרים המהווים חלק ממערך הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(ג) מזה: שווי הוגן ברוטו חיובי של נכסים בגין מכשירים נגזרים משובצים בסך 5 מיליון ש"ח, שווי הוגן ברוטו שלילי של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים משובצים בסך 51 מיליון ש"ח.

(ד) סכום נמוך מ-1 מיליון ש"ח.

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פרעון (המשך)

ב. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה

30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)					
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות
במיליוני ש"ח					
11,366	2,427	102	1,959	6,693	185
יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ^(א,ב)					
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:					
7,304	796	-	1,770	4,738	-
הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים					
2,026	66	102	189	1,669	-
הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שהתקבל					
2,036	1,565	-	-	286	185
סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים					
12,289	4,713	68	1,567	5,941	-
סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ^(ד)					
3,705	1,295	-	841	1,569	-
הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני					
8,584	3,418	68	726	4,372	-
סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים ^(ה)					
10,620	4,983	68	726	4,658	185
סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים					
12,134	4,274	-	1,982	5,726	152
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ^(א,ג)					
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:					
7,304	796	-	1,770	4,738	-
מכשירים פיננסיים					
2,451	1,924	-	86	441	-
בטחון במזומן ששועבד					
2,379	1,554	-	126	547	152
סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים					

30 ביוני 2016 (בלתי מבוקר)					
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות
במיליוני ש"ח					
13,001	2,841	6	2,413	7,575	166
יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ^(א,ב)					
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:					
9,587	910	6	2,100	6,571	-
הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים					
807	246	-	144	417	-
הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שהתקבל					
2,607	1,685	-	169	587	166
סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים					
10,276	4,882	76	1,277	4,041	-
סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ^(ד)					
4,613	1,548	46	655	2,364	-
הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני					
5,663	3,334	30	622	1,677	-
סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים ^(ה)					
8,270	5,019	30	791	2,264	166
סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים					
13,777	3,273	92	2,352	7,905	155
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ^(א,ג)					
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:					
9,587	910	6	2,100	6,571	-
מכשירים פיננסיים					
1,460	310	86	137	927	-
בטחון במזומן ששועבד					
2,730	2,053	-	115	407	155
סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים					

ראה הערות [בעמוד הבא](#).

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)

ב. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה (המשך)

31 בדצמבר 2016 (מבוקר)						
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות	
במיליוני ש"ח						
10,659	1,716	11	2,074	6,737	121	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים ^{(א)(ב)}
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:						
7,407	767	11	1,365	5,264	-	הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים
1,798	55	-	438	1,305	-	הפחתת סיכון אשראי בגין בטחון במזומן שהתקבל
1,454	894	-	271	168	121	סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים
9,811	4,550	61	1,277	3,923	-	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ^(ד)
4,462	1,788	37	484	2,153	-	הפחתת סיכון אשראי חוץ מאזני
5,349	2,762	24	793	1,770	-	סיכון אשראי חוץ מאזני נטו בגין מכשירים נגזרים ^(ה)
6,803	3,656	24	1,064	1,938	121	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
10,728	2,952	31	1,692	5,921	132	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ^{(א)(ג)}
סכומים ברוטו שלא קוזזו במאזן:						
7,407	767	11	1,365	5,264	-	מכשירים פיננסיים
1,532	963	7	53	509	-	בטחון במזומן ששועבד
1,789	1,222	13	274	148	132	סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

(א) הבנק לא קיזז הסכמי התחשבות נטו.

(ב) מתוך זה יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים העומדים בפני עצמם בסך 11,361 מיליון ש"ח (30 ביוני 2016 - 12,999 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2016 - 10,654 מיליון ש"ח).

(ג) מתוך זה יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים העומדים בפני עצמם בסך 12,078 מיליון ש"ח (30 ביוני 2016 - 13,743 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2016 - 10,677 מיליון ש"ח).

(ד) סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) לפני הפחתת סיכון אשראי, כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה.

(ה) ההפרש, אם הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות על חבות של לווה, לפני הפחתת סיכון אשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של הלווה.

הערה:

בתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017, בתקופה המקבילה אשתקד ובדצמבר 2016 לא הוכרו הפסדי אשראי בגין מכשירים נגזרים.

ביאור 11 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)

ג. פירוט מועדי פרעון - סכומים נקובים: יתרות

30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)				
מכלול	מכלול	מכלול	מכלול	מכלול
עד שלושה חודשים	שלושה חודשים ועד שנה	שנה ועד חמש שנים	מעל חמש שנים	סך הכל
1,796	3,899	7,258	2,364	15,317
41,086	55,569	126,728	91,629	315,012
161,632	85,852	25,787	5,447	278,718
104,845	31,380	2,101	-	138,326
405	286	149	-	840
309,764	176,986	162,023	99,440	748,213
341,509	196,282	167,229	89,894	794,914
301,486	188,661	153,882	92,411	736,440

ביאור 12 - מגזרי פעילות פיקוחיים

כללי

מידע בדבר מגזרי פעילות פיקוחיים הובא [בביאור 29 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2016](#).

סיווג לקוחות

בהתאם לחוזר, סיווג הלקוחות למגזרי הפעילות יעשה על פי מחזור הפעילות שלהם או מאפייניהם (לקוחות פרטיים ופרטיים אחרים). כאשר לתאגיד בנקאי אין מידע לגבי מחזור ההכנסות של לקוח עסקי, אשר אין לו חבות כלפי התאגיד הבנקאי (לרבות מסגרת אשראי וכו'), התאגיד הבנקאי רשאי לסווג אותו למגזר הפעילות הפיקוחי הרלבנטי לפי סך הנכסים הפיננסיים לאחר הכפלתם במקדם של 10. כמו כן כאשר לדעת הבנק מחזור ההכנסות אינו מייצג את היקף הפעילות של הלקוח יסווג הלקוח כדלקמן: לקוח שחבותו נמוכה מ-100 מיליון ש"ח בהתאם לסך הנכסים במאזן העסק כפי הכללים שפורטו בקובץ שאלות ותשובות ולקוח שחבותו עולה על 100 מיליון ש"ח יסווג למגזר עסקים גדולים. במהלך התקופה בוצעו פעולות להשלמת מידע שחסר בעיקר בנוגע למחזור הפעילות של הלקוחות העסקיים. במקרים בהם המידע טרם הושלם, סווגו הלקוחות בהתאם להערכות ומידע נוסף שנמצא בידי הבנק. הטיוב בוצע על נתוני הלקוחות החל משנת 2016 ואילך. הבנק פועל להשלמת המידע ותהליך טיוב הנתונים.

ביאור 12 א - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים - מאוחד

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017			
בלתי מבוקר			
פעילות בישראל			
משקי בית			
סך הכל	מזה: הלוואות לדיור	מזה: כרטיסי אשראי	בנקאות פרטית
במיליוני ש"ח			
1,171	711	67	3
145	-	-	52
הכנסות ריבית מחיצוניים			
הוצאות ריבית מחיצוניים			
הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו:			
1,026	711	67	(49)
מחיצוניים			
(322)	(504)	(2)	76
בימגזרי			
704	207	65	27
סך הכנסות ריבית, נטו			
452	14	232	42
סך הכנסות שאינן מריבית			
1,156	221	297	69
סך הכנסות			
51	(8)	15	1
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי			
הוצאות (הכנסות) תפעוליות ואחרות:			
909	68	195	33
לחיצוניים			
9	-	9	-
בימגזרי			
918	68	204	33
סך הוצאות תפעוליות ואחרות			
187	161	78	35
רווח (הפסד) לפני מיסים			
60	56	22	13
הפרשה למיסים (הטבה) על הרווח			
127	105	56	22
רווח (הפסד) לאחר מיסים			
-	-	-	-
חלקו של התאגיד הבנקאי ברווחים של חברות כלולות			
127	105	56	22
רווח נקי (הפסד) לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			
9	-	9	-
רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			
118	105	47	22
רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק			
108,975	71,236	12,001	353
יתרה ממוצעת של נכסים ^(א)			
-	-	-	-
מזה: השקעות בחברות כלולות ^(א)			
108,860	71,270	11,966	349
יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ^(א)			
110,080	71,648	12,006	457
יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח			
121	-	22	-
יתרת חובות פגומים			
774	700	-	-
יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום			
115,954	-	105	29,172
יתרה ממוצעת של התחייבויות ^(א)			
115,602	-	93	29,090
מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ^(א)			
114,662	-	70	27,878
יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח			
86,125	54,957	10,272	808
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ^{(א)(ב)}			
86,316	55,078	10,295	781
יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ^(ב)			
80,168	-	-	49,419
יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ^{(א)(ג)}			
פיצול הכנסות ריבית, נטו:			
625	207	64	1
מרווח מפעילות מתן אשראי			
79	-	1	26
מרווח מפעילות קבלת פיקדונות			
-	-	-	-
אחר			
704	207	65	27
סך הכל הכנסות ריבית, נטו			

(א) יתרות ממוצעות חושבו על בסיס יתרות יומיות, לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(ב) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

(ג) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

פעילות חו"ל								
סך הכל	סך פעילות חו"ל	סך פעילות ישראל	מגזר אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים
2,887	277	2,610	-	229	8	475	192	532
722	33	689	-	243	150	55	25	19
2,165	244	1,921	-	(14)	(142)	420	167	513
-	(6)	6	-	286	160	(130)	(5)	(59)
2,165	238	1,927	-	272	18	290	162	454
1,220	73	1,147	21	181	44	157	78	172
3,385	311	3,074	21	453	62	447	240	626
42	15	27	-	3	2	(73)	(23)	66
2,020	202	1,818	173	37	68	132	124	342
-	1	(1)	-	(11)	1	-	-	-
2,020	203	1,817	173	26	69	132	124	342
1,323	93	1,230	(152)	424	(9)	388	139	218
456	28	428	(43)	141	(4)	135	49	77
867	65	802	(109)	283	(5)	253	90	141
15	-	15	-	15	-	-	-	-
882	65	817	(109)	298	(5)	253	90	141
6	-	6	(3)	-	-	-	-	-
876	65	811	(106)	298	(5)	253	90	141
434,732	34,822	399,910	8,760	150,015	1,307	53,630	24,267	52,603
140	-	140	-	140	-	-	-	-
266,523	23,335	243,188	-	-	2,212	55,137	23,824	52,806
267,786	22,578	245,208	-	-	2,090	53,930	24,911	53,740
3,440	610	2,830	-	-	2	1,955	298	454
857	8	849	-	-	-	9	-	66
402,310	26,686	375,624	13,136	36,495	54,874	50,705	33,298	41,990
340,785	25,400	315,385	-	-	53,525	46,454	31,865	38,849
342,766	24,335	318,431	-	-	59,142	43,190	32,509	41,050
299,110	30,871	268,239	17,201	19,813	1,807	54,962	34,484	53,039
299,108	30,005	269,103	16,102	20,630	1,713	52,331	34,443	56,787
873,673	18,991	854,682	-	33,665	569,987	73,352	19,059	29,032
2,640	235	2,405	-	933	4	273	140	429
(429)	(34)	(395)	-	(576)	13	16	22	25
(46)	37	(83)	-	(85)	1	1	-	-
2,165	238	1,927	-	272	18	290	162	454

ביאור 12 א - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים - מאוחד (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016 ^(ד)			
בלתי מבוקר			
פעילות בישראל			
משקי בית			
סך הכל	מזה: הלוואות לדיור	מזה: כרטיסי אשראי	בנקאות פרטית
במיליוני ש"ח			
1,044	605	61	3
148	-	1	44
הכנסות ריבית מחיצוניים			
הוצאות ריבית מחיצוניים			
הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו:			
896	605	60	(41)
מחיצוניים			
(262)	(434)	(1)	64
בימגזרי			
634	171	59	23
סך הכנסות ריבית, נטו			
428	8	218	41
סך הכנסות שאינו מריבית			
1,062	179	277	64
סך הכנסות			
110	8	68	-
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי			
הוצאות (הכנסות) תפעוליות ואחרות:			
1,028	60	191	32
לחיצוניים			
5	-	5	-
בימגזרי			
1,033	60	196	32
סך הוצאות תפעוליות ואחרות			
(81)	111	13	32
רווח (הפסד) לפני מיסים			
(37)	39	(1)	12
הפרשה למיסים (הטבה) על הרווח			
(44)	72	14	20
רווח (הפסד) לאחר מיסים			
חלקו של התאגיד הבנקאי ברווחים של חברות כלולות			
(44)	72	14	20
רווח נקי (הפסד) לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			
9	-	9	-
רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			
(53)	72	5	20
רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק			
110,153	74,622	10,551	309
יתרה ממוצעת של נכסים ^(א)			
מזה: השקעות בחברות כלולות ^(א)			
110,061	74,623	10,528	302
יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ^(א)			
113,017	75,824	10,545	454
יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח			
260	-	15	-
יתרת חובות פגומים			
831	717	-	-
יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום			
114,498	-	159	29,338
יתרה ממוצעת של התחייבויות ^(א)			
114,006	-	84	29,242
מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ^(א)			
115,171	-	78	28,975
יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח			
85,325	54,827	9,227	882
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ^{(א)(ב)}			
86,313	55,462	9,334	797
יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ^(ב)			
79,227	-	-	50,432
יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ^{(א)(ג)}			
פיצול הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו:			
567	171	58	2
מרווח מפעילות מתן אשראי			
66	-	1	21
מרווח מפעילות קבלת פיקדונות			
1	-	-	-
אחר			
634	171	59	23
סך הכל הכנסות ריבית, נטו			

(א) יתרות ממוצעות חושבו על בסיס יומיות, לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(ב) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

(ג) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

(ד) סווג מחדש.

פעילות חו"ל								
סך הכל	סך פעילות חו"ל	סך פעילות ישראל	מגזר אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים
2,704	269	2,435	-	241	5	495	174	473
670	33	637	-	224	141	51	22	7
2,034	236	1,798	-	17	(136)	444	152	466
-	(7)	7	-	256	151	(111)	(14)	(77)
2,034	229	1,805	-	273	15	333	138	389
1,538	58	1,480	11	540	41	167	80	172
3,572	287	3,285	11	813	56	500	218	561
(154)	1	(155)	-	(29)	(18)	(215)	(39)	36
2,355	220	2,135	343	42	71	154	120	345
-	-	-	-	(6)	1	-	-	-
2,355	220	2,135	343	36	72	154	120	345
1,371	66	1,305	(332)	806	2	561	137	180
407	21	386	(209)	309	1	200	48	62
964	45	919	(123)	497	1	361	89	118
16	-	16	-	16	-	-	-	-
980	45	935	(123)	513	1	361	89	118
10	-	10	(1)	-	-	-	1	1
970	45	925	(122)	513	1	361	88	117
434,248	34,495	399,753	11,334	138,409	2,446	62,547	23,881	50,674
898	-	898	-	898	-	-	-	-
269,124	22,446	246,678	-	-	1,427	60,493	23,794	50,601
269,602	23,239	246,363	-	-	917	58,638	23,573	49,764
3,510	719	2,791	-	-	45	1,525	391	570
925	5	920	-	-	-	28	-	61
404,574	26,234	378,340	13,867	40,791	60,839	50,866	31,857	36,284
338,068	25,364	312,704	-	-	58,027	47,489	30,771	33,169
339,998	26,785	313,213	-	-	58,770	45,220	31,145	33,932
298,416	29,601	268,815	16,171	19,781	2,712	63,215	29,899	50,830
299,931	31,080	268,851	16,748	18,758	1,737	58,968	35,071	50,459
791,468	19,144	772,324	-	38,429	489,615	67,349	20,289	26,983
2,456	241	2,215	-	816	5	322	125	378
(388)	(36)	(352)	-	(485)	10	11	13	12
(34)	24	(58)	-	(58)	-	-	-	(1)
2,034	229	1,805	-	273	15	333	138	389

ביאור 12 א - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים - מאוחד (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017			
בלתי מבוקר			
פעילות בישראל			
משקי בית			
סך הכל	מזה: הלוואות לדיור	מזה: כרטיסי אשראי	בנקאות פרטית
במיליוני ש"ח			
1,981	1,088	133	4
201	-	-	57
1,780	1,088	133	(53)
(420)	(683)	(2)	99
1,360	405	131	46
882	23	452	85
2,242	428	583	131
72	(9)	28	2
1,818	138	367	65
17	-	17	-
1,835	138	384	65
335	299	171	64
104	104	47	23
231	195	124	41
-	-	-	-
231	195	124	41
19	-	19	-
212	195	105	41
109,383	70,976	11,524	398
-	-	-	-
109,284	70,993	11,504	391
110,080	71,648	12,006	457
121	-	22	-
774	700	-	-
114,545	-	106	29,452
114,323	-	74	29,359
114,662	-	70	27,878
86,032	54,897	10,261	787
86,316	55,078	10,295	781
78,988	-	-	49,310
1,221	405	131	2
139	-	-	44
-	-	-	-
1,360	405	131	46

- (א) יתרות ממוצעות חושבו על בסיס יתרות יומיות, לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
 (ב) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.
 (ג) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

פעילות חו"ל								
סך הכל	סך פעילות חו"ל	סך פעילות ישראל	מגזר אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים
5,206	554	4,652	-	421	15	842	362	1,027
1,168	65	1,103	-	449	240	91	43	22
4,038	489	3,549	-	(28)	(225)	751	319	1,005
-	(14)	14	-	366	259	(185)	(1)	(104)
4,038	475	3,563	-	338	34	566	318	901
2,507	133	2,374	36	442	88	328	157	356
6,545	608	5,937	36	780	122	894	475	1,257
143	22	121	-	(10)	2	(68)	(29)	152
4,070	402	3,668	392	74	135	262	240	682
-	1	(1)	-	(19)	1	-	-	-
4,070	403	3,667	392	55	136	262	240	682
2,332	183	2,149	(356)	735	(16)	700	264	423
844	56	788	(77)	258	(6)	244	94	148
1,488	127	1,361	(279)	477	(10)	456	170	275
25	-	25	-	25	-	-	-	-
1,513	127	1,386	(279)	502	(10)	456	170	275
15	-	15	(6)	-	-	1	-	1
1,498	127	1,371	(273)	502	(10)	455	170	274
434,397	36,359	398,038	9,288	148,298	1,824	52,871	23,918	52,058
889	-	889	-	889	-	-	-	-
265,963	23,642	242,321	-	-	2,282	54,237	23,971	52,156
267,786	22,578	245,208	-	-	2,090	53,930	24,911	53,740
3,440	610	2,830	-	-	2	1,955	298	454
857	8	849	-	-	-	9	-	66
402,328	27,455	374,873	11,603	40,080	55,990	48,510	32,783	41,910
341,026	26,067	314,959	-	-	54,262	46,549	31,784	38,682
342,766	24,335	318,431	-	-	59,142	43,190	32,509	41,050
295,637	31,174	264,463	17,101	17,685	1,631	54,377	34,432	52,418
299,108	30,005	269,103	16,102	20,630	1,713	52,331	34,443	56,787
852,010	19,118	832,892	-	34,039	548,400	74,640	18,860	28,655
4,744	464	4,280	-	1,377	8	535	280	857
(707)	(67)	(640)	-	(959)	24	30	38	44
1	78	(77)	-	(80)	2	1	-	-
4,038	475	3,563	-	338	34	566	318	901

ביאור 12 א - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים - מאוחד (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016 ^(ד)			
בלתי מבוקר			
פעילות בישראל			
משקי בית			
סך הכל	מזה: כרטיסי אשראי	מזה: הלוואות לדיור	בנקאות פרטית
במיליוני ש"ח			
1,618	121	757	5
165	1	-	44
הכנסות ריבית מחיצוניים			
הוצאות ריבית מחיצוניים			
הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו:			
1,453	120	757	(39)
מחיצוניים			
(202)	(2)	(413)	81
בימגזרי			
1,251	118	344	42
סך הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו			
848	425	19	81
סך הכנסות שאינן מריבית			
2,099	543	363	123
סך הכנסות			
206	68	8	1
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי			
הוצאות (הכנסות) תפעוליות ואחרות:			
1,955	374	127	65
לחיצוניים			
9	9	-	-
בימגזרי			
1,964	383	127	65
סך הוצאות תפעוליות ואחרות			
(71)	92	228	57
רווח (הפסד) לפני מיסים			
(42)	20	80	21
הפרשה למיסים (הטבה) על הרווח			
(29)	72	148	36
רווח (הפסד) לאחר מיסים			
חלקו של התאגיד הבנקאי ברווחים של חברות כלולות			
(29)	72	148	36
רווח נקי (הפסד) לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			
18	18	-	-
רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			
(47)	54	148	36
רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק			
112,595	10,423	75,203	410
יתרה ממוצעת של נכסים ^(א)			
מזה: השקעות בחברות כלולות ^(א)			
112,489	10,404	75,204	403
יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ^(א)			
113,017	10,545	75,824	454
יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח			
260	15	-	-
יתרת חובות פגומים			
831	-	717	-
יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום			
113,166	159	-	29,341
יתרה ממוצעת של התחייבויות ^(א)			
112,693	73	-	29,245
מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ^(א)			
115,171	78	-	28,975
יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח			
85,078	9,201	54,668	877
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ^{(א)(ב)}			
86,313	9,334	55,462	797
יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ^(ב)			
78,948	-	-	50,479
יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ^{(א)(ג)}			
פיצול הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו:			
1,130	117	344	3
מרווח מפעילות מתן אשראי			
121	1	-	39
מרווח מפעילות קבלת פיקדונות			
אחר			
1,251	118	344	42
סך הכל הכנסות ריבית, נטו			

(א) יתרות ממוצעות יחושבו על בסיס יתרות יומיות, לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(ב) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

(ג) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

(ד) סווג מחדש.

פעילות חו"ל								
סך הכל	סך פעילות חו"ל	סך פעילות בישראל	מגזר אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים
4,629	527	4,102	-	443	10	796	329	901
940	66	874	-	329	197	84	34	21
3,689	461	3,228	-	114	(187)	712	295	880
-	(15)	15	-	161	213	(127)	(15)	(96)
3,689	446	3,243	-	275	26	585	280	784
2,570	147	2,423	18	562	84	329	158	343
6,259	593	5,666	18	837	110	914	438	1,127
(277)	1	(278)	-	(54)	(11)	(472)	(40)	92
4,345	429	3,916	484	74	134	316	241	647
-	-	-	-	(10)	1	-	-	-
4,345	429	3,916	484	64	135	316	241	647
2,191	163	2,028	(466)	827	(14)	1,070	237	388
778	39	739	(163)	325	(5)	382	84	137
1,413	124	1,289	(303)	502	(9)	688	153	251
35	-	35	-	35	-	-	-	-
1,448	124	1,324	(303)	537	(9)	688	153	251
19	-	19	(2)	-	-	-	1	2
1,429	124	1,305	(301)	537	(9)	688	152	249
428,566	34,808	393,758	9,367	137,991	1,601	60,109	23,323	48,362
903	-	903	-	903	-	-	-	-
268,399	23,118	245,281	-	-	1,092	59,693	23,284	48,320
269,602	23,239	246,363	-	-	917	58,638	23,573	49,764
3,510	719	2,791	-	-	45	1,525	391	570
925	5	920	-	-	-	28	-	61
399,463	27,370	372,093	10,451	42,962	58,073	50,983	31,491	35,626
334,596	25,964	308,632	-	-	55,465	48,298	30,423	32,508
339,998	26,785	313,213	-	-	58,770	45,220	31,145	33,932
300,522	30,531	269,991	15,397	19,117	1,918	63,927	34,738	48,939
299,931	31,080	268,851	16,748	18,758	1,737	58,968	35,071	50,459
791,386	19,258	772,128	-	38,242	489,372	68,365	20,148	26,574
4,195	474	3,721	-	1,002	7	563	258	758
(564)	(63)	(501)	-	(749)	18	22	22	26
58	35	23	-	22	1	-	-	-
3,689	446	3,243	-	275	26	585	280	784

ביאור 12 א - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים - מאוחד (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016			
מבוקר			
פעילות בישראל			
משקי בית			
סך הכל	מזה: כרטיסי אשראי	מזה: הלוואות לדיור	בנקאות פרטית
במיליוני ש"ח			
3,434	246	1,677	11
404	-	-	157
הכנסות ריבית מחיצוניים			
הוצאות ריבית מחיצוניים			
הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו:			
3,030	246	1,677	(146)
מחיצוניים			
(452)	(4)	(961)	232
בימגזרי			
2,578	242	716	86
סך הכנסות ריבית, נטו			
1,737	876	45	161
סך הכנסות שאינן מריבית			
4,315	1,118	761	247
סך הכנסות			
521	76	(3)	1
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי			
הוצאות (הכנסות) תפעוליות ואחרות:			
4,089	719	280	131
לחיצוניים			
23	22	1	-
בימגזרי			
4,112	741	281	131
סך הוצאות תפעוליות ואחרות			
(318)	301	483	115
רווח (הפסד) לפני מיסים			
(146)	78	171	42
הפרשה למיסים (הטבה) על הרווח			
(172)	223	312	73
רווח (הפסד) לאחר מיסים			
-	-	-	-
חלקו של התאגיד הבנקאי ברווחים של חברות כלולות			
(172)	223	312	73
רווח נקי (הפסד) לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			
42	42	-	-
רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			
(214)	181	312	73
רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק			
112,969	10,820	74,856	410
יתרה ממוצעת של נכסים ^(א)			
-	-	-	-
מזה: השקעות בחברות כלולות ^(א)			
112,063	10,802	74,856	393
יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ^(א)			
110,894	11,190	73,055	424
יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח			
108	17	-	-
יתרת חובות פגומים			
841	-	715	-
יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום			
115,191	141	-	29,199
יתרה ממוצעת של התחייבויות ^{(א)(ד)}			
114,884	79	-	29,188
מזה: יתרה ממוצעת של פיקדונות הציבור ^(א)			
117,863	68	-	28,696
יתרת פיקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח			
85,861	9,651	53,842	892
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ^{(א)(ב)}			
85,938	9,660	53,890	765
יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ^(ב)			
79,493	-	-	50,439
יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ^{(א)(ג)}			
פיצול הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו:			
2,317	242	716	6
מרווח מפעילות מתן אשראי			
261	-	-	80
מרווח מפעילות קבלת פיקדונות			
-	-	-	-
אחר			
2,578	242	716	86
סך הכל הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו			

(א) יתרות ממוצעות חושבו על בסיס יתרות יומיות, לתחילת רבעון או לתחילת חודש.

(ב) נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.

(ג) נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

(ד) סווג מחדש.

פעילות חו"ל								
סך הכל	סך פעילות חו"ל	סך פעילות בישראל	מגזר אחר	ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים
9,552	1,078	8,474	-	847	19	1,640	683	1,840
2,026	142	1,884	-	588	419	175	80	61
7,526	936	6,590	-	259	(400)	1,465	603	1,779
-	(30)	30	-	307	457	(303)	(32)	(179)
7,526	906	6,620	-	566	57	1,162	571	1,600
5,408	243	5,165	139	1,308	163	657	318	682
12,934	1,149	11,785	139	1,874	220	1,819	889	2,282
(125)	35	(160)	-	(64)	(33)	(687)	(120)	222
8,580	945	7,635	448	204	284	645	501	1,333
-	1	(1)	-	(26)	1	1	-	-
8,580	946	7,634	448	178	285	646	501	1,333
4,479	168	4,311	(309)	1,760	(32)	1,860	508	727
1,717	(70) ⁽¹⁾	1,647	(11)	(675) ⁽¹⁾	(11)	662	179	257
2,762	98	2,664	(298)	1,085	(21)	1,198	329	470
66	-	66	-	66	-	-	-	-
2,828	98	2,730	(298)	1,151	(21)	1,198	329	470
37	-	37	(14)	(1)	-	4	2	4
2,791	98	2,693	(284)	1,152	(21)	1,194	327	466
432,806	35,692	397,114	10,432	140,098	891	59,113	24,579	48,622
1,341	-	1,341	-	1,341	-	-	-	-
269,310	23,426	245,884	-	-	891	(1)59,338	24,770	48,429
265,450	23,946	241,504	-	-	1,486	53,766	24,171	50,763
3,653	608	3,045	-	-	451	1,626	368	492
1,003	64	939	-	-	-	19	3	76
402,836	27,716	375,120	11,482	42,994	57,162	51,824	32,990	34,278
337,209	26,275	310,934	-	-	54,836	48,570	31,891	31,565
346,854	26,721	320,133	-	-	55,862	48,151	33,026	36,535
298,440	30,814	267,626	16,338	21,880	(1)1,118	(1)62,615	(1)32,715	(1)46,207
292,165	31,477	260,688	17,002	15,558	(1)1,455	(1)53,792	(1)34,381	(1)51,797
800,724	19,874	780,850	-	37,557	499,364	68,049	19,999	25,949
8,697	942	7,755	-	2,230	15	1,117	526	1,544
(1,224)	(126)	(1,098)	-	(1,623)	39	44	45	56
53	90	(37)	-	(41)	3	1	-	-
7,526	906	6,620	-	566	57	1,162	571	1,600

ביאור 12 ב - מגזרי פעילות גישת ההנהלה כללי

דיווח מגזרי פעילות על פי גישת ההנהלה מציג את תוצאות הבנק בחלוקה לקווי עסקים, בהתאם למבנה הארגוני של הבנק. קווי העסקים מתמחים במתן שירות למגזרי לקוחות בעלי מאפיינים וצרכים דומים. מידע בדבר מגזרי פעילות גישת הנהלה הובא [בביאור 29 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2016](#).

להלן תמצית תוצאות הפעילות לפי גישת הנהלה:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017									
בלתי מבוקר									
במיליוני ש"ח									
בנק	בנקאית	מסחרית	עסקית ^(ב)	נדל"ן ^(א)	שוקי הון	אחר והתאמות	חברות בנות בארץ	חברות בנות בחו"ל	סך הכל
הכנסות שאינן מריבית	446	104	50	81	116	25	309	89	1,220
סך כל ההכנסות	1,485	352	193	193	425	27	377	333	3,385
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	116	5	(58)	(50)	(1)	(1)	14	17	42
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות	1,023	171	70	31	75	189	259	202	2,020
רווח (הפסד) לפני מס	346	176	181	212	351	(161)	104	114	1,323
הוצאות (הכנסות) מס	121	62	63	74	123	(40)	25	28	456
רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק	225	114	118	138	227	(121)	89	86	876

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016 ^(א)									
בלתי מבוקר									
במיליוני ש"ח									
בנק	בנקאית	מסחרית	עסקית ^(ב)	נדל"ן ^(א)	שוקי הון	אחר והתאמות	חברות בנות בארץ	חברות בנות בחו"ל	סך הכל
הכנסות (הוצאות) שאינן מריבית	435	95	59	91	153	466	246	(7)	1,538
סך כל ההכנסות	1,360	312	205	217	453	493	303	229	3,572
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	141	10	(221)	(55)	(25)	(11)	13	(6)	(154)
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות	1,136	176	90	47	77	382	228	219	2,355
רווח לפני מס	83	126	336	225	401	122	62	16	1,371
הוצאות (הכנסות) מס	30	45	120	80	144	(145)	113	20	407
רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק	53	81	216	145	257	267	(45)	(4)	970

(א) סווג מחדש.

(ב) בשנת 2017 בוצעה סגמנטציה של לקוחות ממגזר הנדל"ן למגזר העסקי.

ביאור 12 ב - מגזרי פעילות גישת ההנהלה (המשך)

תמצית תוצאות הפעילות לפי גישת הנהלה (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017									
בלתי מבוקר									
במיליוני ש"ח									
	חברות בנות בחול'ל	חברות בנות בארץ	אחר והתאמות	שוקי הון	נדל"ן ^(א)	עסקית ^(א)	מסחרית	בנקאית	בנק
הכנסות ריבית נטו	4,038	487	129	1	415	220	284	483	2,019
הכנסות שאינן מריבית	2,507	44	602	104	380	165	109	206	897
סך כל ההכנסות	6,545	531	731	105	795	385	393	689	2,916
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	143	18	31	(8)	(16)	(35)	(65)	9	209
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות	4,070	401	491	421	144	65	137	332	2,079
רווח (הפסד) לפני מס	2,332	112	209	(308)	667	355	321	348	628
הוצאות (הכנסות) מס רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק	844	56	54	(78)	234	124	112	122	220
	1,498	56	166	(230)	432	231	209	226	408
יתרות ליום 30 ביוני 2017									
אשראי לציבור, נטו	264,484	22,228	8,221	3,149	4,417	19,732	32,716	35,367	138,654
פיקדונות הציבור	342,766	24,336	70	71	62,337	5,393	19,704	41,234	189,621
נכסים בניהול	900,097	18,639	235,885	26,206	387,811	1,400	20,414	24,682	185,060

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016^(א)

בלתי מבוקר									
במיליוני ש"ח									
	חברות בנות בחול'ל	חברות בנות בארץ	אחר והתאמות	שוקי הון	נדל"ן ^(א)	עסקית ^(א)	מסחרית	בנקאית	בנק
הכנסות ריבית נטו	3,689	462	106	-	318	268	261	438	1,836
הכנסות שאינן מריבית	2,570	14	561	534	97	176	111	202	875
סך כל ההכנסות	6,259	476	667	534	415	444	372	640	2,711
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	(277)	(17)	15	(6)	(29)	(231)	(303)	(1)	295
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות	4,345	428	445	532	148	89	177	339	2,187
רווח לפני מס	2,191	65	207	8	296	586	498	302	229
הוצאות (הכנסות) מס רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק	778	38	158	(102)	106	210	178	108	82
	1,429	27	64	110	191	376	320	194	147
יתרות ליום 30 ביוני 2016									
אשראי לציבור, נטו	266,048	22,840	6,914	2,853	3,540	24,243	31,166	34,049	140,443
פיקדונות הציבור	339,998	26,786	78	98	61,808	6,480	17,607	39,823	187,318
נכסים בניהול ^(ב)	786,529	20,433	183,701	23,770	335,683	1,855	16,062	25,404	179,621

(א) סווג מחדש.

(ב) הוצג מחדש.

(ג) בשנת 2017 בוצעה סגמנטציה של לקוחות ממגזר הנדל"ן למגזר העסקי.

ביאור 12 ב - מגזרי פעילות גישת ההנהלה (המשך)

תמצית תוצאות הפעילות לפי גישת הנהלה (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016									
מבוקר									
במיליוני ש"ח									
בנק	חברות בנות בארץ	חברות בנות בחו"ל	סך הכל						
				אחר והתאמות	שוקי הון	נדל"ן ^(ב)	עסקית ^(ב)	מסחרית	בנקאית
הכנסות (הוצאות) ריבית נטו	237	937	7,526	(1)	650	526	521	895	3,761
הכנסות שאינן מריבית	1,130	8	5,408	686	863	343	209	401	1,768
סך כל ההכנסות	1,367	945	12,934	685	1,513	869	730	1,296	5,529
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	37	(2)	(125)	(20)	(55)	(392)	(376)	(72)	755
סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות	905	944	8,580	625	368	176	356	701	4,505
רווח לפני מס	425	3	4,479	80	1,200	1,085	750	667	269
הוצאות מס	218	69	1,717	5	431	389	269	240	96
רווח נקי (הפסד) המיוחס לבעלי מניות הבנק	231	(66)	2,791	75	774	696	481	427	173
יתרות ליום 31 בדצמבר 2016									
אשראי לציבור, נטו	7,407	23,567	261,913	2,966	3,779	21,229	30,238	34,089	138,638
פיקדונות הציבור	68	26,722	346,854	40	59,696	7,702	19,772	41,698	191,156
נכסים בניהול ^(א)	189,681	19,244	823,812	25,503	365,544	1,814	18,607	26,781	176,638

(א) הוצג מחדש.

(ב) בשנת 2017 בוצעה סגמנטציה של לקוחות ממגזר הנדל"ן למגזר העסקי.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

א. חובות^(א) ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)					
הפרשה להפסדי אשראי					
אשראי לציבור					
מסחרי	דיוור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל
במיליוני ש"ח					
2,740	470	769	3,979	1	3,980
(12)	(11)	65	42	-	42
(249)	(2)	(145)	(396)	-	(396)
122	-	85	207	-	207
(127)	(2)	(60)	(189)	-	(189)
(7)	-	-	(7)	-	(7)
2,594	457	774	3,825	1	3,826
484	-	39	523	-	523

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016 (בלתי מבוקר)					
הפרשה להפסדי אשראי					
אשראי לציבור					
מסחרי	דיוור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל
במיליוני ש"ח					
2,745	510	755	4,010	2	4,012
(244)	8	82	(154)	-	(154)
(29)	(3)	(164)	(196)	-	(196)
243	-	107	350	-	350
214	(3)	(57)	154	-	154
2	(2)	(1)	(1)	-	(1)
2,717	513	779	4,009	2	4,011
422	-	33	455	-	455

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות^(א) ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)					
הפרשה להפסדי אשראי					
אשראי לציבור					
מסחרי	דיוור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל
במיליוני ש"ח					
2,727	473	825	4,025	1	4,026
84	(13)	72	143	-	143
(428)	(4)	(317)	(749)	-	(749)
228	-	194	422	-	422
(200)	(4)	(123)	(327)	-	(327)
(17)	1	-	(16)	-	(16)
2,594	457	774	3,825	1	3,826
484	-	39	523	-	523

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016 (בלתי מבוקר)					
הפרשה להפסדי אשראי					
אשראי לציבור					
מסחרי	דיוור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל
במיליוני ש"ח					
2,981 ^(ב)	513	659 ^(ב)	4,153	3	4,156
(512) ^(ב)	6	230 ^(ב)	(276)	(1)	(277)
(221)	(5)	(306)	(532)	-	(532)
472	-	197	669	-	669
251	(5)	(109)	137	-	137
(3)	(1)	(1)	(5)	-	(5)
2,717	513	779	4,009	2	4,011
422	-	33	455	-	455

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
(ב) סווג מחדש.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות^(א) ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות^(א), ועל החובות^(א) בגינם היא חושבה

30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)						
אשראי לציבור						
מסחרי	דיוור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל	
במיליוני ש"ח						
יתרת חוב רשומה של חובות^(א):						
110,004	39	645	110,688	8,657	119,345	שנבדקו על בסיס פרטני
40,050	78,457	38,591	157,098	1,298	158,396	שנבדקו על בסיס קבוצתי ¹
945 ^(א)	78,007	-	78,952	-	78,952	מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור
150,054	78,496	39,236	267,786	9,955	277,741	סך הכל חובות ^(א)

יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ^(א) :						
מסחרי	דיוור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל	
במיליוני ש"ח						
יתרת חוב רשומה של חובות^(א):						
1,683	5	76	1,764	1	1,765	שנבדקו על בסיס פרטני
427	452	659	1,538	-	1,538	שנבדקו על בסיס קבוצתי ²
-	448 ^(ב)	-	448	-	448	מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור
2,110	457	735	3,302	1	3,303	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי ³
564	-	27	591	-	591	מזה: בגין חובות פגומים

30 ביוני 2016 (בלתי מבוקר)						
אשראי לציבור						
מסחרי	דיוור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל	
במיליוני ש"ח						
יתרת חוב רשומה של חובות^(א):						
110,037 ^(ד)	68 ^(ד)	819 ^(ד)	110,924	9,413	120,337	שנבדקו על בסיס פרטני
39,494	81,903	37,281	158,678	4,229	162,907	שנבדקו על בסיס קבוצתי ¹
982 ^(א)	80,843	-	81,825	-	81,825	מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור
149,531	81,971	38,100	269,602	13,642	283,244	סך הכל חובות ^(א)

יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ^(א) :						
מסחרי	דיוור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל	
במיליוני ש"ח						
יתרת חוב רשומה של חובות^(א):						
1,914	10	76	2,000	2	2,002	שנבדקו על בסיס פרטני
381	503	670	1,554	-	1,554	שנבדקו על בסיס קבוצתי ²
-	500 ^(ב)	-	500	-	500	מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור
2,295	513	746	3,554	2	3,556	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי ³
675	-	33	708	-	708	מזה: בגין חובות פגומים

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
 (ב) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך 289 מיליון ש"ח ליום 30 ביוני 2017 (30 ביוני 2016 - סך של 308 מיליון ש"ח).

(ג) כולל יתרת הלוואות לדיוור שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.
 (ד) סווג מחדש.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות^(א) ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות^(א), ועל החובות^(א) בגינם היא חושבה (המשך)

31 בדצמבר 2016 (מבוקר)					
אשראי לציבור					
מסחרי	דיוור	פרטי אחר	סך הכל ציבור	בנקים וממשלות	סך הכל
במיליוני ש"ח					
יתרת חוב רשומה של חובות^(א):					
שנבדקו על בסיס פרטני	(1)106,782	45	(1)542	107,369	115,259
שנבדקו על בסיס קבוצתי ¹	(1)40,980	79,086	(1)38,015	158,081	162,229
¹ מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור	(1)909	78,656	-	79,565	79,565
סך הכל חובות ^(א)	147,762	79,131	38,557	265,450	277,488
יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות^(א):					
שנבדקו על בסיס פרטני	(1)1,855	6	(1)57	1,918	1,919
שנבדקו על בסיס קבוצתי ²	(1)420	467	(1)732	1,619	1,619
² מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור	-	(2)462	-	462	462
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי ³	2,275	473	789	3,537	3,538
³ מזה: בגין חובות פגומים	671	-	12	683	683

- (א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
 (ב) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך 294 מיליון ש"ח.
 (ג) כולל יתרת הלוואות לדיוור שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.
 (ד) סווג מחדש.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א)

1. איכות אשראי ופיגורים

30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)					
חובות לא פגומים - מידע נוסף		בעייתיים ^(ב)			
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ^(ה)	בפיגור של 90 ימים או יותר ^(ד)	סך הכל	פגומים ^(ג)	לא פגומים	לא בעייתיים
במיליוני ש"ח					
פעילות לווים בישראל					
ציבור-מסחרי					
33	16	16,751	236	209	16,306
בינוי ונדל"ן - בינוי ^(א)					
31	5	24,141	631	196	23,314
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן ^(א)					
10	2	10,767	321	4	10,442
שרותים פיננסיים					
159	53	70,509	1,497	1,457	67,555
מסחרי - אחר					
233	76	122,168	2,685	1,866	117,617
סך הכל מסחרי					
495	700	77,996	-	700 ^(א)	77,296
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור					
208	73	38,774	120	461	38,193
אנשים פרטיים - אחר					
936	849	238,938	2,805	3,027	233,106
סך הכל ציבור - פעילות בישראל					
-	-	1,156	-	-	1,156
בנקים בישראל					
-	-	154	-	-	154
ממשלת ישראל					
936	849	240,248	2,805	3,027	234,416
סך הכל פעילות בישראל					
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור-מסחרי					
3	1	9,813	265	88	9,460
בינוי ונדל"ן ^(א)					
56	7	18,073	326	664	17,083
מסחרי - אחר					
59	8	27,886	591	752	26,543
סך הכל מסחרי					
3	-	962	44	-	918
אנשים פרטיים					
62	8	28,848	635	752	27,461
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל					
-	-	8,180	-	-	8,180
בנקים בחו"ל					
-	-	465	-	-	465
ממשלות בחו"ל					
62	8	37,493	635	752	36,106
סך הכל פעילות בחו"ל					
998	857	267,786	3,440	3,779	260,567
סך הכל ציבור					
-	-	9,336	-	-	9,336
סך הכל בנקים					
-	-	619	-	-	619
סך הכל ממשלות					
998	857	277,741	3,440	3,779	270,522
סך הכל					

ראה הערות [בעמוד 168](#).

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

30 ביוני 2016 (בלתי מבוקר)						
חובות לא פגומים - מידע נוסף		בעייתיים ^(ב)				
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ^(ה)	בפיגור של 90 ימים או יותר ^(ד)	סך הכל	פגומים ^(ג)	לא פגומים	לא בעייתיים	
במיליוני ש"ח						
פעילות לווים בישראל						
ציבור-מסחרי						
30	16	16,363	157	261	15,945	בינוי ונדל"ן - בינוי
20	9	25,502	626	592	24,284	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
6	2	10,317	51	91	10,175	שרותים פיננסיים
101	53	69,318	1,687	1,742	65,889	מסחרי - אחר
157	80	121,500	2,521	2,686	116,293	סך הכל מסחרי
477	725	80,831	-	749 ^(א)	80,082	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
247	114	37,533	260	462	36,811	אנשים פרטיים - אחר
881	919	239,864	2,781	3,897	233,186	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	3,103	-	-	3,103	בנקים בישראל
-	-	221	-	-	221	ממשלת ישראל
881	919	243,188	2,781	3,897	236,510	סך הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל						
ציבור-מסחרי						
14	5	9,324	371	137	8,816 ^(א)	בינוי ונדל"ן
84	-	18,707	302	316	18,089 ^(א)	מסחרי - אחר
98	5	28,031	673	453	26,905 ^(א)	סך הכל מסחרי
2	1	1,707	56	2	1,649 ^(א)	אנשים פרטיים
100	6	29,738	729	455	28,554	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
-	-	10,059	-	-	10,059	בנקים בחו"ל
-	-	259	-	-	259	ממשלות בחו"ל
100	6	40,056	729	455	38,872	סך הכל פעילות בחו"ל
981	925	269,602	3,510	4,352	261,740	סך הכל ציבור
-	-	13,162	-	-	13,162	סך הכל בנקים
-	-	480	-	-	480	סך הכל ממשלות
981	925	283,244	3,510	4,352	275,382	סך הכל

ראה הערות [בעמוד 168](#).

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

31 בדצמבר 2016 (מבוקר)					
חובות לא פגומים - מידע נוסף		בעייתיים ^(ב)			
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ^(ה)	בפיגור של 90 ימים או יותר ^(ד)	סך הכל	פגומים ^(א)	לא פגומים	לא בעייתיים
במיליוני ש"ח					
פעילות לווים בישראל					
ציבור-מסחרי					
58	19	15,576	264	275	15,037
בינוי ונדל"ן - בינוי					
35	12	23,878	637	360	22,881
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן					
2	2	10,854	459	5	10,390
שרותים פיננסיים					
144	65	68,414	1,550	1,745	65,119
מסחרי - אחר					
239	98	118,722	2,910	2,385	113,427
סך הכל מסחרי					
530	719	78,645	-	719 ^(ו)	77,926
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור					
252	122	38,141	108	531	37,502
אנשים פרטיים - אחר					
1,021	939	235,508	3,018	3,635	228,855
סך הכל ציבור - פעילות בישראל					
-	-	1,742	-	-	1,742
בנקים בישראל					
-	-	206	-	-	206
ממשלת ישראל					
1,021	939	237,456	3,018	3,635	230,803
סך הכל פעילות בישראל					
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור-מסחרי					
14	3	9,540	325	5	9,210
בינוי ונדל"ן ^(ה)					
56	60	19,500	260	405	18,835
מסחרי - אחר					
70	63	29,040	585	410	28,045
סך הכל מסחרי					
3	1	902	50	1	851
אנשים פרטיים					
73	64	29,942	635	411	28,896
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל					
-	-	9,654	-	-	9,654
בנקים בחו"ל					
-	-	436	-	-	436
ממשלות בחו"ל					
73	64	40,032	635	411	38,986
סך הכל פעילות בחו"ל					
1,094	1,003	265,450	3,653	4,046	257,751
סך הכל ציבור					
-	-	11,396	-	-	11,396
סך הכל בנקים					
-	-	642	-	-	642
סך הכל ממשלות					
1,094	1,003	277,488	3,653	4,046	269,789
סך הכל					

ראה הערות [בעמוד 168](#).

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

הערות:

- (א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
- (ב) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור, הלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (ג) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסוימים שאורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי, ראה [ביאור 13.2.13](#) להלן.
- (ד) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים. צוברים הכנסות ריבית.
- (ה) צוברים הכנסות ריבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 627 מיליון ש"ח (30 ביוני 2016 - 574 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2016 - 674 מיליון ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.
- (ו) כולל יתרת הלוואות לדיור בסך 99 מיליון ש"ח (30 ביוני 2016 - 123 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2016 - 114 מיליון ש"ח) עם הפרשה לפי עומק פיגור, בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסילוקין בגין יתרת הלוואה שטרם הגיע מועד פירעונה.
- (ז) 3.6% מהאשראי לנכסים מניבים שניתן באמצעות מערך כינוי ונדל"ן בבנק הינו בשיעורי LTV העולים על 85%.
- (ח) יתרת החובות הלא פגומים בפיגור של 90 ימים או יותר, נכון ליום 30 ביוני 2017, בסך של 849 מיליון ש"ח הינם אשראי שנתן הבנק, מתוכם 149 מיליון ש"ח הינו בגין הלוואות שאינן לדיור ו-700 מיליון ש"ח בגין הלוואות לדיור, כאשר מתוכן סך של 146 מיליון ש"ח הינו בפיגור של עד 149 יום, 133 מיליון ש"ח הינו בפיגור של 150-249 יום והיתרה הינה בגין חוב בפיגור של 250 ימים או יותר.
- (ט) סווג מחדש.

איכות האשראי - מצב פיגור החובות

מצב הפיגור מנוטר באופן שוטף ומהווה אחת האינדיקציות המרכזיות לאיכות אשראי. קביעת מצב הפיגור מבוצעת לפי ימי הפיגור בפועל כאשר חוב מועבר לטיפול כחוב לא מבצע (לא צובר הכנסות ריבית) לאחר 90 ימי פיגור או כל חוב שאורגן מחדש כחוב בעייתי והוחזר לצבור ריבית, כאשר הוא מפגר במשך יום פיגור אחד ביחס לתנאי החוב החדשים. לגבי חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, מצב הפיגור משפיע על סיווג החוב (סיווג החוב חמור יותר ככל שמעמיק הפיגור) ולרוב לאחר 150 ימי פיגור הבנק מבצע מחיקה חשבונאית של חוב. לגבי הלוואות לדיור למעט הלוואות ללא תשלום רבעוני או חודשי, הבנק קובע הפרשה לפי שיטת עומק הפיגור.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים
א. חובות פגומים והפרשה פרטנית

30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)				
	יתרת ^(ב) חובות פגומים	יתרת ^(ב) בגינם לא קיימת	יתרת הפרשה פרטנית ^(ג)	יתרת ^(ב) חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ^(ג)
	סך הכל	סך היתרת ^(ב)	סך הפרשה פרטנית ^(ג)	סך היתרת ^(ב) חובות פגומים
	769	236	202	25
	1,743	631	513	75
	780	321	320	1
	4,651	1,497	857	308
	7,943	2,685	1,892	409
	-	-	-	-
	2,317	120	99	18
	10,260	2,805	1,991	427
	-	-	-	-
	-	-	-	-
	10,260	2,805	1,991	427
	425	265	76	93
	666	326	93	62
	1,091	591	169	155
	106	44	17	9
	1,197	635	186	164
	-	-	-	-
	-	-	-	-
	1,197	635	186	164
	11,457	3,440	2,177	591
	-	-	-	-
	-	-	-	-
	11,457	3,440	2,177	591
	2,262	1,364	397	898
	1,881	1,584	181	297

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
(ב) יתרת חוב רשומה.
(ג) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית (המשך)

30 ביוני 2016 (בלתי מבוקר)					
	יתרת ^(ב) חובות פגומים	יתרת ^(ב) חובות פגומים	יתרת ^(ב) חובות פגומים	יתרת ^(ב) חובות פגומים	
	סך הכל יתרת ^(ב) חובות פגומים	לא קיימת הפרשה פרטנית ^(ג)	יתרת הפרשה פרטנית ^(ג)	יתרת הפרשה פרטנית ^(ג)	יתרת קרן חוזית של חובות פגומים
במיליוני ש"ח					
פעילות לווים בישראל					
ציבור-מסחרי					
84	73	33	33	675	בינוי ונדל"ן - בינוי
191	435	122	122	1,626	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
4	47	1	1	564	שרותים פיננסיים
966	721	307	307	4,670	מסחרי - אחר
1,245	1,276	463	463	7,535	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
118	142	21	21	2,131	אנשים פרטיים - אחר
1,363	1,418	484	484	9,666	סך הכל ציבור - פעילות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
1,363	1,418	484	484	9,666	סך הכל פעילות בישראל
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור-מסחרי					
259	112	128	128	497	בינוי ונדל"ן
239	63	84	84	595	מסחרי - אחר
498	175	212	212	1,092	סך הכל מסחרי
19	37	12	12	110	אנשים פרטיים
517	212	224	224	1,202	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	ממשלות בחו"ל
517	212	224	224	1,202	סך הכל פעילות בחו"ל
1,880	1,630	708	708	10,868	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
1,880	1,630	708	708	10,868	סך הכל
מזה:					
1,508	796	523	523	2,304	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
395	1,159	161	161	1,554	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

- (א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
 (ב) יתרת חוב רשומה.
 (ג) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)
א. חובות פגומים והפרשה פרטנית (המשך)

31 בדצמבר 2016 (מבוקר)					
	יתרת ^(ב) חובות פגומים	סך הכל יתרת ^(ב) חובות פגומים	יתרת ^(ג) חובות פגומים לא קיימת הפרשה פרטנית ^(א)	יתרת ^(ב) חובות פגומים קיימת הפרשה פרטנית ^(א)	יתרת ^(ב) חובות פגומים
					במיליוני ש"ח
פעילות לווים בישראל					
ציבור-מסחרי					
	790	264	210	24	54
	1,773	637	505	76	132
	958	459	458	1	1
	4,630	1,550	912	390	638
	8,151	2,910	2,085	491	825
	-	-	-	-	-
	2,199	108	88	3	20
	10,350	3,018	2,173	494	845
	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-
	10,350	3,018	2,173	494	845
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור-מסחרי					
	467	325	109	107	216
	587	260	80	73	180
	1,054	585	189	180	396
	108	50	34	9	16
	1,162	635	223	189	412
	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-
	1,162	635	223	189	412
	11,512	3,653	2,396	683	1,257
	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-
	11,512	3,653	2,396	683	1,257
מזה:					
	2,483	1,545	481	938	
	2,058	1,756	109	302	

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
(ב) יתרת חוב רשומה.
(ג) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ב. יתרה ממוצעת והכנסות ריבית

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2016			2017		
מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו ^(א)	יתרה ^(ב) ממוצעת של חובות פגומים	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו ^(א)	יתרה ^(ב) ממוצעת של חובות פגומים
בלתי מבוקר					
במיליוני ש"ח					
פעילות לווים בישראל					
ציבור-מסחרי					
		372	1	1	256
		748 ^(ה)	4	5	616
		54	-	-	384
		1,629	2	5	1,512
		2,803 ^(ה)	7	11	2,768
		-	-	-	-
		126	-	1	116
		2,929	7	12	2,884
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		2,929	7	12	2,884
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור-מסחרי					
		402	1	1	297
		298	1	1	319
		700	2	2	616
		57	-	-	33
		757	2	2	649
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		757	2	2	649
		3,686	9	14	3,533
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		3,686	9	14 ^(ה)	3,533

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ב) יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.

(ג) הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הפגומים, בפרק הזמן בו החובות סווגו כפגומים.

(ד) אילו החובות הפגומים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים, היו נרשמות הכנסות ריבית בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017 בסך 76 מיליון ש"ח (30 ביוני 2016 - 81 מיליון ש"ח).

(ה) הוצג מחדש.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ב. יתרה ממוצעת והכנסות ריבית (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2016			2017		
מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו ^(א)	יתרה ^(ב) ממוצעת של חובות פגומים	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו ^(א)	יתרה ^(ב) ממוצעת של חובות פגומים
בלתי מבוקר					
במיליוני ש"ח					
פעילות לווים בישראל					
ציבור-מסחרי					
		329	1	1	252
4 ^(ה)	4 ^(ה)				
		689	5	7	623
3 ^(ה)	4				
-	-	53	-	-	371
		1,640	4	11	1,509
10 ^(ה)	12 ^(ה)				
		2,711	10	19	2,755
17	20				
-	-	-	-	-	-
		152	1	3	117
-	-				
17	20	2,863	11	22	2,872
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
17	20	2,863	11	22	2,872
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
17	20	2,863	11	22	2,872
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
17	20	2,863	11	22	2,872
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
12	13	763	4	4	640
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
12	13	763	4	4	640
-	-	-	-	-	-
29	33	3,626	15	26	3,512
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
29	33	3,626	15	26	3,512
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
29	33 ^(ד)	3,626	15	26 ^(ד)	3,512

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ב) יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.

(ג) הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הפגומים, בפרק הזמן בו החובות סווגו כפגומים.

(ד) אילו החובות הפגומים היו צוברים ריבית לפי התנאים המקוריים, היו נרשמות הכנסות ריבית בתקופה של שישה חודשים שהסתיימה ביום 30 ביוני 2017 בסך 153 מיליון ש"ח (30 ביוני 2016 - 161 מיליון ש"ח).

(ה) הוצג מחדש.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעיתיים בארגון חדש^(ה)

ליום 30 ביוני 2016				ליום 30 ביוני 2017			
צובר	שאינו צובר	שאינו צובר	צובר	צובר	שאינו צובר	שאינו צובר	צובר
של 30 ימים ועד 89 ימים ^(ב)	לא צובר ^(ב)	לא צובר ^(ב)	של 30 ימים ועד 89 ימים ^(ב)	של 30 ימים ועד 89 ימים ^(ב)	לא צובר ^(ב)	לא צובר ^(ב)	של 30 ימים ועד 89 ימים ^(ב)
סך הכל ^(ג)	סך הכל ^(ג)	סך הכל ^(ג)	סך הכל ^(ג)	סך הכל ^(ג)	סך הכל ^(ג)	סך הכל ^(ג)	סך הכל ^(ג)
בלתי מבוקר							
במיליוני ש"ח							
פעילות לווים בישראל							
ציבור-מסחרי							
44	20	1	23	173	6	-	167
בינוי ונדל"ן - בינוי							
372	127	-	245	384	36	-	348
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן							
-	-	-	-	318	-	-	318
שרותים פיננסיים							
667	233	5	429	661	244	1	416
מסחרי - אחר							
1,083	380	6	697	1,536	286	1	1,249
סך הכל מסחרי							
-	-	-	-	-	-	-	-
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור							
73	18	2	53	61	21	1	39
אנשים פרטיים - אחר							
1,156	398	8	750	1,597	307	2	1,288
סך הכל ציבור - פעילות בישראל							
-	-	-	-	-	-	-	-
בנקים בישראל							
-	-	-	-	-	-	-	-
ממשלת ישראל							
1,156	398	8	750	1,597	307	2	1,288
סך הכל פעילות בישראל							
פעילות לווים בחו"ל							
ציבור-מסחרי							
281	115	-	166	184	63	-	121
בינוי ונדל"ן							
92	66	1	25	91	63	-	28
מסחרי - אחר							
373	181	1	191	275	126	-	149
סך הכל מסחרי							
25	21	-	4	9	5	-	4
אנשים פרטיים							
398	202	1	195	284	131	-	153
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל							
-	-	-	-	-	-	-	-
בנקים בחו"ל							
-	-	-	-	-	-	-	-
ממשלות בחו"ל							
398	202	1	195	284	131	-	153
סך הכל פעילות בחו"ל							
1,554	600	9	945	1,881	438	2	1,441
סך הכל ציבור							
-	-	-	-	-	-	-	-
סך הכל בנקים							
-	-	-	-	-	-	-	-
סך הכל ממשלות							
1,554	600	9	945	1,881	438	2	1,441
סך הכל							

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ב) צובר הכנסות ריבית.

(ג) נכלל בחובות פגומים.

(ד) לפירוט בדבר יישום לראשונה של עדכון הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא ארגון מחדש של חוב בעייתי ראה [ביאור 1.1 ת. לדוחות הכספיים](#)

[השנתיים לשנת 2016](#).

ההתחייבויות למתן אשראי נוסף לחייבים שלגביהם בוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי, במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי, הסתכמו ליום 30 ביוני 2017 לסך 17 מיליון ש"ח (ליום 30 ביוני 2016 - 30 מיליון ש"ח).

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעיתיים בארגון חדש^(ב) (המשך)

31 בדצמבר 2016 (מבוקר)			
סך הכל ^(ג)	צובר ^(ב) לא בפיגור	30 ימים ועד 89 ימים ^(ב)	שאינו צובר הכנסות ריבית במיליוני ש"ח
פעילות לווים בישראל			
ציבור-מסחרי			
212	13	-	199
394	44	4	346
405	-	-	405
614	217	2	395
1,625	274	6	1,345
-	-	-	-
77	23	2	52
1,702	297	8	1,397
-	-	-	-
-	-	-	-
1,702	297	8	1,397
פעילות לווים בחו"ל			
ציבור-מסחרי			
235	83	-	152
111	49	-	62
346	132	-	214
10	5	-	5
356	137	-	219
-	-	-	-
-	-	-	-
356	137	-	219
2,058	434	8	1,616
-	-	-	-
-	-	-	-
2,058	434	8	1,616

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ב) צובר הכנסות ריבית.

(ג) נכלל בחובות פגומים.

(ד) לפירוט בדבר יישום לראשונה של עדכון הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא ארגון מחדש של חוב בעייתי ראה [ביאור 1.1 ת. לדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2016](#).

ההתחייבויות למתן אשראי נוסף לחייבים שלגביהם בוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי, במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי, הסתכמו ליום 31 בדצמבר 2016 בסך 16 מיליון ש"ח.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)
 ג. חובות בעיתיים בארגון חדש^(ב) (המשך)
 1. ארגונים מחדש שבוצעו

לשלושה חודשים שהסתיימו 30 ביוני					
2016			2017		
יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
פעילות לווים בישראל					
ציבור-מסחרי					
8	9	43	3	4	46
בינוי ונדל"ן - בינוי					
1	2	8	4	4	11
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן					
-	-	1	-	-	1
שרותים פיננסיים					
11	20	149	104	105	242
מסחרי - אחר					
20	31	201	111	113	300
סך הכל מסחרי					
-	-	-	-	-	-
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור					
4	18	1,198	11	12	1,490
אנשים פרטיים - אחר					
24	49	1,399	122	125	1,790
סך הכל ציבור - פעילות בישראל					
-	-	-	-	-	-
בנקים בישראל					
-	-	-	-	-	-
ממשלת ישראל					
24	49	1,399	122	125	1,790
סך הכל פעילות בישראל					
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור-מסחרי					
7	7	1	-	-	-
בינוי ונדל"ן					
21	21	4	2	2	3
מסחרי אחר					
28	28	5	2	2	3
סך הכל מסחרי					
-	-	1	-	-	-
אנשים פרטיים					
28	28	6	2	2	3
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל					
-	-	-	-	-	-
בנקים בחו"ל					
-	-	-	-	-	-
ממשלות בחו"ל					
28	28	6	2	2	3
סך הכל פעילות בחו"ל					
52	77	1,405	124	127	1,793
סך הכל ציבור					
-	-	-	-	-	-
סך הכל בנקים					
-	-	-	-	-	-
סך הכל ממשלות					
52	77	1,405	124	127	1,793
סך הכל					

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ב) לפירוט בדבר יישום לראשונה של עדכון הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא ארגון מחדש של חוב בעייתי ראה [ביאור 1.1. לדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2016](#).

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)
 ג. חובות בעיתיים בארגון חדש^(ב) (המשך)
 1. ארגונים מחדש שבוצעו

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2016			2017		
יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
פעילות לווים בישראל					
ציבור-מסחרי					
16	17	95	8	9	128
4	5	19	6	6	20
-	-	4	-	-	8
34	43	366	122	124	473
54	65	484	136	139	629
-	-	-	-	-	-
22	39	2,771	30	31	3,445
76	104	3,255	166	170	4,074
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
76	104	3,255	166	170	4,074
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור-מסחרי					
21	21	3	9	9	1
29	29	8	3	3	8
50	50	11	12	12	9
-	-	3	-	-	1
50	50	14	12	12	10
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
50	50	14	12	12	10
126	154	3,269	178	182	4,084
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
126	154	3,269	178	182	4,084

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
 (ב) לפירוט בדבר יישום לראשונה של עדכון הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא ארגון מחדש של חוב בעייתי ראה [ביאור 1.1 ת. לדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2016](#).

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעיתיים בארגון חדש^(ב) (המשך)

2. ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו^(א)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני			
2016		2017	
מספר חוזים	יתרת חוב רשומה ^(ד)	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה ^(ד)
בלתי מבוקר			
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
פעילות לווים בישראל			
ציבור-מסחרי			
2	13	-	29
בינוי ונדל"ן - בינוי			
-	1	1	7
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן			
-	5	-	3
שרותים פיננסיים			
7	40	4	133
מסחרי - אחר			
9	59	5	172
סך הכל מסחרי			
-	-	-	-
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור			
1	358	2	1,021
אנשים פרטיים - אחר			
10	417	7	1,193
סך הכל ציבור - פעילות בישראל			
-	-	-	-
בנקים בישראל			
-	-	-	-
ממשלת ישראל			
10	417	7	1,193
סך הכל פעילות בישראל			
פעילות לווים בחו"ל			
ציבור-מסחרי			
9	1	-	-
בינוי ונדל"ן			
1	2	22	3
מסחרי - אחר			
10	3	22	3
סך הכל מסחרי			
-	-	-	-
אנשים פרטיים			
10	3	22	3
סך הכל ציבור - פעילות חו"ל			
-	-	-	-
בנקים בחו"ל			
-	-	-	-
ממשלות בחו"ל			
10	3	22	3
סך הכל פעילות בחו"ל			
20	420	29	1,196
סך הכל ציבור			
-	-	-	-
סך הכל בנקים			
-	-	-	-
סך הכל ממשלות			
20	420	29	1,196
סך הכל			

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ב) לפירוט בדבר יישום לראשונה של עדכון הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא ארגון מחדש של חוב בעייתי [ביאור 1.ח. לדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2016](#)

(ג) חובות שהפכו בשנת הדיווח לחובות בפיגור של שלושים ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.

(ד) יתרת החוב הרשומה לסוף הרבעון בו בוצע הכשל.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעיתיים בארגון חדש^(ב) (המשך)
 2. ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו^(א) (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני			
2016		2017	
מספר חוזים	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה ^(ד)	יתרת חוב רשומה ^(ד)
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
פעילות לווים בישראל			
ציבור-מסחרי			
4	28	2	95
בינוי ונדל"ן - בינוי			
-	2	2	10
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן			
-	6	-	7
שרותים פיננסיים			
13	87	10	332
מסחרי - אחר			
17	123	14	444
סך הכל מסחרי			
-	-	-	-
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור			
5	611	10	2,301
אנשים פרטיים - אחר			
22	734	24	2,745
סך הכל ציבור - פעילות בישראל			
-	-	-	-
בנקים בישראל			
-	-	-	-
ממשלת ישראל			
22	734	24	2,745
סך הכל פעילות בישראל			
פעילות לווים בחו"ל			
ציבור-מסחרי			
10	4	2	1
בינוי ונדל"ן			
2	6	22	4
מסחרי אחר			
12	10	24	5
סך הכל מסחרי			
-	-	-	-
אנשים פרטיים			
12	10	24	5
סך הכל ציבור - פעילות חו"ל			
-	-	-	-
בנקים בחו"ל			
-	-	-	-
ממשלות בחו"ל			
12	10	24	5
סך הכל פעילות בחו"ל			
34	744	48	2,750
סך הכל ציבור			
-	-	-	-
סך הכל בנקים			
-	-	-	-
סך הכל ממשלות			
34	744	48	2,750
סך הכל			

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
 (ב) לפירוט בדבר יישום לראשונה של עדכון הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא ארגון מחדש של חוב בעייתי [ביאור 1.1. לדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2016](#).
 (ג) חובות שהפכו בשנת הדיווח לחובות כפיגור של שלושים ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות כפיגור.
 (ד) יתרת החוב הרשומה לסוף הרבעון בו בוצע הכשל.

ביאור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות^(א) (המשך)

3. מידע נוסף על הלוואות לדיור

יתרות לסוף תקופה לפי שיעור המימון (LTV)^(ב), סוג החזר וסוג ריבית

30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)					
יתרת הלוואות לדיור					
סיכון אשראי	מזה: ¹	מזה: ¹	מזה: ¹	מזה: ¹	
חוץ מאזני	ריבית	בולט	ובלון	סך הכל ¹	
סך הכל	משתנה				
במיליוני ש"ח					
1,561	33,179	2,541	50,224	60%	שיעור ראשון: שיעור המימון עד
158	19,885	848	28,233	60%	מעל
-	33	1	39		שיעור משני או ללא שיעור
1,719	53,097	3,390	78,496		סך הכל

30 ביוני 2016 (בלתי מבוקר)					
יתרת הלוואות לדיור					
סיכון אשראי	מזה: ¹	מזה: ¹	מזה: ¹	מזה: ¹	
חוץ מאזני	ריבית	בולט	ובלון	סך הכל ¹	
סך הכל	משתנה				
במיליוני ש"ח					
1,701	35,117	3,437	52,364	60%	שיעור ראשון: שיעור המימון עד
483	21,097	1,237	29,595 ^(א)	60%	מעל
51	7	-	12		שיעור משני או ללא שיעור
2,235	56,221	4,674	81,971		סך הכל

31 בדצמבר 2016 (מבוקר)					
יתרת הלוואות לדיור ^(א)					
סיכון אשראי	מזה: ¹	מזה: ¹	מזה: ¹	מזה: ¹	
חוץ מאזני	ריבית	בולט	ובלון	סך הכל ¹	
סך הכל	משתנה				
במיליוני ש"ח					
1,681	33,267	2,752	50,331	60%	שיעור ראשון: שיעור המימון עד
216	20,379	888	28,788	60%	מעל
27	6	-	12		שיעור משני או ללא שיעור
1,924	53,652	3,640	79,131		סך הכל

(א) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(ב) היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס, כפי שאושר על ידי הבנק בעת העמדת המסגרת.

יחס ה-LTV מהווה אינדיקציה נוספת של הבנק להערכת סיכון הלקוח בעת העמדת המסגרת. מידי רבעון נבדקת ההפרשה הקבוצתית המינימאלית בשיעור של 0.35% כנדרש בהוראות בנק ישראל מול ההפרשה בשיעור של 0.75% הנדרשת על אשראי בעל LTV הגבוה מ-60%. יש לציין כי ההפרשה הקבוצתית גבוהה מההפרשה הנדרשת על פי LTV.

(ג) סווג מחדש.

באור 13 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ג. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

31 בדצמבר		30 ביוני			
2016		2016		2017	
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	יתרות החוזים ^(א)	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	יתרות החוזים ^(א)	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	יתרות החוזים ^(א)
מבוקר			בלתי מבוקר		
			במיליוני ש"ח		
א. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:					
1	1,419	24	1,792	4	1,070
אשראי תעודות					
113	5,843	141	5,964	109	5,326
ערביות להבטחת אשראי					
17	19,555	2	19,489	16	19,477
ערביות לרוכשי דירות					
236	15,859	170	16,598	247	15,461
ערביות והתחייבויות אחרות ^(ב)					
26	25,522	14	24,994	27	26,304
מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו					
24	12,492	35	12,883	26	12,415
מסגרות חו"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו					
51	23,209	67	24,713	75	24,466
התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ועדיין לא ניתן ¹					
20	13,833	2	15,023	19	16,134
התחייבויות להוצאת ערביות					
-	2,912	-	3,253	-	2,849
מסגרות לפעילות במכשירים נגזרים שלא נוצלו					
-	2,725	-	4,045	-	3,452
אישור עקרוני לשמירת שיעור ריבית					

1. מזה: חשיפות אשראי בגין מחויבות לספק נזילות למבני איגוח בחסות אחרים שלא נוצלו בסך 210 מיליון ש"ח (30 ביוני 2016 - 231 מיליון ש"ח, 31 בדצמבר 2016 - 231 מיליון ש"ח) המחויבויות לעיל מהוות חלק קטן יחסית מהמחויבויות של אותם גופי איגוח.

(א) יתרת החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף תקופה, לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי.
 (ב) כולל התחייבויות הבנק בגין חלקו בקרן סיכונים של מסלוקת המעוף בסך 116 מיליון ש"ח (ב-30 ביוני 2016 וב-31 בדצמבר 2016 סך של 188 מיליון ש"ח ו-100 מיליון ש"ח בהתאמה).

ד. מידע אודות הלוואות שנמכרו

בתקופה הנוכחית לא נמכרו הלוואות. במחצית הראשונה של שנת 2016 התקבלה תמורה בסך 248 מיליון ש"ח עבור מכירת הלוואות מסחריות. בשנת 2016 התקבלה תמורה בסך 1,623 מיליון ש"ח ו-1,100 מיליון ש"ח עבור הלוואות לדיוור והלוואות מסחריות, בהתאמה.

ביאור 14 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ^(ב)	במטבעות אחרים	מטבע חוץ ^(א)		מטבע ישראלי	
			בדולרים באירו	של ארה"ב	צמוד למדד המחירים לצרכן	לא צמוד
במיליוני ש"ח						
נכסים						
69,352	162	2,713	972	5,085	-	60,420
מזומנים ופיקדונות בבנקים						
78,470	3,194	2,587	5,543	24,526	4,273	38,347
ניירות ערך						
1,031	-	-	28	2	-	1,001
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר						
264,484	224	4,231	3,968	28,374	43,326	184,361
אשראי לציבור, נטו ^(א)						
619	-	-	46	419	100	54
אשראי לממשלות						
883	883	-	-	-	-	-
השקעות בחברות כלולות						
2,954	2,954	-	-	-	-	-
בניינים וציוד						
11,361	1,254	297	562	1,144	170	7,934
נכסים בגין מכשירים נגזרים						
16	16	-	-	-	-	-
נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין						
7,797	1,110	26	4	700	4	5,953
נכסים אחרים						
436,967	9,797	9,854	11,123	60,250	47,873	298,070
סך כל הנכסים						
התחייבויות						
342,766	449	6,297	11,823	82,172	19,654	222,371
פיקדונות הציבור						
4,330	-	79	619	2,467	10	1,155
פיקדונות מבנקים						
625	-	-	5	581	-	39
פיקדונות מממשלות						
244	5	-	-	-	-	239
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר						
22,337	-	-	-	-	15,994	6,343
אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים						
12,078	1,172	382	636	898	261	8,729
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים						
21,694	1,074	142	22	721	11,146	8,589
התחייבויות אחרות						
404,074	2,700	6,900	13,105	86,839	47,065	247,465
סך כל ההתחייבויות						
32,893	7,097	2,954	(1,982)	(26,589)	808	50,605
הפרש ^(ד)						
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:						
-	(198)	(3,591)	1,486	26,456	(3,804)	(20,349)
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)						
-	144	-	(63)	(2,101)	-	2,020
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)						
-	76	29	192	328	-	(625)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)						
32,893	7,119	(608)	(367)	(1,906)	(2,996)	31,651
סך הכל כללי						
-	188	15	(76)	(2,260)	-	2,133
אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)						
-	(8)	112	(686)	(432)	-	1,014
אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)						

- (א) כולל צמודים למטבע חוץ.
 (ב) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.
 (ג) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיס הצמדה בהתאם להצמדה של האשראי בניגון נוצר בסך 3,302 מיליון ש"ח.
 (ד) הון עצמי כולל זכויות שאינן מקנות שליטה.

ביאור 14 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

30 ביוני 2016 (בלתי מבוקר)						
		מטבע חוץ ^(א)			מטבע ישראלי	
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ^(ב)	במטבעות אחרים	בדולרים של ארה"ב	באירו	צמוד למדד המחירים לצרכן	לא צמוד
במיליוני ש"ח						
נכסים						
57,881	381	3,179	1,089	7,768	242	45,222
מזומנים ופיקדונות בבנקים						
84,872	1,980	1,015	1,053	33,525	4,866	42,433
ניירות ערך						
1,476	-	-	-	52	-	1,424
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר						
266,048	267	5,705	5,021	28,545	47,303	179,207
אשראי לציבור, נטו ^(ג)						
480	-	-	61	198	146	75
אשראי לממשלות						
923	923	-	-	-	-	-
השקעות בחברות כלולות						
3,042	3,042	-	-	-	-	-
בניינים וציוד						
12,999	1,394	417	376	3,658	111	7,043
נכסים בגין מכשירים נגזרים						
17	17	-	-	-	-	-
נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין						
8,662	1,002	39	5	864	4	6,748
נכסים אחרים						
436,400	9,006	10,355	7,605	74,610	52,672	282,152
סך כל הנכסים						
התחייבויות						
339,998	677	8,069	12,810	86,760	23,656	208,026
פיקדונות הציבור						
4,165	-	85	431	1,782	24	1,843
פיקדונות מבנקים						
686	-	-	7	642	-	37
פיקדונות מממשלות						
789	-	-	-	-	-	789
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר						
24,151	50	-	-	-	17,463	6,638
אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים						
13,743	1,351	553	462	3,820	141	7,416
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים						
22,455	982	161	37	781	11,384	9,110
התחייבויות אחרות						
405,987	3,060	8,868	13,747	93,785	52,668	233,859
סך כל ההתחייבויות						
30,413	5,946	1,487	(6,142)	(19,175)	4	48,293
הפרש^(ד)						
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:						
-	16	(1,942)	5,825	20,058	(1,257)	(22,700)
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)						
-	(156)	(30)	15	(975)	-	1,146
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)						
-	169	(27)	(508)	(119)	-	485
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)						
30,413	5,975	(512)	(810)	(211)	(1,253)	27,224
סך הכל כללי						
-	(210)	(15)	(87)	(1,564)	-	1,876
אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)						
-	553	(57)	(1,200)	(837)	-	1,541
אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)						

(א) כולל צמודים למטבע חוץ.

(ב) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(ג) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לכסיס הצמדה בהתאם להצמדה של האשראי בינו נוצר בסך 3,554 מיליון ש"ח.

(ד) הון עצמי כולל זכויות שאינן מקנות שליטה.

ביאור 14 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

31 בדצמבר 2016 (מבוקר)						
		מטבע חוץ ^(א)			מטבע ישראלי	
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ^(ב)	במטבעות אחרים	בדולרים של ארה"ב באירו	צמוד למדד המחירים לצרכן	לא צמוד	
במיליוני ש"ח						
נכסים						
74,757	285	2,615	1,245	7,059	247	63,306
מזומנים ופיקדונות בבנקים						
77,201	1,943	1,599	2,934	31,710	3,701	35,314
ניירות ערך						
1,284	-	-	-	-	-	1,284
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר						
261,913	180	4,576	3,931	29,299	44,374	179,553
אשראי לציבור, נטו ^(ג)						
642	-	-	54	382	149	57
אשראי לממשלות						
901	901	-	-	-	-	-
השקעות בחברות כלולות						
3,147	3,147	-	-	-	-	-
בניינים וציוד						
10,654	1,536	131	257	3,031	98	5,601
נכסים בגין מכשירים נגזרים						
17	17	-	-	-	-	-
נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין						
8,087	1,103	27	4	914	4	6,035
נכסים אחרים						
438,603	9,112	8,948	8,425	72,395	48,573	291,150
סך כל הנכסים						
התחייבויות						
346,854	508	6,726	14,582	88,469	20,389	216,180
פיקדונות הציבור						
3,394	-	39	710	1,640	18	987
פיקדונות מבנקים						
900	-	-	8	824	-	68
פיקדונות מממשלות						
539	-	-	-	5	-	534
ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר						
22,640	-	-	-	-	16,348	6,292
אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נדחים						
10,677	1,465	132	279	2,729	230	5,842
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים						
21,885	1,192	184	27	727	10,603	9,152
התחייבויות אחרות						
406,889	3,165	7,081	15,606	94,394	47,588	239,055
סך כל ההתחייבויות						
31,714	5,947	1,867	(7,181)	(21,999)	985	52,095
הפרש^(ד)						
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:						
-	141	(2,433)	7,593	22,376	(1,469)	(26,208)
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)						
-	138	(31)	(214)	(1,318)	-	1,425
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)						
-	-	15	(476)	(180)	-	641
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)						
31,714	6,226	(582)	(278)	(1,121)	(484)	27,953
סך הכל כללי						
-	201	(37)	(253)	(2,012)	-	2,101
אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)						
-	-	44	(1,447)	(500)	-	1,903
אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)						

(א) כולל צמודים למטבע חוץ.

(ב) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(ג) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לכסיס הצמדה בהתאם להצמדה של האשראי ביגונו נוצר בסך 3,537 מיליון ש"ח.

(ד) הון עצמי כולל זכויות שאינן מקנות שליטה.

ביאור 15א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)					
סך הכל	שווי הוגן			יתרה במאזן	במיליוני ש"ח
	רמה 3 ^(א)	רמה 2 ^(א)	רמה 1 ^(א)		
נכסים פיננסיים					
69,367	1,407	5,545	62,415	69,352	מזומנים ופיקדונות בבנקים
78,458	2,360	27,545	48,553	78,470	ניירות ערך ^(ב)
1,031	-	-	1,031	1,031	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
263,499	187,703	73,406	2,390	264,484	אשראי לציבור, נטו
647	616	31	-	619	אשראי לממשלות
11,361	1,496	9,002	863	11,361	נכסים בגין מכשירים נגזרים
1,530	797	-	733	1,528	נכסים פיננסיים אחרים
425,893	194,379	115,529	115,985	426,845 ^(ג)	סך כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות					
343,829	105,456	235,330	3,043	342,766	פיקדונות הציבור
4,325	132	4,192	1	4,330	פיקדונות מבנקים
643	10	566	67	625	פיקדונות מממשלות
244	-	-	244	244	ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
23,562	5,322	-	18,240	22,337	אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נידחים
12,078	472	10,786	820	12,078	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
8,355	1,547	5,335	1,473	8,355	התחייבויות פיננסיות אחרות
393,036	112,939	256,209	23,888	390,735 ^(ג)	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים					
367	367	-	-	367	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי
16,662	16,486	176	-	16,662	בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים ברוטו - פנסיה ופיצויים ^(ד)

- (א) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשים במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
 (ב) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה [ביאור 5](#) ניירות ערך.
 (ג) מזה: נכסים והתחייבויות בסך 126,414 מיליון ש"ח ובסך 165,356 מיליון ש"ח, בהתאמה אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן) או מהווה קירוב לשווי הוגן (מכשירים לתקופה מקורית של עד 3 חודשים לגביהם נעשה שימוש ביתרה במאזן כקירוב לשווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה [ביאורים 2.15-1.15](#).
 (ד) ההתחייבות מוצגת בברוטו, אינה מתחשבת בנכסי התכנית המנוהלים כנגדה.

ביאור 15א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

30 ביוני 2016 (בלתי מבוקר)					
סך הכל	שווי הוגן			יתרה במאזן	במיליוני ש"ח
	רמה 3 ^(א)	רמה 2 ^(א)	רמה 1 ^(א)		
נכסים פיננסיים					
57,930	1,848	8,586	47,496	57,881	מזומנים ופיקדונות בבנקים
84,872	2,695 ^(ה)	22,294 ^(ה)	59,883 ^(ה)	84,872	ניירות ערך ^(ב)
1,476	-	-	1,476	1,476	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
266,310	189,671	73,961	2,678	266,048	אשראי לציבור, נטו
500	438	62	-	480	אשראי לממשלות
12,999	1,686	10,234	1,079	12,999	נכסים בגין מכשירים נגזרים
1,512	729	-	783	1,512	נכסים פיננסיים אחרים
425,599	197,067	115,137	113,395 ^(ג)	425,268	סך כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות					
341,135	119,514	217,985	3,636	339,998	פיקדונות הציבור
4,167	85	4,082	-	4,165	פיקדונות מבנקים
686	93	593	-	686	פיקדונות מממשלות
789	-	-	789	789	ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
24,825	4,105	-	20,720	24,151	אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נידחים
13,743	183	12,482	1,078	13,743	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
7,849	1,211	5,135	1,503	7,848	התחייבויות פיננסיות אחרות
393,194	125,191	240,277	27,726 ^(ג)	391,380	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים					
337	337	-	-	337	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי
17,465	17,293	172	-	17,465	בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים ברוטו - פנסיה ופיצויים ^(ד)

- (א) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשים במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
 (ב) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה [ביאור 5](#) ניירות ערך.
 (ג) מזה: נכסים והתחייבויות בסך 137,289 מיליון ש"ח ובסך 148,636 מיליון ש"ח, בהתאמה אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן) או מהווה קירוב לשווי הוגן (מכשירים לתקופה מקורית של עד 3 חודשים לגביהם נעשה שימוש ביתרה במאזן כקירוב לשווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה [ביאורים 115-115](#).
 (ד) ההתחייבות מוצגת בברוטו, אינה מתחשבת בנכסי התכנית המנוהלים כנגדה.
 (ה) סוג מחדש.

ביאור 15א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

31 בדצמבר 2016 (מבוקר)					
סך הכל	שווי הוגן			יתרה במאזן	במיליוני ש"ח
	רמה 3 ^(א)	רמה 2 ^(א)	רמה 1 ^(א)		
נכסים פיננסיים					
74,761	2,301	7,134	65,326	74,757	מזומנים ופיקדונות בבנקים
77,201	2,407	24,457	50,337	77,201	ניירות ערך ^(ב)
1,284	-	-	1,284	1,284	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
260,630	184,726	73,382	2,522	261,913	אשראי לציבור, נטו
669	642	27	-	642	אשראי לממשלות
10,654	967	8,960	727	10,654	נכסים בגין מכשירים נגזרים
1,756	776	-	980	1,755	נכסים פיננסיים אחרים
426,955	191,819	113,960	121,176 ^(ג)	428,206	סך כל הנכסים הפיננסיים
התחייבויות פיננסיות					
347,919	113,396	232,144	2,379	346,854	פיקדונות הציבור
3,378	76	3,302	-	3,394	פיקדונות מבנקים
919	86	833	-	900	פיקדונות מממשלות
539	-	-	539	539	ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
23,926	6,119	12	17,795	22,640	אגרות חוב, שטרי התחייבות וכתבי התחייבות נידחים
10,677	407	9,542	728	10,677	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
8,447	1,407	5,294	1,746	8,446	התחייבויות פיננסיות אחרות
395,805	121,491	251,127	23,187 ^(ג)	393,450	סך כל ההתחייבויות הפיננסיות
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים					
353	353	-	-	353	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי
16,948	16,765	183	-	16,948	בנוסף, התחייבויות בגין זכויות עובדים ברוטו - פנסיה ופיצויים ^(ד)

- (א) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשים במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
 (ב) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה [ביאור 5](#) ניירות ערך.
 (ג) מזה: נכסים והתחייבויות בסך 120,850 מיליון ש"ח ובסך 156,667 מיליון ש"ח, בהתאמה אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן) או מהווה קירוב לשווי הוגן (מכשירים לתקופה מקורית של עד 3 חודשים לגביהם נעשה שימוש ביתרה במאזן כקירוב לשווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה ביאורים [215-115](#).
 (ד) ההתחייבות מוצגת בברוטו, אינה מתחשבת בנכסי התכנית המנוהלים כנגדה.

ביאור 215 - פריטים הנמדדים בשווי הוגן

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)				
מדידות שווי הוגן המשתמשות				
סך הכל שווי הוגן	בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	בנתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
במיליוני ש"ח				
נכסים				
ניירות ערך זמינים למכירה:				
36,893	-	2,024	34,869	אגרות חוב ממשלת ישראל
8,648	-	5,194	3,454	אגרות חוב ממשלות זרות
24	-	24	-	אגרות חוב מוסדות פיננסיים בישראל
8,657	-	8,614	43	אגרות חוב מוסדות פיננסיים זרים
8,105	1,454	6,651	-	אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
282	-	228	54	אגרות חוב אחרות בישראל
2,429	-	2,429	-	אגרות חוב אחרות זרים
1,765	-	-	1,765	מניות וקרנות נאמנות זמינות למכירה
66,803	1,454	25,164	40,185	סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה
ניירות ערך למסחר:				
7,093	-	43	7,050	אגרות חוב ממשלת ישראל
759	-	412	347	אגרות חוב ממשלות זרות
254	-	-	254	אגרות חוב מוסדות פיננסיים בישראל
435	-	435	-	אגרות חוב מוסדות פיננסיים זרים
275	-	275	-	אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)
194	-	-	194	אגרות חוב אחרות בישראל
429	-	429	-	אגרות חוב אחרות בחו"ל
523	-	-	523	מניות וקרנות נאמנות למסחר
9,962	-	1,594	8,368	סך הכל ניירות ערך למסחר
נכסים בגין מכשירים נגזרים:				
339	205	134	-	חוזי שקל - מדד
5,259	205	5,026	28	חוזי ריבית
4,291	975	3,314	2	חוזי מטבע - חוץ
1,081	103	522	456	חוזי מניות
20	8	6	6	חוזי סחורות ואחרים
371	-	-	371	פעילות בשוק המעוף
11,361	1,496	9,002	863	סך הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים
אחרים:				
2,395	-	5	2,390	אשראי ופקדונות בגין השאלות ניירות ערך
1,031	-	-	1,031	ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
733	-	-	733	אחר
4,159	-	5	4,154	סך הכל אחרים
92,285	2,950	35,765	53,570	סך כל הנכסים

ביאור 15 ב - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)					
מדידות שווי הוגן המשתמשות					
	בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	בנתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)		
סך הכל שווי הוגן					
התחייבויות					
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:					
425	218	207	-	חוזי שקל - מדד	
4,901	-	4,872	29	חוזי ריבית	
5,277	254	5,021	2	חוזי מטבע - חוץ	
1,128	-	672	456	חוזי מניית	
19	-	14	5	חוזי סחורות ואחרים	
328	-	-	328	פעילות בשוק המעוף	
12,078	472	10,786	820	סך הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	
אחרים:					
3,099	50	6	3,043	פקדונות בגין השאלות ניירות ערך	
244	-	-	244	ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר	
1,473	-	-	1,473	אחרים	
4,816	50	6	4,760	סך הכל אחרים	
16,894	522	10,792	5,580	סך כל התחייבויות	

ביאור 15 ב - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

30 ביוני 2016 (בלתי מבוקר)			
מדידות שווי הוגן המשתמשות			
סך הכל שווי הוגן	בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	בנתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
במיליוני ש"ח			
נכסים			
ניירות ערך זמינים למכירה:			
42,623	-	2,093	40,530
אגרות חוב ממשלת ישראל			
8,731	-	425	8,306
אגרות חוב ממשלות זרות			
36	-	36	-
אגרות חוב מוסדות פיננסיים בישראל			
7,608	-	7,560	48
אגרות חוב מוסדות פיננסיים זרים			
10,448	(א) 1,776	(א) 8,672	-
אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)			
540	-	455	85
אגרות חוב אחרות בישראל			
1,862	-	1,862	-
אגרות חוב אחרות זרים			
1,043	-	-	(ב) 1,043
מניות וקרנות נאמנות זמינות למכירה			
72,891	1,776	21,103	50,012
סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה			
ניירות ערך למסחר:			
6,368	-	124	6,244
אגרות חוב ממשלת ישראל			
3,371	-	-	3,371
אגרות חוב ממשלות זרות			
130	-	-	130
אגרות חוב מוסדות פיננסיים בישראל			
227	-	227	-
אגרות חוב מוסדות פיננסיים זרים			
461	-	461	-
אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)			
108	-	-	108
אגרות חוב אחרות בישראל			
379	-	379	-
אגרות חוב אחרות בחו"ל			
18	-	-	18
מניות וקרנות נאמנות למסחר			
11,062	-	1,191	9,871
סך הכל ניירות ערך למסחר			
נכסים בגין מכשירים נגזרים:			
390	178	212	-
חוזי שקל - מדד			
7,755	403	7,180	172
חוזי ריבית			
3,162	900	2,261	1
חוזי מטבע - חוץ			
1,328	192	561	575
חוזי מניות			
43	13	20	10
חוזי סחורות ואחרים			
321	-	-	321
פעילות בשוק המעוף			
12,999	1,686	10,234	1,079
סך הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים			
אחרים:			
2,681	-	2	2,679
אשראי ופקדונות בגין השאלות ניירות ערך			
1,476	-	-	1,476
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר			
783	-	-	783
אחר			
4,940	-	2	4,938
סך הכל אחרים			
101,892	3,462	32,530	65,900
סך כל הנכסים			

(א) סווג מחדש.

(ב) הוצג מחדש.

ביאור 215 - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

30 ביוני 2016 (בלתי מבוקר)					
מדידות שווי הוגן המשתמשות					
סך הכל שווי הוגן	בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	בנתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)		
במיליוני ש"ח					
התחייבויות					
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:					
447	46	401	-	חוזי שקל - מדד	
7,743	-	7,570	173	חוזי ריבית	
3,877	136	3,740	1	חוזי מטבע - חוץ	
1,315	1	739	575	חוזי מניות	
43	-	32	11	חוזי סחורות ואחרים	
318	-	-	318	פעילות בשוק המעוף	
13,743	183	12,482	1,078	סך הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	
אחרים:					
3,670	17	17	3,636	פקדונות בגין השאלות ניירות ערך	
789	-	-	789	ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר	
1,503	-	-	1,503	אחרים	
5,962	17	17	5,928	סך הכל אחרים	
19,705	200	12,499	7,006	סך כל התחייבויות	

ביאור 15 ב - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

31 בדצמבר 2016 (מבוקר)			
מדידות שווי הוגן המשתמשות			
סך הכל שווי הוגן	בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	בנתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)
במיליוני ש"ח			
נכסים			
ניירות ערך זמינים למכירה:			
35,409	-	2,027	33,382
אגרות חוב ממשלת ישראל			
11,929	-	1,935	9,994
אגרות חוב ממשלות זרות			
23	-	23	-
אגרות חוב מוסדות פיננסיים בישראל			
7,460	-	7,416	44
אגרות חוב מוסדות פיננסיים זרים			
9,749	1,426	8,323	-
אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)			
296	-	228	68
אגרות חוב אחרות בישראל			
1,882	-	1,882	-
אגרות חוב אחרות זרים			
961	-	-	961
מניות וקרנות נאמנות זמינות למכירה			
67,709	1,426	21,834	44,449
סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה			
ניירות ערך למסחר:			
5,091	-	-	5,091
אגרות חוב ממשלת ישראל			
2,458	-	1,953	505
אגרות חוב ממשלות זרות			
159	-	-	159
אגרות חוב מוסדות פיננסיים בישראל			
104	-	104	-
אגרות חוב מוסדות פיננסיים זרים			
280	-	280	-
אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)			
132	-	-	132
אגרות חוב אחרות בישראל			
286	-	286	-
אגרות חוב אחרות בחו"ל			
1	-	-	1
מניות וקרנות נאמנות למסחר			
8,511	-	2,623	5,888
סך הכל ניירות ערך למסחר			
נכסים בגין מכשירים נגזרים:			
339	202	137	-
חוזי שקל - מדד			
5,645	130	5,482	33
חוזי ריבית			
2,944	575	2,368	1
חוזי מטבע - חוץ			
1,447	57	958	432
חוזי מניות			
24	3	15	6
חוזי סחורות ואחרים			
255	-	-	255
פעילות בשוק המעוף			
10,654	967	8,960	727
סך הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים			
אחרים:			
2,527	-	5	2,522
אשראי ופקדונות בגין השאלות ניירות ערך			
1,284	-	-	1,284
ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר			
980	-	-	980
אחר			
4,791	-	5	4,786
סך הכל אחרים			
91,665	2,393	33,422	55,850
סך כל הנכסים			

ביאור 15 ב - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

31 בדצמבר 2016 (מבוקר)					
מדידות שווי הוגן המשתמשות					
סך הכל שווי הוגן	בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	בנתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	במיליוני ש"ח	
התחייבויות					
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:					
400	162	238	-	728	חוזי שקל - מדד
5,287	-	5,250	37	5,324	חוזי ריבית
3,304	245	3,058	1	6,368	חוזי מטבע - חוץ
1,415	-	983	432	2,830	חוזי מניות
20	-	13	7	40	חוזי סחורות ואחרים
251	-	-	251	502	פעילות בשוק המעוף
10,677	407	9,542	728	21,354	סך הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
אחרים:					
2,429	34	16	2,379	5,258	פקדונות בגין השאלות ניירות ערך
539	-	-	539	1,078	ניירות ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
1,746	-	-	1,746	3,504	אחרים
4,714	34	16	4,664	9,228	סך הכל אחרים
15,391	441	9,558	5,392	30,782	סך כל התחייבויות

ביאור 15 ב - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)
ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה

30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)					
מדידות שווי הוגן המשתמשות					
סך כל הרווח (הפסד) בגין שינויים בשווי בתקופה	סך הכל שווי הוגן	בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	בנתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
					במיליוני ש"ח
34	950	950	-	-	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
(12)	787	-	787	-	אגרות חוב מוזקות לפדיון
22	1,737	950	787	-	סך הכל

30 ביוני 2016 (בלתי מבוקר)					
מדידות שווי הוגן המשתמשות					
סך כל הרווח (הפסד) בגין שינויים בשווי בתקופה	סך הכל שווי הוגן	בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	בנתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
					במיליוני ש"ח
202	817	817	-	-	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
202	817	817	-	-	סך הכל

31 בדצמבר 2016 (מבוקר)					
מדידות שווי הוגן המשתמשות					
סך כל הרווח (הפסד) בגין שינויים בשווי בתקופה	סך הכל שווי הוגן	בנתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	בנתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	במחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	
					במיליוני ש"ח
291	968	968	-	-	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
291	968	968	-	-	סך הכל

ביאור ג' - שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)											
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 ביוני 2017	שווי הוגן ליום 30 ביוני 2017	העברות מרמה 3 ^(א)	העברות אל רמה 3 ^(א)	התאמות מתרגום דוחות כספיים	מכירות סילוקים	רכישות והנפקות	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו/טרם מומשו ונכללו:		שווי הוגן לדוח התקופה והפסד ^(א)	כדוח כולל אחר ^(ב)	שווי הוגן לתחילת הדוח
							ברוח	בדוח			
במיליוני ש"ח											
נכסים											
ניירות ערך זמינות למכירה:											
-	1,454	-	-	-	(145)	(11)	222	(2)	(19)	1,409	MBS/ABS
-	1,454	-	-	-	(145)	(11)	222	(2)	(19)	1,409	סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה
נכסים בגין מכשירים נגזרים:											
(31)	205	-	1	-	-	-	-	-	(13)	217	חוזי שקל - מדד
80	205	-	-	-	45	-	-	-	31	129	חוזי ריבית
437	975	-	-	-	-	-	157	-	(307)	1,125	חוזי מטבע - חוץ
17	103	-	-	-	-	-	-	-	2	101	חוזי מניות
6	8	-	-	-	-	-	-	-	5	3	חוזי סחורות ואחרים
509	1,496	-	1	-	45	-	157	-	(282)	1,575	סך הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים
509	2,950	-	1	-	(100)	(11)	379	(2)	(301)	2,984	סך כל הנכסים
התחייבויות											
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:											
48	218	(9)	52	-	-	-	-	-	13	162	חוזי שקל - מדד
(24)	254	-	-	-	-	-	-	-	(9)	263	חוזי מטבע - חוץ
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	חוזים בגין מניות
24	472	(9)	52	-	-	-	-	-	4	425	סך הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
6	50	-	-	-	-	-	-	-	-	50	סך הכל אחרים
30	522	(9)	52	-	-	-	-	-	4	475	סך כל ההתחייבויות

(א) רווחים (הפסדים) שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.
 (ב) רווחים (הפסדים) שטרם מומשו נכללו בדוח על השינויים בהון בסעיף רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר.
 (ג) העברה מרמה 2 אל רמה 3 - הועברו עסקאות פרוורד לתקופה של מעל שנה ומתחת ל-5 שנים, כאשר נכון לתאריך הדוח הכספי התקופה הנותרת לפרעון היא מתחת לשנה.
 העברה מרמה 3 אל רמה 2 - עסקאות פרוורד מדד לתקופה של מעל 5 שנים, כאשר נכון לתאריך הדוח הכספי התקופה הנותרת לפרעון היא מעל שנה ומתחת ל-5 שנים.

ביאור 15 ג - שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016 (בלתי מבוקר)												
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 ביוני 2016	שווי הוגן ליום 30 ביוני 2016	העברות מרמה ^(א) 3	העברות אל רמה ^(א) 3	התאמות מתרגום דוחות כספיים	מכירות סילוקים	רכישות והנפקות	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו/טרם מומשו ונכללו:		ברוח כולל אחר ^(ב)	בדוח רווח ההפסד ^(א)		
							שווי הוגן לתחילת התקופה					
במיליוני ש"ח												
נכסים												
ניירות ערך זמינות למכירה:												
	4	1,776	-	-	-	(51) ^(ד)	(231) ^(ד)	77 ^(ד)	1	42 ^(ד)	1,938 ^(ד)	MBS/ABS
	4	1,776	-	-	-	(51)	(231)	77	1	42	1,938	סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה
נכסים בגין מכשירים נגזרים:												
	(64)	178	-	(10)	-	-	-	-	-	(14)	202	חוזי שקל - מדד
	103	403	-	-	-	(18)	-	-	-	109	312	חוזי ריבית
	267	900	-	-	-	-	-	156	-	(159)	903	חוזי מטבע - חוץ
	119	192	-	-	-	-	-	-	-	58	134	חוזי מניות
	-	13	-	-	-	-	-	-	-	(10)	23	חוזי סחורות ואחרים
	425	1,686	-	(10)	-	(18)	-	156	-	(16)	1,574	סך הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים
	429	3,462	-	(10)	-	(69)	(231)	233	1	26	3,512	סך כל הנכסים
התחייבויות												
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:												
	(1)	46	-	-	-	-	-	-	-	(15) ^(ד)	61	חוזי שקל - מדד
	(6)	136	-	-	-	-	-	-	-	(45)	181	חוזי מטבע - חוץ
	1	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	חוזים בגין מניות
	(6)	183	-	-	-	-	-	-	-	(59)	242	סך הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
	-	17	-	-	-	-	-	-	-	-	17	סך הכל אחרים
	(6)	200	-	-	-	-	-	-	-	(59)	259	סך כל ההתחייבויות

- (א) רווחים (הפסדים) שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.
- (ב) רווחים (הפסדים) שטרם מומשו נכללו בדוח על השינויים בהון בסעיף רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר.
- (ג) העברה מרמה 2 אל רמה 3 - הועברו עסקאות פורוורד לתקופה של מעל שנה ומתחת ל-5 שנים, כאשר נכון לתאריך הדוח הכספי התקופה הנותרת לפרעון היא מתחת לשנה.
- העברה מרמה 3 אל רמה 2 - עסקאות פורוורד מדד לתקופה של מעל 5 שנים, כאשר נכון לתאריך הדוח הכספי התקופה הנותרת לפרעון היא מעל שנה ומתחת ל-5 שנים.
- (ד) סווג מחדש.

ביאור 15 ג - שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)											
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 ביוני 2017	שווי הוגן ליום 30 ביוני 2017	העברות מרמה 3 ^(א)	העברות אל רמה 3 ^(א)	התאמות מתרגום דוחות כספיים	מכירות סילוקים	רכישות והנפקות	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו/טרם מומשו ונכללו:		שווי הוגן לתחילת השנה	הפסד ^(א)	ברוח כולל אחר ^(ב)
							בדוח רווח	בדוח הפסד ^(א)			
במיליוני ש"ח											
נכסים											
ניירות ערך זמינות למכירה:											
(1)	1,454	-	-	-	(500)	(11)	637	(8)	(90)	1,426	MBS/ABS
(1)	1,454	-	-	-	(500)	(11)	637	(8)	(90)	1,426	סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה
נכסים בגין מכשירים נגזרים:											
6	205	-	21	-	-	-	-	-	(18)	202	חוזי שקל - מדד
91	205	-	-	-	(8)	-	-	-	83	130	חוזי ריבית
764	975	-	-	-	-	-	925	-	(525)	575	חוזי מטבע - חוץ
71	103	-	-	-	-	-	-	-	46	57	חוזי מניות
6	8	-	-	-	-	-	-	-	5	3	חוזי סחורות ואחרים
938	1,496	-	21	-	(8)	-	925	-	(409)	967	סך הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים
937	2,950	-	21	-	(508)	(11)	1,562	(8)	(499)	2,393	סך כל הנכסים
התחייבויות											
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:											
54	218	(30)	52	-	-	-	-	-	34	162	חוזי שקל - מדד
31	254	-	-	-	-	-	-	-	9	245	חוזי מטבע - חוץ
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	חוזים בגין מניות
85	472	(30)	52	-	-	-	-	-	43	407	סך הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
24	50	-	-	-	-	-	-	-	16	34	סך הכל אחרים
109	522	(30)	52	-	-	-	-	-	59	441	סך כל ההתחייבויות

(א) רווחים (הפסדים) שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מיומן שאינן מריבית.
 (ב) רווחים (הפסדים) שטרם מומשו נכללו בדוח על השינויים בהון בסעיף רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר.
 (ג) העברה מרמה 2 אל רמה 3 - הועברו עסקאות פורוורד לתקופה של מעל שנה ומתחת ל-5 שנים, כאשר נכון לתאריך הדוח הכספי התקופה הנוותרת לפרעון היא מתחת לשנה.
 העברה מרמה 3 אל רמה 2 - עסקאות פורוורד מדד לתקופה של מעל 5 שנים, כאשר נכון לתאריך הדוח הכספי התקופה הנוותרת לפרעון היא מעל שנה ומתחת ל-5 שנים.

ביאור 15 ג - שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2016 (בלתי מבוקר)												
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 ביוני 2016	שווי הוגן ליום 30 ביוני 2016	העברות מרמה (ג)3	העברות אל רמה (ג)3	התאמות מתרגום דוחות כספיים	מכירות סילוקים	רכישות והנפקות	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו/טרם מומשו ונכללו:		ברוח כולל אחר(ב)	בדוח רווח ההפסד(א)	שווי הוגן לתחילת השנה	
במיליוני ש"ח												
נכסים												
ניירות ערך זמינות למכירה:												
	-	1,776	-	-	-	(62) ^(ד)	(231) ^(ד)	77 ^(ד)	(3)	(8) ^(ד)	2,003	MBS/ABS
	-	1,776	-	-	-	(62)	(231)	77	(3)	(8)	2,003	סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה
נכסים בגין מכשירים נגזרים:												
	(26)	178	-	9	-	-	-	-	-	(5)	174	חוזי שקל- מדד
	103	403	-	-	-	(61)	-	-	-	-	167	חוזי ריבית
	471	900	-	-	-	-	-	387	-	(257)	770	חוזי מטבע- חוץ
	131	192	-	-	-	-	-	-	-	63	129	חוזי מניות
	-	13	-	-	-	-	-	-	-	(20)	33	חוזי סחורות ואחרים
	679	1,686	-	9	-	(61)	-	387	-	(52)	1,403	סך הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים
	679	3,462	-	9	-	(123)	(231)	464	(3)	(60)	3,406	סך כל הנכסים
התחייבויות												
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:												
	15	46	-	12	-	-	-	-	-	(19)	53	חוזי שקל מדד
	(50)	136	-	-	-	-	-	-	-	-	199	חוזי מטבע חוץ
	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	חוזים בגין מניות
	(34)	183	-	12	-	-	-	-	-	(81)	252	סך הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
	17	17	-	-	-	-	-	-	-	4	13	סך הכל אחרים
	(17)	200	-	12	-	-	-	-	-	(77)	265	סך כל ההתחייבויות

- (א) רווחים (הפסדים) שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.
- (ב) רווחים (הפסדים) שטרם מומשו נכללו בדוח על השינויים בהון בסעיף רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר.
- (ג) העברה מרמה 2 אל רמה 3 - הועברו עסקאות פרוורד לתקופה של מעל שנה ומתחת ל-5 שנים, כאשר נכון לתאריך הדוח הכספי התקופה הנותרת לפרעון היא מתחת לשנה.
- העברה מרמה 3 אל רמה 2 - עסקאות פרוורד מדד לתקופה של מעל 5 שנים, כאשר נכון לתאריך הדוח הכספי התקופה הנותרת לפרעון היא מעל שנה ומתחת ל-5 שנים.
- (ד) סווג מחדש.

ביאור 15 ג - שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016 (מבוקר)											
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 בדצמבר 2016	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2016	העברות מרמה 3 ^(ג)	העברות אל רמה 3 ^(ג)	התאמות מתרגום דוחות כספיים	מכירות סילוקים	רכישות והנפקות	רווחים (הפסדים) נטו שמומשו/טרם מומשו ונכללו:		שווי הוגן לתחילת השנה	הפסד ^(א)	בדוח רווח
							ברוח כולל אחר ^(ב)	בדוח רווח			
במיליוני ש"ח											
נכסים											
ניירות ערך זמינות למכירה:											
14	1,426	-	-	-	(278)	(378)	130	10	(61)	2,003	MBS/ABS
14	1,426	-	-	-	(278)	(378)	130	10	(61)	2,003	סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה
נכסים בגין מכשירים נגזרים:											
32	202	(24)	35	-	-	-	-	-	17	174	חוזי שקל - מדד
(160)	130	-	-	-	(163)	-	-	-	(4)	297	חוזי ריבית
299	575	-	-	-	-	-	572	-	(767)	770	חוזי מטבע - חוץ
36	57	-	-	-	-	-	-	-	(72)	129	חוזי מניות
1	3	-	-	-	-	-	-	-	(30)	33	חוזי סחורות ואחרים
208	967	(24)	35	-	(163)	-	572	-	(856)	1,403	סך הכל נכסים בגין מכשירים נגזרים
222	2,393	(24)	35	-	(441)	(378)	702	10	(917)	3,406	סך כל הנכסים
התחייבויות											
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:											
159	162	(38)	37	-	-	-	-	-	110	53	חוזי שקל - מדד
56	245	-	-	-	-	-	-	-	46	199	חוזי מטבע - חוץ
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	חוזים בגין מניות
215	407	(38)	37	-	-	-	-	-	156	252	סך הכל התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
13	34	-	-	-	-	-	-	-	21	13	סך הכל אחרים
228	441	(38)	37	-	-	-	-	-	177	265	סך כל ההתחייבויות

(א) רווחים (הפסדים) שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מריבית.
 (ב) רווחים (הפסדים) שטרם מומשו נכללו בדוח על השינויים בהון בסעיף רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר.
 (ג) העברה מרמה 2 אל רמה 3 - הועברו עסקאות פורוורד לתקופה של מעל שנה ומתחת ל-5 שנים, כאשר נכון לתאריך הדוח הכספי התקופה הנותרת לפרעון היא מתחת לשנה.
 העברה מרמה 3 אל רמה 2 - עסקאות פורוורד מדד לתקופה של מעל 5 שנים, כאשר נכון לתאריך הדוח הכספי התקופה הנותרת לפרעון היא מעל שנה ומתחת ל-5 שנים.

ביאור T15 - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3

מידע כמותי לגבי מדידת שווי הוגן ברמה 3

30 ביוני 2017 (בלתי מבוקר)				
שווי הוגן	טכניקת הערכה	נתונים לא נצפים	טווח	ממוצע ⁽³⁾
במיליוני ש"ח				
א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה				
נכסים				
ני"ע זמינים למכירה⁽¹⁾				
1,454	היוון תזרימי מזומנים	מרווח הסתברות לכשל	bp 125-190	bp 157
		שיעור פרעון מוקדם	2.5%-3.8%	3.15%
		שיעור הפסד	20%	20%
			30%	30%
נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾				
166	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה	(0.15)%-0.43%	0.14%
39	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	0.15%-100% ^(*)	1.92%
205	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	0.15%-100% ^(*)	1.92%
148	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה	(0.15)%-0.43%	0.14%
827	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	0.15%-100% ^(*)	1.92%
103	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	0.15%-100% ^(*)	1.92%
8	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	0.15%-100% ^(*)	1.92%
התחייבויות				
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾				
218	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה	(0.15)%-0.43%	0.14%
254	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה	(0.15)%-0.43%	0.14%
ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה				
950	השווי הוגן של הביטחון			

* בגין צד נגדי שכשל.

מידע איכותי לגבי מדידת שווי הוגן ברמה 3

1. הנתונים הלא נצפים אשר שימשו במדידת השווי הוגן של ניירות ערך מגובי נכסים או מגובי משכנתאות הם שיעור המרווח, ההסתברות לכשל, שיעור הפרעון המוקדם וחומרת הפסד באירוע כשל. גידול/קיטון משמעותי בפרמטרים הלא נצפים, יבוא ליד ביטוי בשווי הוגן נמוך/גבוה באופן משמעותי.
2. הנתונים הלא נצפים אשר שימשו במדידת השווי הוגן של נגזרים הינם סיכון האשראי של הצד הנגדי לעסקה ושיעור האינפלציה החזוי. ככל שסיכון האשראי של הצד הנגדי לעסקה יהיה גבוה/נמוך, השווי הוגן של העסקה יהיה נמוך/גבוה. שינוי בשיעור האינפלציה החזוי, ישפיע על השווי הוגן של העסקות בהתאם לפוזיציה המדדית של הבנק בעסקות אלו. ככל שתחזית האינפלציה תעלה (תרד) והבנק מתחייב לשלם את הסכום הצמוד למדד, השווי הוגן של העסקות יקטן (יגדל). ככל שתחזית האינפלציה תעלה (תרד) והצד הנגדי לעסקה מחוייב לשלם לבנק את הסכום הצמוד למדד, השווי הוגן של העסקות יגדל (יקטן).
3. נתון הממוצע המתייחס לפרמטר הלא נצפה "סיכון צד נגדי לעסקה" משקף ממוצע משוקלל.

ביאור 15 ד - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3 (המשך)

מידע כמותי לגבי מדידת שווי הוגן ברמה 3 (המשך)

30 ביוני 2016 (בלתי מבוקר)				
שווי הוגן	טכניקת הערכה	נתונים לא נצפים	טווח	ממוצע ⁽³⁾
במיליוני ש"ח				
א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה				
נכסים				
ני"ע זמינים למכירה⁽¹⁾				
איגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)	1,776 ^(*)	היוון תזרימי מזומנים	מרווח	bp 115
			הסתברות לכשל	bp 70-160
			שיעור פרעון מוקדם	4.25%
			שיעור הפסד	20%
				30%
נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾				
חוזי ריבית שקל - מדד	110	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה	0.25%
	68	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	2.11%
חוזי ריבית	403	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	0.47%-100% ^(*)
חוזי מטבע - חוץ	85	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה	0.25%
	815	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	2.11%
חוזים בגין מניות	192	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	2.11%
חוזים בגין סחורות	13	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	0.47%-100% ^(*)
התחייבויות				
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾				
חוזי ריבית שקל - מדד	46	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה	0.25%
חוזי מטבע - חוץ	136	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה	0.25%
ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה				
אשראי שגבייתו מותנית בכיטחון	817	השווי הוגן של הביטחון		

(א) סוג מחדש.

* בגין צד נגדי שכשל.

מידע איכותי לגבי מדידת שווי הוגן ברמה 3

1. הנתונים הלא נצפים אשר שימשו במדידת השווי הוגן של ניירות ערך מגובי נכסים או מגובי משכנתאות הם שיעור המרווח, ההסתברות לכשל, שיעור הפרעון המוקדם וחומרת הפסד באירוע כשל. גידול/קיטון משמעותי בפרמטרים הלא נצפים, יבוא לידי ביטוי בשווי הוגן נמוך/גבוה באופן משמעותי.
2. הנתונים הלא נצפים אשר שימשו במדידת השווי הוגן של נגזרים הינם סיכון האשראי של הצד הנגדי לעסקה ושיעור האינפלציה החזוי. ככל שסיכון האשראי של הצד הנגדי לעסקה יהיה גבוה/נמוך, השווי הוגן של העסקה יהיה נמוך/גבוה. שינוי בשיעור האינפלציה החזוי, ישפיע על השווי הוגן של העסקות בהתאם לפוזיציה המדדית של הבנק בעסקות אלו. ככל שתחזית האינפלציה תעלה (תרד) והבנק מתחייב לשלם את הסכום הצמוד למדד, השווי הוגן של העסקות יקטן (יגדל). ככל שתחזית האינפלציה תעלה (תרד) והצד הנגדי לעסקה מחוייב לשלם לבנק את הסכום הצמוד למדד, השווי הוגן של העסקות יגדל (יקטן).
3. נתון הממוצע המתייחס לפרמטר הלא נצפה "סיכון צד נגדי לעסקה" משקף ממוצע משוקלל.

ביאור 15 ד - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3 (המשך)

מידע כמותי לגבי מדידת שווי הוגן ברמה 3 (המשך)

31 בדצמבר 2016 (מבוקר)					
שווי הוגן		טכניקת הערכה	נתונים לא נצפים	טווח	ממוצע ⁽³⁾
במיליוני ש"ח					
א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה					
נכסים					
ני"ע זמינים למכירה⁽¹⁾					
איגרות חוב מגובי נכסים (ABS) או מגובי משכנתאות (MBS)					
1,426	היוון תזרימי מזומנים	מרווח	125-190 bp	157 bp	
		הסתברות לכשל	2.5%-3.8%	3.15%	
		שיעור פרעון מוקדם	20%	20%	
		שיעור הפסד	30%	30%	
נכסים בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾					
162	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה	0%-0.33%	0.17%	
40	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	0.2%-100% ^(*)	2.67%	
130	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	0.2%-100% ^(*)	2.67%	
76	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה	0%-0.33%	0.17%	
499	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	0.2%-100% ^(*)	2.67%	
57	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	0.2%-100% ^(*)	2.67%	
3	היוון תזרימי מזומנים	סיכון צד נגדי לעסקה	0.2%-100% ^(*)	2.67%	
התחייבויות					
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים⁽²⁾					
162	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה	0%-0.33%	0.17%	
245	היוון תזרימי מזומנים	ציפיות אינפלציה	0%-0.33%	0.17%	
ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה					
אשראי שגבייתו מותנית					
968	השווי ההוגן של הביטחון				

* בגין צד נגדי שכשל.

מידע איכותי לגבי מדידת שווי הוגן ברמה 3

1. הנתונים הלא נצפים אשר שימשו במדידת השווי ההוגן של ניירות ערך מגובי נכסים או מגובי משכנתאות הם שיעור המרווח, ההסתברות לכשל, שיעור הפרעון המוקדם וחומרת הפסד באירוע כשל. גידול/קיטון משמעותי בפרמטרים הלא נצפים, יבוא לידי ביטוי בשווי הוגן נמוך/גבוה באופן משמעותי.
2. הנתונים הלא נצפים אשר שימשו במדידת השווי ההוגן של נגזרים הינם סיכון האשראי של הצד הנגדי לעסקה ושיעור האינפלציה החזוי. ככל שסיכון האשראי של הצד הנגדי לעסקה יהיה גבוה/נמוך, השווי ההוגן של העסקה יהיה נמוך/גבוה. שינוי בשיעור האינפלציה החזוי, ישפיע על השווי ההוגן של העסקות בהתאם לפוזיציה המדדית של הבנק בעסקות אלו. ככל שתחזית האינפלציה תעלה (תרד) והבנק מתחייב לשלם את הסכום הצמוד למדד, השווי ההוגן של העסקות יקטן (יגדל). ככל שתחזית האינפלציה תעלה (תרד) והצד הנגדי לעסקה מחייב לשלם לבנק את הסכום הצמוד למדד, השווי ההוגן של העסקות יגדל (יקטן).
3. נתון הממוצע המתייחס לפרמטר הלא נצפה "סיכון צד נגדי לעסקה" משקף ממוצע משוקלל.

ביאור 16 - נושאים שונים

לאומי פרטנרס

ביום 7 במאי 2017 התקשרה החברה הבת - לאומי פרטנרס בע"מ (להלן: "לאומי פרטנרס") במזכר הבנות לא מחייב¹ (להלן: "מזכר הבנות") עם ביטוח ישיר השקעות פיננסיות בע"מ (להלן: "השקעות פיננסיות"), לפיו, בכפוף להשלמת הפיכתה של השקעות פיננסיות לחברה פרטית, ירכשו לאומי פרטנרס ומשקיעים נוספים מניות רגילות של השקעות פיננסיות בסכום של 480 מיליון ש"ח בדרך של הקצאה פרטית, כאשר חלקה של לאומי פרטנרס יהיה עד 10% מהונה המונפק והנפרע של השקעות פיננסיות, בתמורה לכ-150 מיליון ש"ח.

בנוסף יוקצו למשקיעים אופציות לא רשומות למסחר, הניתנות למימוש ממועד השלמת העסקה ועד לחלוף 3 שנים ממועד הקצאתן, לרכישת כ-5% מהונה המונפק והנפרע של השקעות פיננסיות בדילול מלא. למשקיעים תינתן הזכות לבקש המרה או פדיון מנייתו עד לתום השנה השביעית ממועד השלמת העסקה והשקעות פיננסיות תעשה מאמצים לפעול בהתאם לבקשה כאמור, אולם ככל שלא תצליח לבצע את הפדיון/או ההמרה כאמור, לא יהא בכך כדי להוות עילה לתביעה כנגדה.

ביצועה של העסקה מותנה בתנאים מתלים וסכום העסקה יותאם לדיבידנדים ותנועות הון בהשקעות פיננסיות לאחר 31 במרס 2017. כמו כן נקבע, כי אם שווי השקעות פיננסיות יפחת מ-1.43 מיליארד ש"ח (מותאם לדיבידנדים ותנועות הון), ניתן יהיה לבטל את ההסכם.

סקת מכירת נכס

ביום 18 ביוני 2017 אישר דירקטוריון הבנק את התקשרות הבנק בהסכם עם קנדה אקרו בסיטי שותפות מוגבלת למכירת נכס המצוי ברח' יהודה הלוי פינת רח' הרצל בתל אביב, המשמש כיום כסניף המרכזי של הבנק בתל אביב. תמורת המכירה הינה כ-277 מיליון ש"ח והרווח הצפוי עם השלמת העסקה ברבעון רביעי 2017 הינו כ-260 מיליון ש"ח לפני השפעת המס.

PEPPER

בחודש יוני 2017 לאומי השיק לקהל הרחב את PEPPER, בנקאות דיגיטלית שכולה במובייל, זאת לאחר שבמהלך רבעון ראשון 2017, הושק PEPPER PAY המשמש כפתרון תשלומים ללקוחות כל הבנקים.

זוהי קפיצת מדרגה חשובה בייסודה של הבנקאות הדיגיטלית בישראל שתנוהל רובה ככולה באמצעות המובייל. האפליקציות החדשות מאפשרות למשתמשים ליהנות מחוויית לקוח פרסונלית, פשוטה ונוחה, כזו המושתתת על מענה לצרכיהם, באופן יחידותי, בעיצוב ייחודי, ללא עמלות עו"ש, מותאמת אישית, "בכל זמן ומכל מקום".

¹ חתימת הסכם השקעה מחייב כפופה לגיוס המשקיעים כאמור לעיל ולהשלמת בדיקת נאותות של המשקיעים בהשקעות פיננסיות

בנק לאומי לישראל בע"מ וחברות מוחזקות שלו
ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים
תוכן העניינים

עמוד	
א. ממשל תאגידי	
206	שינויים בדירקטוריון
206	המבקר הפנימי
ב. פרטים נוספים	
206	השליטה בבנק
207	מינויים ופרישות ומבנה ארגוני
207	חקיקה ורגולציה הנוגעת למערכת הבנקאית
209	דירוג אשראי
ג. נספחים	
210	שיעורי הכנסה והוצאה

שינויים בדירקטוריון

כיום, מונה הדירקטוריון 15 דירקטורים.

למידע בנוגע לשינויים בהרכב הדירקטוריון שאירעו במהלך הרבעון הראשון לשנת 2017 ראה פרק [שינויים בדירקטוריון בדוח הכספי לשנת 2016](#).

ביום 29 במרס 2017, הוועדה למינוי דירקטורים בתאגידים בנקאיים שמונתה לפי סעיף 36 לחוק הבנקאות (רישוי), תשמ"א-1981, הודיעה לבנק על רשימת המועמדים מטעמה לבחירה כדירקטורים באסיפה הכללית של הבנק לשנת 2017, וזאת בעקבות הודעה מקדימה בדבר כוונת הבנק לזמן אסיפה כללית שפורסמה ביום 15 במרס 2017 (ראה דיווח מיידי מיום 15 במרס 2017 (אסמכתא: 01-024366-2017)). הרשימה הנ"ל כוללת, בין היתר, את ד"ר סאמר חאג' יחיא (דירקטור במעמד "דירקטור אחר") ופרופ' חיים לוי (דירקטור חיצוני בהתאם להוראה ניהול בנקאי תקין מס' 301 של הפיקוח על הבנקים), אשר עתידים לסיים את כהונתם הראשונה כדירקטורים בבנק ביום 29 בספטמבר 2017 וביום 31 באוקטובר 2017, בהתאמה. כמו כן, ביום 17 באוגוסט 2018 עתידים גב' ציפי סמט (דח"צית בבנק) ומר דוד אבנר (דירקטור במעמד "דירקטור אחר") לסיים את כהונתם השניה בבנק.

ביום 5 ביולי 2017 פרסם בנק ישראל עדכונים להוראת נוהל בנקאי תקין 301 ("הוראה 301 המעודכנת") שנועדו לשפר את אפקטיביות עבודת הדירקטוריון ולהגביר את כשירותו המקצועית של הדירקטוריון. במסגרת הוראה 301 המעודכנת שולבו שינויים שמטרתם לאפשר לדירקטוריון לשים בעבודתו דגש על הנושאים המהותיים ביותר לבנק, בין היתר, על ידי מתן אפשרות להאציל חלק מהחלטות לוועדות הדירקטוריון. שינויים מרכזיים נוספים ששולבו בהוראה 301 המעודכנת כוללים: צמצום מספר הדירקטורים המקסימאלי ל-10, במקום 15 דירקטורים כיום וזאת עד ליום 1 ביולי 2020 כאשר בהתאם להוראת המפקחת על הבנקים כבר במהלך שנת 2017 על הבנק להפחית את מספר חברי הדירקטוריון שלו ל-13; הרחבת ההגדרה של "בעל ניסיון בנקאי" והעלאת אחוז הדירקטורים הנדרשים להיות בעלי ניסיון בנקאי; דרישה לשילוב דירקטור אחד לפחות שהנו בעל ניסיון מוכח בתחומי הטכנולוגיה; כמו כן, במסגרת הוראה 301 המעודכנת שולבו גם עקרונות באזל לממשל תאגידי שפורסמו ביולי 2015.

המבקרת הפנימית

פרטים בדבר הביקורת הפנימית בקבוצה ובכלל זה, הסטנדרטים המקצועיים לפיהם פועלת הביקורת הפנימית, תכנית העבודה השנתית והרב שנתית והשיקולים בקביעתה והדוח השנתי של המבקר, נכללו בדוח הכספי לשנת 2016.

למידע בנוגע לסיום כהונתו של המבקר הפנימי הראשי ומינוי מבקרת פנימית ראשית חדשה ראה פרק [המבקר הפנימי בדוח הכספי לשנת 2016](#).

הדוחות השנתיים של המבקרים הפנימיים של חברות הבנות בארץ לשנת 2016 הוגשו לוועדת הביקורת ביום 3 באפריל 2017 ונדונו בוועדה ביום 6 באפריל 2017.

הדוחות השנתיים של המבקרים הפנימיים בשלוחות חו"ל לשנת 2016 הוגשו לוועדת הביקורת ביום 3 באפריל 2017 ונדונו בוועדה ביום 6 באפריל 2017.

השליטה בבנק

הבנק מוגדר, על פי הקבוע בד"ר, כתאגיד בנקאי ללא גרעין שליטה ואין בעל מניות המוגדר כבעל שליטה בבנק.

למידע מעודכן לגבי החזקות בעלי עניין בבנק, ראה דוח מיידי מתקן על מצבת החזקות בעלי עניין ונושאי משרה בכירה מיום 10 ביולי 2017 (אסמכתא: 01-072006-2017). כן, ראה דיווח רשימת בעלי אמצעי שליטה מהותי ליום 31 במרס 2017 מיום 6 באפריל 2017 (אסמכתא: 01-038475-2017).

אסיפה כללית שנתית ובחירת דירקטורים

בהמשך להחלטת דירקטוריון הבנק מיום 14 במרס 2017, ביום 15 במרס 2017, פורסם דיווח מיידי אודות הכוונה לכנס אסיפה כללית שנתית של בעלי מניות הבנק, אשר על סדר יומה צפויים להיכלל, בין היתר, הנושאים הבאים: (1) מינוי דירקטור חיצוני אחד בהתאם לקבוע בהוראה 301 להוראות ניהול בנקאי תקין של המפקח על הבנקים או דח"צ אחד בהתאם לקבוע בחוק החברות, התשנ"ט-1999 אשר עומד גם בתנאי הכשירות של דירקטור חיצוני בהתאם להוראה 301, כפי שיקבע על ידי הוועדה למינוי דירקטורים בתאגידים בנקאיים שמונתה לפי סעיף 36 לחוק הבנקאות (רישוי), תשמ"א-1981 ו-(2) מינוי דירקטור רגיל אחד (דהיינו במעמד "דירקטור אחר" - דירקטור שאינו דירקטור חיצוני כאמור בסעיף 11ד(2) לפקודת הבנקאות) לדירקטוריון הבנק.

לפרטים נוספים ראה הודעה מקדימה בדבר כוונה לזמן אסיפה כללית שנתית שעל סדר יומה מספר נושאים וביניהם מינוי דירקטורים שפורסמה ביום 15 במרס 2017 (אסמכתא: 01-024366-2017).

מינויים ופרישות

מינויים:

מר **שי בסון** ימונה לתפקיד ראש חטיבת לאומי טכנולוגיות וחבר הנהלת הבנק בדרג סמנכ"ל בכיר, החל מ-1 בספטמבר 2017.
 מר **אילן בוגנים**, המכהן כמ"מ ראש חטיבת לאומי טכנולוגיות, ימונה לתפקיד ראש מערך CDO, CTO ותשתיות וחבר הנהלת הבנק, וידווח אל ראש חטיבת לאומי טכנולוגיות החל מ-1 בספטמבר 2017.

מבנה ארגוני

מערך ציות ואכיפה

מערך הציות כפוף לחטיבה לייעוץ משפטי. לאור השינויים הארגוניים והמינויים שבוצעו בבנק במהלך תקופת הדוח, מערך הציות ממשיך להיות כפוף עד לסוף שנת 2017 בלבד לחנן פרידמן, שכיהן כיועץ המשפטי של הבנק ועומד כיום בראש חטיבת אסטרטגיה ורגולציה.

חקיקה ורגולציה הנוגעת למערכת הבנקאית

חלק מהמידע בפרק זה הינו "מידע צופה פני עתיד". למשמעות מושג זה והתוצאות הנובעות ממשמעות זו - ראה פרק [מידע צופה פני עתיד](#).

ראה תאור מפורט [בדוח הכספי לשנת 2016 - עמודים 314-311](#).

בתקופת הדוח פורסמו הצעות לשינויים רגולטורים ושינויים בהוראות דין שונות, אשר עשויה להיות להם השפעה על מאפייני הפעילות של הקבוצה, על היקף הפעילות בחלק מתחומי הפעילות של הקבוצה, על שיעור הרווחיות בחלק מפעילויות הקבוצה ועל סיכוני האשראי והסיכונים התפעוליים והמשפטיים להם חשופה הקבוצה. מרבית ההוראות מצויות בשלבים שונים של דיונים, ולפיכך לא ניתן להעריך האם יפורסמו כהוראות מחייבות ואם יפורסמו מה יהיו ההוראות הסופיות שייקבעו. לפיכך, לא ניתן להעריך בשלב זה את ההשפעה שעשויה להיות לאותן הוראות על הפעילות הכוללת של הקבוצה, אם בכלל. בפרק זה מפורטות הוראות אשר נכנסו לתוקף במהלך תקופת הדוח והוראות הצפויות להיכנס לתוקף, אשר השפעתן על הבנק צפויה להיות משמעותית.

חוק ניירות ערך (תיקון מס' 63), התשע"ז-2017 - שינוי מבנה הבורסה

ביום 6 באפריל 2017 פורסם התיקון לחוק שבנדון. מטרתו העיקרית של החוק הפיכת הבורסה לתאגיד למטרות רווח במבנה בעלות המופרדת מהגישה למסחר, המסוגל להוות תחרות משמעותית לבורסות בשווקים בינלאומיים ולזירות מסחר אלטרנטיביות בארץ ובח"ל. לצורך כך תעבור הבורסה שינוי מבני באישור בית משפט, שבסיומו תהפוך מחברה מוגבלת בערבות לחברה בעלת הון מניות, אשר יתחלק בין חברי הבורסה.

להלן עיקרי החוק:

- הגישה למסחר לא תחייב בעלות בבורסה אלא תהא מבוססת על התקשרות חוזית בין הבורסה לבין החברים.
- החל מהמועד בו יאשר בית המשפט את השינוי המבני, החזקותיהם של חברי הבורסה הקיימים, מעבר לשיעור של 5%, יורדמו ולא יקנו להם כל זכות, ותחול עליהם חובה למכור כל החזקה מעבר לשיעור זה, עד תום חמש שנים ממועד אישור הסדר כאמור, או עד מועד הנפקת מניות הבורסה בתל אביב לציבור ורישומן למסחר, לפי המוקדם.
- חברי הבורסה הקיימים יהיו זכאים לתמורה בגין מכירת החזקותיהם כאמור מתוך ההון העצמי של הבורסה, בלבד. חברי הבורסה הקיימים שימכרו את החזקותיהם, יעבירו לבורסה את מלוא ההפרש שבין תמורת המכירה שהתקבלה בידיהם, לבין שווי החזקות שנמכרו על ידם, בהתאם להון העצמי של הבורסה בהתאם לדוחותיה הכספיים לשנת 2015.
- לא יחזיק אדם אמצעי שליטה בבורסה בשיעור 5% או יותר, אלא על פי היתר החזקה שניתן על ידי רשות ניירות ערך. בנוסף, לא ישלוט אדם בבורסה אלא על פי היתר שנתנה הרשות. בכל מקרה, תאגיד בנקאי וחבר בורסה לא יהיו רשאים לקבל היתר החזקה או שליטה בבורסה.
- הבורסה תוכל לחלק דיבידנד לבעלי המניות.
- ממשל תאגיד - מרבית הדירקטורים יהיו בלתי תלויים. נקבע, כי כל עוד חברי הבורסה (הבנקים) מחזיקים מעל 50%, ימונו מרבית הדירקטורים הבלתי תלויים על ידי ועדה חיצונית (הוועדה לאיתור מועמדים).
- לשר האוצר סמכות להעניק ולהתלות רישיון בורסה. חל איסור להציע שרותי מסחר בניירות ערך באמצעות מערכת למסחר בניירות ערך, אלא אם היא מנוהלת על ידי הבורסה.
- הבורסה תפרסם את העמלות שגובים חברי הבורסה מלקוחותיהם בפורמט בר השוואה, וחברי הבורסה נדרשים לדווח לה על עמלות אלו וכל שינוי שלהן.

כפועל יוצא מהוראות החוק, הבנק ידרש למכור את החזקותיו בבורסה העולות על שיעור של 5%, וזאת בהתאם למתווה ובלוחות הזמנים הקבועים לעניין זה בחוק.

מכתב הפיקוח על הבנקים לגבי התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל - התייעלות בתחום הנדל"ן

בינואר 2016 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב הדן בהתייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל. המכתב הנוכחי, אשר פורסם ביום 13 ביוני 2017, מרחיב את מכתבו האמור של בנק ישראל.

במסגרת ההרחבה מובהר, כי הפיקוח מעודד את התאגידים הבנקאיים לבחון, בנוסף להתייעלות בהוצאות כוח אדם, גם אפשרויות לצמצום עלויות נדל"ן ותחזוקה של יחידות המטה וההנהלה, לרבות באמצעות בחינה מחודשת של מיקומן הגיאוגרפי.

הפיקוח יאשר לתאגיד בנקאי הקלות בנושא הלימות ההון בגין יישום של תכנית להתייעלות בנושא הנדל"ן, בכפוף לתנאים שונים שפורטו במכתב.

ההקלה במדידת ההון הרגולטורי תופחת לתקופת הזמן של תכנית התייעלות. בתום פרק זמן זה יימדד ההון הרגולטורי בלא ההשפעות של ההקלה.

תוקף מכתב עידוד התייעלות מינואר 2016 הוארך בשנה וחצי נוספות עד ליום 30 ביוני 2018. הארכת תוקף המכתב תאפשר לתאגיד הבנקאי: (א) לבחון ולבצע תכנית התייעלות בתחום הנדל"ן ו-(ב) להרחיב את תכנית התייעלות בתחום כוח האדם.

סיוטת תיקון להוראה ניהול בנקאי תקין 315 - "הפרשה נוספת לחובות מסופקים"

ביום 6 ביוני 2017 פרסם הפיקוח על הבנקים את הטיטה שבנדון. על פי התיקון, יידרש הבנק לעמוד במגבלת החבות הענפית, כך שהחבות לענף מסוים לא תעלה על שיעור של 20% מסך כל חבויות הציבור לתאגיד הבנקאי.

לגבי ענף "בינוי נדל"ן ותעשייה ומסחר של מוצרי בנייה" קובעת הטיטה, כי בתנאים מסוימים יהיה התאגיד הבנקאי רשאי לקבוע את שיעור המגבלה על סך 22%. במקביל בוטלה הדרישה לביצוע הפרשה נוספת והפרשה כללית במקרה של חריגה מהמגבלות המפורטות בהוראה, לאור חוסר האפקטיביות של הפרשות אלו וכחלק מהשאיפה להקל ולפשט ברגולציה. במקום הפרשה כאמור נדרש תאגיד בנקאי, שנוצרה אצלו חריגה מהמגבלות המפורטות בהוראה להודיע על כך לפיקוח על הבנקים ללא דיחוי, יחד עם תכנית לביטול החריגה בהקדם האפשרי.

יוזמות חקיקה שונות בתחום הגברת התחרותיות בשוק האשראי הקמעונאי

בתקופה האחרונה הושם דגש מיוחד על חקיקה המעודדת את התחרות, בעיקר בכל הנוגע לתחום האשראי הקמעונאי. מגמה זו משתקפת בחוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), התשע"ז-2017 (כמפורט בדו"ח הכספי לשנת 2016); וכן בהוראות ויוזמות חקיקה נוספות אשר נועדו להקל על כניסתם לשוק של שחקנים חדשים, בין היתר, באמצעות הגדלת המקורות שיעמדו לרשותם, קביעת מדרגות רגולטוריות מקלות, ומתן הקלה בהתחברות למערכות התשלומים והסליקה.

להלן מספר דוגמאות להוראות שנועדו לעודד את התחרות כאמור:

- חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ז-2016, שנכנס לתוקף ביום 1 ביוני 2017, וקובע מסגרת כוללת להסדרת שוק האשראי החוץ-בנקאי והחוץ-מוסדי בישראל;
- הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים)(תיקון מס' 4) (הפעלת מערכת לתיווך באשראי), התשע"ז-2017, אשר עניינה הקמת מערכת מקוונת המתווכת בין מלווים לבין לווים (P2P);
- הצעת חוק הסדרת הלוואות חוץ-בנקאיות (תיקון מס' 3) התשע"ה-2015 - "חוק אשראי הוגן";
- הצעה לעדכונים בכללי ההשקעה החלים על גופים מוסדיים.

השינויים הנ"ל, לצד יוזמות שמוביל בנק ישראל, כגון: בניית מאגר נתוני אשראי, עידוד התייעלות המערכת הבנקאית וקידום רגולציה התומכת במעבר לבנקאות דיגיטלית בערוצים ישירים, צפויים להשפיע בשנים הקרובות על שוק הבנקאות בישראל.

ועדת החקירה הפרלמנטרית להתנהלות המערכת הפיננסית בהסדרי אשראי ללווים עסקיים גדולים

ביום 5 ביולי 2017 אישרה מליאת הכנסת את הצעת ועדת הכנסת לעניין הקמתה של ועדת חקירה פרלמנטרית בראשות יו"ר ועדת הכלכלה, ח"כ איתן כבל, אשר תדון בהתנהלות הבנקים, הגופים המוסדיים והרגולטורים בעניין הקצאות אשראי ללווים עסקיים גדולים משנת 2003 ואילך. ועדת החקירה תניח על שולחן הכנסת, עם סיום דיוניה, דוח המפרט את פעולותיה ומסקנותיה.

סיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (רכישה ומכירה של ניירות ערך) (תיקון), התשע"ז-2017

ביום 24 ביולי 2017 אישרה ועדת הכספים של הכנסת את התיקון לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (רכישה ומכירה של ניירות ערך), התשס"ט-2009. בהמשך לאמור בדוח השנתי לעניין התקנות כאמור, לא נכללה בנוסח שאושר המגבלה שנכללה בסיוטת התקנות לעניין השיעור המרבי של עמלת הרכישה או המכירה שתשולם לתאגיד שיש בינו לבין אחד מחברי קבוצת המשקיעים הסכם למתן שירותי ניהול או תפעול.

הצעת חוק אשראי הוגן (תיקון מס' 3 לחוק הסדרת הלוואות חוץ-בנקאיות, התשנ"ג-1993)

הצעת החוק עברה בקריאה שנייה ושלישית ביום 25 ביולי 2017.

ההצעה מבקשת להשוות בין הנורמות החלות על מלווים שאינם מוסדיים לבין אלה החלות על מלווים מוסדיים (מבטחים, בנקים, תאגידי עזר, סולקים וכיוצא).

ההצעה חלה על לווים שהם יחידים. עם זאת, שר המשפטים בהסכמת שר האוצר, הנגיד ובאישור ועדת החוקה, יוכל להרחיב את תחולת החוק או חלק מסעיפיו גם לסוגי תאגידיים.

הצעת החוק כוללת, בין היתר, הוראות בנושאים הבאים:

- חובות גילוי ללווה.
- מגבלות לעניין העלות המירבית של האשראי.
- כללים לעניין הקדמת מועד פרעון הלוואה.
- סנקציות - למקרה של אי עמידה בחוק.

דירוג אשראי

להלן דירוג האשראי של המדינה והבנק ליום 10 באוגוסט 2017:

טווח קצר	תחזית	טווח ארוך	חברת דירוג	
P-1	stable	A1	Moody's	מדינת ישראל
A-1	stable	A+	S&P	
F1+	stable	A+	Fitch	
P-1	stable	A2	Moody's	בנק לאומי: מט"ח
A-2	stable	A-	S&P	
F1	stable	A	Fitch	
-	stable	AAA	S&P מעלות	דירוג מקומי (בישראל)
P-1	stable	Aaa	מידרוג	

ב-14 בפברואר 2017 סוכנות הדירוג Fitch אישרה את דירוג הבנק ואת תחזית הדירוג.

ב-19 במרס 2017 סוכנות הדירוג Moody's אישרה את דירוג הבנק ואת תחזית הדירוג.

ב-21 ביוני 2017 סוכנות הדירוג Fitch אישרה את דירוג הבנק ואת תחזית הדירוג.

ב-9 באוגוסט 2017 סוכנות הדירוג Moody's אישרה את דירוג הבנק ואת תחזית הדירוג.

נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות^(א) וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית

חלק א' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - נכסים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2016			2017		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ^(ב)	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ^(ב)
באחוזים	במיליוני ש"ח		באחוזים	במיליוני ש"ח	
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור ^(ג)					
3.75	2,221	240,257	4.14	2,405	235,858
בישראל					
4.27	235	22,388	4.10	235	23,286
מחוץ לישראל					
3.79	2,456	262,645	4.14	2,640	259,144
סך הכל ^(ד)					
אשראי לממשלה					
3.71	4	437	4.62	7	617
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
3.71	4	437	4.62	7	617
סך הכל					
פיקדונות בבנקים					
1.23	20	6,556	2.42	20	3,341
בישראל					
2.52	4	641	4.00	5	508
מחוץ לישראל					
1.34	24	7,197	2.62	25	3,849
סך הכל					
פיקדונות בבנקים מרכזיים					
0.10	8	33,491	0.10	11	45,611
בישראל					
0.07	1	5,505	0.08	1	4,769
מחוץ לישראל					
0.09	9	38,996	0.10	12	50,380
סך הכל					
ני"ע שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר					
-	-	1,564	0.40	1	1,010
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
-	-	1,564	0.40	1	1,010
סך הכל					
אג"ח לפדיון וזמינות למכירה ^(ה)					
1.10	171	62,579	0.95	148	62,213
בישראל					
1.79	22	4,961	2.62	33	5,095
מחוץ לישראל					
1.15	193	67,540	1.08	181	67,308
סך הכל					
אג"ח למסחר ^(ו)					
0.69	17	9,887	0.80	18	8,992
בישראל					
6.72	1	61	6.61	3	186
מחוץ לישראל					
0.73	18	9,948	0.92	21	9,178
סך הכל					
2.81	2,704	388,327	2.98	2,887	391,486
סך כל הנכסים נושאי ריבית					
6,479			6,623		
חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית					
39,442			36,622		
נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ^(ז)					
2,704			2,887		
434,248			434,731		
סך כל הנכסים					
סך הנכסים נושאי ריבית המיוחסים לפעילות					
3.17	263	33,556	3.31	277	33,844
מחוץ לישראל					

הערות ראה [עמוד 216](#).

חלק ב' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - התחייבויות והון

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2016			2017		
שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ^(ב)	שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ^(ב)
באחוזים		במיליוני ש"ח	באחוזים		במיליוני ש"ח
התחייבויות נושאות ריבית					
פיקדונות הציבור					
(0.58)	(356)	243,110	(0.67)	(396)	238,685
בישראל					
(0.01)	(3)	89,569	(0.03)	(8)	101,069
לפי דרישה					
(0.92)	(353)	153,541	(1.13)	(388)	137,616
לזמן קצוב					
(0.80)	(32)	15,918	(0.86)	(33)	15,459
מחוץ לישראל					
(0.23)	(2)	3,410	(0.46)	(5)	4,369
לפי דרישה					
(0.96)	(30)	12,508	(1.01)	(28)	11,090
לזמן קצוב					
(0.60)	(388)	259,028	(0.68)	(429)	254,144
סך הכל					
פיקדונות הממשלה					
(2.37)	(1)	167	(2.54)	(1)	159
בישראל					
-	-	652	-	-	592
מחוץ לישראל					
(0.49)	(1)	819	(0.53)	(1)	751
סך הכל					
פיקדונות מבנקים מרכזיים					
-	-	-	-	-	63
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
-	-	-	-	-	63
סך הכל					
פיקדונות מבנקים					
(0.29)	(3)	4,143	(0.48)	(5)	4,165
בישראל					
-	-	13	-	-	26
מחוץ לישראל					
(0.29)	(3)	4,156	(0.48)	(5)	4,191
סך הכל					
נ"ע שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי מכר חוזר					
-	-	939	(1.08)	(1)	371
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
-	-	939	(1.08)	(1)	371
סך הכל					
אגרות חוב					
(4.42)	(278)	24,757	(5.13)	(286)	22,713
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
(4.42)	(278)	24,757	(5.13)	(286)	22,713
סך הכל					
(0.92)	(670)	289,699	(1.03)	(722)	282,233
סך כל ההתחייבויות נושאות ריבית					
		79,041			86,641
פיקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית					
		6,026			6,282
זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית					
		29,808			27,154
התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית ^(א)					
(670)		404,574	(722)		402,310
סך כל ההתחייבויות					
		29,674			32,421
סך כל האמצעים ההוניים					
(670)		434,248	(722)		434,731
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים					
1.89	2,034		1.96	2,165	
פער הריבית					
תשואה נטו^(א) על נכסים נושאי ריבית					
2.05	1,803	354,771	2.17	1,921	357,642
בישראל					
2.78	231	33,556	2.92	244	33,844
מחוץ לישראל					
2.11	2,034	388,327	2.23	2,165	391,486
סך הכל					
(0.77)	(32)	16,583	(0.82)	(33)	16,077
סך ההתחייבויות נושאות ריבית המיוחסות לפעילות מחוץ לישראל					

הערות ראה [עמוד 216](#).

חלק א' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - נכסים

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2016			2017		
שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ^(ב)	שיעור הכנסה	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ^(ב)
באחוזים	במיליוני ש"ח		באחוזים	במיליוני ש"ח	
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור ^(ג)					
3.14	3,731	239,360	3.67	4,281	235,371
בישראל					
4.07	464	23,050	3.97	463	23,579
מחוץ לישראל					
3.22	4,195	262,410	3.70	4,744	258,950
סך הכל ^(ט)					
אשראי לממשלה					
3.28	7	430	3.90	12	621
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
3.28	7	430	3.90	12	621
סך הכל					
פיקדונות בבנקים					
0.74	31	8,356	2.08	42	4,063
בישראל					
2.36	8	682	4.14	12	586
מחוץ לישראל					
0.86	39	9,038	2.34	54	4,649
סך הכל					
פיקדונות בבנקים מרכזיים					
0.10	17	32,464	0.10	23	45,443
בישראל					
0.08	2	5,238	0.07	2	5,483
מחוץ לישראל					
0.10	19	37,702	0.10	25	50,926
סך הכל					
נ"ע שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר					
0.12	1	1,610	0.19	1	1,055
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
0.12	1	1,610	0.19	1	1,055
סך הכל					
אג"ח לפדיון וזמינות למכירה ^(ד)					
0.96	278	57,822	0.87	270	62,171
בישראל					
1.86	45	4,874	2.44	68	5,615
מחוץ לישראל					
1.03	323	62,696	1.00	338	67,786
סך הכל					
אג"ח למסחר ^(ד)					
0.81	41	10,095	0.55	25	9,144
בישראל					
9.87	4	83	8.77	7	163
מחוץ לישראל					
0.89	45	10,178	0.69	32	9,307
סך הכל					
2.43	4,629	384,064	2.66	5,206	393,294
סך כל הנכסים נושאי ריבית					
5,912			6,269		
חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית					
38,590			34,834		
נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ^(ה)					
4,629			5,206		
428,566			434,397		
סך כל הנכסים					
סך הנכסים נושאי ריבית המיוחסים לפעילות מחוץ לישראל					
3.11	523	33,927	3.14	552	35,426

הערות ראה עמוד 216.

חלק ב' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - התחייבויות והון

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2016			2017		
שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ^(ב)	שיעור הוצאה	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ^(ב)
באחוזים		במיליוני ש"ח	באחוזים		במיליוני ש"ח
התחייבויות נושאות ריבית					
פיקדונות הציבור					
(0.42)	(502)	240,778	(0.54)	(642)	238,506
בישראל					
(0.02)	(7)	89,855	(0.03)	(15)	99,060
לפי דרישה					
(0.65)	(495)	150,923	(0.90)	(627)	139,446
לזמן קצוב					
(0.76)	(62)	16,237	(0.80)	(65)	16,260
מחוץ לישראל					
(0.23)	(4)	3,545	(0.43)	(10)	4,677
לפי דרישה					
(0.91)	(58)	12,692	(0.95)	(55)	11,583
לזמן קצוב					
(0.44)	(564)	257,015	(0.56)	(707)	254,766
סך הכל					
פיקדונות הממשלה					
(2.53)	(2)	157	(2.38)	(2)	169
בישראל					
-	-	628	-	-	657
מחוץ לישראל					
(0.51)	(2)	785	(0.48)	(2)	826
סך הכל					
פיקדונות מבנקים מרכזיים					
-	-	-	-	-	39
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
-	-	-	-	-	39
סך הכל					
פיקדונות מבנקים					
(0.23)	(5)	4,350	(0.42)	(9)	4,270
בישראל					
-	-	15	-	-	14
מחוץ לישראל					
(0.23)	(5)	4,365	(0.42)	(9)	4,284
סך הכל					
נ"ע שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי מכר חוזר					
(0.21)	(1)	945	(0.53)	(1)	376
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
(0.21)	(1)	945	(0.53)	(1)	376
סך הכל					
אגרות חוב					
(2.98)	(368)	24,535	(4.00)	(449)	22,680
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
(2.98)	(368)	24,535	(4.00)	(449)	22,680
סך הכל					
(0.65)	(940)	287,645	(0.83)	(1,168)	282,971
סך כל ההתחייבויות נושאות ריבית					
		77,581			86,260
פיקדונות הציבור שאינם נושאים ריבית					
		5,979			6,149
זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים ריבית					
		28,258			26,948
התחייבויות אחרות שאינן נושאות ריבית ^(א)					
	(940)	399,463		(1,168)	402,328
סך כל ההתחייבויות					
		29,103			32,069
סך כל האמצעים ההוניים					
	(940)	428,566		(1,168)	434,397
סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים					
1.77	3,689		1.84	4,038	
פער הריבית					
תשואה נטו^(א) על נכסים נושאי ריבית					
1.85	3,228	350,137	1.99	3,551	357,868
בישראל					
2.74	461	33,927	2.77	487	35,426
מחוץ לישראל					
1.93	3,689	384,064	2.06	4,038	393,294
סך הכל					
(0.73)	(62)	16,880	(0.77)	(65)	16,931
סך ההתחייבויות נושאות ריבית המיוחסות לפעילות מחוץ לישראל					

הערות ראה עמוד 216.

חלק ג' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2016			2017		
שיעור הכנסות (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ^(ב) ריבית	שיעור הכנסות (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ^(ב) ריבית
באחוזים	במיליוני ש"ח	באחוזים	באחוזים	במיליוני ש"ח	באחוזים
מטבע ישראלי צמוד מדד					
5.27	654	50,603	6.86	795	47,540
(3.74)	(399)	43,268	(5.08)	(448)	35,928
1.53			1.78		
מטבע ישראלי לא צמוד					
2.45	1,542	253,727	2.41	1,581	264,650
(0.34)	(158)	187,092	(0.31)	(150)	192,600
2.11			2.10		
מטבע חוץ					
1.96	245	50,441	2.08	234	45,452
(0.76)	(81)	42,756	(0.97)	(91)	37,628
1.20			1.11		
סך פעילות בישראל					
2.78	2,441	354,771	2.95	2,610	357,642
(0.94)	(638)	273,116	(1.04)	(689)	266,156
1.84			1.91		

הערות ראה [עמוד 216](#).

חלק ג' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית המיוחסים לפעילות בישראל (המשך)

לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני					
2016			2017		
שיעור הכנסות (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾ ריבית	שיעור הכנסות (הוצאה)	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽²⁾ ריבית
באחוזים	במיליוני ש"ח	באחוזים	באחוזים	במיליוני ש"ח	באחוזים
מטבע ישראלי צמוד מדד					
2.47	627	51,106	4.56	1,082	48,025
(1.96)	(419)	43,021	(3.53)	(635)	36,302
0.51			1.03		
מטבע ישראלי לא צמוד					
2.43	2,999	248,678	2.39	3,114	262,655
(0.33)	(305)	185,755	(0.31)	(298)	191,088
2.10			2.08		
מטבע חוץ					
1.92	480	50,353	1.95	458	47,188
(0.73)	(154)	41,989	(0.88)	(170)	38,650
1.19			1.07		
סך פעילות בישראל					
2.36	4,106	350,137	2.62	4,654	357,868
(0.65)	(878)	270,765	(0.83)	(1,103)	266,040
1.71			1.79		

הערות ראה [עמוד 216](#).

חלק ד' - ניתוח השינויים בהכנסות ריבית והוצאות ריבית

2017 לעומת 2016		2016 לעומת 2017			
לשישה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני			
גידול (קטון) בגלל שינוי ^(ה)		גידול (קטון) בגלל שינוי ^(ה)			
שינוי נטו	מחיר	שינוי נטו	מחיר	שינוי נטו	מחיר
במיליוני ש"ח					
נכסים נושאי ריבית					
אשראי לציבור					
550	623	(73)	184	229	(45)
בישראל					
(1)	(11)	10	-	(9)	9
מחוץ לישראל					
549	612	(63)	184	220	(36)
סך הכל					
נכסים נושאי ריבית אחרים					
(2)	(38)	36	(15)	(27)	12
בישראל					
30	23	7	14	16	(2)
מחוץ לישראל					
28	(15)	43	(1)	(11)	10
סך הכל					
577	597	(20)	183	209	(26)
סך כל הכנסות הריבית					
התחייבויות נושאות ריבית					
פיקדונות הציבור					
140	146	(6)	40	47	(7)
בישראל					
3	3	-	1	2	(1)
מחוץ לישראל					
143	149	(6)	41	49	(8)
סך הכל					
התחייבויות נושאות ריבית אחרות					
85	126	(41)	11	38	(27)
בישראל					
-	-	-	-	-	-
מחוץ לישראל					
85	126	(41)	11	38	(27)
סך הכל					
228	275	(47)	52	87	(35)
סך הכל הוצאות הריבית					

הערות:

- (א) הנתונים בלוחות אלה ניתנים לאחר השפעת מכשירים נגזרים מגדרים.
- (ב) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות, פרט למגזר מטבע ישראלי לא צמוד בו מחושבת היתרה הממוצעת על בסיס נתונים יומיים, ולפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי, חברות בנות בחו"ל על בסיס יתרות לתחילת הרבעונים.
- (ג) לפני ניכוי היתרה הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי, לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.
- (ד) מהיתרה הממוצעת של אג"ח למסחר ושל אג"ח זמינות למכירה נוכחה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים/הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר וכן של רווחים/הפסדים בגין אג"ח זמינות למכירה הכלולים בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן" בגין אג"ח שהועברו מהתיק הזמין למכירה בסך של -110 מיליון ש"ח (30 ביוני 2016 - 518 מיליון ש"ח).
- (ה) לרבות יתרות מאזניות של מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית, נכסים לא כספיים ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
- (ו) לרבות יתרות מאזניות של מכשירים נגזרים והתחייבויות לא כספיות.
- (ז) תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו, לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.
- (ח) השינוי המיוחס לשינוי בכמות חושב על ידי הכפלת המחיר החדש בשינוי בכמות. השינוי המיוחס לשינוי במחיר מחושב על ידי הכפלת הכמות הישנה בשינוי במחיר.
- (ט) עמלות לתקופה של שלושה חודשים ושישה חודשים בסך של 102 מיליון ש"ח ו-218 מיליון ש"ח, בהתאמה, נכללו בהכנסות ריבית מאשראי לציבור (30 ביוני 2016 - 108 מיליון ש"ח ו-232 מיליון ש"ח, בהתאמה).

הגדרה	מילון מונחים מונח
	א
מייצג את סך החבות שהועמדה ללקוח ומהווה את החבות הכוללת לבנק.	אובליגו
פעולה של הפיכת הלוואות ואשראי בנקאי להלוואה ארוכת טווח, באמצעות אגרות חוב.	איגוח
איגרות חוב המגובות בנכסים פיננסיים שבהן תשלומי הריבית והקרן מתבססים על תזרים מזומנים הנובע מפרעון הלוואות המובטחות בנכסים פיננסיים. הנכסים המגבים עשויים להיות קבוצות של הלוואות, לרבות משכנתאות למגורים, או נכסים פיננסיים אחרים.	איגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS)
נייר ערך שהבטחות שניתנו לו, או השיעבוד, לגבי תשלומי הריבית והקרן, הינם תשואה על מסמך פיננסי מסוים.	איגרות חוב מגובי נכסים (ABS)
אירוע אשר במהלכו מתבצעת תקיפת מערכות מחשב ו/או מערכות ותשתיות משוכצות מחשב על ידי, או מטעם, יריבים (חיצוניים או פנימיים לתאגיד הבנקאי) אשר עלולה לגרום להתממשות סיכון סייבר, לרבות ניסיון לביצוע תקיפה כאמור גם אם לא בוצע נזק בפועל.	אירוע קיברנטי (סייבר)
יחידים שאינם תאגידים (רשומים או לא רשומים) ואינם עוסקים בפעילות עסקית. אנשים פרטיים מגודרים בהתאם להוראות בנק ישראל כך שבקטגוריה זו נכללות הלוואות ליחידים שאינן למטרות עסקיות אשר מסווגים לענף משק אנשים פרטיים בהתאם להגדרות אחידות של הלמ"ס לרבות משקי בית ובנקאות פרטית.	אנשים פרטיים
חוב אשר לגביו, מסיבות כלכליות או משפטיות הקשורות לקשיים פיננסיים של החייב, הבנק העניק ויתור בדרך של שינוי בתנאי החוב במטרה להקל על החייב את נטל תשלומי המזומן בטווח הקרוב או בדרך של קבלת נכסים אחרים כפרעון החוב.	ארגון מחדש של חוב בעייתי
אשראי שניתן למספר ימים ונפרע על פי קריאה בהתאם לתנאי ההסכם בין הבנק ללקוח.	אשראי on call
אשראי בהשגחה מיוחדת לגביו חולשות פוטנציאליות שראוי שיקבלו תשומת לב מיוחדת של הנהלת התאגיד. אשראי חוץ מאזני מסווג כאשראי בהשגחה מיוחדת אם מימוש ההתחייבות התלויה בגין הסעיף הינו ברמת "אפשרי" וכן אם החובות, שיתכן שיוכרו כתוצאה מהתממשות התלויה, ראויים לסיווג בקטגוריה זו.	אשראי בהשגחה מיוחדת
אשראי דוקומנטרי מותנה הוא ערבות בנקאית בניסוח של אשראי דוקומנטרי מסחרי, אשר מטרתו העיקרית היא להבטיח ביצוע תשלום. אשראי דוקומנטרי מותנה דומה לערבות בכך שהוא מהווה התחייבות של בנק לשלם את הסכום הנקוב בו כנגד מסמך דרישת תשלום מהמוטב, בעוד שלאשראי דוקומנטרי מסחרי בו נדרשת הצגת מסמכים שונים על מנת להפוך את התחייבות הבנק למוחלטת.	אשראי דוקומנטרי מותנה - SBLC

	<p>אשראי נחות</p> <p>אשראי אשר מוגן באופן שאינו מספק על ידי השווי הנוכחי המבוסס ויכולת התשלום של החייב או של הביטחון ששוועבד, אם קיים. לסיכון אשראי מאזני שסווג כאמור, קיימת חולשה או חולשות מוגדרות היטב, אשר מסכנות את מימוש החוב. אשראי אשר מוכרת בגינו הפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי יסווג כנחות כאשר הוא הופך לחוב בפיגור של 90 יום או יותר.</p>
<p>אשראי פגום</p> <p>אשראי מאזני הנבחן על בסיס פרטני, ואשר בהתבסס על מידע ואירועים עדכניים, צפוי שהתאגיד הבנקאי לא יוכל לגבות את כל הסכומים המגיעים לו (תשלומי קרן וריבית) לפי התנאים החוזיים של הסכם החוב. חוב הנבחן על בסיס פרטני יסווג כפגום בכל מקרה כאשר קרן או ריבית מצויים בפיגור של 90 ימים רצופים או יותר, למעט אם החוב מובטח היטב וכן מצוי בהליכי גביה.</p> <p>אשראי חוץ מאזני מסווג כאשראי פגום אם מימוש ההתחייבות התלויה בגין הסעיף הינו ברמת "אפשרי" וכן אם החובות, שיתכן שיוכרו כתוצאה מהתממשות ההתחייבות התלויה, ראויים לסיווג בקטגוריה זו.</p> <p>בנוסף, חוב פגום ייחשב גם חוב שנבחן פרטנית ואשר תנאיו שונו בשל ארגון מחדש של חוב בעייתי.</p>	
<p align="right">ב</p>	<p>באזל 2/באזל 3</p> <p>הוראות לניהול הסיכונים של הבנקים שנקבעו על ידי ועדת באזל לפיקוח על הבנקים (BCBS), העוסקת בפיקוח ובקביעת סטנדרטים לפיקוח על בנקים בעולם. הוראות ועדת באזל מהווים קנה מידה (benchmark) לסטנדרטים מובילים שנועדו להבטיח יציבות של מוסדות פיננסיים.</p>
<p align="right">ה</p>	<p>הון עצמי רובד 1</p> <p>הון על בסיס מתמשך - going concern capital. הון עצמי רובד 1 כולל את ההון המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי בתוספת חלק מהזכויות שאינן מקנות שליטה בהון של חברות בת שאוחדו (זכויות מיעוט) ובניכוי מוניטין, נכסים בלתי מוחשיים אחרים, והתאמות פיקוחיות וניכויים נוספים, והכל כמפורט בהוראת ניהול בנקאי תקין 202 "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי", ובכפוף להוראות המעבר שבהוראת ניהול בנקאי תקין 299 "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר".</p>
<p>הון רגולטורי</p> <p>הון המשמש לחישוב יחס הלימות הון של הבנק ויחסים רגולטוריים נוספים (כגון: יחס מינוף, ריכוזיות אשראי ועוד). רכיבי הון חשבונאי ומכשירי הון פיקוחי כשירים נוספים (כגון כתבי התחייבות נדחים הכשירים להיכלל כהון רגולטורי).</p>	
<p>הון רובד 1 נוסף</p> <p>הון רובד 1 נוסף מורכב ממכשירי הון העומדים בקריטריונים שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 202. במועד הדיווח בקבוצת לאומי לא קיימים מכשירי הון ברובד זה. ככל שיונפקו בעתיד מכשירי הון רובד 1 נוסף, הם ידרשו. לעמוד בכל הקריטריונים המפורטים בהוראת ניהול בנקאי תקין 202</p>	
<p align="right">החשיפה בעת הכשל EAD - (Exposure At Default)</p>	<p>ההיקף הצפוי של חשיפתו של צד נגדי בעת כשל אשראי.</p>

<p>הסכמי רכיב (or reverse repurchase repurchase agreement) אלה הם הסכמים לרכישה או למכירת נייר ערך תמורת מזומנים או ניירות ערך כאשר בעת העסקה מסכימים המוכר והקונה לבצע עסקה חוזרת, הפוכה מזו שבוצעה לראשונה, במועד ובמחיר מוסכמים מראש.</p>	<p>הסכמי רכש/ מכר חוזר</p>
<p>הפרשה שנקבעת לגבי כל חוב שנבחן פרטנית (ובכלל זה כל חוב שעבר ארגון מחדש של חוב בעייתי וכפוף לבחינה פרטנית בהתאם למדיניות הבנק). סכום ההפרשה נאמד בהתאם לתזרים המזומנים הצפוי המהווה בשיעור הריבית המקורית של החוב או, כאשר החוב מוגדר כחוב מותנה ביטחון, בהתאם לשווי הוגן של הביטחון בניכוי עלויות מימוש ותוך הפעלת מקדמי ביטחון זהירים. לצורך קביעת ההפרשה הנאותה, הבנק בוחן באופן שוטף ובהתאם לנהלים את הלוחים הרלבנטיים. בנוסף, הפרשה פרטנית מבוצעת על כל חוב הכפוף לבחינה פרטנית כאמור לעיל והמצוי בפיגור של 90 יום.</p>	<p>הפרשה פרטנית</p>
<p>הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי מיושמת עבור קבוצות גדולות של חובות קטנים יחסית והומוגניים, וכן בגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים. ההפרשה הקבוצתית בגין מכשירי האשראי החוץ מאזניים מבוססת על שיעורי ההפרשה שנקבעו עבור האשראי המאזני, תוך התחשבות בשיעור המימוש לאשראי הצפוי של סיכון האשראי החוץ מאזני.</p>	<p>הפרשה קבוצתית</p>
<p>ח</p>	
<p>סך חשיפות האשראי של הבנק כלפי הלווה או קבוצת לווים שכוללת אשראי באחריות הבנק, השקעה בניירות ערך של הלווה, התחייבויות התאגיד הבנקאי לשלם כסף על חשבון הלקוח (לרבות ערבויות ואשראי תעודות) ועסקאות בנגזרים מבעבר לדלפק (OTC). חבות מחושבת בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 313 של הפיקוח על הבנקים.</p>	<p>חבות</p>
<p>פיגור של חוב נקבע בהתייחס לתנאי הפרעון החוזיים שלו. החוב נמצא בפיגור אם הוא (כולו או חלקו) לא נפרע תוך 30 יום מהמועד שנקבע לפרעון. לעניין זה, חוב בחשבון עובר ושב ייחשב כחוב בפיגור, אם חריגות ממסגרות אשראי מאושרות לא תיפרענה תוך 30 יום ממועד היווצרותן או אם בתוך מסגרת האשראי לא נזקפו לזכות אותו חשבון סכומים עד לכדי כיסוי החוב תוך תקופה שנקבעה על ידי הנהלת הבנק.</p>	<p>חוב בפיגור</p>
<p>סדרת חוזים עתידיים או סדרת חוזי אקדמה למספר תקופות ידוע מראש אשר בהם שני הצדדים מסכימים להחליף זרמי תשלומים על קרן מושגית.</p>	<p>חוזה SWAP</p>
<p>חוזה בין שני צדדים למכירת כמות נכס כלשהו במחיר מסוים בזמן נתון במועד ידוע מראש (מועד הפקיעה). החוזה קושר קשר מחייב בין הצדדים להסכם. חוזה זה אינו חוזה סטנדרטי ואינו נסחר בשווקי הון מאורגים אלא נעשה לפי צרכי הלקוח.</p>	<p>חוזה אקדמה (FORWARD)</p>
<p>חוזה בין שני צדדים למכירת כמות נכס כלשהו במחיר מסוים בזמן נתון במועד ידוע מראש (מועד הפקיעה). החוזה קושר קשר מחייב בין הצדדים להסכם. חוזה עתידי זה הוא חוזה סטנדרטי הנסחר בשווקי הון מאורגים.</p>	<p>חוזה עתידי (FUTURE)</p>

	<p>חוזי אופציה</p> <p>מתחלקים לחוזי רכש (CALL) ולחוזי מכר (PUT). חווה רכש הוא הזכות לקנות כמות מסוימת של נכס מסוים במחיר מימוש עד (אמריקאית)/ב (אירופית) תאריך מסוים. חווה מכר הוא הזכות למכור כמות מסוימת של נכס מסוים במחיר מימוש עד (אמריקאית)/ב (אירופית) תאריך מסוים.</p>
<p>חישוב אקטוארי</p> <p>כל חישוב הנותן ביטוי לתנאי אי וודאות, כלומר, מותאם לסיכון. לדוגמה, משקף את ניסיון העבר והערכת ההנהלה לגבי מועדי הפרישה הצפויים של עובדי הבנק וההטבות הצפויות עם הפרישה, המיוחסות ליניארית על פני תקופת העבודה הצפויה.</p>	<p>חשיפות חוץ מאזניות</p> <p>חשיפות אלו נובעות ממחויבות שנטל הבנק כלפי הלווים שלו אך לתאריך הדיווח טרם מומשו/נוצלו על ידי הלווים ולאור זאת חשיפות אלו טרם באות לידי ביטוי ברישום נכס או התחייבות מאזנית. דוגמה לחשיפות אלו הן, בין היתר:</p> <ul style="list-style-type: none"> • התחייבויות למתן אשראי שטרם נוצלו; • מסגרות אשראי לא מנוצלות; • התחייבויות בהתאם להסכמי ערבות; • התחייבויות בהתאם לאישור עקרוני המחייב את הבנק לשמור על ריבית לתקופה מסוימת. • ועוד.
<p>חשיפת בסיס הצמדה ושער חליפין</p> <p>החשיפה לסיכון הבסיס מתבטאת בהפסד שעלול להתרחש כתוצאה משינויים במדד המחירים ובשערי החליפין, עקב ההפרש בין שווי הנכסים להתחייבויות, כולל השפעת העסקאות העתידיות, בכל אחד ממגזרי ההצמדה. החשיפה לסיכונים הבסיס נמדדת כאחוז מההון החשוף של הקבוצה. ההון החשוף ברמת הבנק, כולל את ההון העצמי ועתודות מסוימות, בניכוי נכסים קבועים והשקעות בחברות מוזקות.</p>	<p style="text-align: right;">1</p>
<p>יחידות מניה חסומות RSU</p> <p>מניה רגילה שעל פי תנאי ההנפקה שלה לא ניתנת למסחר חופשי במשך פרק זמן מסוים או עד שיקרה או שלא יקרה אירוע מסוים ופרק זמן זה טרם חלף ו/או אירוע זה עוד לא נתמלא.</p>	<p>יחידות מניה חסומות תלויות ביצוע (PSU)</p> <p>מענק בצורת מניות אשר הינן חסומות ותלויות בביצועים עתידיים של התאגיד הבנקאי.</p>
<p>יחס הלימות ההון</p> <p>יחס בין ההון הרגולטורי הכשיר שברשות הבנק לבין נכסים משוקללים בסיכון בגין סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי אשר חושבו בהתאם להוראות בנק ישראל ומשקפים את הסיכון הנשקף מהחשיפות בהם נוקט הבנק במהלך הפעילות.</p>	<p>יחס כיסוי נזילות</p> <p>יחס כיסוי הנזילות הינו יחס הבוחן אופק של 30 ימים בתרחיש קיצון ונועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה שנותן מענה לצורכי הנזילות של התאגיד באופק זמן זה בהתאם לתרחיש הגלום בהוראה.</p>
<p>יחס מינוף</p> <p>מוגדר כמדדת ההון (המונה) מחולק במדידת החשיפה (המכנה), כאשר היחס מבוטא באחוזים.</p>	

<p>מונח המתאר את ההסתברות שהלווה יגיע למצב של כשל אשראי בתוך תקופת זמן נתונה ממועד ביצוע הדרוג. המונח מספק הערכה של הסבירות שלוה לא יוכל לעמוד בהחייבויותיו כפי התנאים החוזיים של חובותיו.</p>	<p>כ כשל תוך שנה מיום הדרוג בתקופה נתונה PD - (Probabil of Default ity)</p>
<p>מבנים שהוקמו במטרה להעביר לבעלי האג"ח תזרימים הנובעים ממכשירים/נכסים אחרים. לצורך כך מוקמת חברת יעודית (Entity SPE - Special Purpose) שקולטת את הנכסים היוצרים תזרים מזומנים שמועבר על ידי יוצרם (originator) ומסיטה את תקבולי תזרים המזומנים המסוים ממנה אל בעלי האג"ח זאת בהתאם למבנה שמוסכם עם בעלי האג"ח לפי סדר הקדימויות הגלום בסדרות האג"ח השונות (tranch). המחאת הזכויות כאמור יוצר מבנה משפטי שבו נושי ה-SPE לא יוכלו לרדת לנכסי הישות המעבירה וגם לא יהיו חשופים לסיכונים הגלומים מפעילויות האחרות של הישות, וכי כל מהותה של ה-SPE הוא קבלת תקבולי תזרים המזומנים המדובר והעברה לבעלי האג"ח.</p>	<p>מ מבני איגוח</p>
<p>הבנק נעזר במודל ההון הכלכלי, המתבסס על דירוגי הלווים, על מנת להעריך את סיכון האשראי ברמת המכלול של תיק האשראי ובחתיכים שונים מתוכו.</p>	<p>מודל ההון הכלכלי</p>
<p>נגזרים משובצים הינם מכשירים נגזרים, אשר משובצים (embedded) במסגרת חוזים חמכשירים פיננסיים אחרים או חוזים מסחריים לרכישה או מכירה של מוצרים ושירותים (חוזים אלו מכונים בספרות החשבונאית כ"חוזים מארחים" Host Contract).</p> <p>הטיפול החשבונאי מבוצע בהתאם למהות הכלכלית של הפריטים והעסקאות ולא בהתאם לצורתם המשפטית ולאור זאת, מכשירים נגזרים משובצים שעל פי מאפיינים כלכליים אינם קשורים באופן ברור והדוק לחוזה המארח מופרדים ממנו לצורכי המדידה בספרי הבנק.</p>	<p>מכשירים נגזרים משובצים (Derivative Embedded)</p>
<p>משך חיים ממוצע (מח"מ) נמדד בשנים ומשקלל את תשלומי הריבית התקופתיים של המכשיר הפיננסי לאורך חייו עד לפידיון הסופי.</p>	<p>משך חיים ממוצע (מח"מ)</p>
<p>חוזה המעביר סיכון אשראי מקונה למוכר. נגזרי אשראי יכולים ללבוש צורות שונות כמו: אופציות להגנה על כשל אשראי, שטר לכיסוי חלקי של סיכון האשראי, SWAP לכיסוי מלא של הסיכון וכו'.</p>	<p>נגזר אשראי</p>
<p>הקצאת הון מזערי כנגד סיכונים אשראי, סיכונים שוק וסיכונים תפעוליים, בשיטה הקושרת את היקף החשיפות לסיכונים השונים לדרישת ההון הרגולטורית. הוראות נדבך 1 שנקבעו על ידי ועדת באזל אומצו במסגרת הוראות נוהל בנקאי תקין מספר 201 עד 209 והם קובעים שיטה פיקוחית לחישוב נכסים משוקללים בסיכון ואופן החישוב של דרישות ההון בגין נכסי סיכון כאמור.</p>	<p>נדבך 1</p>

ניהול נכסי בנק והתחייבויותיו במגמה ליצור הקבלה מתאימה ביניהם ולהכביר את הונו של הבנק בטווח הארוך, לטובת בעלי מניותיו.	ניהול נכסים והתחייבויות – ALM
נכסי סיכון משקפים חשיפה מאזנית וחופף מאזנית שנוצרת בגין פעילויות הבנק משוקללת בסיכון המיוחס לה בהצאם להוראות נוהל בנקאי תקין 203 עד 209 ככל הקשור לסיכון אשראי, סיכון שוק וסיכות תפעולי. נכסי סיכון כאמור נועדו לשקף את הסיכון המשוקלל בגיגו נדרש הבנק להחזיק דרישת ההון הרגולטורי במסגרת הדרישות להלימות ההון.	נכסים משוקללים בסיכון או נכסי סיכון (RWA)
מאית של אחוז אחד המשמש כמודד לגבי שיעורי ריבית.	נקודת בסיס – Bp
	ס
סיכון האשראי הינו סיכון של הבנק להפסד כתוצאה מהאפשרות שלוה/צד נגדי לא יעמוד בהתחייבויותיו כלפי התאגיד הבנקאי, כפי שסוכמו.	סיכון אשראי
סיכון ה-Conduct (התנהלות מול לקוחות) הינו הסיכון שהתנהלות מול הלקוחות אשר אינה הוגנת, שקופה ומתאמת לצרכיו תוביל להפסדים כתוצאה מזנזים משפטיים, קנסות או נזקי מוניטין.	סיכון ה-Conduct (התנהלות מול לקוחות)
סיכון הנזילות הוא הסיכון הנוצר בשל אי הוודאות ביחס לאפשרות לגיוס מקורות ו/או למימוש נכסים, באופן בלתי צפוי ותוך פרק זמן קצר, מבלי שיגרם הפסד מהותי.	סיכון נזילות
סיכון תפעולי מוגדר כסיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או מכשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים. הגדרה זו כוללת סיכון משפטי, אך אינה כוללת סיכון אסטרטגי וסיכון תדמית.	סיכון תפעולי
הסיכון השיווי, הוא הסיכון שנשאר אחרי שיוך כל הסיכונים הספציפיים. לדוגמה: כאשר אדם רוכש נכס, הוא נחשף לחבילה של סיכונים שונים. רבים מהסיכונים הללו אינם ייחודיים לנכס שנרכש, אלא משקפים תרחישים רחבים יותר, כמו למשל עלייה או ירידה של מניות, העלאה או הורדה של שערי ריבית או שינוי קצב הצמיחה בכלכלה או בתעשייה מסוימת. ניתן לצמצם את החשיפה אליו באמצעות גיוון.	סיכון שיווי
סיכון הבסיס, אשר מתבטא בהפסד שעלול להתרחש כתוצאה משינויים במדד המחירים ובשערי החליפין, עקב ההפרש שבין שווי הנכסים להתחייבויות, כולל השפעת העסקאות העתידיות, בכל אחד ממגזרי ההצמדה.	סיכונים בסיס
סיכון להפסד או לירידת-ערך כתוצאה משינויים בשערי הריבית במטבעות השונים.	סיכונים ריבית
סיכון עסקי הכולל את ההשלכות הנוכחיות והעתידיות על הון, רווחים, מוניטין או מעמד הנובעים מהחלטות עסקיות שגויות, מיישום בלתי נאות של החלטות או מהעדר תגובה לשינויים ענפיים, כלכליים, רגולטורים וטכנולוגיים.	סיכון אסטרטגי
הסיכון שפרסום או גילוי ציבורי של עסקה או נוהג הקשור ללקוחות, כמו גם תוצאות עסקיות ואירועים הקשורים לקבוצה, ישפיע באופן שלילי על אמון הציבור בקבוצה או יגרמו לירידה בבסיס הלקוחות או יגררו עלויות משפטיות גבוהות או ירידה בהכנסות.	סיכון מוניטין

	<p>סיכוני שוק</p> <p>סיכון שוק מוגדר כסיכון להפסד בפוזיציות מאזניות וחוזי מאזניות הנובע משינוי בשווי הוגן של מכשיר פיננסי עקב שינוי בתנאי שוק (שינוי ברמת מחירים בשווקים שונים, תנודתיות בשיעורי ריבית, שערי חליפין, אינפלציה, מחירי מניות וסחורות ומדדים כלכליים נוספים).</p>
	<p>ו</p>
	<p>עלות ריבית</p> <p>מרכיב הריבית שמוקצה לשנה שוטפת ומסווג כחלק מהוצאות שכר.</p>
	<p>עלות שירות</p> <p>כל מרכיבי עלות ההטבה לעובדים המוקצים לתקופה מסוימת.</p>
	<p>ערך בסיכון (Value at Risk) - Var</p> <p>הינו מודל למדידת ההפסד המקסימאלי הצפוי בשל התממשות סיכוני השוק בתקופת זמן נתונה וברמת ביטחון סטטיסטית קבועה מראש; השימוש בשיטה זו מצריך שיערוך שוטף של כל הפוזיציות של התאגיד בהתבסס על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות. מטרת המודל הינו לאמוד את הסיכונים שהמוסדות הפיננסיים חשופים להם, וכן להחזיר הון הולם לכיסוי הפסדים הנובעים מהתממשותם של סיכוני השוק בפעילויות שונות.</p>
	<p>פ</p>
	<p>ה-Cross Border Activity ("פעילות חוצת גבולות")</p> <p>מונח המתייחס להסדרי מימון שונים שחוצים גבולות לאומיים, כגון מתן הלוואות לאנשים וגופים במדינה אחרת, מכתבי אשראי, קיבולים בנקאיים וכו'.</p>
	<p>ר</p>
	<p>רובד 2</p> <p>שכבת הון הנכללת בחישוב ההון הרגולטורי הכשיר. הון רובד 2 הינו הון נחות יותר (gone concern capital) והוא כולל בעיקר מכשירי כשירים שהונפקו על ידי הבנק בעבר אשר נכללים בהון זה בהתאם להוראות המעבר ליישום הוראות באזל 3 וכן מכשירי ההון החדשים הכשירים שמהווים ההון המותנה (contingent convertible- CoCo) שהונפקו על ידי הבנק ושימרו למניות הבנק בקרות אירוע מכונן (viability point of non). כמו כן, במסגרת הון זה נכללים פריטים נוספים כגון: יתרת הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי לפני השפעת המס המתייחס עד לתקרה של 1.25% מסך נכסי סיכון האשראי.</p>
	<p>רווח בסיסי למניה</p> <p>הרווח הבסיסי למניה יחושב ע"י חלוקת הרווח או ההפסד, המיוחס לבעלי מניות רגילות של החברה האם (המונה), בממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור (המכנה) במהלך התקופה.</p>
	<p>רווח מדולל למניה</p> <p>חלוקת הרווח או ההפסד, המיוחס לבעלי המניות הרגילות של החברה האם, ובממוצע המשוקלל של מספר המניות הקיימות במחזור, בהתחשב בהשפעת כל המניות הרגילות הפוטנציאליות המדוללות.</p>
	<p>רווח/הפסד אקטוארי</p> <p>בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף השנה של תכניות פנסיה להטבה מוגדרת והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.</p>
	<p>ריבית העוגן</p> <p>ריבית הנקבעת לפי בסיס אובייקטיבי חיצוני היינו, שלתאגיד לא תהיה השפעה ישירה בקביעתה, על פי נוסחה קבועה מראש.</p>

	ש
<p>ערך המשקף את המחיר שלפיו ניתן לממש את הנכס הפיננסי או להעביר את ההתחייבות הפיננסי בעסקה בין קונה מרצון לבין מוכר מרצון. שווי זה נקבע בהתאם להיררכיית השווי ההוגן שנקבעה בתקינה החשבונאית:</p> <ul style="list-style-type: none"> - רמה 1 - שווי שנקבע בהתאם למחירים הנצפים בשוק; - רמה 2 - שווי שמוערך תוך שימוש בנתונים נצפים; - רמה 3 - שווי המוערך תוך שימוש טכניקות הערכה שכוללות גם נתונים לא נצפים. 	שווי הוגן
<p>השיעור מתוך חשיפת האשראי הכללית של הלווה במועד הכשל (EAD) אשר צפוי לגרום נזק לבנק בקרות אירוע הכשל.</p>	שיעור ההפסד בהינתן כשל LGD – (Loss Given Default)
<p>השיעור שמהווה המימון של הבנק בעסקת הרכישה ביחס לשווי הנכס הנרכש. שיעור המימון משקף מימד אחד של סיכון ההלוואה, כאשר יחס LTV גבוה משקף סיכון גבוה יותר לבנק נותן האשראי.</p>	שיעור המימון (LTV)
<p>מדד לבחינת כדאיות ביצוע השקעות. המדד מצביע על יעילותה ואיכותה של השקעה ספציפית לעומת ערך נוכחי נקי המצביע על ערכה וגודלה. שיעור התשואה הפנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים מהמכשיר הפיננסי אל היתרה המאזנית בדוח הכספי.</p>	שיעור התשואה הפנימי (שת"פ)
<p>היחס בין התשואה של עסק (רווח נקי) לבין ההון העצמי שלו. שיעור זה מודד את יכילות הבנק ביצירת רווחים מהנכסים נטו, וממחיש עד כמה יעיל הבנק בניצול השקעות נוספות ליצירת גידול בהכנסותיו.</p> <p>התשואה להון בבנקים מתבטאת ביחסים אלה:</p> <ul style="list-style-type: none"> • רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי בניכוי דיבידנד למניות בכורה שלא נרשם כהוצאה ברווח והפסד והוכרז בתקופת הדיווח בלבד מחולק בהון עצמי ממוצע; • רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי בניכוי דיבידנד למניות בכורה שלא נרשם כהוצאה ברווח והפסד והוכרז בתקופת הדיווח בלבד מחולק בהון עצמי ממוצע בניכוי יתרה ממוצעת של מניות בכורה שנכללו בהון העצמי. 	שיעור התשואה להון
ת	
<p>תאגיד שאינו עצמו תאגיד בנקאי שעיסוקיו הם רק בתחום הפעולה המותר לתאגיד בנקאי השולט בו, למעט עיסוקים שהתייחדו לתאגידים בנקאיים בהתאם לחוק.</p>	תאגיד עזר
<p>תהליך הערכת הלימות ההון משמש לצורך בחינת היקף ההון הדרוש לתמיכה בסיכונים השונים שהקבוצה חשופה אליהם, על מנת לוודא שהון הקבוצה בפועל עולה על דרישות ההון האמורות בכל זמן.</p>	תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process)

<p>התהליך נועד להבטיח כי התאגידים הבנקאיים יקצו הון הולם על מנת לתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכמו כן לעודד את התאגידים הבנקאיים לפתח להשתמש בטכניקות משופרות לניהול סיכונים לצורך ניטור וניהול סיכונים. במסגרת התהליך בוחן הפיקוח את פרופיל הסיכון של התאגיד הבנקאי וכן התהליך הפנימי שננקט על ידי הבנק להערכת נאותות כוללת של הלימות ההון הרגולטורי המוחזק על ידי הבנק כנגד החשיפות. תהליך זה נועד לתת לרגולטור כלים להערכה עצמאית של פרופיל הסיכון של הבנק וניהול הסיכונים ולקבוע צעדים להתערבות מוקדמות במטרה למנוע פגיעה ביציבות הבנק ואיתנות הפיננסית שלו.</p>	<p>תהליך הסקירה הפיקוחי SREP - (Supervisory Review Process)</p>
<p>סכומי קצבה או ביטוח קבועים וידועים מראש המשולמים לזכאים, בין שאלה תלויים בתוצאות ההשקעות של קרן הקצבה או המבטח.</p>	<p>תכנית הטבה מוגדרת</p>
<p>רווח נקי בניכוי דיבידנד למניות בכורה שלא נרשם כהוצאה ברווח והפסד והוכרז בתקופת הדיווח בלבד מחולק בהון עצמי ממוצע.</p>	<p>תשואה להון</p>
<p>שיטה המשווה תשואות על השקעות שונות הלוקחת בחשבון את הסיכון. התשואה בפועל מתואמת על ידי מדידת חשיפות הנכס לסיכון ומתאמת כלפי מטה את התשואה על נכסים מסוכנים יותר. יעילות השיטה תלויה בדיוק הערכה של הסיכון בנכסים שונים, ועד כמה ה"עונש" המוטל על נכסים מסוכנים יותר אכן משקף את דרגת סלידת הסיכון של כל משקיע נתון. לסוגים חדשים של נכסים, כמו נגזרים פיננסיים הערכת סיכון הוא דבר מאוד לא ודאי, לאור הניסיון בדבר התנהגות מחיריהם בפועל.</p>	<p>תשואה להון מותאמת סיכון – RORAC</p>
<p>B</p>	
<p>כלי ניהולי למדידת ביצועי הבנק וקווי העסקים שלו במגוון נושאים כמותיים ואיכותיים אותם הגדירה הנהלת הבנק במסגרת התכנית האסטרטגית</p>	<p>BSC – Balanced Score Card</p>
<p>מימון פרואיקטיים ציבוריים בו גוף פרטי מקבל זיכיון מגוף ציבורי כדי לממן, לתכנן, לבנות ולהפעיל מתקן ציבורי לתקופה קצובה בסופה עוברת הבעלות על הפרוייקט לממשלה.</p>	<p>B.O.T – Build Operate Transfer</p>
<p>C</p>	
<p>אגרות חוב המגובה על ידי תיק אגרות חוב ו/או הלוואות ברמות "בכירות" (seniority) ובדירוגים שונים.</p>	<p>CDO – Collateralized Debt Obligation</p>
<p>מכשיר פיננסי המעביר חשיפת אשראי למנפיק בין הצדדים לעסקה.</p>	<p>CDS – Credit Default Swap</p>
<p>אגרת חוב המגובה בתיק הלוואות.</p>	<p>CLO – Collateralized Loan Obligation</p>
<p>מודל מובנה של בקרה פנימית. מטרת מסגרת המודל הינה לסייע לעסקים ולישויות אחרות להעריך, לאמוד ולהעצים את מערכות הבקרה הפנימית הפועלות אצלם.</p>	<p>COSO – Committee Of Sponsoring Organizations Treadway Commission of the</p>

	D
ה-(DFA) הינו חוק פדראלי אמריקאי אשר נכנס לתוקף ב-28 ביולי 2010 ומחיל רפורמה מקיפה ברגולציה הפיננסית, שלה השלכות שונות על קבוצת לאומי, שהעיקרית בהן מתייחסת לעסקאות בנגזרים מעבר לדלפק (OTC) מתחום החלף (Swap).	DFA – Dodd Frank Wall Street Reform and Consumer Protection Act
	E
רגולציה של האיחוד האירופי שנועדה להגדיל את יציבותם של השווקים מעבר לדלפק (OTC) בכל מדינות האיחוד האירופי.	EMIR – European Market Infrastructure Regulation
	F
חוק אמריקאי הנועד לשיפור אכיפת המס, קובע כי גופים פיננסיים מחוץ לארה"ב חייבים בדיווח לרשות המס האמריקאית על חשבונות המנוהלים אצלם ושייכים למי שחייב בדיווח גם אם הוא לא תושב ארה"ב.	FATCA – Foreign Accounts Tax Compliance Act
התאגיד האמריקאי הפדרלי לביטוח פיקדונות ואחת מרשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב.	FDIC – Federal Deposit Insurance Corporation
סוכנות המסונפת לממשלת ארצות הברית הרוכשת משכנתאות, מאגחת אותן ומוכרת אותן לציבור. (אין לחברה זאת ערבות של ממשלת ארה"ב).	FHLMC – Freddie Mac
חברה ציבורית בחסות ממשלת ארצות הברית הרוכשת משכנתאות, מאגחת אותן ומוכרת אותן בשוק החופשי (אין לחברה זאת ערבות של ממשלת ארה"ב).	FNMA – Fannie Mae
	G
חברה פדראלית למשכנתאות. האג"ח המונפקות על ידה זוכות לערבות של הסוכנות הממשלתית למשכנתאות (Government National Mortgage Association).	GNMA – Ginnie Mae
	O
ארגון בינלאומי של המדינות המפותחות המקבלות את עקרונות הדמוקרטיה הליברלית והשוק החופשי. הארגון הינו פלטפורמה לדיון במדיניות, השוואת ביצועים, איתור פתרונות לקשיים וגיבוש קודים, עקרונות מנחים וסטנדרטים משותפים לביצוע מדיניות כלכלית וחברתית ברמה הלאומית. במסגרת הארגון כל מדינה חברה יכולה לתרום באופן משמעותי לקביעת מדיניות הארגון וניסוח קווי פעולה משותפים.	OECD
	S
הסכם המגובה על ידי תיק CDS (שהינן נגזרות) ברמות בכירות (Seniority) שונות.	SCDO – Synthetic collateralized Debt Obligation

אינדקס

א

אומדנים חשבונאיים קריטיים 3

איגוח 221,217,181

אירועים לאחר תאריך המאזן 89,88

אקטוארי 223,220,124,123,122,120,100,99,98,8

ארגון מחדש של חובות בעייתיים 171,170,169

ב

באזל 223,221,218,206,134,129,70,67,58,26

ביטחונות 36,35

בניינים וציוד 184,183,182,85,84,79,77,70,20,17,16,6,5

בקריות 224,223,75,74,73,71,3

ג

גידור 142,141,140,139,100,99,98,97,96,95,91,78,66,19

144,143

ד

דוח מאוחד על הרווח הכולל 78

דוח על השינויים בהון העצמי 4

דוח על תזרימי מזומנים מאוחד 86,85,84

דוח רווח והפסד מאוחד 77,5

דיבידנדים 85,15

ה

הון והלימות ההון 25,20,3

הון מניות 207,82,80

הון עצמי רובד 1 218,133,132,131,130,129,28,27,26,25,11,1

הון רובד 1 נוסף 218,26

הון רובד 2 223,132,131,26,25

הלכנת הון 68

הלוואות לדיור 55,54,52,43,42,41,40,39,38,36,35,27,21

171,170,169,168,167,166,165,164,163,116,115,114,56

181,180,179,178,177,176,175,174,173,172

הנפקה 220

הסביבה הכלכלית 89

הפחתת סיכון אשראי 146

הפרשה לירידת ערך 84

הפרשה למס 13,12,7

הפרשה פרטנית להפסדי אשראי 171,170,169,91

הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי 223,219,26

התחייבויות בגין הטבות לעובדים 78

י

ועדת 221,218,209,208,134,129,67

כ

חובות בעייתיים 179,178,177,176,175,174

חובות פגומים 148,129,116,115,114,91,48,46,36,35,22

174,173,172,171,170,169,168,164,163,156,154,152,150

216,179,178,177,176,175

ל

יחסים פיננסיים 7

יעד הון 27

ירידת ערך 92,84,22

ל

לזמים גדולים 45

מ

מאזן מאוחד 79,6

מבנה ארגוני 207,205,4

מגבלות 146,67,57,55,49,45,43,42,41,40,39,38,37,27,26

209

מגזרי פעילות 156,154,152,150,148,147,87,37,31,29,3

160,159,158

מדד המחירים לצרכן 9

מדינות זרות 49,48,47,46,45

מדיניות חשבונאית 89,88,70,27,3

מוניטין ונכסים בלתי מוחשיים 132

מוסדות פיננסיים זרים 23

מוסדיים 209,208,153,151,149,119,51,50,33,32,31

מזומנים ושוי מזומנים 85,84

מימון ממונף 57

מינוף 220,218,133,132,131,130,129,87,7

מיסוי 68,9

מיסים נדרחים 132,90,89

מכשירי הון 218,26

ממשלה 225,213,212,211,210,94,9

מסגרות אשראי 220,181

נ

נגזרים 58,55,51,50,49,43,42,41,40,39,38,28,20,16,15,6

141,140,139,133,129,95,94,91,87,84,79,70,64,62,60

187,186,185,184,183,182,181,147,146,145,144,143,142

201,200,199,198,197,196,195,193,192,191,190,189,188

225,221,216,202

נזילות 222,220,181,135,134,67,58,49,35,7,3

ניירות ערך 41,40,39,38,28,24,23,22,21,20,19,11,8,7,6

99,98,97,96,94,87,86,85,84,79,78,70,68,51,50,43,42

112,111,110,109,108,107,106,105,104,103,102,101,100

189,188,187,186,185,184,183,182,136,133,129,128,113

207,202,201,200,199,198,197,196,195,193,192,191,190

219,209

נכסי סיכון 221,156,154,152,150,148,131,129,28,26,25,7

223,222

נכסים אחרים 216,212,210,184,183,182,84,79,51,50,6

221,217

ס

סווג מחדש 77, 84, 85, 115, 116, 118, 150, 156, 158, 159, 162,
163, 164, 168, 180, 186, 190, 196, 198, 201

סייבר 217, 35

סיכון אשראי 3, 21, 22, 24, 25, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43,
46, 47, 48, 49, 50, 51, 55, 56, 58, 87, 91, 114, 115, 116, 117, 118,
131, 133, 145, 146, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169,
170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 185

222, 221, 220, 187, 186

סיכון מוניטין 222

סיכון ריבית 58

סיכון שוק 3, 35, 58, 220, 222, 223

סיכון תפעולי 25, 68, 131, 222

סיכונים אחרים 3

פ

פחת והפחתות 17

פיקדונות הציבור 6, 7, 20, 25, 30, 31, 32, 33, 79, 84, 87, 94, 119,
148, 150, 152, 154, 156, 159, 160, 182, 183, 184, 185, 186, 187

211, 213, 216

פנסיה 8, 17, 18, 64, 120, 121, 123, 126, 185, 186, 187, 223

ר

רגולציה 4, 35, 68, 205, 208, 226

רואי החשבון המבקרים 4, 71, 76

רווח למניה 12, 92

ש

שווי הוגן 19, 22, 50, 51, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 78, 87, 96, 97, 98,
99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 108, 109, 110, 111, 112,
113, 114, 140, 142, 144, 146, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191,
192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 216, 224

ת

תגמול 125, 128

תיאבון הסיכון 35, 37, 55

תיק בנקאי 59

תיק למסחר 23, 24, 58, 59

תשואה להון 11, 12, 13, 225

תשלום מבוסס מניות 80, 82, 84, 90, 93